

CHIP

TEST: AKILLI SAAT

- BİZE NELER SUNUYORLAR?
- SATIN ALMAYA DEĞER Mİ?

>> BÖYLESİ VERİLMEDİ <<
TAM 14 VIDEO EĞİTİM BİRARADA

KAÇIRANLAR İÇİN SON ŞANS: ÜCRETSİZ EĞİTİM KODUNU AL. EĞİTİMLERİ PC'NE İNDİR!

Ashampoo
WinOptimizer 2014
PC'nin maksimum gücünü kullanın

Chip Arşiv
Ocak 2010 - Ocak 2014
Muhtesem bir bilgi kütüphanesi

BAŞKA YERDE YOK
Tümü sadece
CHIP Dergisinde!

Abelssoft
StartupStar 2014
Windows başlangıcını temizleyin

Oyun Paketi
17 sıradışı Indie tam sürüm oyun
CHIP'ten yarıyıl tatil hediyesi!

Sınav Zamanı
Eğitimler ne kadar yararlı oldu?
CHIP sertifika sınavı için detaylar s.3'te

TEST: 3D YAZICILAR
İstedığınız nesneyi yazdırabilen
en popüler 6 3D yazıcıyı denedik

**2014'ÜN EN
ÇARPICI
TEKNOLOJİLERİ**

**KORKMAYIN
TAMİR EDİN**

Galaxy SIII
Apple iPad 2
Dizüstü

Adım adım, bozulan mobil
cihazınızı kendiniz tamir edin

TABLET & AKILLI TELEFONLAR İÇİN

iPhone/iPad
Android/BlackBerry
Windows Phone
Windows 8 Store

**61 EN İYİ
UYGULAMA**

Bu uygulamaların hiçbirisi kaçmaz!
Tüm platformlar için özenle seçilmiş eksiksiz bir liste!

**DİKKAT: YENİ HACKER YÖNTEMLERİNİ
BİLMİYEN HACKLENİYOR!**

14 yeni yönteme karşı kendinizi koruyun

TEST 4. NESİL ULTRABOOK'LAR
Haswell işlemcili en yeni 10 ultrabook

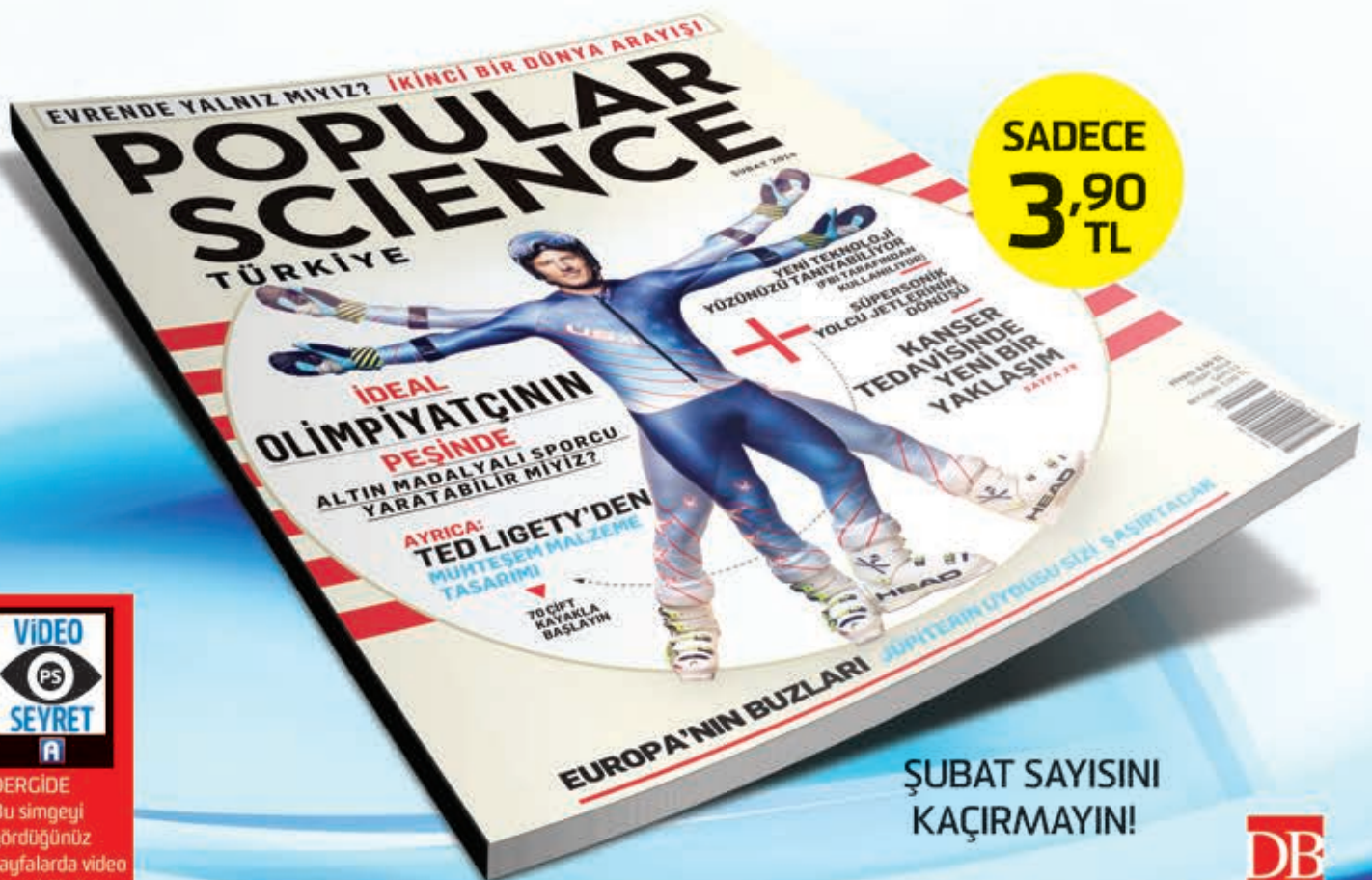
Kıbrıs fiyatı: 9,75 TL
0.2
9 771300 941003
WWW.CHIP.COM.TR

POPULAR SCIENCE ŞUBAT SAYISINDA

İDEAL OLİMPİYAT SPORCUSUNU YARATMAK

- ▶ İkinci bir dünya arayışı.
- ▶ Süpersonik yolcu jetlerinin dönüşü.
- ▶ Kanser tedavisinde yeni bir yaklaşım.
- ▶ FBI'nın yeni yüz tanıma yazılımı.
- ▶ Hafızanın sırları.
- ▶ Hedef: Jüpiter'in uydusu Europa

Ayrıca yeni icatlar, ilginç makaleler, birbirinden ilginç görseller ve Artırılmış Gerçeklik videoları, Popular Science dergisinde sizi bekliyor.

DERGİDE
Bu simgeyi
gördüğünüz
sayfalarda video
izleyebilirsiniz

ŞUBAT SAYISINI
KAÇIRMAYIN!

UFUK YAMANKILIÇOĞLU
CHIP Yazı İşleri Müdürü

AYIN TAVSİYESİ

LEVEL

Şubat 2014 sayısı

Modern Warfare serisini geliştiren Infinity Ward'un kurucuları tarafından kurulan Respawn Entertainment, ilk oyunu Titanfall ile oyun dünyasında boy göstermeye hazırlanıyor ve LEVEL da bu oyunu mercek altına alıyor. Mart ayında çıkması beklenen oyunla ilgili tüm detaylar bu ay LEVEL'in kapak konusu olarak dergide yerini almış durumda. LEVEL'in Şubat sayısında yer alan önemli başlıklar şöyle: Alien: Isolation, Castlevania: Lords of Shadow 2, inFamous: Second Son ilk bakışları... 2013'ün En İyi Online Oyunları, Kızıl Erkekli Oyun Oynuyorlar, OUYA, Titanfall dosya konuları... Assassin's Creed Liberation HD, Baldur's Gate II: Enhanced Edition, Don't Starve, Max: The Curse of Brotherhood, Might & Magic X: Legacy, Nidhogg, OlliOlli, Peggle 2, The Banner Saga incelemeleri... Türkiye'nin ilk ve en çok okunan online oyun dergisi Online Oyun, 32 sayfalık dolu dolu içeriğiyle online oyun severlerin karşısına çıkıyor ve üçüncü sayfasında üç farklı oyun (Elite Forces, Neverwinter, The Lost Titans) için promosyon kodu barındırıyor. LEVEL'in bu ayki büyük sürprizi ise Aion meraklılarına. Gameforge bünyesinde yer alan Aion'un 23 GB boyutundaki, 3 DVD'lik kurulum seti tüm LEVEL okurlarına ücretsiz olarak sunuluyor. Öte yandan LEVEL DVD'de Elite Forces kurulum dosyası ve The Lost Titans launcher dosyası yer alıyor.

iPad'le tek başına

Eşime bir iPad mini hediye ettikten sonra Windows 7 yüklü dizüstü bilgisayarının yüzüne bakmaz olmuştum. Mini tableti günlük yaşamında ve iş hayatında elinden düşürmüyordum. Derken iş ve aile ziyareti için Ankara'ya gitmesi gerekti. Bavulu tıka basa dolu olduğu için dizüstü bilgisayarını evde bırakmasını önerdim. Zaten son zamanlarda sadece dijital fotoğrafları için veri deposu olarak kullanılıyordu. Gerektiğinde iPad için bir bellek kartı okuyucusu satın alabilirdi, bir PC'ye artık neden ihtiyaç duysundu ki? Eşim önce bana şüpheyle baktı, ama sonra ikna oldu.

Ankara'ya henüz varmıştı ki, karşısına ilk engel çıktı. Babasının evinde internet vardı ancak modem sadece kabloluymdu, WLAN'ı yoktu. Sorunun çözümü için mobil bir WLAN hotspot kullanması gerekiyordu. Bir sonraki problemse bir başvuru için iki değişik elektronik postadaki iki PDF'i birleştirmesi gerektiğinde karşısına çıktı. iOS için Apple Mail'in üstesinden gelemeyeceği bir iş bu. İstanbul'dan duruma müdahale ettim ve PDF'leri emektar bilgisayarımın birleştirip ona geri gönderdim. PC'de bu iş çocuk oyuncağı...

O arada iOS 7 çıktı. Eşim iPhone'unu hemen güncelledi, ancak sistemin yeni tasarımı pek hoşuna gitmemişti. iPad'ini iOS 6'da bırakmaya karar verdi. İşte tam da bu esnada onun için korku filmi tam olarak başlıyordu. Birkaç gün sonra bir sunumu vardı. Aslında bu basit bir işti: Sunumu hazırla, müdürün onayına gönder, istediği değişiklikleri yap, sonucu projektörden ekrana yansıt. Bunun için önce iki tane sunum uygulaması denedi, ancak bunlar çok basit kalıyordu. Daha sonra Keynote kurmak istedi. Ancak yeni sürümü iOS 7 istiyordu, bunun için de iPad'de daha fazla boş alana ihtiyacı vardı. Böylece tuzağa tam olarak yakalanmıştı, zira iPad'i dibine kadar doluydu.

Cihazında en çok yeri elbette ki (her kadında olduğu gibi) fotoğraflar işgal ediyordu. Üstelik sadece tabletinde değil, o kadar çok fotoğrafı vardı ki, bunlar iki Dropbox hesabına ve iCloud'a komple sığıyordu. iPad'i düzenli olarak Cloud'un dolu olduğuna dair uyarılar veriyordu, ancak ne yapacaktı ki, dijital hatıralarını silecek miydi? Bu noktada eşimin karşı karşıya olduğu drama gözümde tam olarak canlandı: Onu Ankara'da iPad'iyle çaresiz bir halde tek başına bırakmıştım. Artık yapabileceği tek şey vardı. Söylene söylene bir internet cafe'nin yolunu tutacaktı ve Windows yüklü bir PC'de sunumunu Powerpoint'te oluşturacaktı. Tıpkı Bill Gates'in istediği gibi...

İstanbul'da müdürünün istediği değişiklikleri yapıp sonucu ona e-postayla gönderdim. Eşim de Ankara'da bir arkadaşının Mac'inde sunumun son halini USB belleğe kopyalayıp Windows yüklü bir PC'de sunumunu başarıyla yaptı. İstanbul'a döndüğünde ise ilk iş olarak Windows yüklü dizüstü PC'sini açıp tüm fotoğraflarını buraya aktardı. Uzun sözün kısası, reklamlara aldanıp da bir tabletin bir dizüstü PC'nin yerini alabileceğine sakın inanmayın.

Sertifika sınavı ve kodu kullanmak için
www.chip.com.tr/chipdergi/egitim2013/
adresini ziyaret etmeniz yeterli.
Detaylı bilgiyi 100. sayfada bulabilirsiniz.

uyaman@chip.com.tr

Ufuk Yamankılıçoğlu

2014 Trendleri

Sayfa 28

TREND

- 8 **Teknolojinin ev savaşı**
Evlerin yıldızı kim olacak? Apple mı, Samsung mu yoksa Google mı?
- 10 **Güncel haberler**
Bu ay dikkat çeken önemli gelişmeler
- 22 **Güvenlik raporu**
Bu ay dikkat edilmesi gereken kritik güvenlik açıkları ve çözümler
- 24 **Meraklısına**
Apple'ın bir iPhone 5'ten ne kadar kazandığını biliyor musunuz?
- 26 **4K TV**
4K formatı hakkında merak ettiğiniz tüm sorulara cevap veriyoruz
- 28 **2014 trendleri**
Sanal gerçeklik, bükülebilir ekranlar, 8K kameralar: Yeni yılda birçok sürprize hazır olun
- 34 **Yeni akıllı saatler**
Bunlar akıllı telefonların yerini alacaklar, ancak şimdiye kadarki akıllı kol saatleri pek de akıllı sayılmazlar
- 36 **LED ampuller**
LED ampuller nihayet farklı güçlerde satışta, enerji tasarruf ampullerine ciddi bir alternatif geldi
- 38 **Odak noktası: Seçim savaşları**
Dünya siyasetine yasadışı dinleme savaşları damgasını vuruyor
- 40 **Haritalar: Süper bilgisayarlar**
Hızları giderek artan dünyanın en hızlı süper bilgisayarları mercek altında
- 42 **CHIP Zaman Tüneli: Yapay zekâ**
Yakında yapay zekâ insan beyninden daha zeki olabilir

61 En iyi Uygulama

Sayfa 54

TEST

- 44 **Haswell işlemcili Ultrabook'lar**
Daha uzun pil süresi, daha fazla grafik gücü: Intel'in yeni yongaları şık mobil cihazları daha da iyi hale getiriyor
- 48 **En iyi 3D yazıcılar**
800 Euro'dan başlayan fiyatlarla çok şey başarabilen ve karmaşık olmayan bir üç boyutlu yazıcınız olabilir
- 54 **En iyi 61 uygulama**
Tablet ve akıllı telefonlar için her kullanıcının sahip olması gereken farklı kategorilerdeki en iyi uygulamalar
- 66 **Donanım rehberi**
Yeni bir bilgisayar satın almadan veya terfi etmeden önce mutlaka bu donanım rehberimizi okuyun
- 71 **Yeni ürünler**
Yeni donanım ve yazılım ürünleri incelemede
- 76 **Donanım günlüğü**
Donanım dünyasında bu ayki çarpıcı gelişmeler ve yeni ürünler
- 78 **CHIP TOP10**
Farklı kategorilerde en iyi donanımlar
- 80 **CPU ve GPU rehberi**
PC ve dizüstü için en iyi işlemciler: Masaüstü, mobil ve grafik işlemciler için en güncel performans listeleri
- 82 **CHIP fiyat barometresi**
En iyi dizüstü ve PC tavsiyeleri, 7 aylık türü için fiyat tahminleri

TEKNOLOJİ

- 84 **Yeni hack yöntemleri**
Hacker'ların yeni saldırı yöntemlerinin kurbanı olmamak için bilmeniz gerekenler
- 88 **Donanım tamiri**
Basit araçlar ve az bir maliyetle mobil aygıtlarınızı kendiniz de tamir edebilirsiniz
- 94 **Google Mail hareketlendi**
Google'ın posta hizmeti şimdi daha akıllı ve pratik özelliklere sahip
- 110 **Arama motoru optimizasyonu**
Web sitenizin popülerliğini artırmak için Meta etiketleri hakkında bilmeniz gerekenleri anlatıyoruz
- 112 **Teknik Sözlük: USB 3.1**
USB 3.1 için gereken SuperSpeed+ standardı hazır. Bu sayede aktarım hızı ikiye katlanıyor, şarj süresi kısalıyor
- 114 **CoolTech**
Yeni ve ilginç teknoloji ürünleri
- 116 **Pratik ipuçları**
Windows, uygulamalar, iletişim ve internet, donanım için en iyi ipuçları

Bölümler

- 3 Seyir Defteri
- 6 Okur Yorumları
- 76 Modern zamanlar
- 96 DVD içeriği
- 98 Tam sürümler
- 102 En iyi ücretsiz araçlar
- 106 Ayın web siteleri
- 108 Yazılım günlüğü
- 121 Abone Formu
- 130 Gelecek sayıda ve Künye

Blue Jean
YENİLENDİ!

4 DİZİ YILDIZI
POSTERİ

ENİCE NİKADEMİR
ISMAIL EGE SASMAZ
ENİCE
ÇAĞATAY ULUSOY

20
POSTER

SUBAT 2014 SAYI 2 112568 FİYATI 6,500

Blue Jean

Blue Jean
YENİLENDİ!

Yeni boyut
Yeni tasarım
Yeni köşeler

f /bluejeanmagazine
t /bluejeandergi

DE Dijital Dergi Aboneliği için:
www.eMecmua.com

“Sadece cihazlar sorun çıkarmıyor, bunlar için sürücü bulmak da imkansız!”

Ahmet Sever

Standby ömrü kısaltıyor

Elektronik cihazlarınız ne kadar eski?

CHIP 1/2014 – SAYFA 3

En azından elektriğe bağlı cihazlarda basit ve işe yarayan bir yöntemle, “planlı arızaları” (leğır böyle bir şey varsa) engellemek mümkün: Standby yani bekleme modundan uzak durun! Çoğu cihazda elektronik parçalar için voltajı hazırlayan güç devreleri bulunur. Bu devrelerin zayıf noktası ne kadar kaliteli olurlarsa olsunlar elektrolit kondansatörlerdir. Bunlar cihazlar bekleme durumunda olsalar bile voltaj ve dolayısıyla yük altında bulunurlar. Bu cihazların elektrik bağlantısı mesela bir anahtarlı elektrik priziyle tam olarak kesilirse (böylece aynı zamanda elektrikten de tasarruf etmiş olursunuz) çoğu cihazın ömrünü uzatmanıza yardımcı olur. Bir elektronik cihaz satıcısı olarak bu durumda elbette kısa vadede daha az ürün satmış olurum, ancak benim için müşterilerimin uzun vadeli memnuniyeti her zaman daha önemlidir. Öte yandan evimde kullandığım sistem tüm çevrebirimleriyle birlikte (yazıcı, tarayıcı, switch’ler ve güç bağlantıları da dahil olmak üzere) standby modunda sadece 60 watt civarında güç harcıyor. Bence çevre bilinci olan tüm kullanıcıların cihazların ömrüne ve elektrik tüketimlerine fazlasıyla dikkat etmesi gerekiyor! Türkiye’nin en önde gelen teknoloji yayını olarak size de bu konuda önemli sorumluluklar düşüyor. Aynı çizgide yayın politikanıza devam etmeniz dileğiyle.

GÖKHAN TOPRAK

Prensip olarak bozulana kadar satın aldığım cihazları kullanmaya devam ederim ve mümkün olduğunca tamir etmeye veya terfi

etmeye çalışırım. Ancak geçtiğimiz günlerde iPhone 3G telefonumu değiştirmek zorunda kaldım. Aslında sorunsuz olarak halen çalışıyordu, ancak yeni iOS’u desteklemediği için, yeni uygulamaları da artık yükleyemiyordum. Ayrıca iTunes ile güncellenmiş uygulamalar da bundan sonra kaldırıldı. İkinci el bir satış sitesinden bir iPhone 3GS satın aldım, bu telefon büyük ihtimalle eski telefonum kadar eskidir, ancak benimkine göre en önemli farkı en yeni iOS’u çalıştırabilmesi ve neredeyse tüm uygulamaları yüklememe izin vermesi. Emektar Windows 2000 bilgisayarımı da 2009 yılında aynı sebeple çürüğe çıkardım: Verdiğiniz DVD’lerdeki hemen hiçbir program Windows 2000’de çalışmıyordu artık.

ERDEM KARABULUT

Özellikle mürekkep püskürtmeli yazıcılarda planlanmış arıza dikkatimi fazlasıyla çekiyor. Müşterilerim özellikle Canon yazıcılarında zamanla ortaya çıkan ve engellenemeyen sorunlardan şikayet ediyorlar. Bu konu bence çok önemli ve bu konuda daha fazla yazıya yer vermenizi rica ediyorum. Özellikle kullanıcıların yaşadığı tecrübeler dergide yer verirsiniz herkes için faydası olur, özellikle de üreticileri baskı altına alabilirsiniz diye düşünüyorum.

ÖZGÜR YILMAZ

“Elektronik cihaz işi şans işidir” sözüne pek inanmıyorum çünkü Commodore 64’ten tutun Sega, Playstation, Gameboy hatta ilk kullandığım Nokia bile hala sağlam ve çalışır durumda. Alınan ürünlerin kullanma kılavuzlarının okunduğunu çok nadir görmüşümdür ya da alınan cihazın nasıl kullanılması gerektiği hakkında araştırma yaparım. Ülkemizde maalesef ya deneme yanılma yöntemleri ya da bu işten anlayan bir arkadaş “sen bundan anlarmısın” sorusunu sorma yaygın olduğu için cihaz ömürleri de bence kısalıyor. Hatta unutamayacağım bir anımı sizlerle paylaşmak istiyorum; 2001’de kredi kartı ile alışveriş yapmak isteyen bir abimiz diskette sürücüsüne kredi kartını soktu ve bilgisayarın tepki vermesini bekledi. Bunları gördükçe cihazlara verilen 2 yıllık garantinin ülkemiz açısından faydalı bir uygulama olduğunu görüyor ve cihazların garanti süresi dolunca bozulma teorisinin ülkemiz kullanıcıları için üretilmiş bir teori olduğunu düşünmüyorum.

SEZER MANSUR

Dayanıklılık değerlendirmesi

Programlanmış yıpranmalar

CHIP 1/2014 – SAYFA 42

Bu yazınızı büyük bir ilgiyle okudum. Bugüne kadar benim başıma çok sık bu tarz sorunlar geldi. Güç kaynakları ve devrelerindeki kalitesiz kondansatörler sadece kullanıcılar için değil, komşuları için de sinir bozucu. Güç kaynağı tamamen tükenmeden önce güç hattındaki parazit emisyonu oldukça artıyor. Bugüne kadar bu durumla iki kez karşılaştım.

SERKAN GÖZEN

CHIP’te dayanıklılık konusuna önem vermenizi olumlu buluyorum. Ancak TOP10 listelerinize bakınca, böyle bir kriterin olmadığını görüyorum. Yine pil değişiminin oldukça zor olduğu bilinen telefonların ve tabletlerin listelerinizde en üst sıralarda olması dikkatimi çekti. Oysa mesela Apple ürünleri, ekranları ve pilleri kasa sınırsız yapıştırdığı için bu kategoriden sınıfta kalmalıydı ve TOP10 listelerinde kendilerine hiç yer bulamamalıydı. Eminim ki birçok okurunuz da seçimini buna göre yapıyordu ve yeni bir cihaz satın almadan önce mutlaka TOP10 listelerine bakıyordu. CHIP olarak testlerinizde de “dayanıklılık” kriterine daha fazla önem vermenizi ve bu şekilde üreticilerin kulağını çekmenizi istiyorum.

ENGİN ÖZTÜRK

BİLGİ VE YARDIM

Okur mektupları

CHIP yazı işleri
Trump Towers, Kule2, Kat 21-24 34387
Şişli / İSTANBUL
Tel: (212) 478 03 00,
Faks: (212) 410 32 16

Dergi ve DVD ile ilgili sorular

okurhizmetleri@doganburda.com

Abonelik, Eski sayı siparişi ve özel sayılar

Tel: (212) 478 0 300,
Faks: (212) 410 35 12 - 13
abone@doganburda.com
www.doganburda.com

Diğer gerekli tüm bilgileri Künye’de bulabilirsiniz. (S. 130)

Blue Jean
YENİLENDİ!

4 DİZİ YILDIZI
POSTERİ

ENİCE KÖKÇEKİN
İSMAIL EGE SASMAZ
ENİCE
ÇAĞATAY ULUSOY

20
POSTER

SUBAT 2014 SAYI 2 112568 FİYATI 6,500

Blue Jean

Blue Jean
YENİLENDİ!

Yeni boyut
Yeni tasarım
Yeni köşeler

f /bluejeanmagazine
t /bluejeandergi

DE Dijital Dergi Aboneliği için:
www.eMecmua.com

Teknolojinin ev savaşı!

Apple 2005'te kıvrak bir hamleyle iPhone'u çıkartıp ceplerin yıldızı olmayı başardı ancak şimdi savaş, ev cephesinde devam ediyor. Evlerin yıldızı kim olacak? Apple mı, Samsung mu yoksa Google mı?

Cem Sancı

Ocak ayında sürpriz bir gelişme yaşandı ve Google, küçük bir şirketi 3,2 milyar dolar gibi rekor bir fiyatla satın aldı. Google'ın dev satın almalarına aslında hepimiz alıştık. Henüz genç bir şirket olan YouTube'u 4 milyar dolar ödeyerek aldığı günü herkes hala çok iyi hatırlıyor.

Ancak bir termostat şirketine 3,2 milyar ödenmesi ilk bakışta herkesi şaşırttı. Nest isimli, dijital termostatlar üreten şirketin, 3,2 milyar dolar edebileceğini kimse düşünmüyordu. Ancak Nest'in arkasında saklı olan güç, onun geleceğin akıllı evlerine hükmedecek kilit teknolojilere sahip olmasıydı. Google da işte bu gücü satın aldı.

Bu satın alma aslında teknoloji devlerinin arasında akıllı evler konusunda yaşanan rekabetin ne kadar ileri boyuta ulaştığını da

gösteriyor. Google, 3,2 milyar dolar gibi dev bir ücretle, henüz ürünleri doğru düzgün satışa bile çıkmamış olan küçük bir termostat şirketini satın alırken, şirketin kurucusu olan iki eski Apple çalışanını da bünyesine katmış oldu. Bu iki kişi de alelade çalışanlar değil, biri iPod'ların mucidi olarak bilinen ve Apple'ı çöküşten kurtarıp yeniden devler ligine sokan Tony Fadell. Diğeri ise iPhone projesinde çalışan ilk mühendislerden Matt Rogers. Yani iki isim de Apple'ın hayatını kurtaran isimler arasında yer alıyor ve geliştirdikleri yeni konsept, Nest termostatlar ve ev bağlantı cihazları artık Google'ın cephaneliğine girmiş bulunuyor. Öyle görünüyor ki, Google bu iki beyinin yeni ürünlerinin de ileride karşısına yeni bir iPod, yeni bir iPad, yeni bir iPhone olarak çıkma riskini göze almak istemedi ve akıllı evler konusunda giderek kızışan rekabette Rogers ve Fadell'in ürünleri ile avantaj kazanmak istedi.

Google'ın Nest ile yapmayı planladığı işler, Apple'ın Siri ile hayata geçirmeyi planladığı akıllı ev planlarından farklı değil

Peki Nest ne vadediyor?

Nest, aslında evin veya otel odalarının ısını ayarlayan şık ve gösterişli, dijital termostatlar üretmenin ötesinde, evdeki tüm akıllı cihazların birbirleriyle sağlıklı iletişim kurmasını sağlayacak bir teknoloji alt yapısı kuruyor. İşte bu da Google'ı cezbediyor. Apple da aynı hedef için uzun zamandır çalışıyor. Hatta, iPhone'ların yıldızı olan Siri'yi, ev kumanda cihazlarının merkezi haline getirmek istiyor. Bunun için aldığı patentlerde, iPhone'u veya iPad'i merkezi bir istasyona yerleştirdikten sonra Siri'ye sesle kumanda ederek, evdeki ışıkları açıp kapamayı, kaloriferin ısını ayarlamayı, televizyonu açıp kapamayı, kanal değiştirmeyi, kapıları açıp kapatmayı ya da buzdolabında eksilen ürünler hakkında bir rapor almak gibi, bugün hayal etmemizin zor olduğu akıllı ev teknolojilerini hayata geçirmeyi umuyor.

Bu sayede evlere sızacak olan Apple'a ev cephesini kaybetmek istemeyen Google da, tekerleği yeniden icat etmek yerine, bu teknolojik alt yapıyı hazır kurmuş olan Nest'i satın alarak birkaç adım öne geçmiş oldu.

Google'ın Nest ile yapmayı planladığı işler, Apple'ın Siri ile hayata geçirmeyi planladığı akıllı ev planlarından farklı değil. Ancak bu kez akıllı evin merkezinde iOS ve Siri değil, Android'in oturacağını tahmin edebilirsiniz.

Nest'in kurucularının basına yaptıkları açıklamada, akıllı ev ütopyasını gerçek kılmak için Google'ın güçlü desteği ile yeni yazılımlar ve donanımlar geliştirmeye devam edeceklerinin altını çizerek, bu satın almanın sadece dijital bir termostat düğmesi satın alma amacı taşımadığını da onaylamış oldular.

Google'ın sadece 10 yıl önce 4 milyar dolar ödeyerek YouTube'u satın almasıyla birlikte kısa süre içinde internete ve hayatımızda yaşanan dev değişimleri hatırlayacak olursak Nest'e ödenen 3,2 milyar dolarlık servetin sonuçlarının da yakında hayatımıza etki edecek ürünler olarak karşımıza çıkacağını tahmin edebiliriz. Sabah kalktığımızda Android telefonumuza seslenerek çay/kahve suyunu ısıtmaya başlamasını söylemek veya Intel'in derinlik ve hareket algılayan 3 boyutlu kameraları ile birleşmiş bir sistemin yataktan kalktığımızı fark ederek perdeleri otomatik olarak açıp odaya güneş ışığını alması, kısa süre sonra hayatımızın olağan halleri arasına girebilir. Böyle şeylere hazır olalım. Ortada büyük paralar dönmeye başladığına göre, bu gelişmelerin günlük hayatımıza sızması da yakındır. ☑

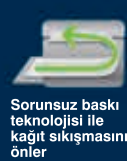
cemsanci@chip.com.tr

Herkes
güvenilirliğin
bir bedeli olduğunu
düşünür.
Artık Değil.

HL-1111
Baskı

Brother, yeni seri
Mono Lazer Yazıcılar
bu düşüncüyü değiştirdi.

Japon
Harikası

100 yıldan uzun bir süredir

Yandex ve Facebook anlaştı

Rus arama motoru devi Yandex, Facebook kullanıcılarının paylaştığı bilgilere ulaşmak ve bunların arasında arama yapabilmek için Facebook'tan izini kopardı. Aynı izinleri isteyen Google'a ise Facebook'un cevabı hayır olmuştu. Google'ı kendine rakip gören Facebook'un Google'a izin vermezken Google'ın rakibi Yandex'e izin vermesi de son derece manidar oldu. Bu yeni yetkiyle beraber Yandex artık kullanıcıların herkese açık olarak yayınladıkları kişisel verileri ve paylaşımları arama

sonuçlarında gösterebilecek. Böylece Yandex kullanıcıları aranan ifade hakkında çok daha zengin bir kaynak sahibi olacak. Facebook paylaşımlarında ve sohbetlerinde pek çok konu hakkında önemli veriler bulunabiliyor. Bu anlaşma için Yandex ve Facebook arasında bir para alışverişi olup olmadığı bilinmiyor ancak Facebook'un bu anlaşma sayesinde Yandex kullanıcıları arasından trafik alması, Yandex'in de daha zengin ve keskin arama sonuçları vererek kullanıcılarını memnun etmesi bekleniyor.

Testlerde A7 işlemciye toz yutturdu

Nvidia'nın mobil işlemcisi Tegra K1, benchmark testlerinde, Apple'ın 64 bit mobil işlemcisi A7 ve Snapdragon 800'ü neredeyse ikiye katladı. 192 çekirdeğe sahip olan Nvidia işlemcisinin „System on a Chip“ (SoC) tasarımı, rakip işlemcileri performans olarak çok geride bırakıyor. 1080p çözünürlüklü video oynatmada, Tegra K1, A7 ve Snapdragon 800 işlemcilerin performansının neredeyse iki katına yakın performans sergilediği dikkat çekiyor. 64 bit A7 işlemcisi iPhone 5S'te, Snapdragon 800 işlemcisi ise Nexus 5 telefonlarında kullanılıyor. Nvidia'nın Tegra K1 işlemcisi Temmuz ayında piyasaya çıkacak olan Lenovo ThinkVision 28 tabletinde kullanılacak. 28 inç boyutundaki dev tabletin profesyonel kullanımlar için büyük ilgi görmesi bekleniyor.

Gmail ve Google+ elele

Google, sosyal ağ servisi Google+ ile e-posta servisi Gmail arasında yeni bir uygulama başlatacağını duyurdu. Buna göre, Google+ kullanıcıları, ağdaki herhangi bir başka Google+ kullanıcısına Gmail üzerinden e-posta gönderebilecek. Kullanıcılar isterlerse kendilerine kimin e-posta gönderebileceğini veya gönderemeyeceğini gizlilik ayarlarından değiştirebilecekler. E-posta gönderen kişiler, alıcıların e-posta adreslerini göremeyecek ancak alıcı e-postaya geri dönüş yaparsa, alıcının e-posta adresi de görülmüş olacak.

Windows 9 mu geliyor?

Microsoft'un Windows 8'den hiç memnun olmadığı hatta onun Vista'dan bile kötü bir işletim sistemi olduğunu düşündüğünü Microsoft çalışanları Twitter'daki beyanlarında açık etmişlerdi. Yeni gelen haberlere göre sadece birkaç ay sonrasında Windows 9'la tanışabiliriz. Microsoft'un geçmişine baktığımızda XP'den sonra Vista'yla büyük hayal kırıklığı yarattığını, ardından da Windows 7 ile bunu kotarmaya çalıştığını rahatlıkla görebiliyoruz. Şimdi de Windows 8'in ardından Windows 9 ile aynı senaryoyu tekrarlayacağını düşündüğümüz Microsoft, eğer „gerçekten“ aynı senaryoyu

tekrarlarsa muhtemelen Windows 9'la bizleri daha erken tarihte tanıştıracak. Zira geçmişe dönüp baktığımızda 2010 yılında piyasaya çıkacağı söylenen Windows 7'nin Beta sürümünün çıkacağını Eylül 2008'de öğrenmiş, Ocak 2009'da da karşılaşmıştık. Şimdi de Windows 9 için benzer söylentiler mevcut durumda. Windows 8'in ardından Windows 8.1 güncellemesi ile yeni Windows'a gösterilen ilgiyi artırmaya çalışan Microsoft, Vista'nın ardından da güncellemelerle durumu kurtaramayacağını anlayıp çareyi yeni bir işletim sisteminde bulmuştu. Aynı şey bu kez de geçerli gibi görünüyor.

Winamp satıldı

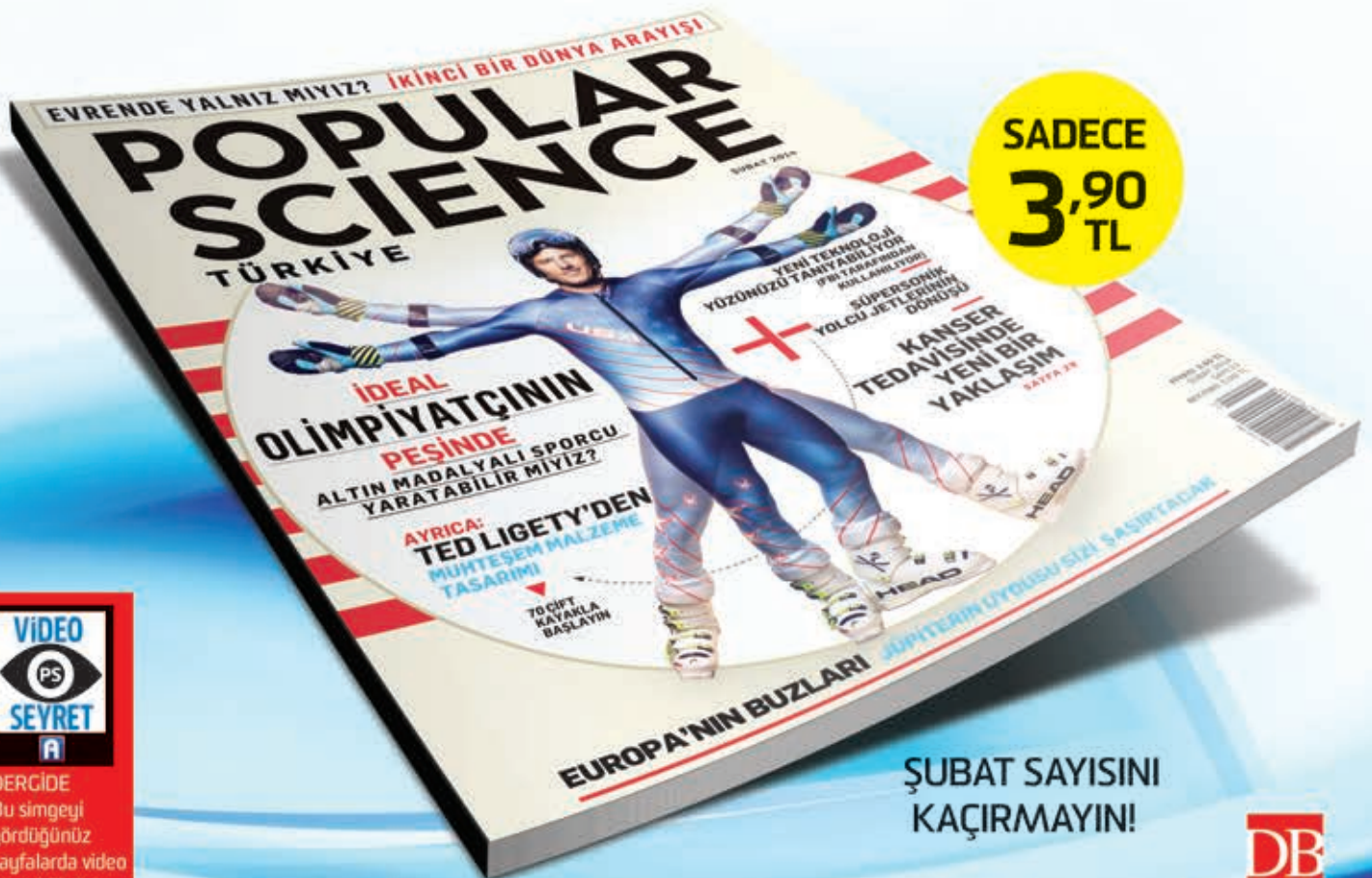
AOL'ın fişini çektiği ancak tepkiler sonrasında satmaya karar verdiği ünlü medya oynatıcısı Winamp'ın yeni sahibi resmi olarak belli oldu. İnternet üzerinden müzik yayını yapan Radionomy Winamp'ı satın aldığını resmen duyurdu. Söylentilere göre Radionomy, Winamp'ı almak için 5-10 milyon dolar arasında bir ücret ödedi. AOL ayrıca şirketin %12 hissesine de ortak olmuş durumda. Bir ay öncesine kadar Winamp'ı çöpe atmayı düşünen AOL'un, Winamp'ın arkasındaki halk desteğini görünce onun geleceğinden para kazanma umuduyla Radionomy'e ortak olması şimdi şaşkınlık yaratıyor. Radionomy 2008'de kurulan bir internet radyosu. Kullanıcıların birçok internet radyosuna ulaşımını sağladığı gibi kendi radyo kanallarını kurmalarına da izin veriyor. 13 milyon dinleyicisi bulunuyor.

POPULAR SCIENCE ŞUBAT SAYISINDA

İDEAL OLİMPİYAT SPORCUSUNU YARATMAK

- ▶ İkinci bir dünya arayışı.
- ▶ Süpersonik yolcu jetlerinin dönüşü.
- ▶ Kanser tedavisinde yeni bir yaklaşım.
- ▶ FBI'nın yeni yüz tanıma yazılımı.
- ▶ Hafızanın sırları.
- ▶ Hedef: Jüpiter'in uydusu Europa

Ayrıca yeni icatlar, ilginç makaleler, birbirinden ilginç görseller ve Artırılmış Gerçeklik videoları, Popular Science dergisinde sizi bekliyor.

DERGİDE
Bu simgeyi
gördüğünüz
sayfalarda video
izleyebilirsiniz

ŞUBAT SAYISINI
KAÇIRMAYIN!

CEM ŞANCI, CHIP yazar
cemsanci@chip.com.tr,
twitter.com/cem_sanci

HABERİNİZ OLSUN

“Yorumum görünsün diye tek yıldız veriyorum”

Akıllı telefon kullanıcısı Türkler dünyanın mantık sistemini öyle bir bozdular ki, artık tamir edilemiyor. Dünyaya format atarak her şeyi sil baştan yeniden inşa etmek gerekiyor.

İnsanoğlunun alıştığı, bildiği, kullandığı mantık sisteminde, eğer bir şeyi beğenmişseniz, onu övmek ve yüceltmek vardır, değil mi? İşte bu bildiğimiz mantık sistemini, Android telefon ve tablet kullanan Türk kullanıcıları bozdular. Hem de öyle bir bozdular ki, artık tamir etmek, düzeltmek, yamamak, güncellemek mümkün değil. Ona doğrudan format atmak ve yepyeni, sıfırdan bir mantık sistemi inşa etmek gerekiyor. Yani bir nevi, dünyanın işletim sistemini kökünden değiştirmek gerekiyor çünkü Türk telefon kullanıcıları her şeyi çalışmaz hale getirdiler! Tüm bunların nedeni, Google'ın ve onunla yedi yıldır işbirliği yapan 34 dev teknoloji ve yazılım şirketinin tırnaklarıyla kazıya kazıya inşa ettiği Android işletim sisteminde, Türklerin neden olduğu bir bug'un ortaya çıkması! Google'ın ve 34 ortağının geliştirdiği ve belki de milyonlarca geliştiricinin de her gün kodlarını incelediği, açık kaynak kodlu bir işletim sistemi olan Android'de sadece Türk kullanıcıların neden olduğu, çözümsüz bir sorun ortaya çıktı. Peki, nedir bu? Android işletim sisteminin başarısının en önemli etmenlerinden biri olan dev uygulama marketinin içinde, insanların bir uygulamayı beğendiğinde onu övmesi, beğenmediğinde de ona kötü puan vermesi gerekiyor. Bu şekilde insanoğlu medeniyetinin kolektif düşünsel birikimi, yeni gelecek olan nesillere, doğru uygulamalar seçişinin aktarılması için ortak bir çaba ortaya koymuş oluyor ve takdir edersiniz ki bu sistem Android uygulamalarında olduğu kadar, iOS ve Windows uygulama pazarında da veya IMDB gibi halka açık oylama yapılan sistemlerde de işe yarıyor. Fakat ne var ki, Türkler bu sistemi öyle bir bozdu ki, dünya şu anda ne yapacağını düşünüyor. Çünkü Türk kullanıcılar puanlama ve yorumlama sisteminde, yazdıkları yorum en üstte görünsün, isimleri o uygulamaya bakan herkesin gözüne girsin, yorumları göz önünde olsun diye beğendikleri uygulamalara çok kötü puanlar veriyorlar. Google, çok kötü oy verenlerin yorumlarını en üstte gösteriyor çünkü uygulama hakkında insanların bilmesi gereken acil bir sorun, bir uyarı, bir problem varsa, uygulamayı yeni yükleyecek insanların bunları kolayca görmesini istiyor. Fakat, herkesin çok sevdiği, çok popüler uygulamaların puanları bir anda beş yıldızdan, iki üç yıldız düşünce, herkes neler oluyor diye sistemi incelemeye alınca bir de ne görürsünüz? Türk kullanıcılar, beğendikleri bütün uygulamalara bir yıldız vermeye başlamış. Bu şekilde isimlerini yorum listesinin en tepesine çıkarıp egolarını tatmin ederken, Android ekosistemini tam anlamıyla çöktürmüşler. Henüz yeni piyasaya çıkan ve alacakları ilk oylar sayesinde puan ortalamasını yükseltip hızlıca satış başarısı yakalamak isteyen uygulamalar çat diye en kötü uygulamalar arasına düşüp bir daha kimse'nin yüzüne bakmadığı, satın almadığı, gereksiz çöp uygulamalar gibi görünmeye başlamış. Uygulama geliştirerek para kazanan yazılım şirketleri ve dolayısıyla tüm Android ekosistemi iflas tehlikesiyle karşı karşıya kalmış. Çözüm olarak da yapacak bir şeyi kalmayan geliştiriciler, uygulamalarının Türkler tarafından indirilmesini yasaklamış. Yani artık Türk kullanıcılar, piyasaya yeni çıkan pek çok Android uygulamasını markette göremiyor bile. Yakında diğer uygulama geliştiriciler de eski uygulamalarını çekecektir. Böylece kısa süre sonra Android markete girdiğimizde bomboş beyaz sayfalarla karşılaşacağız. Bence bunu hak ettik!

Japon devi tekrar akıllı telefon üretecek

2012'de çıkardığı su geçirmez akıllı telefon modeli Eluga hiçbir iz bırakmaksızın suya batarak kaybolunca telefonu geri çekerek akıllı telefon pazarından çıkan Japon elektronik devi Panasonic, yeni bir telefonla MWC 2014'e katılacağını duyurdu. Telefonun 5 inç boyutunda ve darbeye dayanıklı bir akıllı telefon olmasının dışında başka hiçbir detayı belli değil ve Panasonic'in de sürprizi lansmandan önce açıklamaya niyeti yok. Dolayısıyla telefon hakkında sadece olasılıklar söz konusu. Bunlardan biri de Panasonic'in, Microsoft'un sağladığı „teşvik primi“ dalgasından faydalanan yüklü bir prim aldığı ve Windows Phone telefonları üretmeye başladığı ihtimali... Japon ordusu için de şoklara dayanıklı sağlam ekipmanlar üretmesiyle ünlü Panasonic'in, uzman olduğu alana yönelip, kalın koruyucu zırhla kaplı, şoklara dayanıklı bir telefon tanıtması da mümkün. Bu tür bir telefon da dağcılar, sporcuların, dünyanın en zor şartları altında çalışan inşaat ekiplerinin ve hatta askeri personelin bile çok rağbet edeceği bir model olacaktır ve büyük bir satış potansiyeline sahip olacağı da inkar edilemez.

Microsoft'u da hack'lediler!

Kullanıcıların sosyal medya hesaplarının çalınmasıyla ilgili sürekli uyarı yayınlayan ve insanlardan daha güçlü şifreler tercih etmelerini isteyen Microsoft çok fena “madara” oldu. Microsoft'un Twitter'daki resmi Xbox destek hesabı ve resmi haber hesabı,

hacker'ların eline geçti. Olayın ardındaki hacker'ların ise Suriyeli bir grup olan Syrian Electronic Army olduğu anlaşıldı zira kendileri de Twitter mesajlarında kimliklerini açıkça ilan ettiler. Syrian Electronic Army, Esad rejimini destekleyen bir hacker grubu. SEA daha önce de New York Times ve Vice gibi ünlü siteleri kırmışlardı. Microsoft saldırısında ise grubun politik bir amacının olmadığı, sadece „burada olduklarını“ göstermek istedikleri söyleniyor. Hacker grubu her ne kadar Suriye ismini taşıyor olsa da, teknik olarak destek aldıkları abileri Rusya ve Çin sayesinde, ABD sitelerine yönelik başarılı hack girişimlerinde bulabiliyorlar. SEA, 10 gün önce de Skype'ın blog'unu hack'leyerek, insanları gözetlemeyi bırakın yoksa daha ağır önlemler alacağız mesajı vermişti.

ŞUBAT SAYISI BAYİNİZDE!

ŞUBAT 2014 • SAYI:12 Fiyatı 8 TL • KKTC fiyatı 10 TL

GEO

BAKIŞ AÇINI DEĞİŞTİRİRSEN DÜNYAN DEĞİŞİR

100. YILDÖNÜMÜNDE
BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞI

VIETNAM LAOS KAMBOÇYA

BÜYÜLEYEN COĞRAFYA GÖNÜLÇELEN KÜLTÜRLER

Fiyatı 8 TL • KKTC fiyatı 10 TL

Yeni bir Da Vinci
Fresklerin ardında
saklanmış olabilir mi?

Sualtında av
Sürü balıklarının
muhteşem mücadelesi

Aşk
Aslında yokken
vardır! Ya varken?

Kuzey ışıkları
Gökyüzündeki görsel
şölenin tehlikeleri

BAKIŞ AÇINI DEĞİŞTİRİRSEN DÜNYAN DEĞİŞİR

Moto X Avrupa turnesine çıkıyor

Motorola'nın büyük ilgi uyandıran cebi Moto X, sonunda Avrupa'da satışa çıkıyor. Moto X, Şubat ayında İngiltere, Fransa ve Almanya'ya giriş yapacak. Telefon, şimdiye kadar sadece ABD pazarında bulunabiliyordu... Motorola bilindiği gibi Google tarafından satın alındığından bu yana sağlam bir ceple karşımıza çıkmamıştı. Ancak Moto X ile

şeytanın bacağını kırdığı çok açık. Şubat ayı başından itibaren İngiltere'de Carphone Warehouse'da ve Almanya'da Media Markt'ta satışa sunulacak olan Moto X'in fiyat etiketleri de belli oldu. İngiltere'de kontratlı olarak 380 Pound'dan satışa sunulacak olan Moto X'in Almanya fiyatı ise 399 Euro'dan başlayacak.

Intel'in akıllı saati ARM işlemci kullanıyor

Intel, CES 2014'te gösterdiği giyilebilir teknoloji prototipleriyle ARM tabanlı işlemcilere yer veren rakiplerinden geride kalmadığını göstermişti. Ancak işlemci devinin bazı referans tasarımlarında kendi işlemcisi değil ARM'yi kullanması dikkat çekti. Intel yetkilisi Bill Calder, firmanın bazı prototiplerinin gerçekten de üçüncü partilerin işlemcilerini kullandığını doğruluyor. Ancak Calder'a göre söz konusu akıllı saat tasarımı, henüz sadece pro-

totip aşamasında ve üstelik Intel'in elinde ARM lisansı da bulunuyor. Calder, firmanın eşsiz Bluetooth sesli denetim kulaklığının gücünü ARM'den aldığı iddialarını da yalanladı. Intel'in SD kart boyutundaki giyilebilir teknolojilere yönelik Quark tabanlı çipi ise tanıtılan hiçbir giyilebilir teknolojiye yer almıyordu. Intel, en azından bu senenin ikinci çeyreğinde ortaya çıkacak tabletlerin Bay Trail'i kullanacağını söylüyor. Intel Atom işlemcisi temel alan Bay Trail'li tabletler, 64-bit olacaklar.

NSA, insanları offline bile izleyebiliyormuş!

New York Times gazetesi, ABD Ulusal Güvenlik Ajansı'nın (NSA), bilgisayarları izlemek için internete ihtiyacı olmadığını iddia ederek büyük yankı uyardı. NSA'nın gizli teknolojileri hakkında bir dosya hazırlayan New York Times'a göre, NSA USB disklerin ve bazı bilgisayarlardaki özel donanımların yardımı sayesinde, bilgisayardan yayılan kablolu dalgaları okuyabiliyor ve kullanıcı offline olsa bile bu verilere erişebiliyor. Ancak NSA, tüm bu teknolojilerin yabancı tehdit kaynaklarını izlemek için kullanıldığını ve ABD vatandaşlarını izlemediklerini iddia ediyor.

Hem 3G modem/router, hem şarj deposu!

TP-LINK, yeni taşınabilir 3G modem/router'ını duyurdu. M5360 model 3G modem/router ile 3G interneti yüksek hızlarda paylaşmak ve her yerde bir kablolu ağ oluşturmak mümkün. Cihaz aynı zamanda akıllı telefon ve tablet bilgisayarlar için yedek şarj birimi olarak da işlev görebiliyor. TP-LINK M5360, içine 3G özellikli bir SIM kart takılarak kullanılıyor. Bu nedenle harici bir 3G modem gerekmiyor. HSPA+ destekleyen ürün, 21,6 mbps indirme, 5,76 mbps yükleme hızlarına ulaşabiliyor. 3G interneti 10 kişiye kadar paylaşırabilen ürün, cebe sığabilecek boyutu ile her yere rahatça taşınabiliyor. 5200 mAh dahili pili sayesinde hem uzun süre şarj

edilmeden kullanılabiliyor, hem de mikro USB girişinden akıllı telefon ve tablet bilgisayarlar M5360'a bağlanarak şarj edilebiliyor. 16-26 saat (tam kapasite ile 16-17 saat) arası şarj olmadan çalışabilen M5360, akıllı telefon, tablet bilgisayar gibi cihazlara da 5V/1A kadar güç sağlayabiliyor. Böylece M5360 sahipleri akıllı telefon ve tabletlerde şarj bitme sorunu yaşamıyorlar. TP-LINK M5360'ın üzerinde bir OLED ekran bulunuyor. Bu ekranda cihazın kullanıcı sayısından pil seviyesine, Wi-Fi durumundan ağ tipine (2G/3G), mesajlara kadar pek çok bilgi izlenebiliyor. TP-LINK M5360'ta mikro SD kart girişi de bulunuyor. 32 GB'a kadar mikro SD kart takılabilen ürün SD kart okuyucu olarak da görev yapabiliyor.

Facebook'un Trending işlevi geldi!

Facebook, sosyal ağda sıkça tartışılan, sizi ilgilendirebilecek konuları bulmanızı kolaylaştıran „Trending Topics“ işlevini kullanıma sunmaya başladı. Trending bölümü, haber kaynağınızın sağ üstünde görünüyor ve ilgi alanlarınıza göre TV dizilerinden etkinliklere bir konu listesi gösteriyor. Konulardan bir tanesine tıkladığınızda belirli konulara daha çok odaklanan bir sayfa açılıyor. Bu sayfada arkadaşlarınızın gönderileri ve beğendiğiniz sayfalardan gönderiler gösteriliyor. Trending işlevi ilk olarak ABD, İngiltere, Hindistan ve Avustralya'da kullanıma sunuluyor. Yeniliğin mobil cihazlardaki test süreciye devam ediyor.

LEVEL

Türkiye'nin en çok satan oyun dergisi

4 DVD 23 GB'lık LEVEL Özel Aion Kurulum Seti, LEVEL DVD

Kurulum Dosyası Elite Forces **Promo Kodu** Elite Forces, Neverwinter, The Lost Titans

Dosya Konusu 2013'ün En İyi Online Oyunları, Kızıl Erkek Oyun Oynuyorlar, OUYA, Titanfall

İnceleme Assassin's Creed Liberation HD, Max: The Curse of Brotherhood, The Banner Saga

İlk Bakış Alien: Isolation, Castlevania: Lords of Shadow 2, inFamous: Second Son

Şubat Sayısı Bayilerde ve Süpermarketlerde

Dijital Dergi Aboneliği için:
www.eMecmua.com

Dijital versiyonu için
DergiBurada App Store'da

MAHMUT KARSLIOĞLU,
CHIP Yayın Yönetmeni
mkarsli@chip.com.tr

READ ME

Hani internet'in merkezi ve başkenti olacaktık!

Hiç kimse kusura bakmasın ama var olan hali ile bile iyileştirilmeye ihtiyaç duyan bir kanunun daha da sertleştirilmesi ile bu söylemlerin gerçekleşmesi sadece hayallerde kalır...

Köşemi düzenli olarak takip edenler hatırlayacaklardır. Bundan 3 ay önce şu an bilişim dünyasında önemli bir gündem konusu olan 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda torba yasa ile yapılması istenen değişikliklerle ilgili bir yazı yazmıştım. O zaman için bu sadece bir söylenti idi. Bugün ise gerçek ve BMD'den (Bilişim Muhabirleri Derneği) BMO'ya (Bilgisayar Mühendisleri Odası), herkes tepkisini gösteriyor. Microsoft'un Türkiye dahil 10 ülkede gerçekleştirdiği ve sonuçlarını Davos'ta düzenlenen Dünya Ekonomik Forumu'nda açıkladığı anketin sonuçlarını görünce ben de konuyu başka bir açıdan değerlendirmeye karar verdim. Microsoft'un on binden fazla internet kullanıcısı üzerinde gerçekleştirdiği, farklı bölgelerde bulunan ve farklı gelişmişlik seviyesine sahip ülkelerin teknolojiye bakış açılarındaki değişimleri ortaya koyan raporuna göre Türkiye, teknolojinin hayata olumlu katkısına ABD gibi gelişmiş ülkelerden daha çok inanıyor. Türkiye'nin de içinde olduğu gelişmekte olan ülkelerde teknolojinin dünyayı daha iyi bir yer yaptığına inanç oldukça yüksek bir değer olan yüzde 92 iken teknolojinin sosyal değerler üzerindeki olumlu etkisine inanç ise yüzde 74. Türkiye'de teknolojinin en olumlu etkisi ulaşım ve eğitim alanında görülüyor. En negatif değerlendirildiği alan ise "kişisel mahremiyet" ve aile bağlarına olan etki. Bu anketi sizlerle paylaşmamdaki en büyük nedenlerden biri de işte bu negatif sonuç. Diğer bir ilginç sonuçta ise Çin'de bile kişisel teknolojilerin bireysel özgürlüklerine olumlu katkısı olduğuna inananların oranı yüzde 65 ile ifade edilirken Türkiye'de aynı şekilde düşünenlerin yüzde 57 ile daha da düşük bir oranda olması manidar. Ülkemizde teknoloji denilince ilk sıralarda akla gelen internet üzerindeki kişisel mahremiyet ve bireysel özgürlükleri kısıtlamaya dönük yönelimlerin özellikle bu iki sonuç üzerindeki etkisinin yüksek olduğunu düşünüyorum. BTK başkanı Tayfun Acarer'in aslında yeni yasayı savunduğu röportajında kendisiyle çelişecek bir şekilde dile getirdiği "kullanıcıların girdiği web sitelerini barındıran yer sağlayıcılarının %90'dan fazlasının yurtdışında olması gerçeği"nin nedeni de işte bu güven eksikliğine dayanıyor ki bu da beni haklı çıkarıyor. Yasa tasarısının daha da sertleştireceği 5651 sayılı kanun nedeniyle büyük yer sağlayıcılar ülkemizi zaten tercih etmiyorlardı. Bu tasarı kanunlaşırsa, daha çok yer sağlayıcısının yurtdışına kaçacağına da emin olabilirsiniz. Tekrar ankete dönecek olursak teknolojinin iş fırsatı yaratacağına inanan Türklere oranının sadece %49'da kalmasının nedeni de belki de bu olabilir. Sonuç olarak şunu söylemem gerekiyor ki, küresel olarak en büyük iş fırsatlarının internet'te olduğu ve yatırımcılarının ağırlıklı olarak internet tabanlı projelere yöneldiği dünyada bu tür kanunlarla bir yere varamayız. Ayrıca bu şekilde, bir önceki Ulaştırma Bakanımız Binali Yıldırım'ın yıllarca yinelediği "internetin merkeziyiz, başkentiyiz, internetin kalbi İstanbul'da atacak" söylemleri de ne yazık ki kendisiyle birlikte mazide kalmaktan kurtulamaz.

China OS!

Batıda gizlilik ve gözetlenme konusunda olup bitenlerden endişe duyan Çin, yeni güvenlik odaklı mobil platformunu tanıttı. Chinese Academy of Sciences yardımıyla kurulan Liantong'un geliştirdiği China OS, akıllı ceplerde, tabletlerde, TV kutularında ve diğer ev eşyalarında çalışabiliyor. Liantong, yaptığı açıklamada Çin'in Microsoft, Google ve Apple tarafından oluşturulan monopolden ve onların bilinen güvenlik açıklarından uzak kalması gerektiğini söyledi. Firma, Windows XP'nin destek süresinin bitişini de dile getirerek yabancı firmalara güvenmenin zor olduğuna değindi. Çin'de devlet daireleri dahil Windows XP'nin kullanım oranı hala oldukça yüksek. China OS, yapılan açıklamaya göre yüksek performanslı doğal uygulamaları, HTML5 ve isteğe bağlı Java Virtual Machine cihazlarını çalıştırabilen bir "tescilli" işletim sistemi olacak. İşletim sistemi çıktığında 100 bin uygulamayı çalıştırabiliyor halde olacak. Liantong, şu an Huawei ve Lenovo gibi üreticilerle ve mobil sağlayıcılarla China OS için bir ekosistem oluşturmak üzere ortaklık kurmaya çalışıyor.

OLED TV isteyenlere kötü haber

Samsung'un görüntü bölümü başkan yardımcısı HS Kim, OLED ekranların Full HD ekranlara oranla çok daha kaliteli görüntü vermesine karşılık, üretim maliyetlerini düşürmenin kolay olmadığını ve önümüzdeki üç, ya da dört yıldan önce OLED ekranlı televizyonların fiyatlarında önemli bir düşüş olmayacağını açıkladı. Piyasada sadece Samsung ve Sony, OLED paneller üretiyor ve bu panellere sahip televizyonlar yüksek fiyatlarıyla dikkat çekiyor. 2013'te OLED TV'lerin fiyatları 9 bin dolar civarındaydı. HS Kim, OLED ekranların fiyatları düşme de, 4K çözünürlüğe sahip UHD TV'lerin yakında makul fiyatlara ineceğini de vurguladı. 2013'te 4K TV'lerin iyi sattığını, bu sayede 4K içeriğin de artacağını, artan içeriğin de yine satışları tetikleyeceğini vurgulayan Kim, bu döngü sayesinde, çok yakında 4K'nın standart hale gelebileceğinin altını çizdi.

Blue Jean
YENİLENDİ!

4 DİZİ YILDIZI
POSTERİ

ENİCE NİCANDEMİR
İSMAIL EGE SASMAZ
ENİCE
ÇAĞATAY ULUSOY

20
POSTER

SUBAT 2014 SAYI 2 112568 FİYATI 6,500

Blue Jean

Blue Jean
YENİLENDİ!

Yeni boyut
Yeni tasarım
Yeni köşeler

f /bluejeanmagazine
t /bluejeandergi

DE Dijital Dergi Aboneliği için:
www.eMecmua.com

IRMAK ÖZKAŞIKÇI,
irmak.ozkasikci@gmail.com
twitter: irmak_ozkasikci

SOCIALİZER

İnternet yasakları

İnternet kullanıcıları olarak bir kez daha kritik bir dönemecin eşiğindeyiz

"Kullanıcıların video yüklemesine, paylaşmasına ve diğer üyelerin paylaştığı içerikleri izlemesine imkan sağlayan Vimeo, yapılan özgün videolar üzerinden sosyal etkileşime dayalı olup; YouTube'a nazaran film yapımı ve paylaşımına daha "sanatsal" bir açıdan yaklaşmaktadır... Vimeo ticari videolara, oyun videolarına, pornografiye, herhangi bir grubu rencide edecek içerikli videolara ve "ödünç alınmış materyal" kullanımına karşı çok net bir tavır sergilemektedir." Çok değil 1,5 sene önce sosyal medya kanalları ve bu kanalların kullanıcılara yansımaları hakkında bir çalışma yaparken, Vimeo ile ilgili yukarıdaki satırları yazmıştım. Vimeo'ya erişim yasaklandı, sonra tekrar sağlandı. Şimdilerde de hepinizin bildiği gibi "Torba Yasa" kapsamında internet sitelerinin mahkeme kararı olmaksızın Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı (TİB) ve Ulaştırma Bakanlığı'nın talimatıyla kapatılabilmesi tartışılıyor. Sosyal medya kanalları internet kullanıcıları arasındaki etkileşimi artırarak onları birbirlerine bağlarken, bireylerin dünyaya dair bilgi birikimlerini de uçsuz bucaksız bir kütüphane içinde her an onların hizmetinde tutar. Yeni bir gelişmeyi de, hiç bilmediğimiz bir konuyu da, onlarca yıl öncesini de bu kanallardan takip ederiz. Evet, müdahale edilmesi veya yakından takip edilmesi gereken; insanları suça teşvik eden, ırkçılık yapan, çocuk pornografisi içeren veya bomba yapımını dahi anlatan kanallar var ve bu tip küresel anlamda cezai suç içeren siteler kapatılmalı fakat bu iş "herhangi bir grubun çıkarını gözetecek" şekilde, keyfe keder yapılmamalı.

Mademki düşünme ve konuşma özgürlüğü olan demokratik bir ülkede yaşıyoruz, bu özgürlükleri en rahat yaşayabileceğimiz platformlardan olan internetin de demokrasi söylemlerini destekler bir yapıda olması gerekiyor. Bireylerin hak ve özgürlükleri sağlam yasalarla korunduğu sürece; internette atılan tweetler veya bireysel olarak paylaşılan videolar şikayet edilmedikçe devlet kurumları tarafından takip edilmemeli. Neredeyse 2 yıldır bu köşede sosyal medya, içerik paylaşımı, yeni çıkan ağlar/kanallar ve internetin bizlere sağladığı imkanlar hakkında yazılar yazıyorum. Bu dönemde farklı farklı internet "yasakları" söz konusu oldu. İnternet aileler daha güvenli bir şekilde çocuklarını yetiştirebilsin diye kategorize edildi, içeriklerin dijital haklar yönetimi ve telif hakları problemleri yüzünden onlarca streaming sitesi açıldı-kapandı-tekerrar açıldı, insanlar sosyal mecraları kimi zaman başkalarına hakaret etme kanalı olarak kullanabileceklerini düşünerek karşılarındakileri rencide ettiler ve bunlar bir takım yasaklar getirdi ama bugün geldiğimiz noktada, farklı görüş ve statüye sahip insanların ağız birliği ile söyledikleri tek bir görüş var: Yeni torba yasa kapsamında uygulanması teklif edilen yasaklar, sanıldır. Genç ve dinamik nüfusu ile tüm dünyanın dikkatini çeken ve merceği altında olan Türkiye, uygulamayı düşündüğü "internet yasası" ile şimdiden gelişmiş ülkelerin eleştirileriyle karşı karşıya. Çizilmiş olan demokratik ülke imajı, sorgulanmaya başlıyor. Çalışarak, emek vererek, mücadele ederek geldiğimiz nokta hızla ayaklarımızın altından kayıyor ve bana sorarsanız en hızlı kayıplar, kişilerin bireysel özgürlüklerinin kısıtlanmasıyla başlar...

Paylaşım gemisi bir türlü batmıyor!

2013, P2P ağları için çok da iyi bir yıl olmadı. Yasal baskılar sebebiyle pek çok torrent sitesi kapanmak zorunda kalırken, telif hakları avukatlarının asıl hedefinde olan Pirate Bay sitesi kendini kurtarmayı yine başardı ve hatta büyüme gösterdi. Rakamlara göre, Pirate Bay'de 2013 yılında yüzde 50 daha fazla içerik paylaşıldı. Bu büyüme elbette Pirate Bay'i daha büyük bir hedef haline getiriyor ve 2014 içinde Pirate Bay'in kapatılması için daha büyük mücadelenin başlayacağını garantiliyor. 2013 yılında Pirate Bay, yasal baskılardan kurtulmak için alan adını altı kere değiştirmek zorunda kaldı. Ayrıca sunucularını otoritelerden kaçırmak için de akla hayale gelmeyen operasyonlar düzenledi. Google bile torrent linklerinin arama sonuçlarında bulunmaması için adım atarak Pirate Bay'e büyük bir darbe vursa da, tüm bu önlemlerin sitenin büyümesini engelleyemediği ortada...

Sony, Android'e takılıp kalmak istemiyor!

Sevilen Xperia telefonlarının üreticisi Sony'nin Windows Phone'lu telefonlara da el atmak istediği uzun bir zamandır konuşuluyordu. Sony şimdi, sadece Android modelleri üretmek istemediğinin altını çizerek Windows Phone telefonları üretmek için Microsoft ile görüşmelerini doğruladı. Açıklama, Pierre Perron'dan, yani Sony Mobile Avrupa'nın başındaki isimden geldi... PC alanında Microsoft ile çalışmaktan mutlu olduklarını dile getiren Sony, bu işbirliğini telefon alanında da sürdürmek istediğini vurguluyor. Öte yandan, piyasadaki dedikodular, Sony'nin çok iyi bir anlaşma

sağlanmadıkça, Windows Phone telefonları üretmeye niyetinin olmadığını da söylüyor. Microsoft'un, Windows telefonlar üretmeleri için Samsung ve HTC gibi firmalara milyar dolarları bulan destek sağlaması üzerine, Sony'nin de bu karlı yatırıma girmek istemiş olabileceği konuşuluyor. Sony, 2008 yılında Windows Mobile platformu üzerinde Xperia X1 telefonunu çıkarmış ancak bundan sonra yeni bir Windows telefon çıkarmamıştı. Şimdi Windows Phone yeniden yükselişteyken Windows Phone 8 işletim sistemine sahip Xperia'lar görmek mümkün olabilecek ancak henüz bir tarih belli değil ve her şey Sony ile Microsoft'un ne zaman anlaşacağına bağlı.

LEVEL

Türkiye'nin en çok satan oyun dergisi

4 Dev Poster 2014 Takvimi, Dead Rising 3, Heroes of Newerth (x2)

Promo Kodu: Knight Online (55 TL Değerinde) Dosya Konusu: Oculus Rift, Yılın Oyunları

İnceleme: Assassin's Creed IV: Black Flag, Battlefield 4, Gran Turismo Sport, Kizzone, Shadow Fall,

Knack, Need for Speed Rivals, Resogun, Ryse: Son of Rome

İlk Bakış: DayZ (Test), Hearthstone: Heroes of Warcraft, Wasteland 2 (Test)

Ocak Sayısı Bayilerde ve Süpermarketlerde

Dijital Dergi Aboneliği için;
www.eMecmua.com

Dijital versiyonu için
DergiBurada App Store'da!

SELİM ÖZTÜRK, Hürriyet Online yazarı
seozturk@hurriyet.com.tr

TEKNOLOJİNİN GÖR DEDİĞİ

CES'in bombaları

Dünyanın en büyük teknoloji fuarı olarak kabul edilen ve her yıl ABD'nin Las Vegas eyaletinde gerçekleştirilen CES etkinliği bu yıl da oldukça hareketliydi.

Gündeminizin yoğunluğundan belki bu fuarda tanıtılan pek çok ürünü göremediniz. Ancak öyle teknolojiler ve buluşlar fuarda boy gösterdi ki kaçıranlar için bu yazımda ufak bir hatırlatmada bulunayım istedim.

LG'DEN ESNEK EKRANLI TELEFON

LG esnek ekranlı telefonu G Flex ile sahneyeydi. Samsung'un Galaxy Round model telefonundan farklı olarak bu cihaz gerçekten esneyebiliyor. Düz bir zeminde cihazın ekranına baskı uyguladığınızda ufak da olsa bu esneme payını görebiliyorsunuz. 177 gram ağırlığında olan cihazın 6 inçlik dev bir ekranı var.

INTEL'DEN ŞARJ ÇANAĞI

Fuarda en büyük çıkışı ise şüphesiz Intel yaptı. En gözde ürünü ise telefon, tablet ve dizüstü bilgisayarları bile şarj edebilen şarj çanağı teknolojisiydi. Smartbowl ismini taşıyan bu teknoloji şimdilik Intel'in akıllı kulaklıklarını şarj edebiliyor ancak şirket uzun vadede diğer elektronik cihazların da destekleneceğinin altını çiziyor.

AKILLI DIŞ FIRÇASI

Telefonlar, televizyonlar, saatler ve hatta evler akıllanırken dış fırçalarının da akıllanması herhalde pek çoğumuzu şaşırtmamıştır. Kolibree'nin geliştirdiği akıllı diş fırçası kullanıcıların dişlerini nasil fırçaladığını ayrıntılı bir şekilde analiz ediyor. Akıllı telefonlar için geliştirilen fırçaya özel uygulama ve fırça üzerinde yer alan sensörler sayesinde kullanıcılar diş fırçalama süresini, ağız içinde daha çok ve daha az fırçalanan bölgeleri, ne sıklıkla dişlerin fırçalandığı gibi ölçümleri görebiliyor. Her fırçalamadan sonra ölçümler yüzdelik bir orana dönüşüyor ve kullanıcıya dişlerini ne kadar iyi fırçaladığı rapor ediliyor. Sağlıklı dişler için son derece faydalı bir buluş olan bu diş fırçasının fiyatı 100 ila 200 dolar arasında değişiyor.

GÜNEŞ YANIKLARINA SON

Netatmo tarafından geliştirilen June isimli bileklik kullanıcıların güneş yanıklarından korunmasını sağlayan kullanışlı bir bileklik. Tasarımı oldukça şık olan ürün, sensörleri yardımıyla güneş ışınlarının şiddetini ölçüyor ve bunu iOS uygulaması ile kullanıcılarına gösteriyor. Böylelikle kullanıcılar güneş altında kaç saat kalması gerektiğini kısa yoldan öğrenmiş oluyor. Cihaz bu yılın ortalarında 99 dolardan satışa sunulacak.

MİKROPLARI ÖLDÜREN TELEFON CAMI

Akıllı telefonların ekranlarını çizilmelere ve kırılmalara karşı koruyan Gorilla Glass cam teknolojisi de yenilendi. Yeni nesil camlar artık antimikrobiyal bir özellik içinde barındırıyor. Mikrop önleyici yüzeyi sayesinde cihaz üzerinde mantar ve bakteri gibi zararlıların ekran üzerinde birikmesi önlenmiş oluyor.

ESNEK TELEVİZYONLARI!

Samsung ve LG ekranı esneyebilen televizyonlarıyla dikkat çeken isimler oldu. Samsung ve sektör için bir ilk olan bu ekranlar bir tuşla eğimli hale gelebilirken, yine bir tuşla tekrar eski haline gelebiliyor.

Microsoft'un seksi asistanı!

Microsoft'un, Apple'ın sevilen sesli asistanı Siri'ye karşı, Cortana isminde bir sesli asistan hazırladığı biliniyordu. Tesadüfe bakın ki, Cortana aynı zamanda Microsoft'un sevilen video oyunu HALO'daki seksi yapay zeka karakterin de ismi. Dolayısıyla Microsoft'un aslında HALO'daki bu karakteri alarak Windows'un sesli asistanı yapmayı planladığı düşünülüyordu. Şimdi bu iddiayı güçlendirecek bir başka iddia daha ortaya çıktı. Lumia telefonlarında Nisan ayında Beta testine başlayacak olan Cortana'da, HALO oyununda Cortana karakterini seslendiren ses sanatçısı Jen Taylor'un sesinin kullanılacağı iddia ediliyor. Eğer bu doğruysa, Microsoft'un HALO'daki Cortana karakterini Windows telefonlarına taşıma planı kesinleşmiş olacak. Microsoft Cortana'yı Lumia'dan sonra iPhone Bing uygulamasında kullanmayı düşünüyor. Böylece iPhone kullanıcıları aramalarını sesli olarak Cortana üzerinden yapıp, sesli olarak cevap verecek ve Microsoft, Siri'yi kendi evinde vurmuş olacak. Ardından Cortana, Xbox One ve Windows PC üzerinde de ortaya çıkacak ve çekici görüntüsü, çekici sesi, sansasyonel varlığı ile tüm dünyada popüler olacak. Microsoft Cortana konusunda başarılı olursa, Apple'ın Siri ile yapamadığını yaparak, tüm dünyayı bilgisayarlar ile sesli arayüz üzerinden iletişim kurma çağına sokmuş olacak.

Facebook hatasından dönüyor!

Facebook yöneticileri, sosyal ağın en çok tepki alan reklam şekli olan „Sponsorlu haberler/paylaşımlar“ formatından vazgeçtiklerini açıkladılar. Kullanıcıların beğendikleri veya okudukları paylaşımlara göre arkadaşlarının sayfalarında reklam çıkaran bu uygulama mahremiyet endişeleri ile büyük tepki görüyordu. Facebook bu reklam formatını 9 Nisan gününden itibaren artık kullanmayacak. Facebook bu süreyi, reklam verenlerin ve geliştirici ortakların gerekli uyarlamaları yapmaları için verdiğinin de altını çizdi. Böylece Sponsorlu Haber formatını kullanan reklam verenler ve uygulama gelişt-

tiriciler, çalışmalarını yeni sisteme adapte edebilecekler. Sponsorlu haberlerde, örneğin bir kullanıcı bir restoranda check-in yapmışsa, o kullanıcının arkadaşları, restoranın reklamlarında kullanıcının profil fotoğrafını görerek, kullanıcının o restorana gitmiş olduğunu anlayabiliyorlardı. Bunun da mahremiyeti ihlal eden bir uygulama olduğunu dile getiren Facebook kullanıcıları, reklamlara büyük tepki gösteriyorlardı.

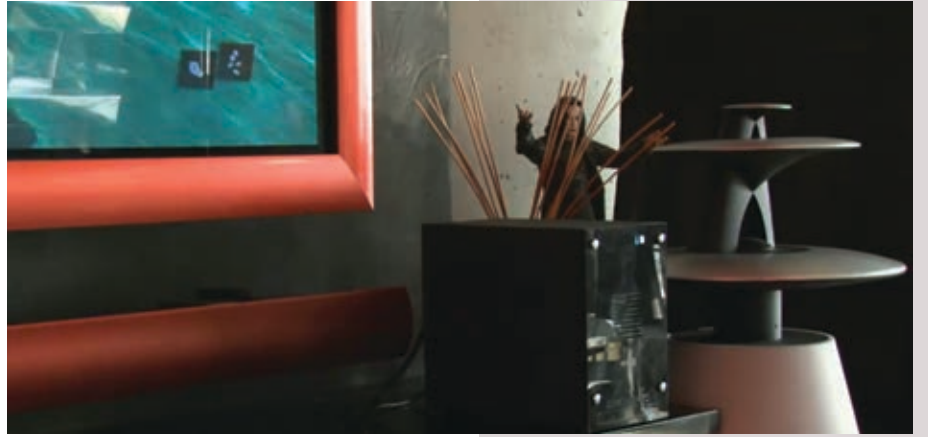
ARMA VENES 15

Küçük kasa içindeki akıl almaz performans

Nvidia donanımları ve teknolojileri tarafından desteklenen Arma Venes 15, şık tasarımı ile rahatlıkla salonunuzda kullanabileceğiniz bir sistem. Artık oturma odanızın rahatlığında PC'de oyun keyfi yaşayabileceksiniz.

Her ne kadar oyun konsolları gücüne güç katmaya devam etse de halen oyun performansı konusunda PC'lere yetişebilmiş değiller. Özellikle kompakt, taşınabilir ve güçlü PC'ler, günümüzde halen gerçek oyuncular için yegane platform olmayı başarıyor. Nvidia'nın lokal sistem üreticilerini desteklediği proje kapsamında üretilmiş PC'ler arasında bulunan Arma Venes 15 de, bunlara iyi bir örnek olarak karşımıza çıkıyor. Kolay taşınabilir, kompakt ve güçlü mimarisi ile dikkat çeken Arma Venes 15, dünyanın en küçük boyutlu oyun PC'lerinden biri olarak da önem arz ediyor. Elbette Arma Venes 15'i özel yapan en yeni nesil GeForce GTX 700 serisi grafik kartları ile donatılmış olması.

Neredeyse oyun konsollarına yakın boyutları ile küçük bir kutu görünümünde olma bile Venes 15, kasanın üst yüzeyindeki iki adet güçlü fan ile serin kalmayı başarıyor ve uzun soluklu yoğun oyun seanslarında bile performans kaybına neden olmuyor. Venes 15 gücünü üst segment oyun severlere hitap eden; 1110 MHz Base Clock ve 1176 MHz Boost Clock saat değerlerine, 256 bit veri yollu ve 2 GB kapasiteli GDDR5 belleğe sahip MSI N760 HAWK'den alıyor. N760 HAWK, her şeyden önce geleneksel fanlara göre %20 daha etkin hava akışı sağlayan Blade teknolojili fanların sahibi olmasıyla öne çıkıyor. 10 cm çaplı fanlara sahip olan ekran kartı, Twin Frozr IV termal tasarımı. Böylece Twin Frozr II'ye göre %40 daha fazla hava akışı desteği sunuyor. Kişiyeye özel tasarım ve konfigürasyon seçenekleri ile sunulan Venes 15 isteğe bağlı olarak Intel i3, i5 ve i7 işlemci ile alınabiliyor. Windows 8.1 işletim sistemiyle çalışan kasa, 8 GB'lık DDR3 belleğe ve 1 TB'lık gibi geniş bir disk kapasitesi sahip. Testimize katılan i7'li modelde sırasıyla Battlefield 3, Assassin's Creed IV - Black Flag, Call of Duty: Black Ops 2 ve daha pek çok oyunu çalıştırdık ve sonuçları gözlemledik. Battlefield 3'te Full HD

çözünürlükte 40 ile 55 FPS arası değer veren sistem, Assassin's Creed IV - Black Flag'de de rahatlıkla 30 FPS vermeyi başardı. Venes 15, nispeten eski bir oyun olan ama fanları tarafından halen sevilen Call of Duty: Black Ops 2'de ise Full HD'de 60 FPS'yi garantiliyor. İyi bir oyun performansı deneyimi yaşamak isteyen kullanıcılar kesinlikle incelemeli. Oyun konsollarının tekdüzeliğinden sıyrılmak isteyen ve PC platformunun kişiselleştirilebilen performansından yararlanmak isteyen kullanıcılar Venes 15'i tercih edebilir.

TEKNİK DETAYLAR

İşletim Sistemi Windows 8.1
İşlemci Intel Core i7-2600 3.40 GHz
Ekran Kartı Nvidia GeForce GTX 760 2 GB
Bellek 8 GB DDR3
Sabit Disk 1 TB
Optik Sürücü Yok
Bağlantılar USB 2.0 (4 adet), USB 3.0 (2 adet), HDMI, Ethernet, VGA, DVI
Boyutlar 28 x 18 x 31 cm

BİLGİ İÇİN

ÜRÜN MODEL ARMA VENES 15

ÜRÜN TÜRÜ MİNİ PC

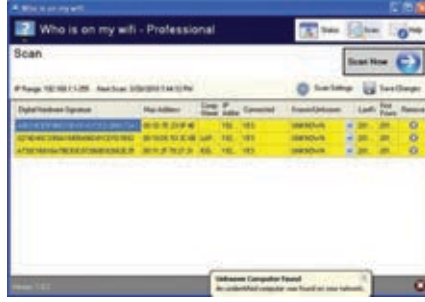
ÜRETİCİ ARMA

TELEFON (216) 338 16 46

Kablosuz ağınızda bir yabancı mı var?

Eğer yeterince güçlü bir ağ şifreniz yoksa, biraz teknik bilgisi olan biri veya şifrenizi tahmin edebilecek bir başkası, kablosuz ağınıza izinsizce girebilir ve sizin hiç haberiniz olmadan internet bağlantınızı kullanmaya başlayabilir.

Ayrıca, zaman içinde izin verdiğiniz başka kullanıcıların da ağıdaki hareketlerini görmek isteyebilirsiniz. Bu amaçla hazırlanmış olan bir yazılım olan Who Is On MY Wi-Fi, kablosuz ağınıza girmiş olan bilgisayarları ve trafik verilerini gösteren yararlı bir uygulama. Aslında uygulamanın eğlenceli yanı, bunu kullanabilmek için yönetici olmanızın gerekmemesi. Eğer yazılım bilgisayarınızda kurulu ise, girmiş olduğunuz ağıdaki diğer bilgisayarları bu uygulama sayesinde kolayca görebilirsiniz. Ancak bu uygulamayı iş yerinizde kullanmaya niyetliyseniz, uygulamanın port scan etme özelliği nedeniyle IT departmanındaki çalışanları alarma geçireceğini ve neden böyle bir uygulama kullanma gereği duyduğunuzu sorgulayan bir tavırla karşılaşılabileceğinizi, hatta bu "tehlikeli" davranışınızın yöneticilerinize rapor

edileceğini ve muhtemelen şirket içinde insanların e-postalarını ve özel yazışmalarını okumaya çalışan bir "sanayi casusu" muamelesi görebileceğinizi unutmayın. Yani, bu uygulamanın en güzel kullanım alanı, ev ağını kontrol etmek. Çalıştığınız iş yerinde kullanmaya kalkarsanız, işinizi kaybetmeniz büyük olasılık olduğunu hatırlatalım.

ADSL modeminizdeki tehlike!

Güvenlik uzmanları, ADSL modemlerdeki önemli bir açık konusunda kullanıcıları uyarıyorlar. Linksys, Netgear, Cisco ve diğer birçok markanın ADSL modeminde görülen bir açık, hacker'ların doğrudan modemin kontrolünü eline geçirmesine neden oluyor. Hacker'ların kullandığı özel bir kit, kullanıcıların modemlerini resetleyerek tüm verileri fabrika ayarlarına çeviriyor. Eloi Vanderbeken isimli bir kullanıcının, şifresini unuttuğu Linksys modeme erişmek için bir yol ararken keşfettiği bu açık, sadece Linksys'te değil, pek çok ünlü markanın ADSL modeminde yer alıyor. Yani, kullanıcıların hacker'lardan korunması sadece şanslarına kalıyor. Herhangi bir hacker çok rahatlıkla bir modeme sızabiliyor ve internet bağlantısında, ağıdaki bilgisayarlara kadar istediği her yere ulaşabiliyor. Ancak neyse ki bu saldırıyı sessizce yapmanın bir yolu bulunmuyor. Hacker modemi resetlediğinde, modemin tüm bağlantı ayarları da bozuluyor ve kullanıcı internete girmek istediğinde bağlantı kuramıyor. Bu sayede modeminin restelenmiş olduğunu ve saldırı altında olduğunu fark edebiliyor. Fakat elbette kullanıcıların bu saldırı yöntemi hakkında bilgi sahibi olması gerekiyor.

Cebinizde duran masum telefon zombi olabilir!

Güvenlik firması Prolexic Technologies'in araştırmasına göre, ticari kurumlara karşı yapılan DDos saldırılarında, mobil cihazların kullanılması giderek artıyor. Bu da hacker'ların artık mobil cihazları hedeflerine aldığı en net göstergesi. Uluslararası finans şirketlerinin bu saldırıların hedefinde olduğunu belirten güvenlik firması, çoğunlukla AnDosis isimli bir Android uygulamasının kullanıldığını tespit etti. Bu da Android ekosistemindeki virüslerin yaygınlığını ve bu virüslerin amacını ortaya koyuyor. Hacker'lar ücretsiz oyun ve uygulama adı altında yayınladıkları virüsleri kurbanların telefonlarına yükledikten sonra bu telefonları, ileride yapacakları saldırılar için birer zombiye dönüştürüyor. Yeterince zombi telefona sahip olduktan sonra ise hedeflerindeki kuruluşa saldırı yapmak için zombi telefonları uyandırıp bu cihazların internet bağlantısı üzerinden saldırıyı gerçekleştiriyorlar.

PC'ye giriyor; Android'i vuruyor!

Windows'a bulaşan yeni bir zararlı yazılımın aynı zamanda PC'ye bağlanan Android cihazlara da bulaşmaya çalıştığı ortaya çıktı. Yeni Trojan, bulaştığı PC'lerde pusuya yatarak PC'ye bağlanacak olan Android cihazları bekliyor ve bu cihazlara bankacılık işlemlerini takip eden bir zararlı yazılım yüklemeye çalışıyor. Android ekosisteminde bu tür bir zararlı çok rastlanan bir tür değil. Daha önce alışılan yöntem sosyal mühendisliği kullanarak telefon sahiplerinin cihazlarına zararlı yazılım barındıran uygulamaları yüklemelerini sağlamaktı. Symantec'ten bir uzman, PC'lerden bulaşan zararlıları daha önce de gördüklerinin altını çizerek eski zararlıların telefonun SD kartına Autorun dosyaları yer-

leştirilmeye çalışıldığını anlattı. Yeni zararlının ise daha orijinal bir yöntem kullanılarak PC üzerinde bir DLL dosyası oluşturup bunu bilgisayara bir sistem dosyası gibi kayıt ettirdiğini ve bilgisayar her açıldığında çalışmaya devam ettiğini, virüsün PC üzerindeki yerini sağlamlaştırdıktan sonra internetten bir konfigürasyon dosyası indirip Android cihazlar üzerinde çalışacak bir .APK dosyası oluşturduğunu vurguladı. Bu dosyanın ismi de AV-cdk.apk. Zararlı daha sonra pusuya yatarak bir Android cihazın bağlanmasını bekliyor ve AV-cdk.apk. dosyasını Android cihazın içine yerleştirip çalıştırıyor. Böylece kullanıcının banka işlemlerini takip eden bir trojan telefon/tabletin içine yerleşmiş oluyor.

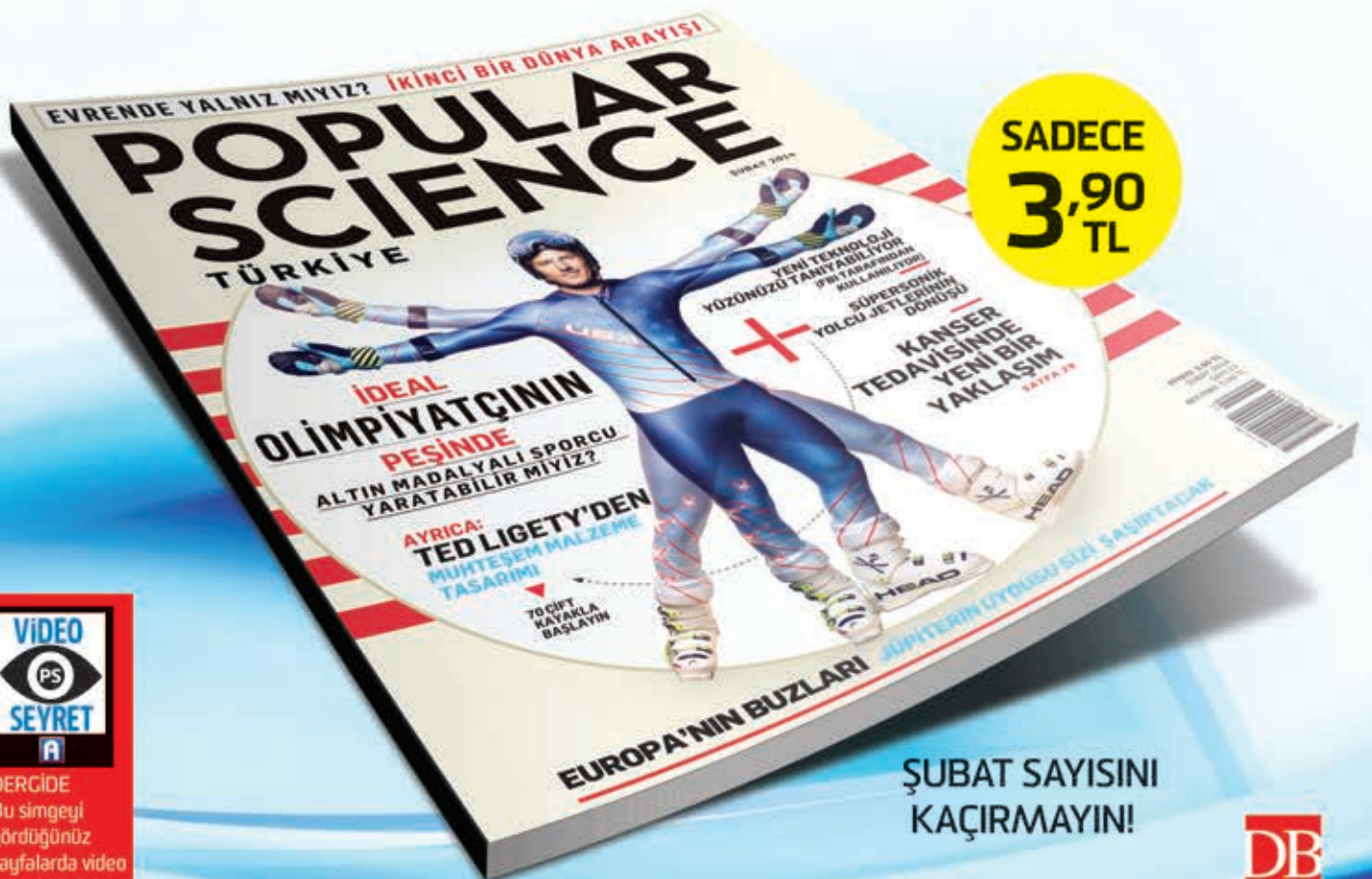

POPULAR SCIENCE ŞUBAT SAYISINDA

İDEAL OLİMPİYAT SPORCUSUNU YARATMAK

- ▶ İkinci bir dünya arayışı.
- ▶ Süpersonik yolcu jetlerinin dönüşü.
- ▶ Kanser tedavisinde yeni bir yaklaşım.
- ▶ FBI'nın yeni yüz tanıma yazılımı.
- ▶ Hafızanın sırları.
- ▶ Hedef: Jüpiter'in uydusu Europa

Ayrıca yeni icatlar, ilginç makaleler, birbirinden ilginç görseller ve Artırılmış Gerçeklik videoları, Popular Science dergisinde sizi bekliyor.

DERGİDE
Bu simgeyi
gördüğünüz
sayfalarda video
izleyebilirsiniz

ŞUBAT SAYISINI
KAÇIRMAYIN!

Apple parayı böyle kırıyor!

iPhone'ların içindeki parçaların piyasa fiyatları ile iPhone satış fiyatını karşılaştırdığımızda Apple'ın bir iPhone'dan %471 oranında kar ettiği ortaya çıkıyor. Muazzam bir kar marjı!

i P H O N E 5 S (6 4 G B)

Satış fiyatı: 899 Euro (2700 TL)

64-bit A7 CPU	13,95 Euro
4 inç dokunmatik retina ekran	30,11 Euro
1GB DRAM-LPDDR3	8,08 Euro
Qualcomm iletişim yongası	23,50 Euro
64 GB NAND Flash	21,30 Euro
WLAN, Bluetooth ve GPS için kablosuz modül	3,08 Euro
2 kamera (8 ve 1,2 MP)	9,55 Euro
3,8 volt pil, 1560 mAh	2,64 Euro
Qualcomm güç yönetim yongası	5,51 Euro
Touch ID özellikli ana ekran tuşu	11,01 Euro
Mekanik ve elektromekanik parçalar	20,56 Euro
Şarj kablosu, kulaklık gibi standart ekipmanlar	5,14 Euro
Montaj, işçilik ücreti	5,87 Euro
Apple'ın toplam üretim maliyeti:	160,30 Euro
Gelir vergisi	143,54 Euro
Apple'ın her iPhone 5s'ten kazandığı para	595,16 Euro

i P H O N E 5 C (3 2 G B)

Satış fiyatı: 699 Euro (2100 TL)

32 bit A6 CPU	9,55 Euro
4 inç dokunmatik retina ekran	30,11 Euro
1 GB DRAM- LPDDR2	6,98 Euro
Qualcomm iletişim yongası	23,50 Euro
32 GB NAND Flash	13,81 Euro
WLAN, Bluetooth ve GPS için kablosuz modül	3,08 Euro
2 kamera (8 ve 1,2 MP)	8,08 Euro
3,8 volt pil, 1510 mAh	2,53 Euro
Qualcomm güç yönetim yongası	5,07 Euro
Ana ekran tuşu	5,87 Euro
Mekanik ve elektromekanik parçalar	14,69 Euro
Şarj kablosu, kulaklık gibi standart ekipmanlar	5,87 Euro
Montaj, işçilik ücreti	5,14 Euro
Apple'ın toplam üretim maliyeti	134,28 Euro
Gelir vergisi	111,61 Euro
Apple'ın her iPhone 5s'ten kazandığı para	453,11 Euro

LEVEL

Türkiye'nin en çok satan oyun dergisi

4 DVD 23 GB'lık LEVEL Özel Aion Kurulum Seti, LEVEL DVD

Kurulum Dosyası Elite Forces **Promo Kodu** Elite Forces, Neverwinter, The Lost Titans

Dosya Konusu 2013'ün En İyi Online Oyunları, Kızı Erkek Oyun Oynuyorlar, OUYA, Titanfall

İnceleme Assassin's Creed Liberation HD, Max: The Curse of Brotherhood, The Banner Saga

İlk Bakış Alien: Isolation, Castlevania: Lords of Shadow 2, inFamous: Second Son

Şubat Sayısı Bayilerde ve Süpermarketlerde

Dijital Dergi Aboneliği için;
www.eMecmua.com

Dijital versiyonu için
DergiBurada App Store'da

4K televizyonlar

Televizyonların görüntü kalitesi daha da iyileşemez derken, ultra yüksek çözünürlüklü 4K televizyonlarla tanıştık. Size bu cihazlar hakkında kısa bir bilgi sunmaya çalışacağız.

Ertuğ Aydın

4K nedir?

Ultra hd, daha çok bilinen adıyla 4K, yeni bir tv teknolojisi. Bunlar bilinen en yüksek çözünürlüklü hd televizyonlardan dahi 4 kata kadar daha yüksek bir çözünürlüğü destekleyebiliyorlar.

Nasıl mukayese edilir?

Full hd bir televizyon 1920 x 1080 piksel çözünürlüğü destekler ve bu tip cihazlar 1080p olarak lanse edilirler. Standart hd bir televizyon 1280 x 720 piksel çözünürlüğü destekler ve 720 p olarak lanse edilir. 4K cihazlar ise inanılmaz bir kapasiteye sahipler, 3840 x 2160 piksel çözünürlük. Bu full hd'nin tam 4 katına tekabül ediyor.

Mevcut televizyonlar zaten yeterince iyi değil miydi?

Aslında mevcut televizyonlar çoğu kullanıcı için yeterliydi ve seçeneğe de boldu. Fakat teknoloji her daim ilerlemeye devam ediyor. 4K televizyonların en büyük avantajı, ekrandan birkaç milimetre uzakta bile olsanız, en ufak bir pikselasyonla karşılaşmamanız. Bu 1080p televizyonlarda geçerli olan bir durum değil. 4K televizyonlar inanılmaz ölçüde iyi bir görüntü sağlıyorlar, her detayı aşırı net bir biçimde seçebildiğiniz gibi hareketli görüntülerde de inanılmaz derecede kaliteli.

4K televizyonları kim üretiyor?

Hal-i hazırda sony, samsung, panasonic ve lg bu sektörde başı çekiyorlar. Genel itibarıyla 55-84 inç arası geniş ekran modelleri kullanıcılara sunuyorlar. Bu format için bazı uzmanlar 84 inçlik bir modelin bile yeterince büyük olmadığını, zira bunun büyük modeller

için tasarlanmış bir teknoloji olduğunu iddia ediyorlar! Aslında bu bir bakıma sektörü sınırlandıran bir olgu. Bu denli büyük ve dolaşısıyla da pahalı modellere ilgi görece düşük.

Peki fiyatları ne kadar?

Oldukça fazla diyebiliriz! 65 inçlik bir panasonic led 4Ktv'nin fiyatı 18.000 tl civarında. Bu rakam birçok kullanıcı için hayal bile edilemeyecek kadar yüksek. Daha ucuz modellere örnek olarak 55 inçlik sony bravia kd55x9005 verilebilir, onun fiyatı ise 10.000 tl civarında. Fakat bu yeni teknolojiye talep arttıkça fiyatının düşmesi de kaçınılmaz.

Daha büyük bir odaya mı ihtiyacım var?

Cevap evet. Bu kadar büyük bir cihaza yakın oturmak gözünüz için kesinlikle iyi olmayacaktır. Fakat 1080p televizyonlar kadar geriye yaslanmanıza da gerek yok. Genelde oturma mesafesi için tavsiye edilen mesafe televizyonun boyunun 3 katı kadardır. Yani televizyonun boyu 50 cm ise 150 cm mesafeden izlemeniz tavsiye edilir. 4K televizyonlarda ise standart olarak tavsiye edilen mesafe en az 150 cm. Bizce asıl sorun 84 inçlik bir televizyonun sığacağı bir oda-yı bulmak olacaktır.

4K bir televizyonda ne izleyebilirsiniz?

Şu an için çok da bir seçeneğiniz yok. Fakat üreticiler 3d deneyiminden ders çıkarmış gibi duruyorlar. Elde olmayan sebeplerden dolayı bu teknolojiye talep oldukça az oldu. İngiliz skysports platformu 31 ağustos 2013'te ultra hd (4K) bir yayın yaparak bu tekno-

lojiyi test etti. Bunun için, o gün oynanan ingiltere premier lig maçını, westham united stoke city maçını, ultra hd kameralarla çektiler. Ayrıca özel bir hd kamera kullanıldı ve onun da görüntüsü özel bir yöntemle 4K'ya çevrildi. Ayrıca bbc de 2008'den beri bu sisteme ilgi gösteriyor, hatta survival adlı doğa belgeseli serisini bu formatta çektiler. İngiltere'de bbc dışında bskyb kuruluşunun da bu formata ilgisi mevcut ama her şey henüz başlangıç seviyesinde.

Bu teknoloji normal televizyonları da iyi yönde etkileyecek mi?

Cevap yine evet. 4K yayınlar normal sinyallerde piksel sayısını artırıyor, +8 milyona karşı 2 milyon gibi ciddi bir fark söz konusu, bunun da görüntü kalitesini arttıracığı tartışılmaz. Lüks sistemlerde kalitenin artacağı şüphesiz.

Beklemeli misiniz?

Cevap ne kadar tutumlu biri olduğunuza göre değişecektir. Yayıncıların ciddi bir kısmı 4K teknolojisine geçmeden bu fiyat farkının karşılığını alabileceğini söylemek zor. Fiyatların düşmesini ve netflix gibi platformların 4K stream yayınına geçmesini bekleyebilirsiniz. Netflix seneye 4K yayınlar sunmayı umuyor, fakat mevcut bağlantı hızı seviyelerinin bunu kaldırıp kaldıramayacağı tartışmalı bir husus.

Hollywood bu durumdan rahatsız değil mi?

Tam tersine. 4K teknolojisinin hollywood'da bir şey değiştireceğini söylemek zor. Onlar zaten 4K'nın çok üstünde çözünürlükte aletlerle çekim yapıyorlar. Örneğin red'in epic isimli kamerası, 5120 * 2700 çözünürlüğünde, sony'nin d65 modeli 8192 * 4320 çözünürlüğünde çekim yapabiliyorlar. Bu aslında 8k'ya tekabül ediyor. Hatta bu sistem analog çekimlerden dijital çekimlere geçildiği zamanlardan beri kullanılıyor, bu da 10 yıldan fazla süre demek. Bazı sinema salonlarında 4K projektörler mevcut ve yönetmenler de bu donanımların hakkını veriyorlar.

Ev çekimlerine etkisi var mı?

Eğer bu formatta kendiniz bir video çekmek isterseniz, acer'ın liquid s2 modelini edinmelisiniz. Bu akıllı telefon 4K formatında video çekebiliyor. El kameralarından ise sony'nin fdr-ax1 modeline bakmanızı tavsiye ederiz.

Fiziksel medya mevcut mu?

Ultra hd blu-ray diskler ve medya oynatıcılar yolda, en azından beklenen bu. Tabi yepyeni bir cihaza ihtiyaç duyacaksınız. Hal-i hazırda bazı medya oynatıcılar, mevcut teknolojiyi 4K formatına çevirebiliyorlar ve bu doğal olarak aynı performansı vermiyor.

FORMATLAR

Diğer yüksek çözünürlüklü formatlar

8K

Bu format 1080p görüntü kalitesinin 16 kat üstüne çıkıyor. Daha çok bilinen adıyla "Super Hi-Visi-on" formatını, ilk olarak Londra 2012 olimpiyatlarında test etme fırsatı bulan üreticilerin, kendisini gelecek 10 yıl içinde yaygınlaştırmalarını beklemiyoruz.

3D

3D (3 boyut) teknolojisi uzun süredir ortalarda ama 4K onu da coşturacak gibi duruyor. Toshiba 4K bir üç boyutlu televizyon üretti ama yine aynı sorun söz konusu: İzleyicinin özel gözlükler takması gerekiyor. Fakat 3D'nin asıl sorunu, bu formatta yeterince yayın olmaması.

RETİNA

Şu an sadece Apple ürünlerinde bulunan, iPad Air ve MacBook Pro gibi, bu teknoloji, küçük boyutlu ekranlarda pikselasyonu engelliyor. Şu an en büyük Retina ekran, 15 inç boyutunda ve 2880 * 1800 piksel çözünürlüğü destekliyor.

Gördüğüm 4K diskler ne anlama geliyor?

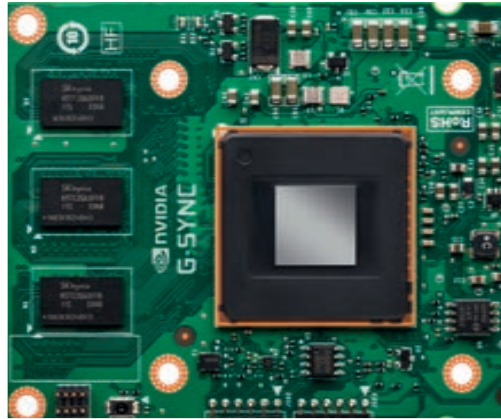
Bazı blu-ray disklerde "mastered in 4K" ibaresi var. Bu şu anlama geliyor: bu filmler bu formata uygun hale getirilmiştir. Örneğin "ghostbusters" (hayalet avcıları), "total recall" filminin 2012'de çekilen yeni versiyonu ve "the amazing spider-man" (örümcek adam) filmleri sayılabilir. Fakat bunları 4K formatında oynatamıyorsunuz. Zira bu filmler 4K formatında yeniden yapılandırılmış olsalar da, izleme sırasında oynatım sırasında görüntüyü 1080p'ye indiriyorlar. Bu yöntemle belki 4K bir televizyonda daha iyi bir görüntü kalitesi elde edebilirsiniz ama kesinlikle tam anlamıyla bir 4K tecrübesi yaşayamazsınız.

4K için oyunlar geliyor mu?

Microsoft mayıs 2013'te xbox one modelinin 4K oyunlarını, 4K'ya uygun hdmi kablolarıyla bağlanmak şartıyla, çalıştırabileceğini açıkladı. Ps4'te de bu sistem desteklense de oyunlarda 4K görüntü alınamıyor. Sony bu yönde açıklama yapmış olsa da bu onların elinde değil, oyun geliştiricilerinin tasarrufunda olan bir husus. Talep geldikçe bu yönde gelişmeler olacaktır.

Fotoğraflar için durum nedir?

Bazı kullanıcılar fotoğraflarına televizyonda bakmayı seviyorlar ve 4K tv'ler bu alanda muazzam bir performans sunuyorlar. Özellikle dijital SLR kameralarla çekilmiş resimlerde kalite inanılmaz derecede fark ediyor. yorum@chip.com.tr

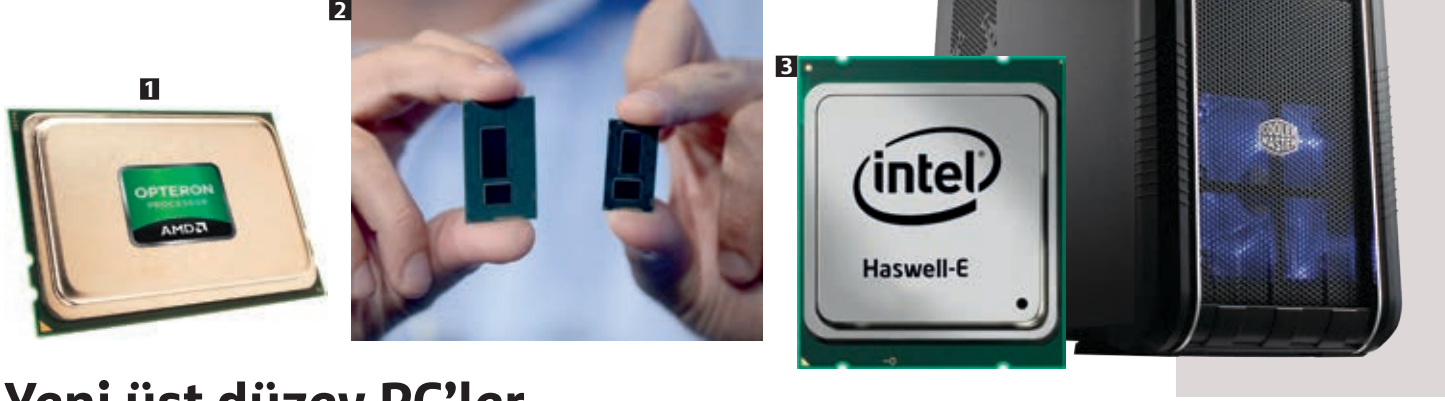
2014'ün getirdikleri

Sanal gerçeklik, esnek ekranlar, 8K kameralar... Bu yıl teknolojik yeniliklerle dolup taşıyor. Bilgisayarlar ve ağlar daha hızlı, daha güvenli, daha iyi olacak

MM / Barış Emre ALKİM

PC: Verim ve güç

Teknik yenilikler 2014'te güçlü ve tutumlu işlemciler getirecek. Daha dayanıklı SSD'ler, büyük sabit diskler ve yeni bellek de PC platformunu optimize edecek

Yeni üst düzey PC'ler

İki büyük CPU üreticisi de daha hızlı işlem yapan ama daha az güç tüketen işlemciler çıkarıyor. AMD bu yönde ilk adımı attı bile. Tasarruflu ARM A57 mimarisi üzerine kurulu yeni Opteron işlemcileri **1** olan Kaveri nesli CPU'lar 2014'ten itibaren PC'lerde ve dizüstülerde kullanılacak ve döngü başına %30 daha fazla performans sunacak. Intel ise Haswell ve SATA Express'li 9 serisi yongasıyla sahneye çıkıyor. Bu sabit disk arabirimi mevcut SATA 6G'den üç kat daha fazla, yani 2 gbps veri hızına izin veriyor.

Bu da en hızlı SSD'leri bile destekliyor. 2014'te aynı zamanda Turbo USB 3.1 için ilk denetleyiciler de çıkacak (daha fazlası için sayfa 112).

Küçük transistörlü Broadwell nesli **2** bu yılın ikinci yarısında boy gösterecek. Üretimde 22 nanometreden 14 nanometreye geçiliyor. Intel'e göre bu, güç tüketimini %30 düşürecek fakat performans aynı kalacak. Böylece dizüstü bilgisayarlarda 15 saat pil ömrü normal hale gelecek. Broadwell ilk önce yeni Ultrabook'lara stereoskopik kame-

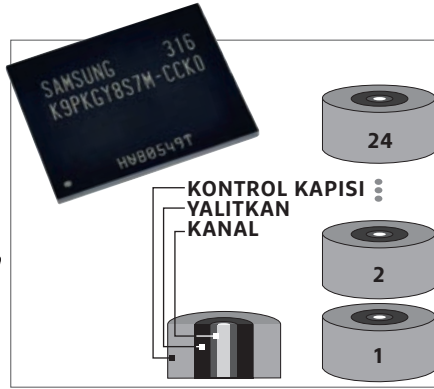
ra sayesinde Kinect tarzı bir hareketle denetim özelliği kazandıracak entegre grafik yongasına sahip mobil sürümle piyasaya çıkacak. Broadwell'in en ekonomik modeli şu an akıllı telefon ve tabletlerde kullanılan en son yongalardan bariz daha hızlı olduğu halde soğutucu fana ihtiyaç duymayacak.

Haswell E ile **3** Intel en son CPU neslinin performanslı modelini gösteriyor. Sekiz çekirdekli model performans testlerinde başa güreşecek zira Haswell E aynı zamanda gelecek nesil RAM olan DDR4'ü de destekliyor.

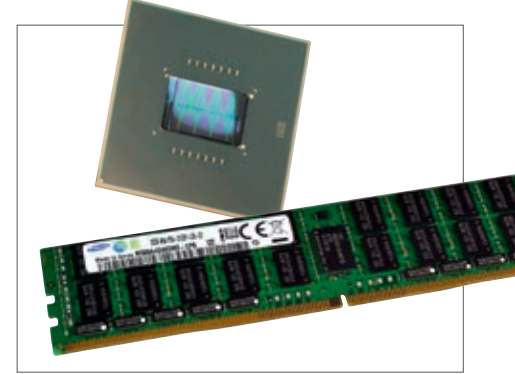
10 TB SMR sürücüler

Son iki yıldır sabit disklerin maksimum kapasitesi 4 TB civarında. Dikey kayıt teknolojisi manyetize parçalarda daha küçük yazma izleriyle başa çıkamıyor. 2014'te ise Seagate SMR (Shingle Magnetic Recording) teknolojisiyle 6 TB'lık modelleri piyasaya sürmeyi planlıyor. SMR teknolojisi 8-10 TB'lık disklerle izin verecek potansiyele sahip. SMR'lerde yazma kafası bitleri izler halinde manyetize ediyor. Bunlar dikey teknolojiye olduğu kadar geniş, ancak bir çatıdaki kiremitler gibi birbirleriyle üst üste biniyor. Yazma kafasından daha küçük olan okuma kafası daracık bir alandaki bitleri okuyabildiği için daha yüksek veri yoğunluğuna ve daha yüksek sürücü kapasitesine erişiliyor.

SSD'ler için dikey flash hücreleri

Samsung'un yeni Flash hücre türü olan V-Nand, geniş ve dayanıklı SSD'lerin önünü açıyor. Bir yarıiletken katmanında iki düzine Flash hücresi üst üste diziliyor. V-Nand verileri bir yalıtım katmanında elektron halinde saklıyor. Kontrol kapısı ise bunları doldurup boşaltıyor. Veri, bir kanaldan okunuyor. V-Nand şu an 30 nm süreciyle üretiliyor fakat 20 nm'lik normal Flash ile aynı depolama yoğunluğuna sahip. Normal Flash sadece 3.000 silme döngüsüne dayanabilirken V-Nand'da bu rakam 30.000'in üstünde. Samsung'un bir planı da 2017'de TBit yongaları üretmek. Sıradan bir Flash belleğin böylesi bir depolama alanına erişmesi mümkün değil.

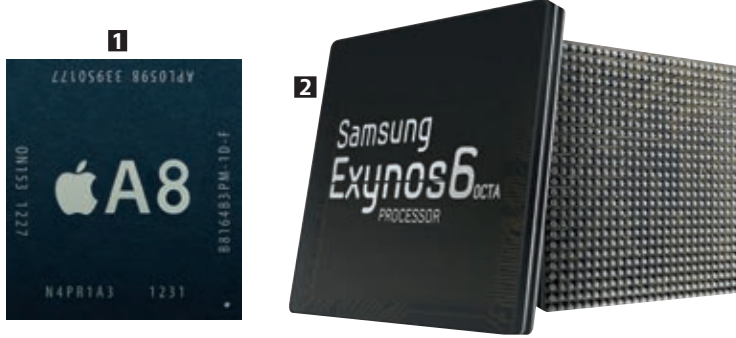

PC'lerde turbo bellek

Samsung gibi üreticiler daha şimdiden gelecek nesil RAM'i üretiyor. DDR4-RAM'lerin kapasitesi daha fazla, çalışma voltajı daha düşük, saat hızı ise mevcut bellek modüllerinin hepsininkinden daha yüksek. Fakat gelecek yıl tüketimde daha da fazla düşüşe şahit olacağız. Micron firması tıpkı V-Nand gibi bellek katmanlarını üst üste dizen Hybrid Memory Cube'u piyasaya sürerek. Bu, düşük güç tüketiminde bile DDR4 hızının kat be kat fazlasını sunuyor. Ne var ki ev bilgisayarlarında bunu kullanmak için PC mimarisinin değiştirilmesi gerekecek ve bu da 2016'dan önce mümkün görünmüyor.

Mobil: Dinamik ve esnek

Tabletler yeni bir yonga nesli sayesinde şarja daha az takılacak. Akıllı telefonlar da her renk ve formda bükülebilir OLED'lere ve Retina çözünürlüklü ekranlara sahip olacaklar.

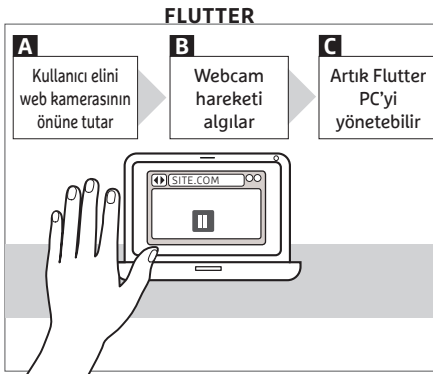

Daha fazla güç, daha fazla pil ömrü

İngiliz ARM firması dünyadaki tüm mobil yongaların %95'inden fazlasının planlarını hazırlıyor. Tabletlerin ne kadar hızlı ve tutumlu olacağını belirleyen de bu. 2014'te çıkan Cortex A53 ve A57 sayesinde 64 bitli destekleyen yeni ARMv8 komut kümesiyle tanıştık. ARM prototipleri sene başında hazırlamayı planlıyor. A53 ve A57 tek bir yonga üstünde yer alacak, zayıf olan A53 rutin işlemlerde düşük güç tüketimini sağlarken gerektiğinde güçlü ve hızlı A57 devreye girecek. İki yonga da mevcut A15/A7 neslin-den (örneğin Galaxy S4'te yer alan

işlemcilerden) daha verimli çalışıyor. ARM, performansta %30'a varan artış bekliyor. ARM'ın bazı lisansörleri bu gelişmeyi öngörmüştü. iPhone 5s'te kullanılan A7 yongası daha şimdiden ARMv8 komutlarını çalıştırabiliyor. Apple'ın 2014 yılında yonga üreticisini değiştireceği ve A8'i 1 Samsung'un 28 nm transistörleriyle değil de TSMC'nin 20 nanometrelik transistörleriyle üreteceği söyleniyor. Sektörde dolaşan fısıltılar doğruysa Samsung da Exynos 6'nın 2 gelecek neslinde geleneksel ARM tasarımının dışına çıkacak ve tıpkı Apple gibi

kendi yongalarını modifiye ederek, bir mimari lisansı alarak kendi mobil aygıtlarının ihtiyaçlarına daha uygun yongalar geliştirecek. Intel ise mevcut Atom nesli Bay Trail'le performans yarışına dâhil oluyor. Android ve Windows 8 kullanan ilk Bay Trail tabletleri (örneğin HP'nin Omni 10'u) 3 için çıkış tarihi 2013 sonuydu. Bay Trail'in 64 bitlik sürümleri 2014'te çıkacak ve yılsonunda Atom yongasının 14 nm transistörlerle üretildiğine tanık olacağız. Bu da mobil aygıtların pil ömrünü hatırı sayılır oranda artıracak.

Hareketle kontrol ve Touch ID

Google'ın 2014'te satın aldığı Flutter adlı teknoloji firması, Winamp ya da VLC gibi medya oynatıcıları elle yönetmeyi sağlayan bir MacOS ve Android uygulamasına sahip. Bu özelliğin Android'e ve Chrome OS'a eklenmesi beklenebilir. Dahası, Android de Touch ID işleviyle donatılacak. Android'le ilgili ürünler üreten tüm önemli şirketler FIDO (Fast Identity Online) projesine katılıyor. FIDO sayesinde Android kullanıcıları iPhone'daki gibi mobil aygıtlarının kilidini parmak izleriyle açmakla kalmayacak, bu parmak izini çevrimiçi hizmetlerde kimlik doğrulama amaçlı kullanabilecek.

Eğimli akıllı telefonlar

Samsung'un 5,7 inçlik Galaxy Round ve LG'nin 6 inçlik Flex G (yukarıda) modelleri bu yıl piyasaya çıkan, kavisli OLED ekrana sahip iki telefon. Bu eğilim piyasada tutulursa diğer üreticiler de kervana katılacak. Apple da daha şimdiden böyle bir patent aldı bile. Eğimli şekil, LG'nin ürettiği eğimli batarya gibi başka gelişmeleri de beraberinde getiriyor. Corning'in ürettiği, çizilmeyi önleyen Gorilla Glass'ın yerini ise çok ince ve son derece esnek olan Willow Glass almış.

Aşırı çözünürlüklü cep telefonları

Ultra yüksek çözünürlüklü ekranlar tabletler arasında çok popüler olsa da akıllı telefonlar 1.200 x 1.980 çözünürlüğün ve yaklaşık 450 ppi piksel yoğunluğunun ötesine geçemedi. 2014'te LG'nin QHD ekranı böylesi yoğunlukları akıllı telefonlarda da popülerleştirecek. LG'nin ekranı 538 ppi'da 1.440 x 2.560 çözünürlük sunuyor. Kalibrasyon uzmanı DisplayMate'te çalışan Dr. Raymond Soneira gibi uzmanlar ise bu kadar yüksek piksel yoğunluğu konusunda karsız. Artan çözünürlük videolarda ve fotoğraflarda avantaj sağlamazken metinlerin ve grafiklerin daha iyi görünmesine yol açıyor.

Eğlence: Üstünüzdeki bilgisayar

Bilgisayarlarınızı giyiyor musunuz? Giderek artan sayıda gözlük, kol saati ve yüzük 2014 yılında yongalarla ve uygulamalarla donatılacak. Oyuncular ise tekrar kendilerini sanal gerçeklikte bulacaklar. Bunun bir nedeni de yeni gözlükler.

1

2

3

Sanal gerçeklikte oyun

Oculus Rift 1 gözlükleri sanal gerçekliği (VR) tekrar oyun dünyasıyla buluşturuyor. En son prototiplerin sırasıyla 110 derece çapraz ve 90 derece yatay izleme açısı var. Konum algılayıcı, kullanıcının baş hareketlerini 1.000 Hz frekansla algılıyor. Bu da görüntünün oluşturulmasındaki gecikmeyi ve dolayısıyla kullanıcının başının dönmesini engelliyor. Son tüketiciye yönelik modelin 2014 sonunda piyasaya çıkması, Full HD çözünürlüğe ve 90 ila 120 Hz tazeleme hızına sahip olması bekleniyor.

Bu arada geliştirme kitleri ve prototipler, ürünlerini VR gözlüklerine göre ayarlamaları için oyun geliştiricilere yollanacak. Bunun dışında, Oculus Rift için üretilmiş bir dizi oyun için sürücüler de hazırlanacak (VorpX for Windows gibi). Bu sürücü, Need for Speed gibi 89 eski oyunu Oculus Rift'le uyumlu hale getiriyor.

Oculus Rift'in başarısı Sony'nin de dikkatini çekti ve firma PlayStation 4 için bir VR gözlüğü tasarlıyor. Söylenenler doğruysa firma içi ilk testler başlamış bile. Teknolojik açıdan bu gözlüklerin piyasaya çıkmasını engelleyen

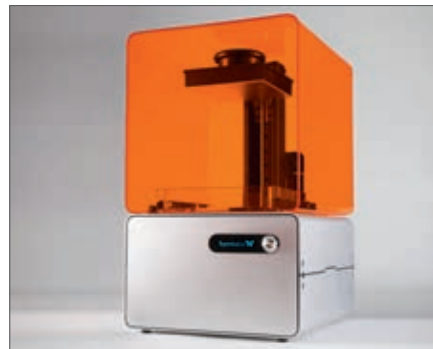
bir şey yok. Sony zaten HMZ-T3W 2 gibi 3B gözlükleri piyasaya sürmüştü.

Sony ve Microsoft'un oyun konsollarının yanı sıra bu yıl salonlara bir de oyun PC'si geliyor. Dünyanın en büyük çevrimiçi PC oyun hizmeti olan Steam'i işleten Valve, Linux tabanlı Steam OS'la çalışan kendi platformunu çıkarıyor. Oyunların büyük ekranlarda akıcı oynamasını sağlamak için Valve daha şimdiden Steam Machine adlı bilgisayarın donanım özelliklerini yayınladı ve bir oyun kumandası 3 geliştirdi.

Veri gözlükleriyle seyahat

2014'te herkes veri gözlüklerine ihtiyacı olup olmadığına karar verecek. Google Glass seri üretime geçecek ve kendi mağazasına sahip olacak. Bir dizi sesli komut ("Müzik çal"dan tutun da "Bana bir taksi çağır"a kadar) bu gözlüklerin veri görüntüleme dışındaki becerilerini ortaya koyuyor. Diğer üreticiler Google'inkinden daha farklı bir şey sunuyor: Örneğin Avedant'ın Virtual Retinal Display'i iki milyon mikro aynadan oluşan bir panelin içeriğini gözün retinasına yansıtıyor. Bu da üç metreden izlenen 80 inçlik bir TV ile aynı etkiyi oluşturuyor.

Kaliteli 3B yazıcılar

Birleştirmeli Yığılma ile Modelleme (FDM) yöntemiyle çalışan makul fiyatlı 3B modeller orta kalitede baskı yapabiliyor. FM'de plastik ısıtılıyor ve maksimum 100 mikrometrelik katmanlar oluşturacak biçimde püskürtülüyor (test sayfa 48'de). Daha kaliteli yöntemlere ait önemli patentler Şubat 2014'te sona eriyor. Bu tarihten sonra Formlabs firması stereolitografi yöntemini kullanan Form1'i (yukarıda) gayet makul fiyatla satmaya başlayacak. Bu işlemde nesne bir lazer yardımıyla 25 mikrometrelik katmanlar halinde sertleştiriliyor. Kullanılan malzeme plastiğin yanı sıra metal ve seramik tozu.

Parmağınızdaki akıllı saat

Bundan 30 yıl önce hesap makineli saat takmak gibi kısa ömürlü bir moda vardı. Günümüzde Samsung gibi BT üreticileri akıllı saatler üreterek (sayfa 34'e bakınız) tekrar bu modayı diriltmeye çalışıyor. Fakat giyilebilir bilgisayarlar sırf gözlüklerle ya da kol saatleriyle sınırlı değil. Kickstarter ürünü Ring Clock, teknolojinin sınırlarını zorluyor. Zamanı kol saatiniz değil de parmağınızda taşıyarak, toplam 144 adet LED ile gösteriyor. Bu yüzden sıkça kablolu şarj edilmesi gerekiyor. 2014'te bu yüzükleri 200 dolara satın alabileceksiniz.

Multimedya: Keskin görüntüler

HD dündü, 2014'te Ultra HD geliyor, hem de dört kat yüksek çözünürlükle. 4K TV'ler alınabilir seviyelere iniyor, TV yayınları 4K çekimlere başladı. Monitördeki bir yonga oyun ve filmlerdeki takılmalara son veriyor.

Her aygıtta Ultra HD ekran

4K monitörler ve TV'ler birer küçük araba fiyatıyla, lüksün en uç noktası. Fakat önümüzdeki yıldan itibaren 2.160 x 3.840 piksel çözünürlüklü modellerin fiyatı makul düzeye inecek. Bu gelişimin öncüsü Samsung'un ATIV serisi taşınabilir bilgisayarları. Örneğin 1.800 x 3.200 piksel çözünürlüklü ATIV Book 9 Plus modeli Ultrabook zaten piyasada. Fakat Windows 8.1 ve Android'le çalışan ATIV Q 1 ancak bu yıl piyasaya sürülecek. Sony, Toshiba ve Hitachi'nin bir araya gelerek kurduğu Ja-

pan Display Inc. ise dizüstü bilgisayarlar ve tabletler için daha şimdiden 12 inçlik, 4K çözünürlüklü bir ekran duyurdu bile. Bu ekran önümüzdeki yıldan itibaren aygıtlara entegre edilmeye başlanacak. Toshiba'nın M9'u 2 gibi 4K TV'ler 58 inç ve yukarısı boyutlarda bulunuyor. Akıllı ölçekleme için bu TV'ler entegre çok çekirdekli işlemcilerden yararlanıyor. Yılbaşında fiyatı en az 3.000 avro civarında olan aygıtlar için sektörün büyük firmaları fiyatların aşağı ineceğini ve aynı ekran boyut-

larına sahip HDTV ile aynı fiyattan satılacağını söylüyor. Bununla beraber 4K TV'ler hâlâ HDMI 2.0 üstünden aktarım sorunlarını gide-remedi. 4K çözünürlüklü TV materyali bulmak da çok zor. 2014'te bile, büyük 4K monitörleri piyasada sadece uzmanlar, işi video ve fotoğraf düzenlemek olan kişiler kullanıyor olacak. Fakat teknolojinin bir şeyleri değiştirdiği bariz: Sony, Trimaster serisinin bir ürünü olarak, 4K çözünürlüklü 30 inçlik bir OLED monitör 3 duyurdu.

8K çözünürlüklü TV kameraları

Geleneksel HD görüntüsü 4K TV'lerde çok güzel duruyor fakat gerçekten insanı şaşırtan bir deneyim için TV kanalının teknolojisinin de el vermesi gerekiyor. Sky, Şampiyonlar Ligi maçlarını kaydetmek için 4K kamera kullanmaya başladı bile. 2015'te 4K yayına geçiş planlanıyor. Japonlar ise 2014 Brezilya Kupası'nda bir adım öne geçecek ve NHK kanalı, Astrodesign'in gerçekleştirdiği 4.320 x 7.680 piksellik elde taşınabilir 8K kameralarla kayıt yapacak. Fakat NHK, 8K yayın yapmaya Tokyo'daki 2020 Olimpiyat Oyunları'nı ardından başlamayı planlıyor.

Ekranlardaki kontrol yongaları

Monitörler bilgisayarın grafik kartı oyun sırasında ya da başka işlerde farklı tazeleme oranları kullansa bile 60 Hz'de çalışmayı sürdürüyor. Nvidia'nın geliştirdiği G-Sync adlı yonga iki bileşenin tazeleme hızını ayarlayan bir yonga içeriyor. G-Sync monitöre takıldıysa GeForce ekran kartı monitörün görüntüleri hangi frekansta görüntüleyeceğini belirliyor. Bu sayede tepkilerde gecikme ve videolarda takılma olmuyor. Asus, BenQ, Philips ve ViewSonic daha şimdiden G-Sync özelliğine sahip monitörlerini duyurdular.

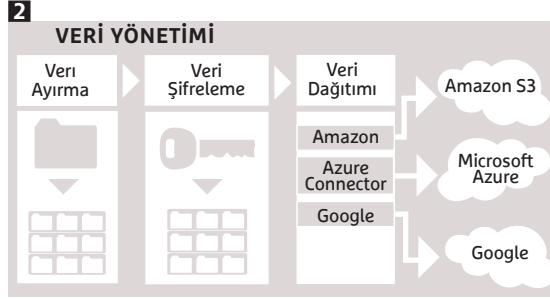

4K görüntü aktarımı ve HDMI 2.0

HDMI 1.4 standardı 4K içerik söz konusu olduğunda saniyede maksimum 30 kare (fps) aktarabiliyor ki bu rakam 3B için yetersiz kalıyor. Sadece HDMI 2.0 bunun altından kalkabilir fakat onun da uygulaması hâlâ tartışmalı. Şu anda sadece Panasonic HDMI 2.0 uyumlu bağlantılar üretiyor. Söz gelimi TX-L65WT600 modeli. Diğer üreticiler ise bir hileyle yetiniyor: Film verisi 4:2:0 renk uzayına ve 8 bit derinliğe sahip olsa da, HDMI 1.4 ile Blu-ray'deki gibi 4:2:2 renk uzayında ve 12 bit renk derinliğinde iletiliyor. 4K HDTV'ler HDMI 1.4 üstünden 4:2:0 aktarımı için güncellenecek.

İnternet: Hızlı ve güvenli

Güvenli web belleği Cloud RAID gibi yeni hizmetler ve HTTP'nin yeni sürümünün NSA'nın gözetlemesine bir son vermesi bekleniyor. Bir yandan da hizmet sağlayıcılar DSL ve LTE'yi hızlandırıyor.

3

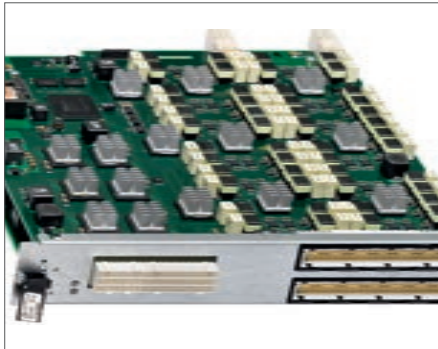

NSA'dan korunmuş protokoller ve hizmetler

Merkel'in cep telefonunun dinlenmiş olması buzdağının sadece görünürdeki kısmı. Aralarında Amerikan NSA ve İngiliz GCHQ'nun da bulunduğu beş gizli servisin oluşturduğu birlik, web üstündeki iletişimin çoğunu gözetliyor ve kaydediyor. O yüzden de İnternet Mühendislik Görev Gücü'nün (IETF) 2014 gündeminin birinci maddesi güvenli şifreleme. IETF yeni web standartlarını yaratacak ve 2014 sonuna kadar yeni uygulama protokolü HTTP 2.0'ı tanıttak.

Google'ın SPDY teknolojisini 1 benimseyerek internet bağlantılarını hızlandırmak mümkün. HTTPS için yeni bir şifreleme sistemi üzerinde görüşmeler sürüyor çünkü NSA mevcut olanı kısmen çözmüş durumda. HTTP 2.0 devreye girmeden önce, NSA'nın izleyemeyeceği bazı projeler başlayacak. Hasso Plattner Enstitüsü bir Cloud RAID 2 önerisinde bulundu. Bu sistem kullanıcının web'de sakladığı verileri yerel olarak parçalara ayırıyor, şifreliyor ve Amazon, Microsoft ya da Google gibi ticari bulut plat-

formlarında saklıyor. Bazı firmalar da şifreli sohbet hizmetleri önerisinde bulunuyor. Mesele Pirate Bay kurucularından biri Heml.is'i başlattı. Bunun amacı Android ve iOS için kullanıcıların gözetlenme korkusu olmadan haberleşebilecekleri Messenger uygulamaları yaratmak 3. Şu anda her iki uygulama da kapalı alfa safhasında. P2P protokolü BitTorrent'in geliştiricileri bile bir BitTorrent sohbet yazılımı üzerinde uğraşılıyor. Alfa istemcisi şu anda açık test safhasında.

Vektörleme ile 100 mbps

Vektörleme işlemi VDSL hızını ikiye katlıyor çünkü bu teknoloji DSLAM çapraz bağlantı dolayısıyla abone terminali arasındaki, girişime yol açan sinyalleri büyük oranda ortadan kaldırıyor. Eğer her şey yolunda giderse Telekom, Almanya'da vektörlemeyi önümüzdeki yıl başlatacak. Breko adlı şirket bunun nasıl çalıştığını test etti. Evi DSLAM'a en fazla 400 metre uzakta olan aboneler 110 mbps hızla internete girebiliyor. Kullanıcının bu iş için FritzBox 7490 gibi yeni modemlere ihtiyacı var ve DSLAM'ların yukarıda örneğini gördüğünüz Keymile gibi Line-Card'larla (resme bakınız) güncellenmesi gerekiyor.

İnternetin omurgasına doping

Cisco gibi büyük ağ donanım sağlayıcıları, World Wide Web'in yapısını hızlandırmaya çalışıyor. Bu yüzden de 2010'da 802.3ba Ethernet standardını çıkardılar. Hizmet sağlayıcılar ve veri merkezleri hızlı anahtarlara geçtiklerinde yılsonuna kadar bu sistemden faydalananacak. Mevcut 10 Gbit neslinin yerini Alcatel-Lucent'in 1830 PSS modeli (resme bakınız) gibi 100 Gbit'lik cihazlar alacak (resme bakınız). Değişime fotonik ve entegre devrelerin yoğun kullanımı eşlik edecek. Tıpkı fiberglasta olduğu gibi, bir lazer sinyallerini donanımın içinden geçirip götürecek.

LTE'nin yeni aşaması geldi

Telekom şu anda Almanya'daki en iyi LTE ağını yönetiyor ve 100'den fazla şehirde LTE plus sayesinde 150 mbps maksimum hıza çıkabildi. Vodafone bile 150 mbps'e erişebiliyor ama bunu az sayıda yerde başarabiliyor. Ayrıca kullanmak için Telekom Speedstick LTE IV ya da Sony Experia Z1 gibi 4. nesil bir LTE aygıtı gerekiyor. 2014'te hizmet sağlayıcılar LTE antenlerinin sayısını ikiye katlayacak (4 x 4 MIMO) 5. Düzeye geçmeyi planlıyor. Bu, indirme hızını 300 mbps'e çıkartacak. Fakat bu sadece yeni cep telefonlarıyla mümkün olacak.

Akıllı saatler süper saatler olacak!

Şu anda sadece akıllı telefonların yardımcı bir uzantısı gibi çalışıyor olsalar da akıllı saatler yakında akıllı telefonların yerini alacak. Onlara süper saatler diyeceğiz.

Cem Şancı / CS

Uzun yıllar boyunca, James Bond, Kaptan Kirk, Michael Knight (Kara Şimşek) ve benzeri kahramanların bileklerindeki saat üzerinden sağa sola mesajlar, komutlar yağdırdıklarını seyredip bu teknolojiye ulaşmak için heyecan içinde bekledik. Neyse ki bu maceraya artık çok yakınız. Akıllı saatler bileğimize yavaş yavaş yerleşiyorlar ve onların üzerinden telefon konuşması yapabiliyoruz, e-posta okuyup yazabiliyoruz, GPS uydularından konumumuzu takip ediyor, kalp atışlarımızı kontrol ediyor, çok çeşitli aksiyonlara akabiliyoruz.

Bugün neredeyse her teknoloji şirketi kendi akıllı saatini piyasaya sunmuş durumda ancak Samsung ve Sony bu konuda önderliği kimseye kaptırmamaya çalışıyor. Akıllı telefonlar konusunda Apple önde olsa da, Apple'ın bir türlü akıllı saat konusunda hamle yapmaması akıllı saat ürünleri ile piyasada göz dolduran Sony ve Samsung'un işine yarıyor. Ayrıca sadece akıllı saat üretmeye odaklanmış Pebble gibi şirketler de var. Bunlar da 100 Euro fiyat seviyesinde akıllı saatler piyasaya sürüyorlar. Ancak bu saatlerin fonksiyonları sıradan kol saatlerinden çok da fazla sayılmaz.

Artık neredeyse her mobil elektronik cihaz üreticisinin bir akıllı saat ürünü veya projesi bulunuyor. Bunların ortak yönleri, kullanı-

cıların kalp ritimlerini takip etmek, ses kontrolüyle telefona kumanda etmek gibi özelliklere sahip olması. Acer'ın yöneticileri bu pazarın milyar dolarlar düzeyinde olduğunu belirtiyorlar ve zaman geçtikçe daha da büyüyeceğini herkes tahmin ediyor. Akıllı bir saatin arkasındaki fikir aslında basit: Akıllı telefonlarımız aslında her gün yanımızda duruyor ancak onu sadece saate bakmak gibi sebeplerle günde birkaç kez cebimizden çıkarıyoruz. Elbette son dönemde popüler olan WhatsApp gibi anında mesajlaşma yazılımları ve sosyal medya uygulamaları nedeniyle gençler bütün gün akıllı telefonlarına yapışık şekilde yaşıyor olabilirler ama sıradan bir yetişkinin gündelik iş hayatında telefondan mesajlaşarak ve sosyal medyada sohbet ederek tüm günü geçirmesi mümkün değil. İşte bu sırada akıllı saatler devreye giriyor. Saate bakmak için telefonu cebimizden çıkarmaya gerek yok. Saatimiz kolumuzda. Kimin aradığını görmek için saatimiz yeterli. Aramaya cevap vermek ve hatta konuşmayı yapmak için de saat gayet yeterli bir cihaz. GPS ile yolunuzu bulmak, otomobilinizi bıraktığınız sokağı aramak veya benzer küçük işlemler için de kocaman telefon ekranını cepten veya çantadan çıkarmaya gerek var mı gerçekten? İşte bu gibi sebeplerle, akıllı saatlerin de yakında çok yaygınlaşması bekleniyor, ancak elbette akıllı saatler bugün bildiğimiz yetenekle-

Enerji tasarruflu ekranında gelen SMS'leri görebilir, aramaları tanıyabilir ve birden çok arama yapabilirsiniz.

Pebble Smartwatch

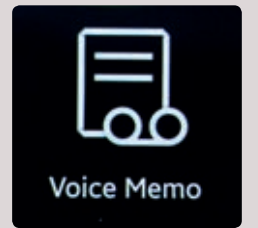
SMS'leri gösteriyor, sohbet özelliği var, telefon aramalarına, e-maillere cevap verebiliyor. Sosyal ağlara bağlanıyor, ajanda uygulaması var. Özel Pebble uygulamalarını çalıştırıyor.

FİYAT: Yaklaşık 100 Euro

UYUMLULUK: Android 2.3.3 ve üstü, iOS 5

+ Pebble sadece birkaç küçük iş yapıyor ancak bunları iyi yapıyor. Fiyatı düşük, su geçirmiyor, pili 5-7 gün idare ediyor

- Sadece siyah beyaz ekranı bulunuyor ve dokunmatik ekranı yok

Keskin AMOLED ekran sayesinde pek çok bilgiye aynı ekrandan ulaşabiliyorsunuz. Örneğin hava durumu tahminleri ana ekranda yer alıyor. Galaxy Gear ayrıca sesli mesajlar göndermeye imkan veriyor.

Samsung Galaxy Gear

Renkli ekranlı, 1,9 MP kamerası var, telefon fonksiyonu, sesli not alma, hava durumu, özel Android uygulamalarını çalıştırabilme yeteneği.

FİYAT: 270 Euro

UYUMLULUK: Android 4.3 ile çalışan Samsung telefonları ile uyumlu

+ 1,9 MP kamerası ile fotoğraf çekebiliyor, SMS'ler sesle yazdırılabilir

- Pilleri zayıf ve saat sadece Samsung telefonları ile uyumlu

ri ile sınırlı kalmayacaklar ve telefonları bile gereksiz bırakacak komple bir iletişim çözümüne dönüşecekler. İşte o gün geldiğinde, o yeni nesil saatlere süper saatler diyeceğiz.

Saat değil akıllı saat!

Bugün piyasada olan saatlere baktığımızda, birkaç yıl önce akıllı saat konsepti ortaya ilk çıktığında, çoğunlukla sporcuların koşu performansını ölçmek için kullanılan kişisel spor asistanları olarak tasarlanmış ilk nesil akıllı saatlerden çok daha gelişmiş modeller karşımıza çıkıyor. Samsung'un Galaxy Gear'i tam bir iletişim cihazı çözümüne giden yolda büyük bir adım kabul edilebilir. Sony'nin saatleri fiyat olarak daha uygun ve daha geniş kitlelere yayılma ihtimali bulunuyor. Pebble'in saati ise Kickstarter projesi olarak ortaya çıktı ve sosyal fonlama ile yaklaşık 10 milyon dolar topladı. Ayrıca Pebble telefonu ile akıllı telefonlardaki müzik uygulamalarına uzaktan kumanda etmek mümkün olabiliyor. Fiyatı ise 100 Euro düzeyinde olacak.

Piyasada yeni ve küçük mobil elektronik cihazlar için 100 dolar/euro psikolojik limitinin bulunduğu bir sır değil. Genellikle yüksek cihaz ücretleriyle tanınan Sony'nin bile saat piyasasında başarı sağlamak için düşük fiyat politikasını kabullenmesi de bunun kanıtı. Ne var ki, Samsung yöneticileri akıllı saatleri Galaxy Gear'in bu psikolojik limiti kırabileceğini düşünmüş olmalı ki fiyatı 270 Euro'ya kadar çıkarmış durumdadır. Ancak piyasanın da bu fiyat politikasına cevabı çoktan belli oldu ve Galaxy Gear ne yazık ki çok satmadı. Üstelik Samsung yöneticileri de yeni nesil Galaxy Gear ile birlikte ilk Galaxy Gear'in eleştirisi konusu olan büyük boyutlarını ve kaba tasarımını değiştirerek, daha küçük, daha ince, daha zarif ve muhtemelen daha ucuz bir saat çıkaracaklarının işaretlerini veriyorlar. Akıllı saatlerin bir problemi de pil dayanma süresi. Gün içinde pili tükenen bir saatin kime ne kadar yararı olacağını sorgulamak çok da yanlış değil. Sony de bunun farkında ki, yeni nesil akıllı saatlerinin 2-3 gün boyunca dayanacak şarj kapasitesine sahip olacağını iddia ediyor. Ancak bu bile yeterli değil. İnsanlar saatlerini haftada bir defadan şarj etmeyi çok rahatsız edici bulabilirler. Saatlerin su geçirmez olması da önemli. Bu sayede duşta bile telefonumuzla bağlantımızı koparmadan kimin aradığını, ne mesaj geldiğini görmemiz mümkün olabilir.

Akıllı telefonların katili akıllı saatler

HTC CEO'su Peter Chou, "eğer akıllı saatler kendi fonksiyonlarını çalıştıramazlarsa, bir oyuncaktan öteye gidemezler," yorumunu dile getiriyor. Gerçekten de bugün akıllı saatler, Bluetooth bağlantısı olmadığı takdirde saati gösteren sıradan bir kol saatinden fazlası olamıyor. Ancak Bluetooth bağlantısı sayesinde akıllı telefonlara bağlanarak, telefonun arama, mesaj, internet, sosyal medya gibi özelliklerini bilekten kontrol etmeye yardımcı oluyorlar. Yani aslında bugünün akıllı saatlerini, akıllı telefonların uzaktan kumandası olarak yorumlasak, yanlış olmaz.

Ancak elektronik devleri bunu değiştirmek için can atıyorlar. Samsung'un Galaxy Gear ile yapmaya çalıştığı şey de buydu. Akıllı saatine 800 MHz işlemci yerleştiren Samsung bu sayede Galaxy Gear'i kendi uygulamalarını çalıştıran bağımsız bir bilgisayar haline getirmeyi başardı. Apple da aynı amacın peşinde. Henüz akıllı saati konusunda bir ipucu vermemiş olsa da Apple'ın çok ses getirecek, çok güçlü bir ürünle piyasaya çıkması bekleniyor. Ancak Apple'ın yüksek kar marjına alışarak şımarmış yöneticilerinin 100 dolar düzeyinde fiyatları olan rakiplerle savaşmamaktan çekindiği de yalan değil. Yine de Apple'ın gerçek bir kol bilgisayarı ile ortaya çıkması bekleniyor. Ayrıca iWatch'ın, kullanıcıların sağlık verilerini takip edip doktorlarına sürekli bilgi veren güvenilir bir sağlık bilgisayarı olması da mümkün görünüyor ki, bu sayede Apple rakiplerinden ayrılarak yüksek fiyatlı saatleri satmak için bir "baha-

Sony SmartWatch 2

Su sıçramalarına karşı korumalı tasarımı, NFC özelliği, 100'den fazla özel uygulaması, mesajlar ve sosyal ağ bağlantıları ile çekici.

FİYAT: Yaklaşık 170 Euro

UYUMLULUK: Android 4.0 ve üstü

- +** Geniş uygulama seçeneği onu cazip kılıyor. Çok kullanışlı olmasa bile güçlü, sağlam, dayanıklı bir saat
- Pili sadece bir iki günde tükeniyor

Sony'nin SmartWatch modeli ikinci versiyonu ile piyasada. Play Store'da ise Twitter, Facebook veya Runtastic uygulamaları bulunabiliyor

42 mm
ORJİNAL BOYUT

ne" bulmuş olacaktır. Bir diğer tarafta da Google duruyor. Teknolojinin bu dev ismi Motorola'yı satın aldığından beri kendi namına telefon da üretiyor. Saat üretmeye başlamasının da an meselesi olduğunu biliyoruz. Android'in verdiği güçle Google'ın güçlü navigasyon ve harita özelliklerine sahip, kendi uygulamalarını çalıştıran saatleri tasarlaması zor değil. Ancak işin bir de diğer yönü var. Elektronik üreticileri bir yandan binlerce liraya sattıkları ve güzel paralar kazandıkları akıllı telefonlardan her yıl milyar dolarlar kazanırken diğer yandan akıllı telefonları öldürecek, onları gereksiz kılacak, birkaç yüz dolarlık pratik, çekici, kullanışlı, çok satacak rakip bir ürün çıkarır mı?

Kolumuzda her işi yapan, uygulama çalıştıran, telefon açan, aramalara cevap vermeyi sağlayan, sesinizi tanıyarak mesajlarınızı yazılı hale dönüştüren ve bunları mail veya anında mesajlaşma uygulamaları ile alıcılarına gönderen, internette sörf yapan bir telefon/bilgisayar bulunsa, hangimiz bir daha gidip kocaman ekranlı ve binlerce lira fiyatlı akıllı telefonlara para veriz? Veya şu açıdan da bakabiliriz, biz müşterimize her yıl yeniden ve yeniden binlerce liralık telefonlar satan bir elektronik firması olsak, insanlara sadece birkaç yüz lira değerindeki daha kullanışlı cihazları satarak etmek kapımızı kapamak, her yıl kazandığımız ballı milyar dolarları baltalamak ister miyiz? Kısacası, akıllı saatlerin akıllı telefonların önüne geçme potansiyeli bulunuyor. Tüm piyasa da bunu biliyor ama piyasa oyuncuları bize o akıllı saatleri vermek istemiyorlar. Pebble gibi bağımsız ve telefon üretimiyle bağlantısı olmayan genç şirketlerin çıkıp mucizevi tasarımlarla insanları akıllı telefonlardan vazgeçirmesine kadar, akıllı telefonlar satın almaya mahkumumuz gibi görünüyor. 📱

cemsanci@chip.com.tr

Halojen ampul

Halojen ampuller klasik ampullere çok benzeyen, armut biçimli lambalar

HİZMET ÖMRÜ: Yaklaşık 2 yıl

TASARRUF: Yaklaşık %30

- + Geleneksel ampul alternatifleri arasında en iyi renk temsili
- Ömrü kısa olduğundan sıkça değiştirmek gerekiyor

Tasarruflu ampul

Armut biçimli neon tüp, camdan geçerken görünür hale gelen morötesi ışık üretiyor

HİZMET ÖMRÜ: Yaklaşık 15 yıl

TASARRUF: Yaklaşık %80

- + Her watt'ta bulunabilen güçlü ışık
- Tam parlaklığa 40 saniyede ulaşabiliyor

Klasik ampulün varisleri

LED lambaları artık enerji tasarruflu ampullerle yarışacak güce erişti ve üretiminde cıva kullanılmadığından çok da cazip

CS / Barış Emre ALKIM

Şekilleri hâlâ armuda benziyor ama artık içlerinde akkor kesilmiş tungsten tel bulunmuyor. Modern halojen spot lambaları ve enerji tasarruflu ampuller maliyette çok küçük bir artışla geleneksel ampullerden çok daha verimli biçimde evlerimizi aydınlatıyor. Bir zamanlar fiyatları cep yakan LED'ler bile artık cazip fiyatlara indi. Geleneksel ampulün tüm varislerinin bir ortak yanı var, o da tasarruf sağlamaları (grafiğe bakınız). Osram'ın hesaplarına göre ortalama bir evin elektrik tüketiminin %8'i aydınlatmaya gidiyor. Teorik olarak, tüm ampulleri LED lambalarıyla değiştirerek %90 tasarruf sağlamak mümkün. Fakat geleneksel

ampullerin her alternatifinin kendince artıları, eksileri var. Örneğin enerji tasarruflu ampuller çok parlak bir ışık sunsa da, tam parlaklığa erişmeleri için 40 saniye ısınmaları gerekiyor. Bu evlerin salonları için ideal olabilir, ne var ki kısa bir süreliğine ziyaret ettiğiniz yerler (kilerin merdivenleri, evin koridorları vb.) için son derece sinir bozucu. Diğer yandan, halojen spot ışıkları hemen aydınlanıyor ve daha yüksek güç sarfiyatına, daha kısa hizmet ömrüne rağmen böylesi yerler için LED'den daha iyi bir seçim.

Tanesi 10 avroyu bulan LED lambaları bir halojen ampulden üç kat pahalı. Bunu ancak uzun süre yanacaklarsa telafi ediyor-

Ampul deyince

Bundan birkaç yıl önce ampul almak dünyanın en kolay işiydi. Hepsi birbirinin aynısıydı, ambalajların üstünde sadece parlaklığı gösteren bir watt değeri yazılıydı. Günümüzde ise ambalajlar daha birçok şeyi belirtiyor.

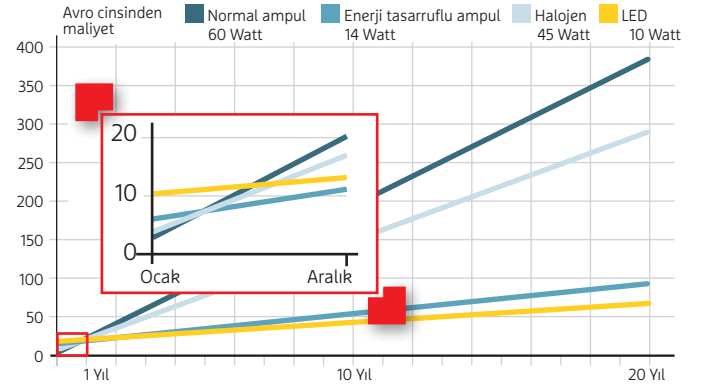
Lümen: Lümen ışık akışının, yani bir kaynaktan yayılan ışık miktarının ölçüm birimi. AB her ampulün üstünde “kaç watt”lık geleneksel ampule karşılık geldiğinin” yazmasını şart koşuyor.

Lux: Lux, metrekareye düşen lümeni, yani bir ışık kaynağının etkili parlaklığını gösteriyor. Güneşin değeri 10.000 ila 100.000 lx. Salonlarımızdaki ampuller 200, masa lambaları 1.000 lx değerine çıkabiliyor.

Kelvin: Bu birim renk sıcaklığını ölçmek için. İlk enerji tasarruflu ampuller “soğuk ışık” yayıyordu. Günümüzde çoğu ampul ISO standardına göre “sıcak ışık” sayılan 3.300K değerinin altında ışık yayıyor. Mum ışığı 1.500 K.

Maliyet hesabı: LED en ucuzu

1.000 saat yanan bir lamba için kilowatt saat türünden yapılan ortalama fiyat hesabında, pahalı olmasına rağmen uzun vadede en hesaplı çıkan LED oluyor. Teknoloji ne kadar pahalıysa o kadar verimli.

LED

Armut biçimli bu ampuller çok sayıda LED'i ve elektronik sistem için bir soğutucuyu bir araya getirerek yapıyor

HİZMET ÖMRÜ: Yaklaşık 25 yıl

TASARRUF: Yaklaşık %90

- + Maksimum enerji tasarrufu sağlıyor ve hepsinden uzun ömürlü
- Çoğu ülkede en fazla 75 watt'lık ampule eşdeğer modeller satılıyor

lar. LED lambaları söz konusu olduğunda daha fazla parayı ödeyip iyi markaları tercih etmek daha iyi. TÜV Süd'den Klaus Ludwig, “Sadece iyi bilinen firmalar ürünlerin ambalajlarında verdikleri sözü tutuyor,” diye vurguluyor. Daha az bilinen üreticiler ise genelde vaat ettikleri parlaklığı ya da uzun ömrü test edecek kadar uzun süredir çalışmıyor.

Her amaca uygun aydınlatma

Bir LED 25 yıl dayanabiliyor. Enerji tasarruflu ampullerde bu süre 15 yılı, halojen spotlarda iki yılı bulabiliyor. Oysa geleneksel bir ampulde ömür sadece bir yıl. Bu hesaplar ampulün yılda 1.000 saat, yani kabaca günde 3 saat çalıştığı varsayımıyla yapılıyor. Halojen spotların bir diğer avantajı daha var. Renk temsil değeri 100'ü bulan, yani güneşine en yakın ışıltar madde bu ampullerde yer alıyor. Diğer ampullerin temsil değeri 80; bu da günlük kullanım için yeterli. Fakat bu ışıklarda kırmızılar cansızlaşıyor. Osram'ın basın sözcüsü Christian Bölling bu durumu şöyle açıklıyor: “Işıltar madde ‘gözle görünmeyen’ morötesi ışık üretiyor, bu da enerji tasarruflu ampullerdeki beyaz katmandan geçerken görülebilir ışığa dönüşüyor.” Fakat bu görülebilir ışık tüm renk değerlerini içermiyor. Dolayısıyla kan soluk görünüyor, kırmızı kıyafetler ise cansız. Sorunu teknik olarak çözmek mümkün; daha pahalı ve daha iyi renk temsiline sahip lambalar da var.

Ancak Bölling bunların “evde kullanılamayacak kadar pahalı” olduğuna dikkat çekiyor. Ludwig, morötesi ışığın sağlığa herhangi bir zararının bulunmadığını da ekliyor. “Şu ana kadar şüpheli de-

ğerlere sahip tek bir ampul görmedim.”

Tüketiciler cıva içerdiği için tasarruflu ampullere dokunmaktan çekiniyor. Eğer ampul kırılırsa içindeki zehirli madde yayılıyor ve oda sıcaklığında anında buharlaşıyor. Bölling, şu an ampullerde kullanılan cıva miktarının “eski oda termometrelerindeki 500'de biri” olduğunu söylese de, şunu da eklemekten geçmiyor. “Eğer cıva tehlikesinden rahatsız oluyorsanız tasarruflu ampul kullanmamalısınız.” Piyasada çarpmaya, kırılmaya dayanıklı ampuller olsa da bunlar da tüketicinin emniyetini garanti etmiyor.

Şöyle ya da böyle, bozuk ya da kırık tasarruflu ampullerin en yakındaki geri dönüşüm kutusuna zararlı atık olarak atılması gerekiyor. Bunun tek nedeni cıva değil, aynı zamanda kullanılan bazı elektronik bileşenler. Aynısı LED lambaları için de geçerli. Bunlarda ampulün gücüyle artan bir soğutucu unsur bulunuyor. Dolayısıyla bazı ülkelerde, örneğin Almanya'da hâlâ 100 watt'lık geleneksel ampule denk düşen LED bulunmuyor. Bölling, “Çünkü bunlar aşırı ağır,” diyor. Fakat ABD'de bu tarz LED'ler küçük ölçekli de olsa satılıyor.

Geriye şu soru kalıyor: Hangi ampulü tercih etmeliyiz? İzlenmesi gereken kural şu. Ampul ne kadar uzun yanacaksa, o kadar tasarruflu olmalı. Işığı sadece kısa süreli kullanıyorsanız ya da belli bir renk temsiline ihtiyacınız varsa halojen spotları öneriyoruz. Fakat “Hâlihazırda tasarruflu ampulleri kullanıyorsanız bunları LED'le değiştirmeye gerek yok,” diyor Bölling. “Finansal açıdan böylesi mantıklı değil.”

balkim@chip.com.tr

Dünya siyasetinde akıllı telefon savaşı

ABD'nin Ulusal Güvenlik Ajansı (NSA), dünyanın neresinde olursa olsun, hangi işletim sistemini kullanırsa kullansın, tüm akıllı telefonları dinleyebiliyor. Bu yasadışı dinleme operasyonunun nasıl gerçekleştiğini ve korunmak için neler yapabileceğinizi anlatıyoruz.

Cem Şancı / UR

NSA skandalı hakkında ortaya çıkan son belgelere göre NSA, ABD'nin müttefiki olsun veya olmasın, önüne gelen herkesi dinlemiş. Bunların arasında ülkelerin liderleri de yer alıyor. En büyük sansasyon ise Almanya Başbakanı Merkel'in dinlenmesiyle ortaya çıktı. Avrupa'nın lider ülkesi pozisyonunda duran Almanya'nın Başbakan'ını dinlemek demek, bu ülkenin tüm sırlarına erişmek anlamına geliyor. Elbette ülkeler artık savaşmak ve birbirlerinin askerlerinin yerlerini bulmak, bombalanacak hedefleri öğrenmek için casusluk yapmıyor. Casusluk artık uluslararası ticarette en önemli bilgi kaynağı olarak kullanılıyor. Tabi, bir siyasetçinin halktan saklamak isteyeceği özel hayatına dair bilgilerin yabancı devletlerin eline geçmesi de bu politikacıların şantaj yoluyla o ülkelerin kuklası olacağı anlamına geliyor. Bu nedenle Almanlar Merkel'in dinlenmesi olayına çok büyük tepki gösterdiler. Şimdi çoğu Alman

Almanya'yı Merkel'in mi yoksa ABD'nin mi yönettiğini merak ediyor. Çoğu seçmen için Merkel ABD'nin "siyasi kölesi" olmuş olabilir.

Güvenlik uzmanları ise telefonların dinlenmesi konusuna çok şaşırıyorlar. Android, iOS veya Windows ya da Blackberry birçok güvenlik açığı ile dolu. Örneğin, çok güvenli bir "iş" telefonu olma iddiasıyla yıllarca CEO'ların elinde dolaşan Kanadalı BlackBerry'nin NSA tarafından en kolay dinlenen telefonlar olması da bu işin trajikomik yanı. Öyle ki, Almanya Başbakan'ı Merkel bile güvenli olduğuna inandığı için BlackBerry kullananlardan biriydi. Ama bu hatası, onun tüm kişisel ve devlet sırlarını ABD'ye teslim etmesine neden oldu.

NSA'nın telefonlara ulaşmak için kullandığı arka kapılardan birinin de kişisel bilgisayarlar olduğu anlaşıldı. BlackBerry tüm verileri şifreleyerek gönderip alıyor olsa da eninde sonunda dosya senkronizasyonu için bir PC'ye bağlandığında tüm verilerini bu PC'ye de-

poluyor ve Microsoft veya Apple işletim sistemlerinin kontrolündeki bu bilgisayarlar da NSA'nın kendi malı gibi kolayca ulaşabildiği arka kapılara dönüşüyor, sahibinin telefonundaki tüm verileri doğrudan NSA'ya aktarıyor.

NSA'nın hedefinde kimler var?

NSA'dan sızan belgelere göre, bu istihbarat kurumu akıllı telefonlarını dikkatsizce kullanan herkesi kolayca kullanabiliyor. Akıllı telefonların bu kadar kolayca casus cihazlara dönüşmesinin nedeni de insanların zihnine kazınmış olan "nomophobia" korkusu. Bu kelime kısaca "no mobil phobia" (telefonsuz kalma korkusu) olarak açıklanıyor. Kişiler, yanlarında telefon olmadan yaşayamıyorlar. Telefonsuz kalmaktan korkuyorlar. Bu da telefonları mükemmel casus cihazlar haline getiriyor. Yatak odasına kadar giren telefonlar, istihbarat örgütleri için bir dinleme aracına dönüşüyor. Telefonun pili takılı olduğu sürece, istihbarat örgütleri onun bulunduğu odadaki her sesi rahatça dinleyebiliyor.

Elbette bu telefonlar artık insanların tüm kişisel ve mesleki hayatlarının sırlarını saklayan kişisel veri depoları haline dönüşmüş durumda. Özel mesajlar, kritik iş bilgileri, mahrem özel yazışmalar, dev bir ihaleye girmeye hazırlanan büyük bir şirketin CEO'sunun fiyat teklif hazırlığı yazışmaları, ya da aklınıza gelebilecek her şey bu telefonlarda saklı. Elbette NSA da bu verileri ABD'nin çıkarları için kullanmak amacıyla saklıyor.

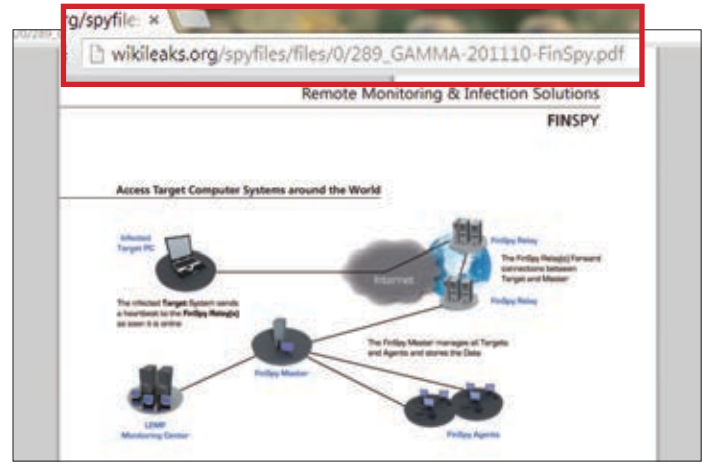
Milyarlarca dolarlık dev bir ihaleye bir ABD şirketi ile bir Fransız şirketi girdiğinde, Fransız şirketin CEO'sunun tüm yazışmaları ABD şirketinin yöneticilerine ulaştırılıyor. Böylece ABD şirketi, rakibinin ihaledeki sınırlarını ve planlarını öğrenerek ihaleyi kazanacak uygun teklifi veriyor ve işi alıyor. Ya da ABD şirketi, rakip firmaların müşterileri ile aralarındaki ticari sır kapsamındaki anlaşmalara ulaşarak, daha avantajlı iş modelleri ile rakiplerinin müşterilerini ellerinden alabiliyorlar.

NSA skandalında tam olarak kimlerin dinlendiği ve hangi verilerin ele geçirildiği bilinmiyor ancak dünyadaki milyonlarca insanın dinlendiği ve ele geçirilen verilerin dev veri merkezleri tarafından analiz edilmeyi gerektirecek kadar devasa olduğu biliniyor.

NSA'dan sızan belgelerde, NSA ajanlarının Steve Jobs'ı, kendileri için "zombiler" yaratan bir adam olarak tanımladığı da dikkat çekiyor. Apple'ın kapısını açtığı akıllı telefonlar dünyasında telefon kullanıcılarının tamamen NSA'nın kontrolünde yaşadıklarını anlatan bundan daha güzel bir benzetme olamazdı.

NSA belgelerinde, kurumun telefonlara Trojan yerleştirdiğinde dair hiçbir bilgi bulunmuyor. Bu da NSA'nın doğrudan ABD'li şirketlerin sunucuları üzerinden kurbanlarını dinlediğini ortaya çıkarıyor. Zaten belgeleri yayınlayan Snowden de tam olarak bunu iddia ediyordu. NSA ve teknoloji şirketleri, tam kapsamlı ve sessiz bir ortaklık içinde, kullanıcıların tüm verilerini gizlice takip ediyorlar.

Yine de NSA'nın FinSoy Mobile isimli bir trojanı kullanarak, kurbanlarının telefonlarına sızarak çok daha fazla veriye ulaşmayı denediği düşünülüyor. Sıradan dinlemelerin ötesinde, özel olarak hedef alınan kurbanların tüm iletişim faaliyetlerini kontrol altına almak için kullanılan FinSpy'nin çok tehlikeli bir trojan olduğu ve kolay kolay tespit edilemediği biliniyor.

WikiLeaks'te yer alan bir belgede, FinSpy Mobile yazılımı hakkında bir reklam broşürü de yer alıyor. Bu yazılım aslında devletlerin akıllı telefonları dinlemek için kullandığı bir Trojan. Dünyayı tertemiz bir masal diyarı zannedenler çok yanılıyor. Devletler telefonları işte böyle dinliyor.

NSA'DAN KENDİMİZİ NASIL KORUYABİLİRİZ?

Aslında NSA verilerimizi takip eden tek kurum değil. Telefon ve teknoloji üreticileri de özel verilerimizle çok yakından ilgileniyor. Google, Microsoft ve Apple gibi şirketler, bize söylediklerinden çok daha fazla bilgimizi takip ediyorlar ve kayıt altına alıyorlar. Dolayısıyla, onların kaydettiği veriler de doğrudan NSA gibi istihbarat örgütlerine gidiyor. Temel olarak bunun farkında olmak ve teknolojinin bir dinleme cihazına dönüştüğünün bilincinde olmak gerekiyor.

 Konumlama hizmetleri: Telefonunuzdaki GPS servisinin devre dışı kalması çok önemli. Gizli servisler nereye gittiğinizi, nerede yaşadığınızı, nerede olduğunuzu telefonunuzun GPS sistemi sayesinde öğreniyorlar. Bu bilgilerin ne zaman nerede ve nasıl aleyhinize kullanılabileceğini ise asla bilemezsiniz. O nedenle, GPS'i sürekli açık tutmak iyi bir fikir değil.

 Şifreleyin: Tüm iletişiminizi şifrelemeniz çok önemli. Her ne kadar NSA gibi kurumlar bunları çözebiliyor olsa da işlerini son derece zorlaştırdığınız ve şifreleri çözmek için günler süren işlemlerin gerektiği de bir gerçek. Yazışmalarınızı ve şifre girme işlemlerinizi daima HTTPS protokolü üzerinden gerçekleştirin. Ayrıca SSL/TSL protokolü üzerinden e-posta alıp gönderin. Bunlar yüzde yüz güvenli protokoller değildir ama telekulakların işlerini çok zorlaştırdığını inkar edemeyiz. PGP/OpenPGP standardına sahip şifreleme sistemlerini telefonunuza kurun ve bunların üzerinden yazışmaya özen gösterin.

 Bulut sistemleri: İnternette veri depolamak hiç iyi bir fikir değildir. Şirketinizin özel yazışmalarını, proje dosyalarınızı, kişisel veya iş için tuttuğunuz kayıtları Dropbox gibi servislere yükleyip saklamayı düşünüyorsanız, bunları kendi ellerinizle NSA gibi istihbarat örgütlerine teslim etmeyi kabul ettiğinizi düşünmelisiniz. Eğer bir gün sizi incelemek isterlerse, emin olun ki ilk bakacakları yer bulut servislerindeki dosyalarınız olacak.

 Şifre kullanmak: Şifrelerinizi kırmak zor değil. Daha da kötüsü, ABD şirketlerinin servislerinde açtığınız hesaplarınız için kullandığınız şifreler hiç önemli değil. NSA bunlara zaten kendi hesabıymış gibi doğrudan ulaşabiliyor. Eğer ABD dışındaki servisler için şifre belirlemeniz gerekiyorsa da bu şifreleri hatırlamak için online servisleri kullanmayın. Bulut üzerinde kayıt yapan şifre yönetim uygulamalarından da uzak durun. Şifre üretimi için, kimsenin bilmediği ama sürekli yanınızda olan kişisel eşyalarınızdan bir formül üretin. Örneğin, cüzdanınızdaki kredi kartının son dört rakamını iki ile çarpıp çıkan sonuçtan bir çıkarın. Bulduğunuz rakamın başına ve sonuna en sevdiğiniz arkadaşınızın isminin ve soyadının harflerini ekleyin. Bu formülü aklınızdan hiç çıkarmayın ve şifrenizi her unuttuğunuzda hatırlamak için kullanın. Ne yazık ki, artık bilgisayarlar veya telefonlar ya da dijital hiçbir ortam, şifre saklamak için uygun değil.

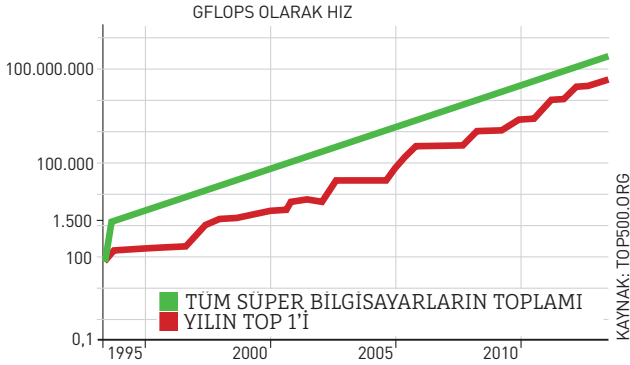
Dünyanın en hızlı süper bilgisayarları

En performanslı süper bilgisayar tipik bir Intel Core i7'ye göre yaklaşık olarak 330.000 kez daha hızlı. Ancak güç tüketimi de yaklaşık 89.000 katı

Ufuk Yamankılıçoğlu - FvK

BİLGİSAYARLAR NE KADAR HIZLI

Geçtiğimiz on yılda bilgisayarların performansı %20.000'den daha fazla arttı

SÜPER BİLGİSAYAR SAYISI

Dünyanın en hızlı bilgisayarları bu alanlarda kullanılıyor

SIRA	KULLANIM ALANI	SAYI
1	Endüstri	%54
2	Araştırma	%23
3	Bilim/öğretim	%17
4	Devlet	%4
5	Diğer	%3

KAYNAK: TOP500.ORG

3. SIRA

SEQUOIA ABD

İşlem performansı	17.173
Elektrik tüketimi	7,9 Megawatt
Anabellek	1.572 TByte
Çekirdek sayısı	1.572.864
İşletim sistemi	Red Hat Linux (Enterprise)

2. SIRA

TITAN ABD

İşlem performansı	17.590
Elektrik tüketimi	8,2 Megawatt
Anabellek	710 TByte
Çekirdek sayısı	560.640
İşletim sistemi	Cray Linux Environment

KAYNAK: TOP500.ORG

7.
SIRA

JUQUEEN ALMANYA

İşlem performansı	5.008
Elektrik tüketimi	2,3 Megawatt
Anabellek	459 TByte
Çekirdek sayısı	458.752
İşletim sistemi	Linux

1.
SIRA

TIANHE-2 ÇİN

İşlem performansı	33.862
Elektrik tüketimi	17,8 Megawatt
Anabellek	1.024 TByte
Çekirdek sayısı	3.120.000
İşletim sistemi	Kylin Linux

6.
SIRA

STAMPEDE ABD

İşlem performansı	5.168
Elektrik tüketimi	4,51 Megawatt
Anabellek	192 TByte
Çekirdek sayısı	462.462
İşletim sistemi	Linux

5.
SIRA

MIRA ABD

İşlem performansı	8.586
Elektrik tüketimi	3,945 Megawatt
Anabellek	786 TByte
Çekirdek sayısı	786.432
İşletim sistemi	Linux

4.
SIRA

K COMPUTER JAPONYA

İşlem performansı	10.510
Elektrik tüketimi	12,7 Megawatt
Anabellek	1.410 TByte
Çekirdek sayısı	705.024
İşletim sistemi	Linux

TREND Zaman Çizelgesi

"Yapay Zekâ" terimi ilk defa Dartmouth Konferansı'nda kullanıldı

1956

Dartmouth

as the psychiatrist. Please, describe your problem.
Each time you are finished talking, type RET twice.
I have a terrible headache.
Maybe you should consult a doctor of medicine. I am a psychiatrist.
Okay, I'll do that then.
Can you elaborate on that?
What are you talking about? No I cannot elaborate. See you later.
Why do you say that?

ELIZA

1966

: ELIZA sohbet robotu olarak çalışıyor ve insanlarla akıllıca konuşuyor

MYCIN kandaki enfeksiyon hastalıklarına teşhis koyup tedavi öneriyor

1970

MYCIN

Stanford

1971

Üniversiteyle aynı adı taşıyan Stanford arabası ilk özerk oto.

Dragon Systems ilk ticari dil tanıma sistemini geliştirmeye başladı

1982

Dil

Robot

1993

Polly adlı robot MIT'nin 7. katına gelen misafirleri gezdiriyor ve onlarla etkileşime giriyor

Deep Blue

1997

Futbol

Süper bilgisayar Deep Blue dünya satranç şampiyonu Gari Kasparov'u yedi maçta yenilgiye uğrattı

İlk dünya futbol şampiyonasının 38 katılımcısı var

Furby

1998

Yılbaşında oyuncak mağazalarında 40 milyon Furby satıldı. Tüylü oyuncak zamanla İngilizce öğreniyor.

Stephen Wolfram'ın ekibinin Wolfram Alpha arama motoru, ilk anlambilimsel arama motoru.

2009

Arama

Watson

2011

IBM'in süper bilgisayarı Watson, Jeopardy yarışmasında önceki şampiyonları yenilgiye uğrattı.

Google'ın özerk otomobili Nevada'da trafiğe çıkma ruhsatı aldı.

2012

Otomobil

Model araba

2013

Anki adlı teknoloji firması bir iPhone uygulamasıyla kontrol edilen ve yarış simüle eden model arabaları tanıttı

Moore Yasası'na göre PC'ler insan beynine eşdeğer hesaplama gücüne sahip olacak

2029

Berabere

Tekillik

2045

Teknolojik tekilliğin tahminine göre Yapay Zekâ insanların parlak bir buluşu ve gelişmeye devam ediyor

Yapay zekâ

Dünya satranç şampiyonunu dize getiriyor, yarışma programlarını kazanıyor ve orada da durmuyor. YZ (yapay zekâ) insan beyninden daha zeki olabilir

CS / Barış Emre Alkım

Canlı olmak için vücuda ihtiyaç yok. Hans Moravec adlı akademisyen bu sözü söylediğinde 1994'tü. Avusturyalı bilim adamı Yapay Zekâ (YZ) üzerine araştırma yapıyor ve uzmanlık alanı robotlar. Moore yasasına göre standart bir bilgisayarın işlem hızı her 18 ayda bir ikiye katlanıyor. Bu yüzden robotlar da giderek akıllanıyor. Uzmanlar robotların 2029 yılında insan beyni kadar veri hesaplayacağını tahmin ediyor. Bu tarihten 16 yıl sonra ise adına Tekillik (Singularity) denen bir olay gerçekleşecek ve makinelerin insan desteği olmadan kendi kendini geliştirebileceği noktaya geleceğiz. Moravec'in en büyük tahmini ise o zaman insan beyninin içeriğini (duygular, algılar, veri işleme) yapay bir aygıtta saklamanın mümkün olacağı. Böylece insan bir tür makineye dönüşecek. Böylece vücut etten yapılmış bir kılıftan ibaret olacak. Hollywood yönetmeni Stanley Kubrick "2001: Uzay Macerası" filminde bu tekillik safhasını öngörmüştü. Bugün bile tekillik hâlâ bilimkurgu olarak görülüyor ve işlerin uzak gelecekte o radeye varıp varmayacağını merak ettiriyor. Öyle ya da böyle son 60 yıldır Yapay Zekâ inanılmaz bir yol aldı.

ELIZA sohbet robotuyla psikoterapi

Yapay Zekâ terimi 1956'da New Hampshire'daki Dartmouth Koleji'nde, aynı isimli (Dartmouth) konferansında türetildi. Tanımı, "çevresini analiz eden ve başarı oranını en üste çıkartacak şekilde tepki gösteren sistem"di. Bu türden ilk sistem, 1966'da Boston'da, MIT'de test edilen ELIZA adlı sohbet yazılımıydı. Yapısı bir hayli basitti. ELIZA teste katılanların girdiği cümlelerden sorular oluşturabiliyordu. "Kafam acıyor" yazsanız "Başın neden ağrıyor?" diye soruyordu. Hepsisi bu da değil; sohbet robotu ilişki kurmayı da biliyordu. "Babam sinirimi bozuyor" dediğinizde "Bana aileden biraz daha söz etsene" diyordu. ELIZA bu bağlantıları kurmada o kadar hünerliydi ki, teste katılanlar karşılarında bir doktor olduğunu düşünmeye başlamıştı. Yıllar sonra Joseph Weizenbaum teste katılanların orayı mahrem alan sayıp kendisinden odayı terk etmesini istediklerini yazdı. Sohbet kayıtlarını saklamasına da izin vermediler çünkü ELIZA'ya karşı duygusal bir tavırla yaklaşıyorlardı. Çok geçmeden Yapay Zekâ tıp alanına taşındı: MYCIN, 1970'in

medikal verilerine bakarak kandaki enfeksiyonlara teşhis koyan, uygun antibiyotik dozajını belirleyip reçete yazan bir programdı. Tıpkı ELIZA gibi MYCIN'in de zekâsı kısıtlıydı ve sadece basit cümlelere karşılık verebiliyordu. Bir kolera hastasının verileri girilse bile kan hastalığıyla aynı tedavi önerisinde bulunuyordu. Aynı verileri kullanarak doktorlardan daha isabetli kararlar verebilse de, MYCIN'in günlük hayatta kullanılmamasının hem etik hem de mantıksal sebepleri vardı.

Günümüzde bu artık değişti. IBM'in süper bilgisayarı Watson kariyerine 2011'de eski şampiyon karşısında Jeopardy yarışmasını kazanarak başladı. Bununla birlikte, ileride kanser hastaları için en iyi terapileri hızla bulması bekleniyor.

Yapay Zekâ satrançta, Jeopardy'de ve futbolda üstün

Yapay Zekâ'nın eriştiği yeni düzey daima oyunlarla test ediliyor. Watson'dan önce Deep Blue adlı süper bilgisayar 1997'de dünya satranç şampiyonu Gari Kasparov'u mağlup etmişti ve o günden beri robotlar futbol dünya kupasını kendi aralarında oynuyor. Meksika'da 2012'de düzenlenen oyunlara 42 ülkeden 381 takım katıldı. Elbette robotların yapabilecekleri bunlarla sınırlı değil. Adını California'daki üniversiteden alan Stanford arabası, daha Google, Audi ve BMW bu konuya eğilmeden çok önce, 1971'de yapılmıştı ve ilk özerk otomobildi. MIT'nin Poly adlı robotu 1993'te binanın yedinci katına gelen ziyaretçileri ağırliyordu. Burası, Yapay Zekâ araştırmalarının yürütüldüğü kattı. Polly'nin etkileşime girmesi için misafirlerin ayaklarını yere vurarak onaylaması gerekiyordu. 2005'te ise iki bacakla yürüyen ilk insansı robot olan Honda Asimo ortaya çıktı. Onun yardımıyla, yaşlılar için protezler geliştirildi.

Şu anda ise odak noktası kendi kendine öğrenen Yapay Zekâ. Apple'ın dil asistanı Siri, siz ne kadar çok konuşursanız o kadar fazla öğreniyor. Google'ın bilgi bankası Knowledge Grraph, kullanıcının ilgi alanlarını esas alarak kendi kendine sonuçlara varabiliyor ve Wolfram Alpha arama motoru arama sorgularını sözlük girişlerine dönüştürüyor. Yapay sinir ağlarının makine öğrenmesini daha etkili hale getirmesi bekleniyor. Ama biz yaklaşık on altı yıl ilerideyiz. balkim@chip.com.tr

Haswell işlemcili ultrabooklar

Daha güçlü grafik performansı, daha uzun çalışma süreleri: Intel'in yeni Haswell işlemcileri, şık mobil bilgisayarları daha da iyi bir hale getiriyor

Ertuğ Aydın - MS

En son çıkan ve Ivy-Bridge işlemcilere sahip ultrabook nesli sadece iyi görünmekle kalmıyor, aynı zamanda yeterli işlemci gücü ve uzun çalışma süreleriyle de tatmin ediyordu. Fakat grafik performansı söz konusu olduğunda daha hafif kalıyorlardı. Haswell ile bu durumun değişmesi öngörülüyor: Intel, yeni nesil işlemciler için daha düşük elektrik tüketimiyle açık bir şekilde daha yüksek bir grafik performansı vaat ediyor.

Peki, bu doğru mu? Test merkezimizde ilk Haswell ultrabookların 690 - 1700 Avro fiyat aralığındaki on tanesini inceledik. Aslını söylemek gerekirse teste tabi tutulan Windows 8 Ultrabookların sadece sekiz tanesi gerçek Ultrabook: Apple'ın her iki MacBook Air modeli de Intel şartlarının tamamını sağlamıyor; örneğin bunlarda dokunmatik ekran bulunmuyor. Ama ultrabook terimi şık, ince notebooklar için yaygınlaştığı için biz de bu terimi

bu sınıftaki cihazların hepsi için kullanacağız. Her halükarda,

ayrı bir ekran kartına sahip olmayan ultrabooklar oyun platformu olmasa da Haswell tatmin ediyor. Ama test edilen ultrabooklar, mobil çalışma cihazı olarak kullanılmak için çok uygun.

Yeni veri turbosu teknolojisi

Ultrabooklar yeni teknolojiler kullanma konusunda en önde yer alıyor: Az yer olduğu için üreticiler özel parçalara yönelmek zorunda kalıyor. Bunlar arasında örneğin kasaya özel düz bataryalar ve M.2 SSD'ler bulunuyor. M.2 veya NGFF (Next Generation Form Factor), Flash yığın bellekler için yeni bir biçim faktörü. Bellek çipleri düz, uzunca bir devre kartı üzerinde duruyor.

Bu tür SSD'ler örneğin Sony Vaio Pro 13 ve Samsung'un Ativ modellerinde tamamen muhafazasız bir şekilde kullanılıyor. Apple da artık SATA modülleri kullanmıyor ve Flash belleği doğrudan PCI Express veriyoluna bağlıyor. Bu donanımına sahip MacBooklar 700 MB/s'nin çok üzerinde rüya gibi okuma hızlarına ulaşıyorlar. Bu

Ekran ve performans

Her geçen gün yüksek kaliteli, yüksek çözünürlüklü IPS ekrana sahip yeni ultrabooklar çıkıyor. Bunlar her konuda standart çözünürlüğe sahip TN panellerden daha iyi, fakat büyük ölçüde daha pahalılar.

da onları daha "atik" yapıyor, yani notebooklar çok daha iyi tepki veriyor.

Maksimum 21 milimetre olan kasanın bir dezavantajı, alışılmış bazı bağlantı noktaları için yer kalmaması: DVI yok, HDMI, DisplayPort (DP) ve VGA bazı cihazlarda sadece mini veya micro versiyonlarıyla bulunuyor. Tabii ki bunlar standart varyantlarının mekanik sağlamlığına sahip değil. Optik sürücüler de neredeyse miadını doldurdu: Sadece Asus VivoBook'lar bütünleşik DVD yazıcısına sahip. Buna karşın 300 MBit/s ve üzeri hızlı WLAN seçeneğini tüm modeller sunuyor. Ama sadece Apple modelleri henüz yeni 801.11ac standardıyla çalışıyor. Uygun bir WLAN routeri ile birlikte kullanıldığında başka hiçbirinin ulaşamadığı 1.300 MBit/s'ye varan veri hızlarına ulaşabiliyorlar. Çalışma prensibi gereği yol üzerinde engeller olması veya yönlendiriciye olan uzaklığın artması halinde aktarım performansı büyük oranda düşüyor. Böyle bir durumda LAN bağlantısı iş görürdü fakat artık sadece az sayıda bilgisayar buna sahip.

Sony Vaio Pro13, ticari müşterileri hedefliyor: Teste katılan cihazlardan sadece bir tanesi bir yerleştirme (docking) arabirimine sahip ve kasası karbon elyaftan yapılmış. Bu malzeme alüminyumdan yüzde 47 daha hafif ve yüzde 25 daha sağlamış. Gerçekten de 13,3 inçlik ve 1,1 kilogram ağırlığındaki bu notebook, 11,6 inçlik küçük MacBook Air kadar hafif. Entegre WLAN hotspotuna sahip adaptörü çok pratik. Bu adaptörle ultrabook internet erişimine sahip olduğu anda kullanıcılar beş adede kadar başka cihazla çevrimiçi olabiliyor. Bu sayede bir otel odasında akıllı telefon, tablet ve notebooku senkronize etmek istendiği zaman konfigürasyon karmaşasına katlanmak zorunda kalınmıyor.

Ne yazık ki teste tabi tutulan cihazlardan hiçbiri 3G veya 4G (UMTS ya da LTE) ile internette gezinmeyi sağlayan bir mobil telsiz seçeneği sunmuyor. Bunun için test adaylarında en fazla iki veya üç tane olan USB arabirimlerine takılan bir surfstick kullanmak gerekiyor. Bu noktaya değinmişken, USB 3.0'ın henüz selefinin yerini tamamen almadığı görülüyor. Thunderbolt yuvaları, sadece Apple'ın ince bilgisayarlarında var. Hala da buna uygun çevresel cihazlar çok gibi. Arka plan aydınlatmalı klavyeler ışık koşullarının kötü olduğu hallerde gerçekten de çok işe yarıyor; 900 Avroya kadar olan ucuz cihazlarda bu konfor özelliği yok.

Yüksek nitelikli retina ekranlar

Teste tabi tutulan on cihazdan dördü IPS panele sahip; son testte ise sadece biri sahipti. Günümüzde çözünürlükler de daha yüksek: Bazı notebooklar full HD filmleri doğal bir şekilde oynatabiliyor. Hatta Acer Aspire S7, 2.560 x 1.440 piksele sahip ve bu sayede 13,3 inç büyüklüğündeki ekranında 221 ppi piksel yoğunluğuna sahip – Artık simgeler ve harflerin basamaklarını birbirinden ayırt etmek neredeyse mümkün değil. Karşılaştırmak adına: 27 inç büyüklüğündeki iMac de aynı çözünürlüğü kullanıyor! Ama rekor Samsung Ativ Book 9 Plus'a ait: O da yine 13,3 inç köşegen boyuna sahip bir panele 3.200 x 1.800 piksel sığdırıyor. Bu nedenle ekran içerikleri yapıstırılmış etkisi yapıyor. Özellikle de bakış açısı bakımından oldukça dengeli olduklarından, çok keskin son model bu ekranlarda çalışmak gerçekten de olağanüstü. Eğik bir açıyla bakıldığında bile karışıklık ve renklerde neredeyse değişme olmuyor. Ne yazık ki Windows 8 şu ana kadar bu denli yüksek çözünürlüklerle hep sorun yaşadı: Ekran içeriklerinin ölçeklendirmesi her zaman doğru olmuyor ve bazı pencereler hatalı şekilde küçük ya da belirsiz bir şekilde görüntüleniyor.

Asus, Levono ve Toshiba'nın yanında retina ekranlarda başı çeken Apple'da da alışılmış 1.440 x 900 ve 1.366 x 768 piksel çözünürlüklere sahip hesaplı TN paneller bulunuyor. Bu ekranların gerçekten de pek çok tüketici notebookunda olanlardan daha ka-

Intel, AMD'ye karşı

Samsung, Ativ Book 9 Plus'ın yanında AMD-A6-1450 işlemciye sahip daha hesaplı (yaklaşık 790 Avro) bir Lite sürüm sunuyor. Bu sürüm hem grafik hem de sistem performansı bakımından çok daha yavaş.

SİSTEM PERFORMANSI (PCMARK 7)

GRAFİK PERFORMANSI (3DMARK)

Çözünürlük

Samsung Ativ Book 9, çok yüksek çözünürlüğü olan bir ekrana sahip. Doğrudan kıyaslandığında standart çözünürlükte Lenovo gerçekten de piksel piksel görünüyor.

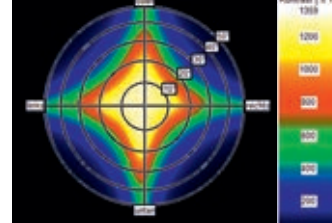
PIKSEL SAYISI

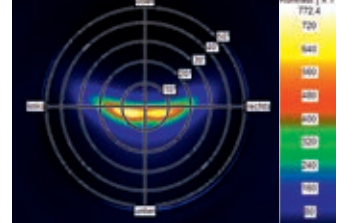
PIKSEL YOĞUNLUĞU

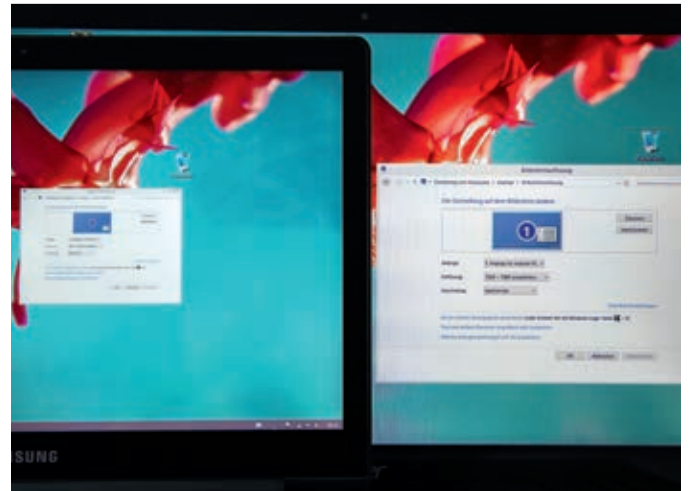
ACER ASPIRE V7

TOSHIBA SATELLITE U50T-A-100

Toshiba Satellite U50t'nin TN paneli bakış açısı bakımından daha az dengeli; Acer Aspire V7'nin IPS paneli öyle değil

Samsung Ativ'in (önde) 3.200 x 1.800 pikselinde pencereler standart çözünürlükte göre çok küçük

liteli olmasına rağmen, bu teknolojiye sahip olan cihazlar: Görüntü, sadece doğrudan bakıldığında en iyi halinde. Ekranı yan- dan bakıldığında karşıtık ortadan kalkıyor ve renkler bozuluyor.

Akıllı telefonlar ve tabletlerin giderek daha fazla kullanılmasıyla dokunmatik çalıştırma da sürekli daha fazla yerleşiyor. Bu nedenle ultrabookların tasarımına dokunmatik bir ekran entegre edilmesi şart. Ancak dokunmatik bir ekranla Windows 8'in dokunmatik özellikleri kullanılabiliyor. Apple, bunun yerine camdan devasa bir dokunmatik iz sürücü (touchpad) kullanmaya devam ediyor. Alışıldığı gibi MacBooklar bu sayede rahat bir şekilde birkaç parmağın hareketiyle kumanda edilebiliyor.

Şarj etmeden on iki saatin üzerinde çalışma

Ultrabookların ultraportatif olması gerekiyor. Bunun için de güç azaldığı için işin yarım kalması kaygısını yaşamadan adaptörü ev- de bırakabilmek gerekiyor. Intel'in ultrabook şartları gereği en az beş saat çalışabilmeleri gerekiyor; test edilen modellerin çoğu çok daha fazlasına çıkıyor. Bunun bir nedeni de yeni Haswell işlemci- ler. Intel, bu işlemcileri de kendinden önceki Ivy Bridge nesli gibi 22 nm prosesinde 3B transistörlerle üretiyor, fakat mimariyi daha yoğun bir şekilde düşük enerji tüketimi bazlı dengeliyor. Başarılı da oluyor: Böylece yeni bir MacBook Air (13,3 inç) boşta çalışırken önceki modele göre dört watt'ın üzerinde daha az tüketiyor. 54,3 Wh büyüklüğünde bir bataryayla donatılmış olan bu notebook, ofis ortamında kullanıldığında ancak on iki saatten uzun süre son- ra kapanıyor; uzun iş günlerinde bile yeter. Sony Vaio Pro 13 ve Samsung Ativ Book 9 da uzun soluklu olmalarıyla öne çıkıyor.

Intel, açık bir şekilde CPU'larındaki video işlemeyen sorumlu işlev birimlerini optimize etmeyi başarmış: Önceki yılın modelleri- ne göre film oynatımındaki çalışma süresi muazzam arttı. Örne- ğin MacBook Air: Eski model bir buçuk saat sonra kapanırken 13,3 inçlik yeni model de yine en az 12 saat dayanıyor. Denenen bilgisa- yarların çoğu hatırı sayılır bir şekilde 5-6 saate kadar çıkabiliyor.

Diğer unsurların yanında güç tüketimi, işlemcinin çekirdek ge- rilimi ve saat oranına bağlı. Bir de, ekrana görüntü vermek için tümleşik yonga seti grafiğinin mi yoksa ayrı bir yonganın mı kulla- nıldığına bağlı. Son seçenek, sadece büyük modellerde mümkün, çünkü ancak bunların kasalarında yüksek performanslı soğutma düzeneklerine yer var. Bu nedenle testte en hızlı grafik çıkışı, Ge- Force GT750M nVidia yongasıyla Acer Aspire V7'de. 6.289 3DMark puanıyla (cloud değerlendirme) test alanının geri kalanına karşı GPU performansı bakımından açık ara fark atıyor. Fakat: Oyun oynama sırasında 92 Watt'a kadar elektrik tüketiyor. Sadece 53,4 Wh'lık büyük batarya sayesinde oyun oynarken beş buçuk saat ka- dar kabul edilebilir bir çalışma süresine ulaşabiliyor. Burada bir şey çok net ortaya çıkıyor: Performans isteyen, karşılığında çalış- ma süresinden feragat eder. Pratik olarak ultrabookların tamamı işlemcilerinin performans potansiyelinden tam olarak faydalanamıyor. Bunun sebebi: Küçük kasalardaki işlemciler tam yük altın- da çabucak ısınıyor ve güvenlik nedeniyle yavaşlıyor. Bazıları sis- tem performansının tamamını büyük oranda azaltacak kadar ya- vashıyor. Bu fenomen, turbo boots bug olarak biliniyor. Pek çok üretici BIOS güncellemesiyle bunu düzeltiyor. Pek çok ultrabookla birlikte kocaman bir standart adaptör geliyor. Mesela Acer: Aspire V7'sinin elektrik açlığını dindirmek için kullanıcı yarım kiloluk bir ağırlığı etrafta dolaştırmak zorunda. Fişi notebooktan dışarıya o kadar çıkıntı yapıyor ki, çabucak takılarak bu pahalı bilgisayar ma- sadan düşürülebilir. Bu konuda yıllardır Apple manyetik fişleriyle, bu hassas bağlantının ne kadar zarif bir şekilde koterilabileceğini gösteriyor. Buna ek olarak Apple adaptörü sadece 200 gram ağırlı- ğa sahip. .

yorum@chip.com.tr

Batarya ve taşınabilirlik

Intel'in ultrabook şartları gereği en az beş saat çalışma süresi olması gerekiyor. Uygulamada mobil bir çalışma cihazının aslında adaptör- süz en az sekiz saat çalışması gerekiyor.

Batarya kapasitesi ve çalışma süresi

Benzer batarya kapasitelerinde (burada yaklaşık 54 Wh) ulaşılacak çalışma süresi büyük oranda işlemci hızına ve grafik çözünürlüğüne bağlı. Harici ekran kartları daha fazla elektrik tüketiyor.

BOŞTA ÇALIŞIRKENKİ GÜÇ TÜKETİMİ

METİN DÜZENLERKENKİ ÇALIŞMA SÜRESİ

Taşınabilirlik

Bir notebookun mobil olarak kullanılarak kelimenin tam anlamıyla taşınabilir olması için mutlaka iki kilogramın altında olmalı ve normal kullanımda adaptörsüz en az sekiz saat çalışabilmelidir.

ULTRABOOK/ADAPTÖR AĞIRLIĞI

İnce ultrabook kasasında arabirimler için neredeyse yer olmadığından, Acer bazı bağlantı noktalarını adaptör üzerinde sunuyor

Ultrabookların içindeki bataryalar oldukça ince ve dar kasaların içindeki her bir milimetre küpü dolduruyor

14 inç kadar Haswell Ultrabooklar

	SONY VAIO PRO 13 SVP	ACER ASPIRE S7	SAMSUNG ATIV BOOK 9 PLUS	MACBOOK AIR, 13,3 İNÇ	MACBOOK AIR, 11,6 İNÇ	LENOVO IDEAPAD U330 TOUCH
Sıra	1	2	3	4	5	6
Fiyat (yaklaşık)	1.700 €	1.600 €	1.400 €	1.000 €	890 €	690 €
Toplam puan (%15)	91,2	88,4	85,1	82,2	80,5	75,2
Performans (%15)	86	97	93	87	87	90
Taşınabilirlik (%30)	100	85	88	91	100	67
Donanım (%15)	100	95	70	61	59	99
Ergonomi (%20)	89	100	89	87	81	76
Ekran (% 20)	77	71	82	77	63	58

TEKNİK VERİLER

Ebatları	322 x 215 x 14,3–18,9 mm	321 x 222 x 14,6–14,9 mm	320 x 222 x 14,6–15,8 mm	325 x 227 x 13,2–18,3 mm	300 x 192 x 13,2–18 mm	322 x 224 x 21–23 mm
Ağırlık (cihaz/adaptör)	1,1 kg/290 g	1,3 kg/205 g	1,4 kg/305 g	1,4 kg/205 g	1,1 kg/205 g	1,7 kg/305 g
Ana işlemci	Core i7-4500U (1,80 GHz)	Core i7-4500U (1,80 GHz)	Core i5-4200U (1,60 GHz)	Core i5-4250U (1,30 GHz)	Core i5-4250U (1,30 GHz)	Core i5-4200U (1,60 GHz)
Grafik işlemci	Intel HD 4400	Intel HD 4400	Intel HD 4400	Intel HD 5000	Intel HD 5000	Intel HD 4400
RAM (takılı/maks.)	8/8 GB	8/8 GB	4/4 GB	4/4 GB	4/4 GB	8/8 GB
Ekran büyüklüğü, Tipi	13,3", IPS-Panel	13,3", IPS-Panel	13,3", IPS-Panel	13,3", TN-Panel	11,6", TN-Panel	13,3", TN-Panel
Ekran çözünürlüğü	1.920 x 1.080 Piksel	2.560 x 1.440 Piksel	3.200 x 1.800 Piksel	1.440 x 900 Piksel	1.366 x 768 Piksel	1.366 x 768 Piksel
Depolama	SSD, 512 GB	SSD, 256 GB	SSD, 128 GB	SSD, 128 GB	SSD, 128 GB	HDD, 500 GB
Video arabirimleri	miniVGA, HDMI	miniDP, HDMI	miniVGA, microHDMI	miniDP	miniDP	HDMI
Veri arabirimleri	2 x USB 3.0	2 x USB 3.0	2 x USB 3.0	2 x USB 3.0, Thunderbolt	2 x USB 3.0, Thunderbolt	2 x USB 3.0, 1 x USB 2.0

TEST DEĞERLERİ

Ekran Parlaklık/Karşıtlık	373 cd/m² / 17 ms	293 cd/m² / 18 ms	290 cd/m² / 15 ms	323 cd/m² / 13 ms	361 cd/m² / 15 ms	204 cd/m² / 14 ms
Çalışma süresi Word/Video	10:24/6:44 s	8:28/5:52 s	11:16/7:22 s	12:10/12:01 s	8:54/8:13 s	8:12/5:11 s
PCMark 7 toplam	4.591 Puan	4.761 Puan	4.752 Puan	4.902 Puan	4.877 Puan	4.036 Puan
3DMark (Fire/Cloud/Ice)	444/3.054/18.563 Puan	619/4.112/17.975 Puan	557/4.120/33.105 Puan	784/4.608/37.627 Puan	791/4.646/41.645 Puan	533/3.846/21.332 Puan

14 inçten itibaren Haswell Ultrabooklar

	ACER ASPIRE V7	ASUS VIVOBOK S551LB-CJ024H	ASUS VIVOBOK S551LB-CJ025H	TOSHIBA SATEL-LITE U50T-A-100
Sıra	1	2	3	4
Fiyat (yaklaşık)	1.050 €	700 €	800 €	790 €
Toplam puan	77,4	77,1	77,0	75,9
Performans (%15)	85	47	67	79
Taşınabilirlik (%30)	67	94	86	87
Donanım (%15)	100	99	99	86
Ergonomi (%20)	56	82	76	78
Ekran (%20)	91	54	55	48

TEKNİK VERİLER

Ebatları	382 x 256 x 25,4–25,6 mm	380 x 258 x 24,4–26,2 mm	380 x 258 x 24,4–26,2 mm	378 x 250 x 24–25 mm
Ağırlık (cihaz/adaptör)	2,3 kg/495 g	2,5 kg/235 g	2,5 kg/235 g	2,3 kg/325 g
Ana işlemci	Core i7-4500U (1,80 GHz)	Core i3-4010U (1,70 GHz)	Core i5-4200U (1,60 GHz)	Core i5-4200U (1,60 GHz)
Grafik işlemci	nVidia GeForce GT 750M	nVidia GeForce GT 740M	nVidia GeForce GT 740M	Intel HD 4400
RAM (takılı/maks.)	8/12 GB	8/12 GB	8/12 GB	4/16 GB
Ekran büyüklüğü, Tipi	15,6", IPS-Panel	15,6", TN-Panel	15,6", TN-Panel	15,6", TN-Panel
Ekran çözünürlüğü	1.920 x 1.080 Piksel	1.366 x 768 Piksel	1.366 x 768 Piksel	1.366 x 768 Piksel
Depolama	HDD + SSD, 500 + 24 GB	HDD, 500 GB	HDD, 500 GB	HDD + SSD, 750 + 32 GB
Video arabirimleri	miniDP, HDMI	HDMI	HDMI	HDMI
Veri arabirimleri	1 x USB 3.0, 2 x USB 2.0	2 x USB 3.0, 1 x USB 2.0	2 x USB 3.0, 1 x USB 2.0	1 x USB 3.0, 2 x USB 2.0

TEST DEĞERLERİ

Ekran Parlaklık/Karşıtlık	292 cd/m² / 187:1	188 cd/m² / 136:1	182 cd/m² / 144:1	158 cd/m² / 120:1
Çalışma süresi Word/Video	6:25/5:32 s	9:05/6:45 s	7:56/6:37 s	8:24/6:15 s
PCMark 7 toplam	3.787 Puan	1.983 Puan	2.943 Puan	4.010 Puan
3DMark (Fire/Cloud/Ice)	1.509/6.289/41.981 Puan	950/4.146/14.692 Puan	927/4.795/49.124 Puan	479/3.584/30.130 Puan

■ ZİRVE SINIFI (100-90) ■ ÜST SINIF (89-75) ■ ORTA SINIF (74-45) ■ TAVSİYE EDİLMEZ (44-0)
TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100) ■ VAR □ YOK

Test sonucu

14 inç kadar olan ultrabooklar arasında en iyi donanımı ve çok iyi taşınabilirliği sayesinde Sony Vaio Pro 13 SVP kazanıyor. 11,6 inç bir ekran kendisine yetenler, uygun fiyatlı MacBook Air ile yerli işlemci performansına sahip yüksek kaliteli, ultraportatif bir yol arkadaşı edinebilir. 14 inç üzeri sınıfında Acer Aspire V7, ince piksel mesafesiyle Asus'un her iki VivoBook'unun önünde geliyor. Asus'lar hızlı bir SATA SSD takıldığına büyük ölçüde daha iyi sonuç veriyor. Acer Aspire V7, yolda oyun oynamaya müsait tek ultrabook olarak öne çıkıyor. Ayrıca birinci sınıf ekranıyla da puan topluyor. Yüksek performansa çıkabiliyor, ama karşılığında pil dayanma süresi azalıyor.

En iyi 3B yazıcılar

Emekleme aşamasında olan teknoloji her meraklının rüyası. Sorun çıkarmayan, her nesneyi hızla basabileceğiniz aygıtların fiyatı 800 avrodan başlıyor.

Barış Emre Alkım/CS

3B Yazıcı Videoları
CHIP
DVD'de

3B yazıcılar plastik parçaları 0,1 milimetrelilik katmanlar halinde basıyor. Fotoğraflarda bir satranç taşını görüyorsunuz.

Herkes istediği metni, fotoğrafı ve resmi evinde, kendi başına basabilir. Fakat 3B yazıcılar ince plastik katmanları halinde bir fındıktan hindistancevizine kadar her şeyi basmanıza olanak tanıyor.

Yaratıcı ve yenilikçi zihinler 3B yazıcılar sayesinde evlerindeki atölyelerinde sonsuz olanağa sahip. Elbette henüz emekleme aşamasındaki teknolojinin birçok eksikliği var. Bu ürün türünün en önemli temsilcilerini CHIP test merkezine taşıyıp vaatlerini ne kadar yerine getirdiklerini test ettik. Böylece seçim aşamanızı kolaylaştırdık. Sayfa 52'de de bir örneği nasıl basabileceğinizi ve 3B baskı işleminin nasıl yürüdüğünü anlattık.

Teste katılan altı adet 3B yazıcının fiyatı 700 ile 2.350 avro arasındaydı. Çalıştırması en kolay olanları MakerBot, Sintermask, Pearl ve iRapid'in yaptığı, tümüyle monte edilmiş halde gelenler. Ultimaker ise önceden monte edilmiş ya da parçalardan oluşan bir kit halinde satın alınabiliyor. CHIP test mühendislerinden biri Ultimaker'ı tam 16 saatte birleştirebildi. Velleman K8200 ise yalnızca montajı 24 saati bulan bir kit halinde satılıyor. Ama bazı aygıtların baskı kalitesi düşük. Ultimaker'da kılavuz çubukların boyu aşırı uzun, bu da baskı sırasında desteğin biraz gevşemesine yol açıyor. Velleman'ın ise motorlarından biri eğri monte edilmişti (sağa bakınız) ve düz olmayan alt plakayı bir cam tabakla düzeltmemiz gerekti. MakerBot'un sallantılı kontrol birimi sinir bozucu ama neyse ki baskı sonuçlarını etkilemiyor. Aygıtların görünümüne gelince, bunların arasında çıplak alüminyum çubuklardan oluşan Velleman da var, Ultimaker'ın rüstik kontrplak kasa ve Pearl'ün yalın plastik kutusu da.

Günlük kullanımda farklar

3B baskı teknolojisi çalkalı henüz birkaç yıl oluyor. Bunu aygıtların nispeten hantal kullanımından da anlamak mümkün. O yüzden parçaların üzerinde oluşturulduğu baskı levhasını her baskıdan önce kullanıcının kontrol etmesi ve hizalaması gerekiyor. Kaçınılmaz ilk baskı hatalarının ardından baskı ayarlarının her bir ürün için ayrı yapılması gerekiyor. MakerBot'taki gibi bazı ufak ayrıntıların çok yararı olabiliyor: bu yazıcıda kalibrasyon için üç adet ayar vidasını döndürmek yeterli oluyor. Baskı kafası otomatikman doğru konumu alıyor ve ekranda izlemeniz gereken adımlar gösteriliyor. Pearl ve Fabbster da hizalama sürecini kolaylaştırıyor. Diğer aygıtlarda ise kalibrasyonu elle ve dört vidayı çevirerek yapmanız gerekiyor ve bu işlem rahatça yarım saat sürebiliyor. Bu durum özellikle de Ultimaker'da çok can sıkıcı çünkü yaylı alt kısmın sıkça yeniden ayarlanması gerekiyor.

Testteki aygıtların çoğuna baskı malzemesini (filament, yani iplik) yerleştirmek kolay. Bunun için yaklaşık iki milimetre kalınlığında plastikten oluşan bir iplik kullanılıyor. Bu ipliği kılavuz tüpten geçirip besleme birimine ve son olarak da baskı kafasına takıyorsunuz. Sadece Fabbster çok kullanışsız biçimde teker teker takılan ve baskı sırasında ikide bir takıldığı için sürekli sinir bozan kısa plastik çubuklar kullanıyor. Tırtıklı çubuklar ipliğin hassas biçimde ölçülmesini kolaylaştırdığından satranç taşımız gibi nesneler (sayfa 50'deki tabloya bakınız) için uygun.

Kullanım bakımından tüm 3B yazıcılar çok yalın. Test adaylarının hiçbirinde tek bir LCD ekrandan ve sayısı bir ile beş arası değişen düğmeden başka bir şey yok. Ne var ki çoğu ayarı bilgisayar üzerinde, yazıcının kendi yazılımıyla yapmanız gerekiyor. Önce basacağınız modelleri yazıcıyla birlikte gelen yazılımı kullanarak içe aktarıyorsunuz (bunları CAD yazılımıyla kendiniz ya-

Bazı 3B yazıcılar parçalar halinde geliyor. Velleman'ın K8200 kiti yüzlerce parçadan oluşuyor.

İmalat hatası: Velleman yazıcının bir parçası eğik. Düzeltmek için bir parça lastik tüp gerekiyor.

MakerBot'un talimatları baskı tablası ayarını kolaylaştırıyor. Sadece üç ayar vidası olması da avantajlı

Standart materyal sentetik iplik. Fabbster ise (sağda) miktarı hassas olarak ayarlanabilen kullanışsız çubuklarla çalışıyor.

LCD ekran, SD yuvası, bir iki düğme: Pearl marka yazıcı için bu kadarı yetiyor da artıyor bile.

pabileceğiniz gibi internetten de indirebilirsiniz). Bunu nasıl yapacağınızı sayfa 52'deki atölyede okuyabilirsiniz. Yazılım 3B modelden yazıcıya gereken kontrol verilerini oluşturuyor. Bu süreçte birkaç baskı parametresinin yapılandırılması gerekiyor. Söz gelimi baskı kalitesi yazılımın modeli kaç adet yatay katmana (dilime) böleceğini belirliyor. Ayrıca programın sarkan parçalar için destek yapısı yaratıp yaratmayacağını ve boşlukları hangi oranda ve kalınlıkta doldurması gerektiğini seçebiliyorsunuz.

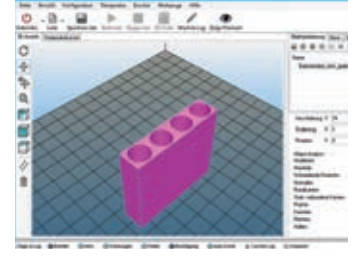
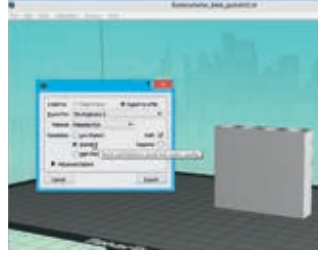
MakerBot ve Ultimaker'ın yazılımları kolay kullanımlı fakat yeteri kadar geniş kapsamlı. Velleman ve iRapid ise açık kaynaklı RepetierHost projesini kullanıyor. En kapsamlı seçeneklere bu sayede ulaşabiliyorsunuz fakat öğrenmek ve alışmak daha çok zaman alıyor. Pearl'ün yazılımı ise biraz kafa karıştırıcı ve özellikle de birden çok nesneyi ayarlayıp bastırmak istediğinizde dilimleri hesaplamakta çok yavaş kalıyor.

Kalite, baskı hızı ve gürültü

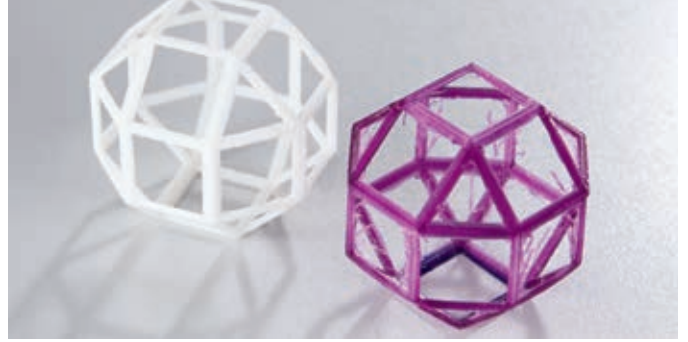
Kontrol verilerini yazıcıya yüklemek için SD kart kullanmanızı öneriyoruz. Zira 3B yazıcılar o kadar çok gürültü ve koku yayıyor ki, iyi havalandırılan ve PC'den uzakta bir odada olması en iyisi. Velleman ve iRapid hariç bütün aygıtlara kontrol verilerini kartla yükleyebiliyorsunuz. Bu modellerde ise USB bağlantısı tek çözüm. Baskı işlemi başlayınca aygıtlar baskı kafasındaki püskürtme nozüllerini ısıtıyor. Bu işlem iki (Ultimaker) ila on dakika (Velleman) sürebiliyor. Çalıştıklarında ise ya gürültülü (Pearl) ya da nispeten az gürültülü (Velleman) oluyorlar. Küçük parçaların tamamlanması 10-20 dakikayı buluyor. Büyükler ise baskı işlemi kesintiye uğramazsa saatler sürebiliyor. Kaldı ki denemelerimizin %50'sinde işlem çeşitli nedenlerden ötürü kesintiye uğradı. Bu nedenler çok farklı olabiliyor. Birçoğunda nesnenin biçimi bozuluyor ve alt tabandan kopuyor (sayfa 51'deki tabloya bakınız). Ya da çok inceyse ve yeteri kadar destek yapısı yoksa nesne çökebiliyor. Her iki durumda da püskürtme kafası boşluğa basarsa iplik gevşeyip dolanıyor. Nozüldeki hava kabarcığı ya da engeller de malzeme besleme işlemine sekte vurabiliyor. Hatalardan kaçınmanın tek yolu iyi hazırlanmak. Büyük nesneler basmadan önce baskı tablasını hizalamalı, malzeme besleyiciyi kontrol etmeli, püskürtme nozülünü temizlemelisiniz. El sanatlarında olduğu türden bir el alışkanlığı geliştirince ince ayarları daha rahat yapabiliyor, böylece baskı hatalarını %20'ye kadar düşürebiliyorsunuz.

Yazıcıların çoğu malzeme olarak PLA (sayfa 51'deki tabloya bakınız) kullanıyor. Laktik asit temelli bu plastik, 150-160 derecede eriyor. Boş kısımlar alternatif malzeme olan ABS'dekine kıyasla temiz olmuyor. ABS'nin erime noktası daha yüksek olduğundan (220-250 C) ortam sıcaklığıyla erime noktası arasında daha fazla fark var ve bu da parçaların şeklinin bozulmasını zorlaştırıyor. Bu yüzden de ABS iplik kullanıldığında yazıcının mutlaka ısıtılabilir bir alt plakaya sahip olması gerekiyor. Böylece parça hazır olana kadar sıcak tutuluyor ve eşit biçimde soğutuluyor.

Sonuç: MakerBot Replicator 2 en rahat kullanılan ve en iyi kaliteyi sunan yazıcı. Dahası, detayları etkileyici biçimde iyileştirilmiş. Sabırlı olan mucitler Ultimaker'ı seçerlerse hem hızlı hem de iyi bir yazıcı almış olacak fakat kısa aralıklarla yeniden hizalanması gerekiyor. Pearl ise yeni başlayanlar için harika. 800 avroya biraz kaba olmakla birlikte işe yarar baskılar sunuyor ve yapısı hiç karmaşık değil.

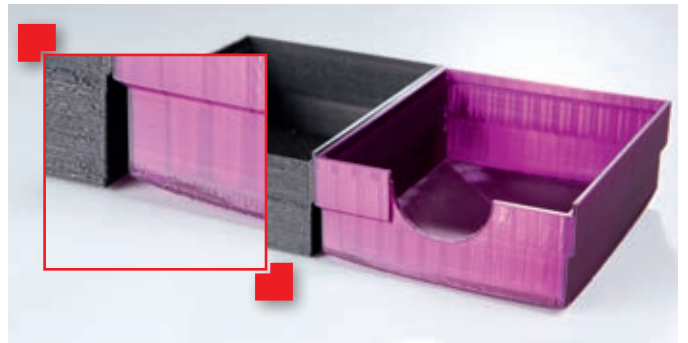
MakerBot yazılımı (solda) nispeten basit. iRapid ve Velleman (sağda) daha fazla seçenek sunuyor.

Pearl (beyaz) rombiküpoktahedronu (18 üçgen yüzeyli geometrik şekil) gayet temiz basıyor. Fakat MakerBot'un (mor) iplikleri kolayca ayrılıyor.

iRapid (solda) ve Fabbster, rombiküpoktahedron basmayı başaramadı. CHIP'in C'si ise (sağda) daha sonra sökülebilen destek yapıları gerektiriyor.

iRapid (siyah) kutunun altını düzgün basmayı beceren tek aygıt oldu.

TESTTE ÜRETİLEN PARÇALARIN DEĞERLENDİRİLMESİ

	MakerBot Replicator 2	Velleman K8200	Pearl FreeScript EX1-Plus	Sintermask Fabbster G	iRapid
2 mm'lik küp	90	100	80	70	80
Satranç taşı	90	70	60	50	90
CHIP C	100	90	80	80	90
Rombiküpoktahedron	70	60	50	90	0
Pürüzsüz anahtar	90	70	70	60	90
Delikler ve sütunlar	80	50	70	60	80
Kutu	70	80	80	70	60
Toplam	84	74	70	69	59

■ ZİRVE SINIFI (100-90) ■ ÜST SINIF (89-75) ■ ORTA SINIF (74-45)
■ TAVSİYE EDİLMEZ (44-0) TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100)

3B yazıcılar

	MAKERBOT REPLICATOR 2	ULTIMAKING ULTIMAKER	SINTERMASK FABBSTER G	PEARL EX1-PLUS	IRAPID GMBH IRAPID	VELLEMAN K8200
Sıra	1	2	3	4	5	6
Fiyat – monte / demonte kit	2.350/- Euro	2.000/1.400 Euro	1.700/- Euro	800/- Euro	1.000/- Euro	-/700 Euro
Toplam puan	92,6	87,2	82,4	79,4	73,7	68,2
Baskı kalitesi %50	100	86	89	87	80	87
Ergonomi %20	100	90	88	65	63	19
Özellikler %10	64	86	100	95	62	65
Dokümantasyon %10	100	81	67	56	48	57
Baskı maliyeti %10	61	97	35	78	100	85

BOYUT DEĞERLERİ VE VERİLER

Toplam sapma – 2 cm'lik küplerde	0,9 mm	1,7 mm	0,5 mm	0,5 mm	0,5 mm	0,5 mm
Satranç tahtasının hesaplama süresi	126 s	7 s	16 s	402 s	385 s	385 s
Isınma süresi	147 s	132 s	222 s	214 s	148 s	629 s
Baskı süresi – 2 cm'lik küp	29 min	23 min	39 min	33 min	38 min	41 min
Güç tüketimi – 2 cm'lik küp	32 Wh	31 Wh	123 Wh	93 Wh	31 Wh	59 Wh
USB / SD kart	■ / ■	■ / ■	■ / ■	■ / ■	■ / □	■ / □
Isıtılabilir alt plaka	□	□	■	■	□	■
Malzeme ABS / PLA	□ / ■	□ / ■	■ / ■	■ / ■	□ / ■	■ / ■
Maks. baskı hacmi (E X B X Y)	285 x 155 x 153 mm	210 x 205 x 210 mm	230 x 210 x 230 mm	225 x 145 x 150 mm	250 x 120 x 150 mm	200 x 200 x 200 mm
Minimum katman kalınlığı	0,1 mm	0,1 mm	0,05 mm	0,15 mm	0,05 mm	0,2 mm
Yazılım: ön ayar / desteklenen biçim	3/3	3/4	5/10	1/1	12/1	1/1
İplik kilo fiyatı	68 Euro	32 Euro	75 Euro	30 Euro	30 Euro	30 Euro
Taşınan parçalı hacim (E X B X Y)	490 x 525 x 405 mm	350 x 580 x 580 mm	650 x 535 x 530 mm	510 x 430 x 465 mm	560 x 420 x 460 mm	675 x 630 x 435 mm
Güç kaynağıyla toplam ağırlık	12,7 Kg	8,1 Kg	13,7 Kg	12,5 Kg	12,1 Kg	9,4 Kg

¹ABS: AKRİLONİTRİL BÜTADİEN STİREN ²POLİLAKTİK ASİT

■ VAR □ YOK

Bu ürün artık çok şanslı.

CHIP Test Merkezi'nde teknolojiler yarışır.

CHIP Test Merkezi'nde bilgisayar, donanım, yazılım, tüketici elektroniği ya da iletişim teknolojileri gibi her türlü ürün / hizmet hakkında bağımsız ve güvenilir testler uygulanır. Ve CHIP okuyucularının en doğru kararı verebilmesi için hiçbir etki altında kalmadan en iyisi seçilir. Çünkü CHIP teknoloji kullanıcısının en güvendiği başvuru kaynağı.

3B BASKI atölyesi

Yazıcıyı aç, bassın. Ne yazık ki 3B yazıcı-larda işler öyle yürümüyor. Başlangıçta işinize yarayabilecek bazı ipuçları

1 Hazırlık

“Delikler ve sütunlar” adlı test nesnemizi kullanarak bir nesneyi Ultimaker’la nasıl tasarlayıp basacağınızı gösteriyoruz. Eğer doğru yazılımı kullanıyorsanız bu hiç de zor bir iş değil. Öncelikle SketchUp aracını (indirme bağlantısını dergi DVD’sinde bulabilirsiniz) indirip sonra SketchUP STL eklentisiyle terfi ettirmeniz gerekiyor. Bunu “Window / Default settings / Upgrades / Install upgrade” seçeneğinde bulabilirsiniz.

2 Kendi nesnenizi oluşturun

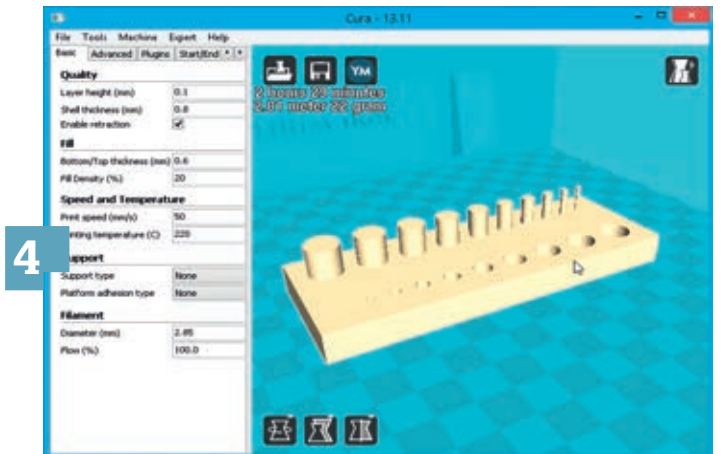
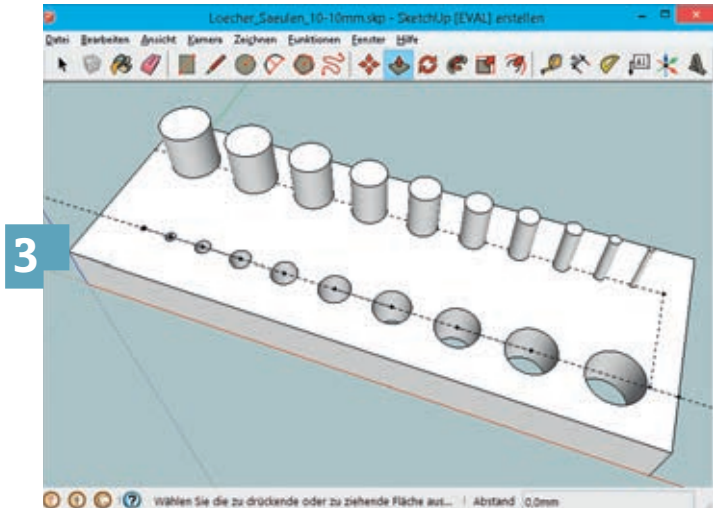
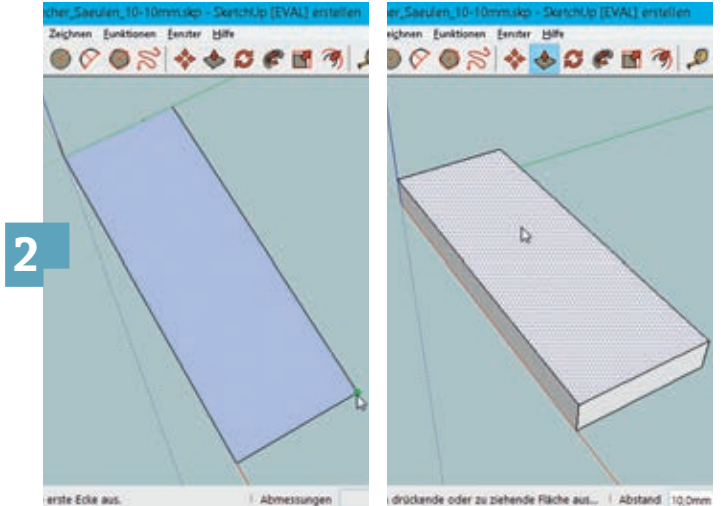
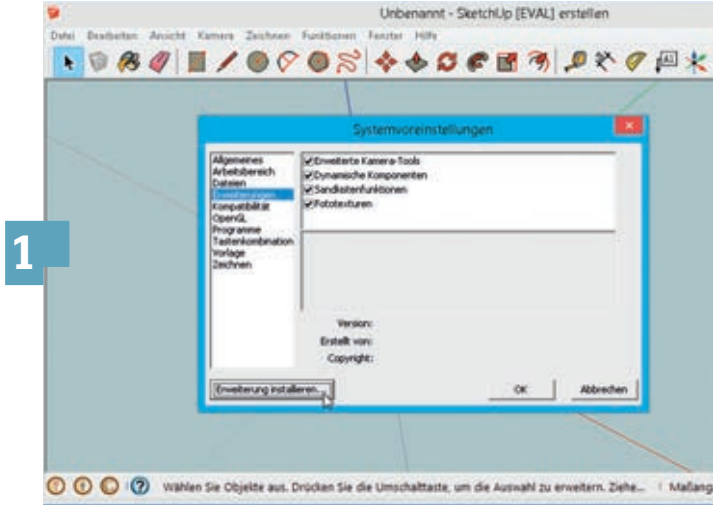
SketchUp başlangıç penceresinden “Product design and woodwork – millimetre” şablonunu seçin. Program fare tekeriyle yaklaşıp uzaklaşabileceğiniz, farenin tekerini basılı tutarak da döndürebileceğiniz bir uzaysal koordinat sistemi gösterecek. Kırmızı eksen genişlik, mavi eksen yükseklik, yeşil ise derinlik. Şimdi test nesnemizin dörtgen tabanını yapacağız. Bunun için araç çubuğundan “Rectangle” aracını seçin. Unutmayın ki SketchUp’ta sadece bir kez nesnenin orijininde (yani koordinat sisteminin ortasında) tıklayıp bırakmalı, sonra fareyi kırmızı ve yeşil koordinatlar arasında hareket ettirmelisiniz. Şimdi “110:40” yazarak genişliği 110, yüksekliği 40 mm olan bir dörtgen oluşturun. Sonra iki boyutlu dikdörtgenden üç boyutlu bir küboid oluşturun. Bunun için “Print/Drag” aracını kullanın. Dörtgenin ortasına bir kez tıklayıp yüzeyi yukarı doğru çekin. “10” yazarak yüksekliği 10 mm olarak belirleyebilirsiniz.

3 Şekli geliştirin

Yazıcının hassas biçimde basması gereken sütunları ve delikleri oluşturmak için “Circle” aracını kullanarak yüzeye daireler çizin. Hizalamak için geçici kılavuz çizgileri ve cetvel kullanın. Daireyi çizmeye başladıktan sonra bir rakam girerek yarıçapı belirleyin. “Turn” aracılığıyla daireleri 180 derece çevirebilir, sonra [Ctrl] tuşuyla bunları kopyalayabilirsiniz. “Print/Drag” aracını kullanarak küboidin bir yanına daireleri dizip aşağı indirerek, diğer taraftakileri ise yükselterek delikleri ve sütunları oluşturun.

4 SketchUp’tan yazıcı yazılımına

Modeli tamamladıysanız “File / Export to DXF or STL” komutunu kullanın. Bu menü seçeneğini bulamıyorsanız STL eklentisi kurulurken bir şeyler yolunda gitmemiş demektir (1.

adıma bakınız). “Export entire model?” ve “Export unit: Millimetres” sorularını yanıtlayın, sonra “Export to DXF options”tan biçim olarak “stl”yi seçin. Dosyayı “stl” uzantısıyla kaydedin. “File / Load Model file...” ile modeli yazıcı yazılımına yükleyin. Biz Ultimaker için Cura yazılımını kullandık. Sonra baskı kalitesi ve materyal gibi temel parametreleri yapılandırın, modeli “File / Save GCode” komutuyla baskı verisine dönüştürün. Baskı sırasında bir şeyler yolunda gitmezse “Expert / Switch to full settings...”e tıklayın ve katman kalınlığı, taban – tavan ve boşluk doldurma açısı, baskı hızı ve basılacak nesne için sıcaklık gibi ayarları tamamlayın. Şimdi “gcode” uzantılı dosyayı bir SD karta kopyalayın.

5 Baskı plakasını kaplayın

Yazıcının kılavuzuna bakarak alt plakanın kaplanması için gerekmediğini öğrenin. Ultimaker’da baskı kafasının temas anında pleksiglas plakayı eritmesini önlemek ve iş bittiğinde parçanın sökülebilmesi için bunu yapmanız şart. Yazıcıyla birlikte yapışkan bant geliyor. Bu bitince boyacıların kullandığı maskeleme bandından alın. Alt plakayı sökün, bandın şeritlerini üst üste gelmeyecek, boşluk kalmayacak şekilde yapıştırın. Bunu yapmanın en iyi yolu şeritlerin uzun kısmına bakarak gözle hizalamak.

6 Hizalama ve başlangıç

Baskı plakasının hizasını her baskıdan önce kontrol etmeli, gerekirse düzeltmelisiniz. Ultimaker için detaylı talimatlar (wiki.ultimaker.com/Calibrate adresine bakabilirsiniz) bile sayfalarca sürüyor. İlke itibarıyla yapmanız gereken şey platformun köşelerindeki (sağa bakınız) dört vidayı, baskı kafasıyla plaka yüzeyi arasındaki mesafenin bir kâğıt kalınlığında ve her yerden eşit olacağı şekilde sıkıkmak. Daha önce oluşturduğunuz “gcode” uzantılı dosyayı içeren SD kartı yazıcıya takın ve “Card menu” seçeneğini seçin. Tüm “gcode” dosyaları burada sıralanacak. İlgili dosyayı seçerek baskı işlemini başlatın.

7 Hataları düzeltin

İlk baskı denemelerinde düzenli olarak durumu kontrol etmek ve gerekirse baskıyı sona erdirmek en iyisi. Bir sorun varsa bastığınız parça zaten boşa gitmiş oluyor. Testimizde Ultimaker’da bazen sıkışma sorunları yaşadık. Yazıcı plastiği geri çekerek materyal akışını kesiyor. Zaten ısıtılmış olan iplik ise püskürtücünün önüne yapışarak sıkışmasına neden oluyor. Bu durumda, püskürtücünün içindeki tüm materyali yukarıdan çıkarın ve iki bakır teli bükerek (ısıtılmış) nozülü dikkatlice temizleyin.. Üreticinin web sitesine bakarak baskı hatasının sebebini öğrenmeye ve gidermeye (mesela “gcode” dosyasını kaydetmeden önce baskı ayarlarını iyileştirmeye) çalışın. Tekrar basmayı deneyin.

8 Parçayı düzeltin

Baskı tümüyle tamamlandıktan sonra gerekirse ince bir ıspatula kullanarak parçayı tabladan dikkatlice ayırın. Taşmış kısımları, destek yapılarını ve iplikleri temizleyin. Sıkıcı kalıntıları ince bir eğe ya da zımpara kâğıdıyla da temizleyebilirsiniz. Bu parçaları hobi amaçlı cilalarla ya da boyalarla kaplayabilirsiniz. Emin değilseniz bir plastik astar kullanmanız yararlı olabilir. Boya ve cilaları önce zarar olmuş parçalar üstünde test edip uyumlu olup olmadığına bakın.

5

6

7

8

İÇİNDEKİLER

- Fotoğraf Editörleri
- Ulaşım
- Spor
- TV ve Video
- Uzaktan Kumanda Uygulamaları
- Müzik
- Üretkenlik
- Masaüstü Kontrol Yazılımları
- Yemek
- Not Alma
- Sosyal
- Tarayıcı
- Haber Okuma Araçları
- Mesajlaşma
- Mobil Güvenlik
- Bulut Depolama
- Oyunlar

En iyi mobil uygulamalar

Mobil cihazlarınızda mutlaka olmasını isteyeceğiniz en iyi 61 uygulama

Cem Şancı

Apple, Google ve Microsoft uygulama mağazalarında yüzbinlerce uygulama bulunuyor ve bunların arasında ihtiyacınıza uygun doğru uygulamayı seçmek kolay bir iş değil.

Kim doğru uygulamayı bulana kadar tüm gün boyunca yeni uygulamalar indirip kurmak ve test etmek ister? Bir fotoğraf editörü veya mobil güvenlik uygulamasına ihtiyacınız olduğunda, en yenisi veya en popüler olanı yerine en iyisini tercih etmek istersiniz. Bu incelememizde listelediğimiz uygulamalar 15

kategori altındaki en kaliteli ve değerli uygulamalar. Piyasada çok sayıda uygulama olsa da aslında her ihtiyacı karşılayabilecek birkaç farklı uygulama bulunabiliyor. Makalemizde bu uygulamaları bir araya getirdik. Bunlardan bazıları sizin aklınızdaki uygulama formatına uymayabilir ancak alternatifler arasında işinizi görecektir bir uygulama mutlaka olacaktır.

Seçtiğimiz uygulamalar içinde hem ücretsiz hem de ücretli uygulamalar yer alabiliyor. Hangilerinin ihtiyaçlarınız için yeterli olduğuna karar vermek ise sizin işiniz.

FOTOĞRAF EDITÖRLERİ

Repix

Platform: Apple, Android,
Fiyat: Ücretsiz
Puan: 85

Repix, fotoğraflarla oynamayı sevenler için harika bir uygulama. Uygulama temelde ücretsiz ancak fotoğraflar üzerinde farklı düzenlemeler yapmanızı sağlayan çeşitli özel efekt paketlerini satın almak isteyebilirsiniz. En iyi özel efektler 10 TL düzeyinde fiyatlardan satılıyor. Ancak hiç para ödmeden de uygulamanın ücretsiz kısmıyla işinizi hayli hayli halledebilirsiniz. En sevdiğimiz efektlerden biri Dotter. Bu efekt, fotoğrafları etkileyici bir pop-art şekline dönüştürebiliyor. Ayrıca güneş parlamaları, su damlaları gibi minik efektler eklemeniz de mümkün. Elbette güzel bir fo-

toğrafı, birçok efektle mahvetmeniz de mümkün. Ancak doğru efektleri seçip dikkatli kullanarak fotoğraflara ayrı bir karizma katmanız işten bile değil. Özellikle portreler üzerinde

biraz çalışmayla bu başarıyı sağlayabilirsiniz.

Uygulamada ayrıca normal fotoğraf filtreleri de yer alıyor. Bunlar sayesinde, Instagram'da olduğu gibi fotoğraflara farklı

ambiyanslar katabilirsiniz. Repix üzerinde ayrıca standart fotoğraf düzenleme araçlarını da bulabilirsiniz. Böylece ışık, parlaklık, kontrast gibi detayları dilediğinizce değiştirebilir veya fotoğrafı kesebilir, döndürebilir, çerçevesi ile oynayabilirsiniz. Fotoğrafa yapılan herhangi bir değişikliği geri almak da son derece kolay.

Tabi ki, bitirdiğiniz fotoğrafı sosyal medyada paylaşmanız da son derece kolay. Repix yaptığınız çalışmaları doğrudan Facebook'a, Twitter'a veya Tumblr'a yükleyebiliyor.

Fotoğraf sanatçıları için memnun edecek profesyonel bir uygulama olmadığı açık ancak günlük fotoğraflarınızı sosyal medyada paylaşmayı seviyorsanız, bu uygulama işinizi çok kolaylaştıracaktır.

OVER

Platform: Apple
Fiyat: 5 TL
Puan: 70

Fotoğrafların üzerine metin yerleştirmek çok rahatsız edici sonuçlar doğurabilir. Fotoğraf düzenleme yazılımlarında bu özelliğe genellikle çok önem verilmez ve seçilen fontlar ve ortaya çıkan kalitesiz sonuç fotoğrafın tüm etkileyiciliğini alır götürür. Özellikle bu işlem için yaratılmış bir uygulama olan Over ise, fotoğrafların üzerine metin yerleştirme işini son derece ciddiye alıyor. Böylece değerli anılarınızın üzerine her türlü topografik eklemeyi gönül rahatlığı ile yapabiliyorsunuz. İsterseniz poster tarzı motifler hazırlayabilirsiniz ve uygulama size bu konuda tam kontrol veriyor. Yazıların renkleri, pozisyonlanması, boyutu gibi türlü değişimleri kontrol edebiliyorsunuz. Ayrıca yazıları daha iyi oturtmak için fotoğrafların üzerinde oynamanıza izin veren küçük araçlar da mevcut. Sosyal medyada metinli fotoğraflar paylaşmayı seviyorsanız, mutlaka edinmeniz gereken bir uygulama.

PhotoFunia

Platform: Apple, Android, Windows, BlackBerry
Fiyat: Ücretsiz
Puan: 75

Yüzünüzün billboardlara çıkması ister miydiniz? Veya bir derginin kapak mankeni olmak. Normalde bunları yapabilmek için dekupe işlemi yapmak ve elbette gelişmiş fotoğraf düzenleme yazılımlarına sahip olmanız gerekiyor. Elbette zor bir düzenleme sürecini de atlatmanız gerekiyor. Ancak ismi fotoğraf ve eğlence kelimelerinin birleşiminden oluşan PhotoFunia, bu işi son derece eğlenceli ve basit hale getiriyor. Sahip olduğu pek çok filtre ve araç sayesinde, fotoğrafları eğlenceli kompozisyonlara çevirmek mümkün. Başınızı alıp Marilyn Monroe'nun vücuduna ekleyebilirsiniz veya istediğiniz başka eğlenceli fotoğraflar yaratabilirsiniz. Fotoğraf manipülasyonundan öte uygulama sayesinde fotoğraflara metin eklemenizi de sağlayan birkaç araç bulabilirsiniz. Bu metinlere farklı efektler vermeniz de mümkün. Böylece daha etkileyici fotoğraflar oluşturabilirsiniz. PhotoFunia ücretsiz bir yazılım ve tüm mobil platformlarda çalışıyor. Bu da aklınızda olsun.

ALTERNATİF KAMERA UYGULAMALARI

Akıllı telefonların veya tabletlerin içinde gömülü olarak gelen standart kamera uygulamaları, kameraların üzerinde çok az bir kontrol sağlar. Dolayısıyla, daha yetenekli bir kamera uygulaması yüklemek akıllıca bir seçim olacaktır.

Camera+ uygulaması (iPhone fiyatı 6 Lira, iPad fiyatı 15 lira) iOS kullanıcılarının tercih etmesi gereken önemli bir uygulama. Bu uygulama çok sayıda gelişmiş araç sunuyor. Bunların arasında bağımsız odaklama ve renk ayarı, ufuk düzeyi belirleme, beyaz ayarını kilitleme gibi yetenekler de bulunuyor. Ayrıca stabilizer özelliği de el titremesi varken fotoğraf çekmeyi engelleyerek titrek, bulanık fotoğraflar çekilmesini önüyor. Çok sayıda

yüksek kaliteli filtreye sahip olduğunu da unutmamak lazım.

ProCapture (Android için 10 TL. Ayrıca ücretsiz denemek de mümkün) Android kullanıcıların mutlaka denemesi gereken bir kamera uygulaması. Android tablet ve telefonların kameraları için çok sayıda otomatik ve manuel kontrol mekanizması sunuyor. Beyaz ayarı, viewfinder gibi profesyonel ayarları çok yararlı bulabilirsiniz. Fibonacci spiral özelliği sayesinde çok daha profesyonel görünümlü fotoğraf kompozisyonları yaratmanız mümkün oluyor.

Ayrıca panoramik fotoğraflar yaratmanıza imkan vermesi de ProCapture'in en beğenilen yanlarından biri.

ULAŞIM

Yandex Navi

Platform: Android, Apple, Windows Phone
Fiyat: Ücretsiz
Rating: 95

Navigasyon için otomobilin bilgisayarındaki yüklü uygulamayı kullanabileceğiniz gibi ayrıca bir Navigasyon cihazı da satın alabilirsiniz. Ayrıca akıllı telefonunuz ve tabletiniz için uygulama markından bir uygulama da tercih edebilirsiniz. Ancak bu uygulamaların çoğunun kullandığı haritaların yeterince "gerçekçi" olmadığını fark edeceksiniz. Ayrıca, çoğu başarılı uygulamanın ihtiyaç duyulan gelişmiş özellikler için ücret talep etmesi de şaşırılacak bir durum değil. Elbette çoğu kullanıcı uygulamaların yavaş tepki süresinden, isabetsiz aramalarından veya bulundukları şehre dair yetersiz bilgiye sahip olmalarından şikayetçi olabiliyor. Ünlü Rus arama motoru

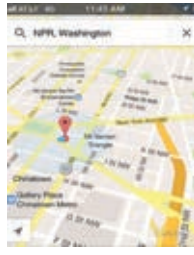

Yandex ise Türkiye'ye dair geniş veri tabanı ile son derece başarılı bir navigasyon uygulaması geliştirmiş. Uydur görüntülerinin en yakın seviyede oldukça net görüntü verdiğini ve çevredeki binaları tanımanın mümkün olduğunu da hatırlatmamız lazım. Ayrıca uygulamanın en önemli artlarından biri anlık trafik sıkışıklığı verisini de harita üzerinde göstermesi. Bu o kadar isabetli bir veri ki, neredeyse her ara sokakta yaşanan trafik sıkışıklığını bile griden sarıya ve kırmızıya değişen renklerle seçmek mümkün oluyor. Navigasyon uygulamasının çizdiği yolun üzerinde renk kodlarıyla trafik sıkışıklığını bildirmesi, trafiğe girmeden alternatif yollardan kaçmak isteyenler için güzel bir fırsat doğuruyor. Uygulamanın rakiplerinin karşısındaki önemli bir avantajı da Türkçe olması ve Türkçe seslendirmeye sahip olması.

Google Maps

Platform: Apple, Android
Fiyat: Ücretsiz
Puan: 85

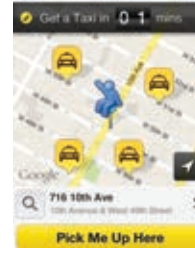
Yandex kadar Türkiye üzerine uzmanlaşmadığı için Navigasyon uygulamasında sık sık "bu bölge için veri mevcut değil" uyarısı verse de, harita uygulamasının başarisını da inkar etmek mümkün değil. Sokak adreslerine kadar arama yapmanıza izin veren Google Maps üzerinde pek çok şehrin önemli noktalarına dair bilgi alabilir, otel, istasyon, restoran gibi pek çok önemli merkeze ulaşabilirsiniz. Ayrıca, bulunduğunuz yerden başka bir yere ulaşmak için yol tarifi de alabilirsiniz. Hatta bu yol tarifini otomobille, toplu taşımayla veya yaya olarak özelleştirebilirsiniz. Harita üzerindeki bir noktanın linkini arkadaşlarınıza atarak, en basit ve isabetli şekilde arkadaşlarınıza yol tarifi de verebilirsiniz.

Hailo

Platform: Apple, Android
Fiyat: Ücretsiz
Puan: 70

Eğer yurt dışına sık çıkıyorsanız, bu uygulama pek çok şehrin başkenti veya büyük şehirleri için detaylı bilgi sunan bir harita uygulaması. Telefonunuzun GPS'ini kullanarak şehirdeki en yakın taksi durağını bulmanızı sağlayan uygulama taksinin size gelme süresini de hesaplıyor. Eğer taksi durağının Hailo ile anlaşması varsa, yanınızda para olmasa bile taksiyi kullanabiliyorsunuz ve taksi ücretiniz Hailo hesabınız üzerinden ödeniyor. Yurt dışı gezileri için son derece kullanışlı bir uygulama. Özellikle İngiltere, İrlanda ve diğer Avrupa ülkelerinde büyük oranda geçerliliği olan uygulamayı seyahate çıkmadan telefonunuza kurmanızı öneririz.

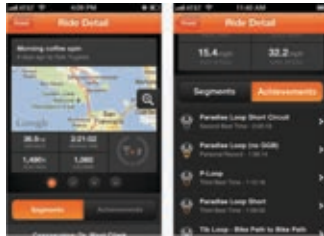

SPOR

Strava

Platform: Apple, Android
Fiyat: Ücretsiz
Puan: 95

Eğer bisiklet sürmeyi seviyorsanız, bu uygulamayı çok seveceksiniz. Bisiklet uygulamalarının kralı olan Strava bisiklet sürme aktivitesini bir oyuna hatta heyecanlı bir yarışa dönüştürebiliyor. Uygulamada belirlenen rotalar ve bu rotalarda dereceye girmek isteyen kullanıcıların birbirleriyle yarışları, dünyanın pek çok ülkesinde, kendini bisiklete adan sporcuların oluşmasına neden oluyor. Strava sayesinde kullanıcılar her gün bisiklet sürmek için motive olabiliyorlar. Rotalar ve bisiklet sürme süreleri uygulamada kaydediliyor ve kullanıcılar gelişimlerini diledikleri zaman kontrol edebiliyorlar. Strava.com üzerinde tüm haritalar ve rekorlar da detaylıca incelenebiliyor. Uygulamanın asıl eğlenceli tarafı ise yarış faktöründe ortaya çıkıyor. Uygulama her

rotada hem kendi rekorunuzu hem de bölgedeki diğer yarışçıların rekorlarına karşı yarışmanızı sağlıyor. Aslında bunun için bir başkasının rotasını birebir koşmanız da gerekmiyor. Strava'nın veri tabanında kayıtlı binlerce farklı kısa rotaların üzerinde yarışmanız yeterli oluyor. Bu rotalardan bazıları da son derece popüler olabiliyor ve her gün hiç tanımadığımız bisikletçilerle yarışa girip sıralamada birbirinizi zorladığınızı fark edip eğlenebiliyorsunuz. Strava'nın ayrıca koşu versiyonu olduğunu da hatırlatmak lazım. Eğer bisiklet sürmek imkânınız yoksa aynı heyecanı koşarak da yaşayabilirsiniz.

Zombies, Run!

Platform: Apple, Android
Fiyat: Android: 10 TL, Apple: 9 TL
Puan: 85

Koşmak için farklı bir motivasyona ihtiyacınız varsa, zombilerden kaçmak işinize yarayabilir. Çok eğlenceli de olabilir. Uygulama antrenmanınız sırasında, belirli zaman aralıklarında zombilerin peşinde olduğunuzu hatırlatıyor ve bu andan itibaren 30 saniye boyunca depar atarak koşmanız gerekiyor, aksi halde taze beyne aç olan zombiler sizi yakalıyor ve çiğ çiğ yiyorlar. Elbette bu kurgusal oyun, zamanla çok monoton ve sıkıcı hale dönüşebilen koşu antrenmanlarına biraz eğlence katıyor. Uygulamanın yarım milyondan fazla kullanıcısı var ve insanlar koşarken arkalarından zombilerin kovaladığını düşünmekten keyif alıyorlar. Kısa süre öncesine kadar sinema dünyasının üvey evladı muamelesi gören zombilerin son birkaç yıldır çok popüler olduğunu biliyorsunuz. Keyfini çıkarın.

adidas miCoach

Platform: Apple, Android, Windows
Fiyat: Ücretsiz
Puan: 85

Hem iOS hem Android hem de Windows Phone ortamında bulunan bu uygulama, üç platformda da bulunan ender kaliteli spor uygulamalarından biri. Uygulama diğer koşukluk uygulamaları gibi GPS üzerinden koşu performansınızı ölçerken bir adım daha ileri gidiyor ve kalp ritminizi de ölçüyor. Bunun için de adidas'ın opsiyonel kalp ritmi ölçme aksesuarına ihtiyacınız olacak. Ama bu sayede sadece koşarken değil, her tür spor aktivitesi sırasında vücut değerlerinizi ölçebiliyorsunuz ki, antrenmanların temel fikri de aslında kalp ritmini belli bir seviyeye çıkarmaktır. Ancak elbette kalbi zarar görmeyecek şekilde çalıştırmayı başarabilmek için onun hangi seviyede çalıştığını anlık olarak görebilmek de çok önemlidir.

TV ve Video

Tvyo

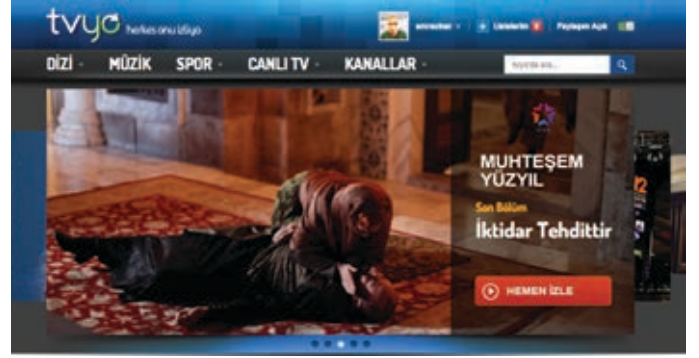
Platform: Android, Apple

Fiyat: Ücretsiz

Rating: 85

Mobil cihazınızdan televizyon seyretmek isterseniz, farklı seçenekleriniz var. İzlemek istediğiniz kanalın web sitesinden aradığınız programın kayıtlarını seyredebilir veya canlı yayını takip edebilirsiniz. Ya da TTNET'in Tivibu hizmeti gibi bir servise abone olup ücretini ödeyerek pek çok kanala ve filme ulaşabilirsiniz. Gerçi Tivibu'nun mobil uygulaması, web uygulaması kadar başarılı olmasa da sokakta canlı yayınlara ulaşmak veya eski programları seyretmek istediğinizde iyi bir alternatif olabilir. Ancak takip ettiğiniz dizi ve programlara ücretsiz olarak

erişmek isterseniz Tvyo'nun mobil uygulamasını mutlaka cihazınıza kurmalısınız. Geniş bir program ve dizi arşivine sahip olan Tvyo'da çoğunlukla Doğuş grubu televizyonlarında yayınlanan dizi ve programlara ulaşabiliyorsunuz ancak servisin anlaşmalarına bağlı olarak bazı farklı televizyon kanallarındaki popüler dizi veya programları da Tvyo içinde bulmak mümkün. Tvyo'nun kullandığı video stream teknolojisi online ve mobil olarak dizi izlemek için çok uygun çünkü bağlantınız kesilse, kopmalar yaşansa bile bağlantı sağladığınız anda yayına kaldığınız yerden devam edebiliyorsunuz. Bu kadar sorunsuz devam eden video yayını YouTube'da bile bulunmayabiliyor. Tvyo'da diziler ve pro-

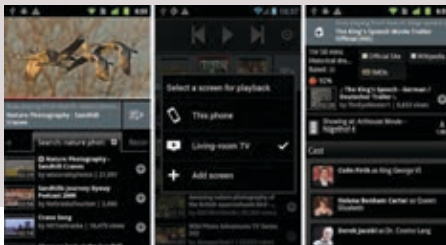
gramlar, yayınlandıktan birkaç saat sonra tekrar izlenebilecek şekilde uygulamada yayına hazır hale geliyor. Bu da kaçırdığınız dizi ve programları "dilediğiniz zaman" izlemek için güzel bir fırsat yaratıyor. Televizyonu seviyor ve kaçırmak istemediğiniz yerli ve yabancılar

dizileri takip ediyorsanız Tvyo uygulaması cebinizde mutlaka bulunmalı. Ancak, seyrettiğiniz yayınların mobil internet kotanızı bitirdiğini unutmayın. Bir kafenin, otelin veya restoranın kablosuz bağlantısından giriş yaptıysanız iş değişir tabi.

UZAKTAN KUMANDA UYGULAMALARI

Uzaktan kumandalar, televizyonların en önemli parçaları. Akıllı telefonlar ve tabletler ortaya çıkmadan önce elektronik firmalarının önemli bir gelir kaynağı da dokunmatik ekrana sahip, uzay gemisi kokpiti gibi görünen, alımlı, karizmatik, süper kumandalar üretirken bunları binlerce doları bulan fiyatlarla satmaktı. Evine dev ekranlı bir "plazma" televizyon alan kullanıcılar prestijli bir kumandaya da sahip olarak misafirlerine gösteriş yapmak istediklerinde, fiyatları binlerce doları bulan bu kumandaları almak için sıraya girebiliyorlardı. Ancak akıllı telefonlar bu pazarda neredeyse yok etti çünkü üzerinde IR ekipmanı olan her akıllı telefon ve tablet, ücretli veya ücretsiz minik bir uygulama sayesinde, artık akıllı bir televizyon kumandasına dönüşebiliyor. Öncelikle aramanız gereken uygulama, televizyonunuzla uyumlu bir uzaktan kumanda uygulaması olmalı. Örneğin Samsung

televizyonlar için özel uygulamalar televizyonunuzun performansı ve yetenekleri ile daha uyumlu sonuçlar verebiliyor. Eğer PC'nizi televizyona bağladıysanız ve PC üzerinden YouTube'a girerek YouTube videolarını televizyon ekranından seyretmeyi seviyorsanız Google'ın geliştirdiği YouTube Remote uygulaması koltuğunuzdan kalkmadan PC'niz üzerindeki YouTube sayfalarına ve videolarına erişmenizi kolaylaştırıyor. Mutlaka denemenizi tavsiye ederiz. Eğer televizyonunuzun kumandası bozulur ve yenisini de bulamazsanız, üzülmeyin, Universal Remote uygulaması, telefonunuzu her televizyonla uyumlu bir uzaktan kumandaya çeviriyor. Tek yapmanız gereken televizyonunuzla doğru frekansın uyuşması için uygulamanın direktiflerini uygulamanız.

Vevo

Platform: Apple, Android, Windows

Fiyat: Ücretsiz

Puan: 70

MTV'yi seviyorsanız, bu uygulamaya da bayılacaksınız. Bir nevi, mobil MTV olan uygulamada pek çok müzik şovu, video klipler, canlı performanslar ve konserler yer alıyor. Ana ekran üzerinde tarama yaparak dilediğiniz şarkıcıya, dilediğiniz şova ulaşabiliyor ve bir anlamda, kendi MTV'nizi yaratıyorsunuz. Elbette uygulamayı bir müzik çalar olarak da kullanabilir ve oluşturduğunuz çalma listesini dinlerken işinize de bakabilirsiniz. Arama motorunu kullanarak, beğendiğiniz şarkıcıları aratabilir veya belli bir şarkının peşine düşebilirsiniz. Video kliplerin arasında bazen reklamlar çıkabiliyor ancak reklamsız dünyanın da "para ödemeli" dünya olduğunu unutmamak gerekiyor. Uygulamayı ücretsiz kullanmaya devam etmek için arada sırada çıkan reklamlar çok da büyük sorun değil. Eğer eski şarkıları da seviyorsanız, Vevo sizi çok memnun edecek.

Kanal D

Platform: Android, iOS

Fiyat: Ücretsiz

Rating: 95

Kanal D uygulaması, Kanal D izleyicilerine Türkiye'nin en çok izlenen TV kanalını taşıyabilir hale getiriyor. Mobil cihazlar için hazırlanan özel tasarımda Kanal D'nin en güncel yayın akış bilgilerine ve dizilerin yeni bölüm fragmanlarına kolayca ulaşılıyor. 3G, Edge ve Wifi ile ulaşabileceğiniz Kanal D uygulaması canlı yayınla Kanal D'nin tüm dizi, program ve haber bültenlerine kesintisiz erişim imkanı sunuyor. Kanal D mobil uygulaması ile en sevdiğiniz dizi çok yakınınızda, Kanal D Ana Haber Bülteni nerede olursanız olun artık yanı başınızda, Gündemden uzak kalmayın! Diziye, programı izleyemedim derdi, son buluyor. Eğer dilerse, başka kanalların uygulamalarını da mobil cihazınıza yükleyerek kanalın yayınlarına mobil olarak kolayca ulaşabilirsiniz ancak her kanalın uygulamasının başarılı ve sorunsuz olduğunu söylemek mümkün değil. Elbette uygulamalar sık sık güncellemeler alıyor ve sorunları da gidermeye çalışıyorlar.

E-Kitap Okuyucuları

Kindle

Platform: Apple, Android, Windows, BlackBerry
Fiyat: Ücretsiz
Puan: 85

Elektronik kitap deyince, Kindle'ı anmamak olmaz. Amazon'un bir hizmeti olan Kindle, Amazon üzerinden satın alınan kitapları okumak için bir kitaplık ve e-kitap okuma uygulaması sunuyor. Üstelik sadece mobil cihazlarda çalışmıyor. PC'ler, Mac'ler, telefonlar, tabletler... Kindle tüm cihazlarda çalışıyor. Üstelik bir cihazda okuduğunuz kitaplar diğer cihazlarda da senkronize oluyor ve hangi cihazda açılırsa açılısın, kitabınıza kaldığınız sayfadan devam edebiliyorsunuz. Bu da elektronik bir cihaz üzerinde nispeten zor olan kitap okuma eylemini kolaylaştırıyor. Ayrıca Amazon'un X-Ray aracı da Kindle ile kitap

okumayı daha konforlu hale getiriyor ve derseniz, kitapları okumak yerine dinleyebilirsiniz. Elbette Amazon üzerinde Türkçe kitap bulmanız imkansız ancak Amazon'un

dünya çapında çok önemli kitaplara erişmek için en kolay kaynak olduğunu unutmamak lazım. Eğer İngilizce veya farklı dillerde e-kitaplara ulaşmak istiyorsanız, Amazon harika bir kaynak ve Kindle da bu platformda e-kitap okuyabilmeniz için elzem bir uygulama. Elbette Google Play Books veya Apple'ın iBooks bölümünden de pek çok kitaba ulaşabilirsiniz ancak Amazon'u göz ardı etmemelisiniz. Ne yazık ki, Kindle sadece kendi e-book formatı olan .mobi'yi okuyabiliyor.

Comics

Platform: Apple, Android, Windows
Fiyat: Ücretsiz
Puan: 85

Çizgi roman seviyorsanız bu uygulamayı cep telefonunuzdan eksik etmek istemeyeceksiniz. Marvel, DC ve başka birçok çizgi roman üreticisinin yayınladığı 40 binden fazla çizgi romana ulaşmanızı sağlıyor. Üstelik popüler zombi çizgi romanı Walking Dead'i de bu uygulama üzerinden okuyabiliyorsunuz. Elbette uygulamanın ücretsiz olduğunu ama içindeki çoğu çizgi romanın ücretli olduğunu hatırlatmak gerekiyor. Ama tabi ki, çizgi romanları ücretsiz olarak okumanız hiçbir yerde mümkün değil, ki böyle bir girişimin telif haklarını çiğneyen yasa dışı bir durum olduğunu unutmamanız gerekiyor. Tabi, çizgi romanların Türkçe olmadığı ni da hatırlamanız gerekiyor.

Wattpad

Platform: Apple, Android, Windows
Fiyat: Ücretsiz
Puan: 70

Kitap okumanın bir sosyal ağı varsa, o da Wattpad. Dünya çapında milyonlarca kullanıcısı olan Wattpad aynı zamanda amatör edebiyatçıların da buluşma noktası. Kendi kısa öykünüzü, şiir kitaplarınızı, roman denemelerinizi, araştırma kitaplarınızı veya yayınlamak istediğiniz her türlü e-kitabı Wattpad üzerinde yayınlatabilir ve ardından okurlarınızla iletişime geçebilirsiniz. Elbette okurların çoğu için ana dil İngilizce ama Türk okurlar da bulmanız olası.

MÜZİK

Spotify

Platform: Apple, Android, Windows
Fiyat: 10 TL/Aylık
Puan: 85

Spotify'in mobil uygulaması, PC başında değilken de müzik dinlemeye ve Spotify'ı kullanmaya izin veriyor. Web versiyonu ücretsiz olmasına rağmen, mobil uygulamayı kullanmak için aylık abonelik ücreti ödemek gerekiyor. Ancak uygulamanın offline dinleme ve radyo gibi birkaç güzel yeteneği onu müzik severler için vazgeçilmez yapıyor. Online müzik servislerini mobil olarak kullanmak ne yazık ki ücretli. Spotify'in rakiplerinden Grooveshark da aynı şekilde mobil kullanımı için ücret

istiyor. Spotify'in mobil uygulamasında, yeni eklenen "Discover" butonunu da deneyebilirsiniz. Böylece beğendiğiniz türde yeni şarkılar keşfedebilirsiniz. Tabi ki uygulama ile sosyal ağ yeteneklerinden de mahrum kalmıyorsunuz ve arkadaş listenizin dinlediği şarkılara ulaşabiliyor veya kendi dinlediklerinizi sosyal ağ hesaplarınızda paylaşabiliyorsunuz. Uygulama dinlediğiniz şarkıların offline bir kopyasını da telefonunuzun hafızasına kaydediyor. Bu sayede daha sonra offline dinleme de yapabiliyorsunuz. Ancak ne var ki, eğer çok müzik dinleyen biriyse hafızanızın hızla dolduğuna da şahit olabilirsiniz.

Bloom.fm

Platform: Apple, Android
Fiyat: Ücretsiz
Puan: 70

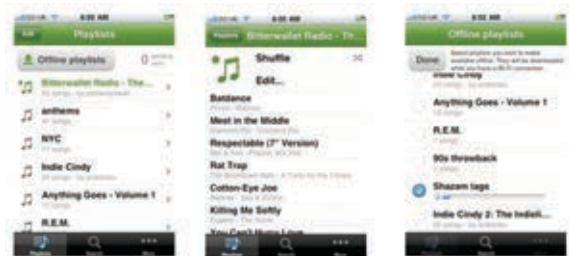
Bloom.fm, ücretsiz ve çok güzel dizayn edilmiş bir radyo uygulaması. Uygulama sayesinde dilediğiniz kadar şarkıyı ücretsiz olarak dinleyebilirsiniz veya aylık 2-3 TL'lik bir ödemeye biraz daha zengin seçeneklere ulaşabilirsiniz. Uygulama derseniz size yeni şarkılar ve şarkıcılar önerebiliyor ki, bu sayede yeni keşifler de yapabiliyorsunuz ve müzik zevkinize uygun seçeneklerle uzun saatler mutlu olabiliyorsunuz.

Google Play Music

Platform: Apple, Android
Fiyat: Ücretsiz
Puan: 70

Spotify gibi Online bir müzik servisi olan Google Play Music sayesinde, ücret ödmeden mobil müzik dinleme şansına erişebilirsiniz. Bunun için Google Play Music'teki bulut hesabınıza 20.000 adete kadar şarkınızı ücretsiz olarak yükleyebilirsiniz. Veya ayda 30 TL'lik bir ödemeye servisin online kütüphanelerinden istediğiniz şarkıyı seçip dinleyebilirsiniz. Uygulama ayrıca müzik zevkinize uygun tavsiyelerde de bulunuyor.

Üretkenlik

Microsoft Office 365

Platform: Apple, Android, Windows

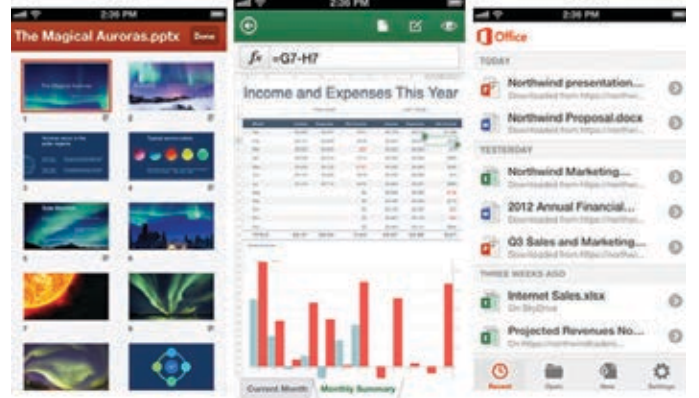
Fiyat: 25 TL

Puan: 85

Eğer, ofis işlerinizi mobil cihazınızda yapmak istiyorsanız, cihazınıza bir ofis yazılımı da yüklemek zorundasınız. Ne yazık ki, piyasadaki pek çok ofis uygulaması alternatifi arasında, tüm işlerinizi başarıyla bitirmenizi sağlayacak kalitede bir seçenek yok. Android ve iPhone için Office Mobile for Office 365 gibi ücretsiz seçenekler de mevcut ancak bu sadece telefonlarda çalışan bir uygulama ve tabletler için uygun değil. Telefon ve tablet üzerinde çalışacak ve verilerinizi senkronize edebilecek, ağır ofis dokümanlarınızın altından kalkacak bir

ofis yazılımına ihtiyacınız varsa, kullanmanız gereken uygulamaya, Microsoft'un Office 365 uygulaması.

Uygulamanın en büyük artlarından biri uyumluluk sorununu çözmesi. Uygulamada çalıştıktan sonra dosyalarınızın PC veya diğer cihazlarda açılırken uyumluluk sorunu çıkarmaması veya telefona yüklediğiniz dosyaların çalışmıyorum diye inat etmemesi, mobil olarak çalışırken çok büyük bir artı. Cihazlarınızla senkronize çalışabilmesi de işleri çok kolaylaştırıyor. PC'nizde hazırladığınız bir ofis dokümanını, birkaç dakika içinde mobil cihazlarınızda da düzenlemeye devam edebiliyorsunuz. Windows Phone kullanıcıları da, tüm önemli ofis yazılımlarını telefonlarında bulabiliyorlar ve üstelik Skydrive servisi ile de bağlantılı çalışan uygulama

aynı zamanda bir bulut depolama servisi olarak da işlev görüyor. Bu sayede üzerinde çalıştığınız dosyanın buluttaki kopyası da değişiklikleri anında alıyor ve diğer cihazlardaki kopyalarında da senkronizasyon yapıyor. Ofis yazılımlarının mobil cihazlar üzerindeki yetenekleri

genellikle sınırlıdır ancak Microsoft'un öz evladı konumundaki uygulamasına bir hayli yetenek yüklediğini ve bu sayede mobil olarak ofis dosyaları ile çalışmak zorunda kalanları mutlu edecek kadar zengin bir uygulamanın ortaya çıktığını hatırlatalım.

UZAKTAN KONTROL UYGULAMALARI

Bulut depolama sistemleri her ne kadar dünyanın her yerinden dosyalarınıza ulaşmaya imkan tanıyor da, mobil cihazlarınızla çalışırken mutlaka evdeki veya ofisteki bir dosyaya ulaşmak ihtiyacı duyabiliyorsunuz. Veya bir diğer ihtimal, bir arkadaşınız kendi bilgisayarındaki dosya üzerinde bir detayı anlatmaya çalışıyor ve siz telefonda anlatılan detayı tam da anlayamıyorsunuz. Böyle durumlarda en güzel çözüm, mobil cihazınız üzerinden, evdeki veya işteki bilgisayarınıza veya arkadaşınızın bilgisayarına bağlanmak ve onun masa üstünü olduğu gibi görebilmektir. Elbette bu sayede bağlandığınız bilgisayara da tamamiyle hükmedebilir, dosya alıp gönderebilir, web veya masa üstü uygulamalarını çalıştırabilirsiniz. Bu uygulamaların en başarılısı, TeamViewer, mobil cihazınıza mutlaka kurmanız gereken bir uygulama. Kişisel kullanımı ücretsiz olan uygulama sayesinde, evinizdeki bilgisayarı

yarın ekranı olduğu gibi mobil cihazınıza yansıyor. Hatta bu uygulama sayesinde televizyonuna bağladıkları PC'lerini koltuklarında otururken cep telefonu üzerinden yöneten kullanıcılar bile var. Bu sayede evdeki laptop bir anda akıllı televizyona dönüşebiliyor. İki cihaz arasında aslında bir video bağlantısı ve küçük bir veri bağlantısı kuruluyor. Ancak bu uygulamanın mobil veri bağlantı kotanızı hızla bitireceğini de unutmamalısınız. LogMeIn de ikinci alternatif uygulama olarak dikkatinizde olmalı. iPad kullanıcıları için ücretsiz olan uygulama Android kullanıcılarından 60 TL'ye yakın bir ücret istiyor.

Apple iWork

Platform: Apple

Fiyat: Yeni cihazlarda ücretsiz,

eski cihazlarda 25 TL

Puan: 85

Microsoft için Office yazılımları neyse Apple için de iWork odur. Ancak Apple bu değerli yazılımını yeni cihazlarla ücretsiz sunmaya başlayarak herkesi şaşırttı. Eğer eski bir Apple cihazı kullanıyorsanız da uygulamayı küçük bir ücret ödeyerek satın alabiliyorsunuz. Apple'ın eski kullanıcılarına neden üvey evlat muamelesi yaptığını anlamak güç olsa da şimdilik şartlar böyle. Uygulama içinde Numbers, Pages ve Keynote yazılımları yer alıyor ve bunlar sayesinde ofis dokümanlarını açıp çalıştırabiliyor, üzerinde düzenlemeler yapabiliyorsunuz. Yeni dosyalar yaratmak istediğinizde de standart şablonlar üzerinden hızlıca hareket edebiliyorsunuz. Uygulamanın son versiyonunu yüklemeniz de önemli zira eski versiyonlarda dosyalarla uyumsuzluk problemi sık şikayet edilen konular arasında yer alıyor.

OfficeSuite Pro

Platform: Android

Fiyat: 30 TL

Puan: 90

Google'ın Quickoffice'i satın almasından sonra Android kullanıcıları için güzel bir ofis alternatifi ortaya çıktı: OfficeSuite Pro. Uygulamayı kurduktan sonra, Microsoft Office formatıyla uyumlu dosyalar oluşturması için küçük ayarlamalar yapmanız gerekiyor. Arından uygulama Microsoft'un Office servisiyle farkı çalışıyor. Excel dosyalarının Android'de sorunsuzca açıldığını görünce gerçekten mutlu olabilirsiniz. Uygulamanın düzenleme yetenekleri de ortalamanın üzerinde kalıyor. Hatta isterseniz, Excel tablolarından grafikler bile üretebiliyorsunuz. Google'ın mobil uygulaması piyasadaki bulut depolama servisleriyle de uyumlu çalışıyor. Böylece Dropbox veya SkyDrive üzerinde dosyalarınızı saklayabiliyorsunuz. Uygulamanın 7 günlük ücretsiz deneme versiyonu da mevcut. Böylece ihtiyaçlarınıza uyup uymadığını test edip satın alma kararını daha sonra da verebilirsiniz.

YEMEK

Lezzet

Platform: iOS
Fiyat: Ücretsiz
Rating: 95

Türkiye'nin en popüler yemek dergisi Lezzet, iPad uygulaması ile karşınızda...

Mobil cihazınızın en kullanışlı alanlarından biri de mutfaktır. Yemek tarifine mi ihtiyacınız var, telefonunuzu açın ve Lezzet uygulamasından aradığınız tarifi bulup hemen uygulamaya başlayın. Kağıt baskı yemek kitapların çağını kapatan mobil dijital cihazlar sayesinde artık yemek tarifleri hem kolayca bulunuyor hem de gerektiğinde uygulamalı videolarla anlatılıyor. Hatta uygulamanın kullanıcıları tarafından bırakılan yorum ve tavsiyeler bile okunabiliyor. Lezzet de Türkiye'nin en önemli yemek dergisi olarak bu dijital imkanları okuruna sunuyor. Mo-

bil uygulama zengin içeriği sayesinde, kullanıcılarını tatmin ediyor. Ayrıca, Lezzet'in web sitesi de başlı başına bir yemek tarifi cenneti olarak hizmet veriyor. Lezzet'in denenmiş ve güvenilir tariflerini bu uygulamada bulabilirsiniz. Farklı kategorilerde yüzlerce tarifi yanınızda, pek çok video yemek tarifi de sizleri bekliyor. Üstelik sürekli yeni tarifler ekleniyor. Ayrıca tarifler arasında arama yapabilir ve beğendiğiniz tarifleri favoriler listenize ekleyebilirsiniz. Gelişmiş "Alışveriş Listesi" işlevi ise, seçtiğiniz tariflerin malzemelerini listeleyerek, alışveriş sırasında en büyük yardımcınız olacak.

Paprika Recipe Manager

Platform: Apple, Android
Fiyat: Android: 10 TL. Apple: 9 TL
Puan: 70

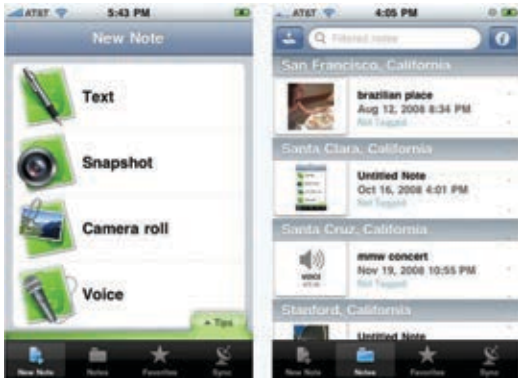
İnternette dolaşırken farklı yemek tarifleri sitelerinde değişik tariflerle karşılaşabilirsiniz. Bunların hepsini ileride hatırlamanız veya ihtiyaç duyduğunuzda tekrar bulmanız son derece zor olacaktır. Paprika Recipe Manager bu noktada devreye giriyor ve bulduğunuz tarifleri ekleyebileceğiniz dijital bir tarif defteri oluşturuyor. Linki girdiğinizde, uygulama ilgili tarifi alıp sizin için kaydediyor. Tariflerin içindeki malzeme planları alışveriş listelerinize eklenebiliyor veya yemek planınız için tarifler arasından seçim yapıp bir organizasyon oluşturabiliyorsunuz. Diğer kullanıcıların tuttuğu yemek tariflerini göremiyorsunuz.

Evernote Food

Platform: Apple, Android
Fiyat: Ücretsiz
Puan: 75

Giderek popülerleşen EverNote uygulamalarının en yararlılarından biri de Evernote Food. Uygulama sayesinde yaptığınız yemeklerin tariflerini ve fotoğraflarını saklayabildiğiniz gibi, çevredeki restoranlarda yediğiniz yemeklerin fotoğraflarını da çekerek paylaşılabiliyor ve üzerine yorumlar yazabiliyorsunuz. Dilerse bu yorum ve fotoğraflarınız başkaları tarafından da görülebiliyor ve insanlar sizin tavsiyelerinize göre, o restoranda ne yiyeceklerini görebiliyor. Ya da çevredeki restoranlarda rezervasyon da yaptırabiliyorsunuz. EverNote'un ücretsiz ve kullanışlı diğer not alma uygulamaları ile birlikte telefonunuzda mutlaka yer alması gereken bir uygulama.

NOT ALMA

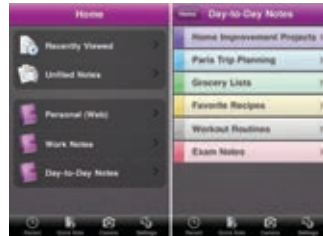
Evernote

Platform: Apple, Android, BlackBerry, Windows
Fiyat: Ücretsiz
Puan: 90

Mobil dünyanın parlayan bir yıldızı varsa o da kesinlikle Evernote'dur. Mobil cihazları kullanışlı bir asistan haline dönüştüren Evernote uygulamaları hem yüksek kaliteleri, hem kullanışlı olmaları hem de tüm bu özelliklerine rağmen üstelik ücretsiz olmaları ile tüm kullanıcıların kalbini kazanıyor. Evernote'un ana uygulaması da,

Evernote, sadece metin notları almanızı değil, ses, fotoğraf veya video ile de notlar almanızı ve küçük günlükler oluşturmanızı sağlıyor. Dahası, bu verileri online olarak da sakladığı için notlarınız kaybolmuyor. Dilediğiniz zaman internet üzerinden onlara ulaşabiliyorsunuz. Evernote aslında basit bir not alma uygulaması değil, çok başarılı bir günlük veya kişisel asistan olarak hizmet veriyor. Alarmlar çalıyor, tarihleri aklınızda tutuyor, hayatınızı komple organize ediyor.

çok başarılı bir not alma uygulaması. Ancak basit bir not alma işleminin aslında mobil cihazlar üzerinde ne kadar zor hale gelebileceğini bilmeniz, Evernote'a olan saygınızı artırıyor.

OneNote

Platform: Apple, Android, Windows
Fiyat: Ücretsiz
Puan: 90

Eğer Evernote'a alışamadıysanız ve Microsoft'un alıştığınız, bildiğiniz arayüzlerini seviyorsanız, notlarınızı almak için OneNote uygulamasını da kullanabilirsiniz. Profesyonellere hitap eden uygulama ile sesli kayıtlar veya video kayıtları da alabiliyorsunuz. Outlook ile senkronizasyon sayesinde, randevularınızı organize edebiliyor, e-postalarınız üzerinden notlar çıkarabiliyorsunuz. Uygulama şimdilik iOS veya Windows Phone üzerinde küçük sorunlar çıkarsa da Microsoft sorunları gidermek için çalışıyor ancak Android kullanıcıları alıştıkları Microsoft ekosisteminde çalışmaya devam etmek için OneNote'u kullanabilirler.

Outline+

Platform: Apple
Fiyat: 30 TL
Puan: 85

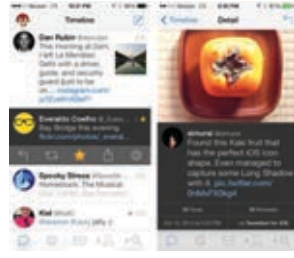
Outline+ aslında OneNote ile uyumlu bir not alma uygulaması. iPad sahiplerinin OneNote ile uyumlu bir uygulama ihtiyacına cevap veren yazılım iPad ile çalışıyor. Bu sayede iOS kullanıcıları Microsoft uygulamaları ile iPad'leri arasında not alırken kolaylık yaşıyorlar. Uygulama notlara, ses ve görüntü eklemeye de izin veriyor. Notların üzerine vurgu yapmak gibi seçenekler de yer alıyor. Uygulamanın tasarımı OneNote'a oranla daha sade olduğu için iPad kullanıcılarının daha çok hoşuna gidebilir. Elbette SkyDrive, Dropbox ve Box bulut depolama sistemleri ile senkronizasyon imkanı da bulunuyor.

Sosyal

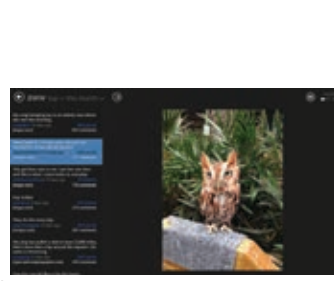
Tweetbot 3

Platform: Apple
Fiyat: 7 TL
Puan: 85

Kısa süre önce güncellenen Tweetbot, şu anda mobil uygulamalar içindeki en başarılı Twitter aracı olarak dikkat çekiyor. Apple kullanıcıları artık uygulamayı kullanmak için para ödemek zorunda olsalar da iOS 7 için sunulan zengin kişiselleştirme özellikleriyle uygulama son derece güzel görünüyor. Uygulamanın eskiden beri bilinen bazı kullanışlı özellikleri son güncelleme ile ortadan kalktı. Örneğin, bir tweet'e cevap vermek için üç kere tıklamak gibi yetenekler artık yok ama uygulama hala çok başarılı şekilde çalışıyor. Eğer bazı kullanıcıların fazla tweet atmasından çok rahatsız olursanız, onları belli bir süre için veya sonsuza kadar susturabilirsiniz. Ayrıca, iOS klav-

yesinin dışında tweet atmak için özel bir wysiwyg klavye de emrinize hazır. Bu klavyenin otomatik tamamlama özelliği de bulunuyor ancak ne yazık ki bu özellik İngilizce dili için geçerli. Dilerseniz Tweet ana sayfanızı kaldığınız yerden okumaya devam edebiliyorsunuz. Böylece iOS cihazınızı kapattıktan sonra atılan Tweet'leri kaçırmamış oluyorsunuz. Ancak dilerseniz bu özelliği geçip, doğrudan cihazınızı internete bağladığınız anda gelen tweet'lerden devam edebiliyorsunuz. Uygulamanın hem iPad hem de iPhone için ayrı versiyonları bulunuyor ve ne yazık ki, ikisini de ayrı ayrı satın almak zorundasınız. Ayrıca Mac sistemleri için de farklı bir versiyonu bulunuyor. Böylece tüm Apple cihazlarında hesabınızı kullanabiliyorsunuz.

Redditing

Platform: Windows
Fiyat: Ücretsiz
Puan: 80

İnternetin en çok konuşulan esprileri, mimleri, efsane tartışmaları nereden çıkıyor diye merak ediyorsanız, cevabı Redditing'tir. Bu web sitesinin uygulaması da kullanıcılarına en popüler esprileri ve paylaşımları aktarıyorlar. Uygulama aslında basit bir RSS okuyucu. Bu sayede web sitesindeki gelişmeler hızlıca cep telefonuna ulaşıyor. Dilerseniz, kullanıcılar arasında filtreleme de yapabilirsiniz. Böylece istemediğiniz insanların sevmediğiniz yorumları veya esprileri ile karşılaşmadan Reddit içinde gezinme şansını yakaluyorsunuz. Elbette yetişkin içeriklerin görünmesini istemiyorsanız, bunları da filtreleyebilirsiniz.

Flipboard

Platform: Windows, Apple, Android, BlackBerry
Fiyat: Ücretsiz
Puan: 80

Sosyal çevrenizde neler olup bitiyor? Bunu özetlemenin en güzel yolu Flipboard. Flipboard sayesinde arkadaşlarınızın paylaşımlarından oluşan bir dergi yaratıyorsunuz. Sayfaları çevrilen bir dergi olarak kolayca okunan bu içerik aynı zamanda sizin sosyal paylaşım hesaplarınızda da yayınlanıyor ve elbette çevrenizdeki arkadaşlarınızın büyük ilgisini çekiyor. Kendi yazdıklarını, paylaşımlarını, isimlerini özel bir seçkinin içinde görmek insanları heyecanlandırıyor. Elbette isterseniz derginizi tamamen kendi içeriklerinizden de oluşturabiliyorsunuz. Tam anlamıyla bir dergi editörü olan Flipboard, son dönemin en popüler sosyal içerik uygulamalarından biri.

TARAYICI

Opera

Platform: Apple, Android, BlackBerry
Fiyat: Ücretsiz
Puan: 95

Mobil cihazda internete girmenin kilit noktası, doğru internet tarayıcısını kullanmaktır. Tüm işletim sistemlerinin kendine has özel bir tarayıcısı oluyor ancak ne yazık ki mobil cihazların küçük ekranlarında veya görece yavaş bağlantılarına bu tarayıcıları kullanmak kısa sürede işkenceye dönüşebiliyor. Bu nedenle, özellikle mobil cihazlar için büyük bir özenle geliştirilmiş olan Opera tarayıcısını kurmakta büyük fayda var. Temiz, kullanıcı dostu bir arayüze sahip olan uygulama aynı zamanda arkadaşlarınıza web adreslerini tek tıklamayla göndermenizi de sağlıyor. Böylece web sitelerini kolayca paylaşılabiliyorsunuz. Ayrıca siteleri daha sonra vaktiniz olduğunda okumak isterseniz offline olarak kaydetme

imkanına da sahipsiniz. Android versiyonunda bir de indirme yöneticisi bulunuyor ki bu sayede indirdiğiniz dosyaları durdurup tekrar başlatabiliyorsunuz, dosyaları isimlendirebiliyorsunuz. Böylece indirdikten sonra onları bulmak çok daha kolay oluyor. Opera ayrıca interneti bir Proxy üzerinden kullanmanıza da izin veriyor. Mobil cihazlarda anonimlik aradığınızda çok önemli bir özellik. Ayrıca bu proxy'ler sayesinde, web sayfalarını çok daha hızlı yükleyebiliyorsunuz ki, mobil dünyada olmazsa olmaz özelliklerden.

Chrome

Platform: Apple, Android
Fiyat: Ücretsiz
Puan: 95

Google'ın doğal web tarayıcısı Chrome, Android'in de içinde gömülü geliyor. Aslında son derece yeterli olan tarayıcı Google hesabı üzerinden işaretleme sitelerinizi, şifrelerinizi hatta PC'nizdeki gezinti geçmişinizi bile mobil cihazlarınıza yükleyip, PC'den internete giriyormuş gibi alıştığınız şekilde internet deneyimine devam etmenizi sağlıyor. Sınırsız yeni sekme imkanı sunan tarayıcı incognito modunda çalıştığında ise girdiğiniz sitelere kimliğinizi vermeden gizlice hareket etmenizi sağlıyor. Ayrıca PC'nizden tabletinize veya telefonunuza web adresleri gönderebiliyorsunuz ve daha sonra mobil cihazınızı açtığınızda bu adreslere kolayca ulaşabiliyorsunuz.

Maxthon Cloud Browser Chrome

Platform: Windows
Fiyat: Ücretsiz
Puan: 80

Windows Phone sistemli telefonlar ne yazık ki tarayıcı konusunda çok şanslı değiller. Kullanıcıların arasından seçim yapabileceği çok sayıda tarayıcı bulunmuyor. Ancak Maxthon'un Cloud Tarayıcısı Microsoft'un standart Internet Explorer'ından çok daha iyi. Tarayıcı, basitçe parmakla itme/çekme sayesinde tarayıcı sekmeleri arasında geçiş yapabiliyor. Hızlı erişim sekmeleri sayesinde basitçe en çok kullandığınız favori sitelerinize ulaşabilirsiniz. Ayrıca eğer PC'de de Maxthon kullanıyorsanız, sık kullandığınız siteler, işaretleme yerleriniz ve şifreleriniz gibi verileriniz otomatik olarak mobil cihazınızla da senkronize oluyor.

HABER OKUYUCULAR

Zite

Platform: Apple, Android, Windows
Fiyat: Ücretsiz
Puan: 95

Online dünyada okuyacak o kadar çok şey var ki, hangi birine yetiyeceğimizi bilemiyoruz. Zite uygulaması ise zevklerinizi öğrenecek zamanla size beğeneceğiniz web sitelerini tavsiye eden bir haber okuyucusu. Böylece ilgi alanınıza giren ama daha önce fark etmediğiniz pek çok web sitesini keşfedebilirsiniz. Uygulama bir nevi, kişisel dergi gibi çalışıyor ve internetten seveceğiniz içerikleri toplayıp önünüze getiriyor. Bu sayede mobil cihazınızın değerli internet bağlantısını hiç bilmediğiniz web sitelerinde dolanıp durmak için harcamıyorsunuz. Uygulama ayrıca bazı kategorilendirmeler de yapıyor ve bu kategoriler arasında popüler olan web si-

terleri arasında gezinti yapabiliyorsunuz. Fakat isterseniz, kategoriler içinde beğenmediğiniz içerik sağlayıcıları engelleyebiliyorsunuz ve bir daha o web sayfası ile karşılaşmıyorsunuz. Örneğin gazeteler kategorisinde bulvar/magazin gazetelerini görmek istemiyorsanız, bunları silebiliyorsunuz ve o gazeteler sanki hiç olmamış gibi hayatınıza devam edebiliyorsunuz. Zite ayrıca, bloglar ve diğer alternatif haber kaynaklarından da içerik alıyor. Böylece çok geniş bir yelpazede, ilgilendiğiniz konular hakkında farklı görüş, yorum ve içerik sağlayıcılara ulaşabiliyorsunuz. Üstelik bulduğunuz bu makaleleri ve içerikleri sosyal medyada kolayca paylaşarak arkadaşlarınızın da o içeriğe ulaşmasını sağlayabiliyorsunuz. Zite pek çok içeriği doğrudan çekip kendi formatına oturtarak okuyucuya ulaştırıyor.

Pocket

Platform: Apple, Android
Fiyat: Ücretsiz
Puan: 85

Pocket, Zite'nin yaptığına tersine, size internetteki ilginç içerikleri getirmiyor, sizin bulduğunuz ilginç içerikleri kaydetmenizi sağlıyor. Böylece daha sonra o içeriklere kolayca, ulaşabiliyorsunuz. Beğendiğiniz Tweet'in yanındaki Pocket ikonuna basarak, o Tweet'in uygulama içinde kaydedilmesini sağlayabiliyorsunuz. Aynı şey, gazetelerde bir haberi okurken, sosyal medyada bir arkadaşınızın paylaşımlarını incelerken de mümkün. Pocket tarayıcınızla da bağlantı kurarak, kaydettiğiniz linklere tarayıcınızdan ulaşmanıza imkan veriyor. PC'niz üzerine çalışırken kaydettiğiniz adresleriniz de doğrudan tabletiniz veya mobil telefonunuzun kayıtları arasına giriyor.

Digg

Platform: Apple, Android
Fiyat: Ücretsiz
Puan: 85

Dünyada neler olup bittiğini merak ediyorsanız tüm dünyadan en sansasyonel haberleri sunan sosyal bir haber portalı olan Digg'in mobil uygulaması işinizi yarayacaktır. İnternette herkesin konuştuğu, hakkında geyiklerin döndüğü o sansasyonel haberlerin çıkış noktası olan Digg uzun yıllardır bir fenomene dönüşmüş durumda. Maddi açıdan işleri çok iyi gitmese de Digg'in yöneticileri yakın zamanda siteye sağlam ayar çekip tüm tasarrımını yenilediler ve editöryal müdahaleyi de çoğalttılar. Böylece çok daha profesyonel bir görünüm kazanan Digg hala dünyadan hızlı bir rapor almak isteyenlerin uğrak yeri olmaya devam ediyor.

MESAJLAŞMA

Viber

Platform: Apple, Android, Windows
Fiyat: Ücretsiz
Puan: 85

Viber'i anlatmaya çok da gerek yok aslında. Onu duymamış olamazsınız. Skype veya WhatsApp gibi elzem servislerin en iyi yanlarını birleştiren bir mesajlaşma uygulaması olarak takdir topluyor. Viber çalışmak için telefon numaranızla aktivasyon yapmanızı gerekli kılıyor. Ücretsiz uygulama üzerinden artık telefon görüşmeleri

yapabiliyorsunuz, mesajlaşılabiliyorsunuz. İnternet üzerinden bir görüşme yaptığınız için teknik olarak görüşme ücreti ödemiyorsunuz. Elbette, veri hattınızın ücretini hesaba katmalısınız ancak 1 GB kotalı veri hattınızın kotasını doldurana kadar çok uzun saatler boyunca konuşmanız gerekecektir. Ayrıca tüm görüşmeleriniz ve mesajlaşmalarınız derseniz telefon da kayıt altına da alınıyor ama tabi hafıza deponuzda ne kadar boş yer kaldığına dikkat etmelisiniz.

WhatsApp

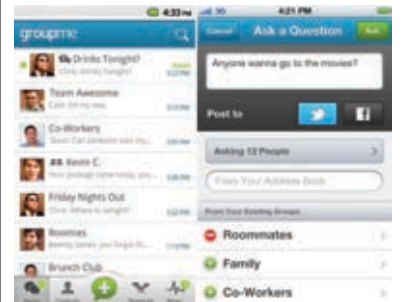
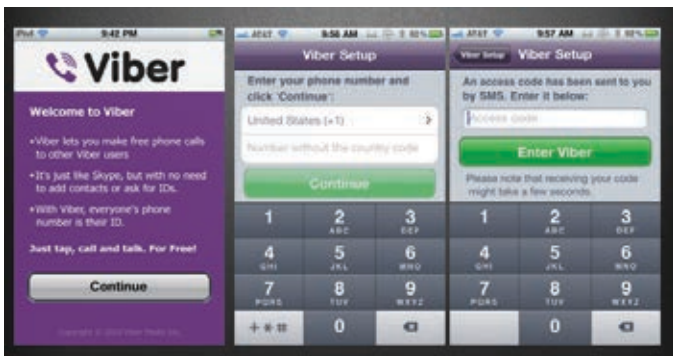
Platform: Apple, Android, Windows
Fiyat: Bir yıldan sonra 2 TL
Puan: 75

Mesajlaşma dünyasının bir kralı varsa o da kesinlikle WhatsApp. İnsanların birbirleriyle çılgınlar gibi metin mesajları alıp gönderdiği uygulama dünya çapında da hızla popülerleşiyor. Türkiye'de zaten herkesin aklını başından aldığı biliyoruz. Operatörlerin yıllık SMS gelirlerinin son derece azalmasına neden olan WhatsApp uygulaması sayesinde arkadaşlarınızla grup olarak mesajlaşılabiliyorsunuz, fotoğraf ve dosya gönderip alabiliyorsunuz. Hem eğlenceli hem de gerekli bir uygulama.

GroupMe

Platform: Apple, Android, Windows
Fiyat: Ücretsiz
Puan: 70

Skype'nin sahibi olduğu GroupMe, WhatsApp'ta grup olarak yapılan mesajlaşma işini daha hızlı ve daha fonksiyonel olarak gerçekleştirmek için kullanılıyor. Ufak tefek eksikleri olsa da, WhatsApp'tan daha başarılı olduğu gerçek. Ayrıca sahibi Microsoft olduğu için Windows telefonlarda çok daha iyi çalışıyor. Özellikle Windows Phone sahipleri, diğer uygulamaların güncellemesini beklemek için kendileri için daha özel olan bu uygulamayı kullanabilirler.

MOBİL GÜVENLİK

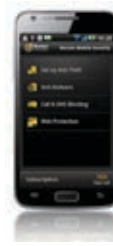
Trend Micro Mobile Security

Platform: Apple, Android
Fiyat: Ücretsiz

Puan: 95

Ne yazık ki hiçbir bilgisayar platformu artık güvenli değil. Mobil işletim sistemleri de bir istisna oluşturmuyor. Hatta, güvenlik sorunlarını yıllar önce yaşayıp ders çıkararak ciddi önlemler alan masa üstü sistemler çok daha güvenliyken mobil işletim sistemleri virüslerden, kötü amaçlı yazılımlardan geçilmiyor desek, abartmış olmayız. Uygulama marketlerdeki sayısız çöp uygulamanın çoğu aslında verilerinizi çalmak için hazırlanmış bir tuzakken, mobil cihazınızı kullanırken güvenliğinize önem vermemek çok riskli bir hareket olur. Bu amaçla da mobil güvenlik uygulamalarından

birini seçmeniz gerekiyor. En başarılı uygulamalardan biri Trend Micro'nun Mobile Security uygulaması. Ücretsiz olarak virüs taraması yapan bu uygulama test sonuçlarına göre bilinen Android zararlılarının %99,5'ini tespit etmeyi başarmış. Elbette mobil güvenlik uygulamasının en önemli yeteneği de pili çok tüketmemesi ve performansı olumsuz etkilememesidir ki, Trend Micro'nun bu konuda çok başarılı olduğunu da eklemek lazım. Ayrıca uygulama, Facebook için bir mahremiyet tarayıcısı da barındırıyor ki, böylece yanlışlıkla izin verdiğinizden daha mahrem bir bilgiyi paylaşmak üzere olduğunuzda telefonunuz alarm vererek sizi uyarıyor. Güzel bir şey. Eğer daha geniş yeteneklerine ulaşmak isterseniz, 30 liralık ücretli versiyonuna geçiş yapmanız gerekiyor.

Norton Mobile Security

Platform: Apple, Android
Fiyat: Ücretsiz

Puan: 95

Norton, hiç şüphesiz, veri güvenliği alanında çok deneyimli bir marka. Mobil güvenlik çözümü de, bilinen zararlıların %99,6'sını tespit etmeyi başarmış ve bu başarıyla övgüyü hak ediyor. Yazılım sadece kötü amaçlı yazılımları tespit etmiyor aynı zamanda güvenli olmayan web siteleri konusunda kullanıcıyı uyarıyor, verileri yedekliyor, eğer SIM kart çıkarılırsa telefonunuzu kilitliyor ki bu hırsızlara karşı güzel bir çözüm hatta uzaktan gönderdiğiniz bir emirle kamerayı açarak, telefonu kimin çaldığını görmeyi bile sağlıyor. Hem Android, hem de iOS için yararlı ve kullanışlı bir uygulama.

ESET Mobile Security

Platform: Android
Fiyat: Ücretsiz

Puan: 85

Ücretsiz güvenlik uygulaması, mobil cihazları zararlı yazılımlardan koruyor. Sadece Android üzerinde çalışan uygulama yıllık 40 TL'lik bir ücret karşılığında daha zengin yeteneklere de kavuşuyor. Dilerseniz, günün belirli saatleri için telefona blok koyabiliyorsunuz ya da arayan numaraları engellemesini ve size ulaşamamalarını sağlayabiliyorsunuz. Ya da cihazınızı inceleyerek, bilginiz dışında internete ulaşmaya çalışan, ihtiyacı olmayan verilere erişmeye çalışan uygulamaları sizin için listeliyor. Böylece hangi uygulamanın telefonunuzda gizlice işler çevirdiğini tespit edebilirsiniz.

BULUT DEPOLAMA

Dropbox

Platform: Apple, Android, Windows

Fiyat: Ücretsiz

Puan: 75

Dropbox, bulut depolama servisleri arasında en tepede yer alıyor. Son derece rahat kullanıma sahip ve iyi tasarlanmış bir uygulama olan Dropbox sayesinde, dosyalarınızı bulut üzerinde, yani internet üzerindeki hesabınızda saklıyorsunuz ve uygulamanın kurulu olduğu her cihazınıza bu dosyaların otomatik olarak indirilmesini, yani senkronize olmasını sağlıyorsunuz. Dropbox'ı bir kez kullandıktan sonra ne kadar büyük bir kolaylık olduğunu görüp, ondan vazgeçemeyeceksiniz. Arkadaşlarınıza göndermek, dostlarınızla paylaşmak istediğiniz dosyalarınız mı var. Bir klasör açıp dosyalarınızı içine ekleyin ve ardından klasörü arkadaşlarınız için Dropbox ile paylaşımına açın. Arkadaşlarınızın Dropbox kullanıcısı olması bile gerekmiyor. Onlara sadece klasörün linkini

ve şifreyi attığınızda, paylaştığınız dosyalara kolayca ulaşabilecekler. 2 GB dosya depolama alanını ücretsiz olarak sunan Dropbox üzerinde elbette yüksek çözünürlüklü filmler veya büyük boyutlu dosyalar saklamayacaksanız bu alan yeterli oluyor. Ancak hatıra olsun diye çektiğiniz videolarınız artık 2 GB'a sığmıyorsa, Dropbox'a abone yaptığınız her arkadaşınız için 500 MB ücretsiz kullanım alanına sahip olabiliyorsunuz. Dilerseniz ücretli abonelik ile bu alanı çok daha fazla yükseltebilirsiniz. Fakat unutmamak gerekir ki, Dropbox'ın en büyük rakibi, Microsoft'un SkyDrive servisi 7 GB alan sunuyor ve bu rekabetle baş etmek için Dropbox'ın da yakında limit yükseltmesi mümkün.

SkyDrive

Platform: Apple, Android, Windows

Fiyat: Ücretsiz

Puan: 85

Eğer Windows sistemli bir mobil cihaz kullanıyorsanız halihazırda bir SkyDrive hesabınız olmalı. Bu da size 7 GB ücretsiz online depolama alanı sağlıyor. Microsoft'un yüksek kaliteli bulut depolama hizmeti SkyDrive, Dropbox'ın düşük depolama limitini yeterli bulmayanlar için gerçek bir alternatif. Hatta eğer Outlook.com üzerinde bir e-posta hesabı kullanıyorsanız, SkyDrive hesabı size büyük bir avantaj sağlayacaktır. Microsoft güvencesi ile bulut depolama servisi kulağa son derece güven verici geliyor.

Bitcasa

Platform: Apple, Android, Windows

Fiyat: Ücretsiz

Puan: 70

SkyDrive'in 7 GB ücretsiz alanı size yeterli gelmediyse, Bitcasa'nın 10 GB'lık alanından memnun kalabilirsiniz. Ancak daha da fazlasına ihtiyacınız varsa, abonelik ücreti ödeyerek, sınırsız depolama alanına kavuşabilirsiniz. Aynı rakipleri gibi Bitcasa da resimlerin ve dosyaların otomatik olarak yedeklenmesini sağlayabiliyor ve tüm cihazlarınızla hızla senkronize ediyor. Mobil bir cihaz kullanırken çektiğiniz fotoğrafların ve videoların ne kısa zamanda yedeklenmesi de önemli bir detay. 10 GB ücretsiz alanıyla da Bitcasa bu noktada oldukça yeterli.

OYUNLAR

Plant vs Zombies 2

Platform: Apple, Android
Fiyat: Ücretsiz

Plant vs Zombies çok beğeni toplayan bir oyundu ancak yapımcıların oyunun devamını çıkarmaları yıllar aldı. Yine de ikinci oyun da son derece popüler oldu. Eğer bu oyunu daha önce duymadıysanız yadırgayabilirsiniz çünkü amacınız tarlanıza saldıran zombileri durdurmak için karşılarına bitkilerinizi dikmek. Bitki deyip de geçmeyin, zombilerin üzerine fırlattıkları çekirdekleri ve meyveleri ile zombileri yok edebiliyorlar. Okuyunca çok saçma gibi görünen konunun, oynarken çok eğlenceli olduğunu, on milyonlarca insanın beğenisinden anlayabilirsiniz.

Final Fantasy IV

Platform: Apple, Android
Fiyat: 30 TL

Aslında 1991 yılında piyasaya çıkan bu oyun, akıllı telefonların işlem gücü artık eski oyunları çalıştırmaya fazla fazla yettiği için yeniden piyasada. Bu kez cep telefonları üzerinden Final Fantasy'nin bu heyecanlı macerasını oynama şansına ulaşıyorsunuz. Hatta mobil cihazlar için optimize edilmiş haliyle eskisinden çok daha güzel görünen oyun, Final Fantasy severleri kesinlikle sürükleyecektir. RPG ve taktik strateji türündeki oyun elbette orijinal öyküsüyle de beraber geliyor. Japonların da dramatik öyküleri ne kadar sevdiğini biliyoruz. Şimdiden iyi eğlenceler diliyoruz.

Halo: Spartan Assault

Platform: Windows
Fiyat: 15 TL

Microsoft'un yapımcısı olduğu Halo sersisinin son oyunu Spartan Assault yine sadece Windows mobil cihazlarda oynatabileceğiniz özel bir oyun. Son derece hızlı bir aksiyona sahne olan oyunda, kahramanlarımızı yukarıdan gördüğünüz bir açıyla yönetiyor ve sayısız silah ve savaş aletini kullanarak, savaş alanını düşmanlarınız için gerçek bir cehenneme çeviriyorsunuz. Yukarıdan görünen oyun ekranı da dokunmatik ekranlar için son derece doğru bir seçim. Oyuna kendinizi kaptırmanız çok kolay.

XCOM: Enemy Unknown

Platform: Apple
Fiyat: 45 TL

2012'nin en iyi oyunu seçilen XCOM:Enemy Unknown, şimdi de Apple cihazlar için mobil olarak yayınlandı. Özellikle iPad'de harika çalışan oyunda, dünyayı istila etmeye çalışan uzaylılara karşı kahraman XCOM ajanlarını yönetiyorsunuz. Dokunmatik ekranlara son derece uygun olan taktik strateji türündeki oyunda, tüm hikayeyi baştan sona oynayabilirsiniz. Hatta oyunu bitirip bitirip tekrar da oynatabilirsiniz zira her oynanışında farklı farklı deneyimler yaşamaz garantisi.

İlomilo+

Platform: Windows
Fiyat: 10 TL

Microsoft'un yapımcısı olduğu oyun, çok basit bir konuyu işliyor. İlo ve milo isimli iki karakteri, üç boyutlu haritaların içinden geçirerek birbiriyle buluşturmaya çalışıyorsunuz. Eğlenceli bir zeka oyunu olan ilomilo+ ile saatlerinizin nasıl geçtiğini fark etmeden uzun süre kendinizi oyuna kaptırabilirsiniz.

Scrabble

Platform: Apple, Android, Windows
Fiyat: Ücretsiz

Dünyanın en popüler masa oyunlarından biri olan Scrabble, mobil cihazınızda da sizi eğlendirmeye devam ediyor. Elbette bu kelime oyununun İngilizce olduğunu da unutmamak gerekiyor ancak İngilizceye hakim olanlar kadar dilini geliştirmek isteyenlerin de mutlaka oynaması gereken Scrabble sayesinde yepyeni kelimeler öğrenebilir ve kelime hazinenizi hızlıca geliştirebilirsiniz.

Drop 7

Platform: Apple, Android, Windows
Fiyat: Ücretsiz

2009 yılından kalan bu mobil oyun, yaşı ilerlemiş olmasına rağmen hala son derece eğlenceli. Bir zeka oyunu olan Drop7 ile düşen rakamlar sayesinde zincirleme reaksiyonlar tasarlayarak, haritaları tamamlamaya çalışıyorsunuz. Tetrisin matematik versiyonu olan oyun bu sayede hiç sıkılmadan yıllarca oynamaya devam edebileceğiniz harika bir mobil oyun. Telefonunuzdaki yerini hak ediyor. Oyunların süresi ise 4-5 dakikayı geçmiyor.

Star Wars: Tiny Death Star

Platform: Apple, Android, Windows
Fiyat: Ücretsiz

Bu eğlenceli Star Wars oyunu, özellikle Star Wars fanatiklerini çok memnun ediyor. İmparatorluğun Death Star uydusunu inşa etme projesine dahil olarak, gerekli malzemeleri üretmeye çalışıyor ve birçok irili ufaklı inşaat sorunlarıyla uğraşıyorsunuz. Telefonunuzu kapasanız da oyun kendi kendine devam ediyor ve siz gün içinde sık sık inşaatın gidişatını kontrol ediyorsunuz. Hatta inşaatı sabote etmeye çalışan asi casusları da yakalamak için bir hayli ter döküyorsunuz.

Dots: A Game About Connecting

Platform: Apple, Android
Fiyat: Ücretsiz

Mobil cihazlar için harika bir zeka oyunu olan Dots ile yapmaya çalıştığınız iş aslında çok basit. Ekrandaki farklı renklerdeki noktaların arasından, aynı renkli noktaları birleştirerek puan toplamaya çalışıyorsunuz. Ancak bu iş kolay değil. Parmağınızı hızlı alıştır-

malısınız çünkü aynı renkli noktalar arasında bağlantı kurmanız için sadece 60 saniyeniz var. Eğer bu sırada kare veya üçgen gibi şekiller yaratabilirsenez,

ekstra puan da alıyorsunuz. Bir diğer modda ise 60 saniye yerine sadece 30 hareket kısıtınız oluyor. Bu mod biraz daha stratejik düşünmeyi sevenler için ideal.

Despicable Me: Minion Rush

Platform: Apple, Android
Fiyat: Ücretsiz

Bu renkli ve hızlı aksiyon oyununda, Temple Rush türü bir koşunun içine giriyorsunuz ve karakterinizi, ekrandaki bonusları toplaması için sağa sola çekebiliyorsunuz. Dave the Minion isimli komik ve absürt bir karakteri yönettiğiniz oyun müzikleri ve aksiyonu ile son derece sürükleyici. Kahramanımız ise Yılın Minyonu

ödülünü toplamak ve sahibini mutlu etmek için olabildiğince çok ekstra toplamak zorunda. Ona bu konuda yardımcı olabilecek tek kişi de sizsiniz.

ŞUBAT SAYISI BAYİNİZDE!

ŞUBAT 2014 • SAYI:12 Fiyatı 8 TL • KKTC fiyatı 10 TL

GEO

BAKIŞ AÇINI DEĞİŞTİRİRSEN DÜNYAN DEĞİŞİR

100. YILDÖNÜMÜNDE
BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞI

VIETNAM LAOS KAMBOÇYA

BÜYÜLEYEN COĞRAFYA GÖNÜLÇELEN KÜLTÜRLER

Fiyatı 8 TL • KKTC fiyatı 10 TL

Yeni bir Da Vinci
Fresklerin ardında
saklanmış olabilir mi?

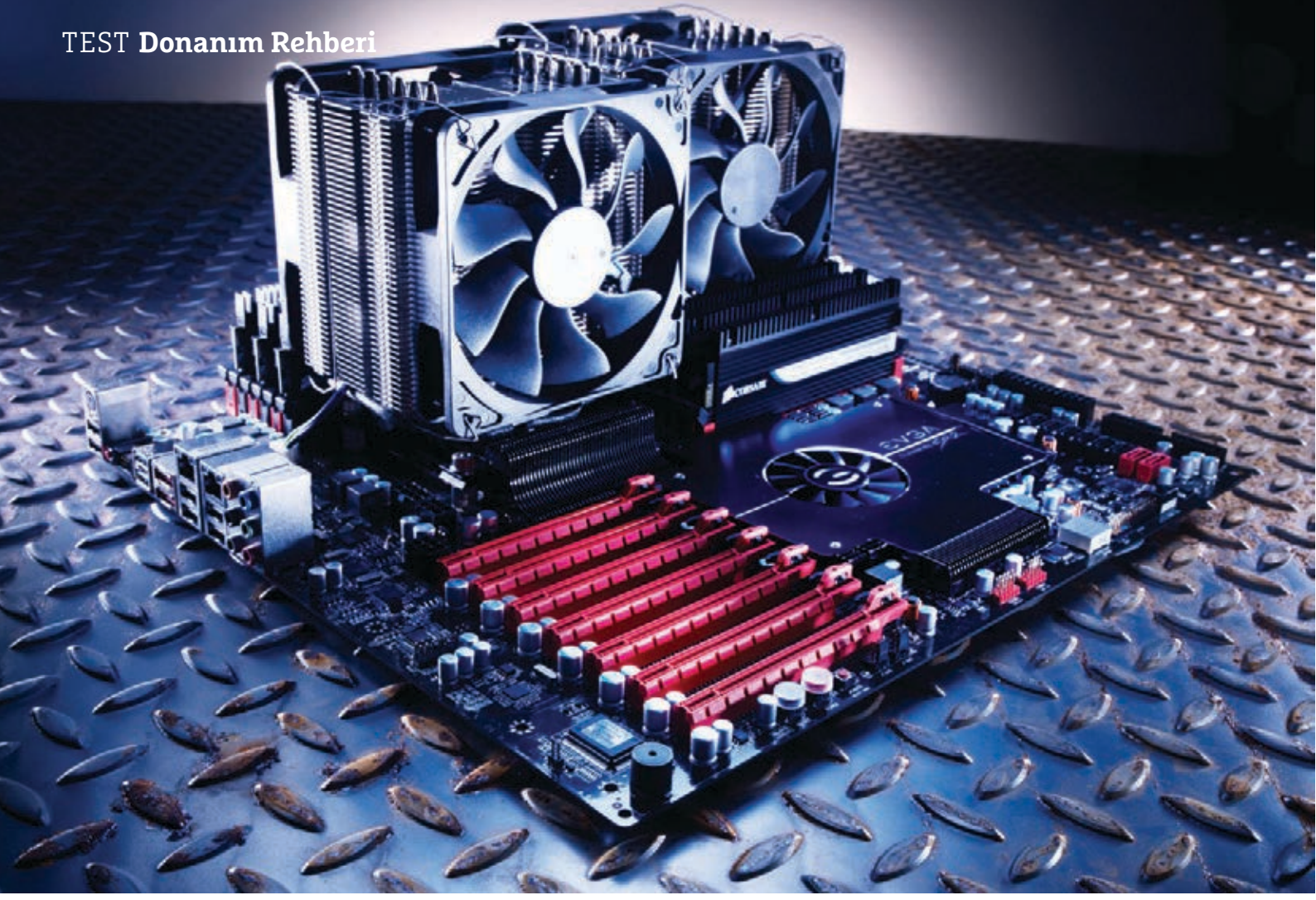
Sualtında av
Sürü balıklarının
muhteşem mücadelesi

Aşk
Aslında yokken
vardır! Ya varken?

Kuzey ışıkları
Gökyüzündeki görsel
şölenin tehlikeleri

BAKIŞ AÇINI DEĞİŞTİRİRSEN DÜNYAN DEĞİŞİR

Son nesil CPU, RAM ve anakartlar

Bu yazımızda bilgisayarların en temel bileşenleri olan CPU'larda, RAM'lerde ve anakartlarda en son donanımları inceliyoruz.

Barış Emre Alkım

Işlemciler, anakartlar ve RAM söz konusu olduğunda, genelde birini yükseltmek istediğinizde diğerlerini de değiştirmeniz gerekir. Anakartlar belli RAM hızlarından faydalanabilir, RAM yeni işlemci ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde tasarlanmıştır, CPU'lar ise çalışmak için belli anakartlar ister. Hepsini ayrı ayrı yükseltmek elbette mümkün, ancak en iyi si üçünü birden yükselterek hem maksimum performansı hem de tüm sisteminiz için uzun ve üretken bir ömrü garantilemek. Ne var ki bilişim teknolojilerinin bu alanı diğerlerinden daha çetrefilli. Genelde donanım üreticilerinin birden çok ürün ailesi var ve nesiller değiştiğinde bunlar bir arada var olmayı sürdürüyor. Sandy Bridge'i, Ivy Bridge'i ve Haswell'i birbirinden ayırt edebilirsiniz, ama her birinin çalış-

ması için en uygun bileşenleri biliyor musunuz? Bilmiyorsanız bu kılavuz bir sonraki terfi işlemiyle en iyi bilgisayarı elde etmenizi sağlayabilir.

Intel sistemler

Intel'in son haline bakıp da masaüstü pazarındaki tartışmasız üstünlüğünü görmek mümkün değil. Firmanın en yakın (ve aslına bakarsanız tek) rakibi olan AMD, en yeni oyunları ve CPU gücüne aç medya görevlerini yerine getirecek güçlü, çoklu iş parçacıklarını işleyebilen (multithreading) CPU'lar konusunda Intel'le boy ölçüşemiyor.

2011'de Sandy Bridge'in çıkışından bu yana Intel'in işlemcileri piyasanın en hızlı işlemcileri ve AMD'nin işlemcilerini hem performans hem fiyat bakımından geride

bırakıyor. Ivy Bridge bu trendi sürdürdü ve son çıkan Haswell kod adlı işlemciler de aynısını yapacağı benziyor.

Mesaj ortada: Sisteminizi yükseltmek istiyorsanız bir Intel işlemciyle başlayıp devam etmek en iyisi. Kılavuzumuzun bu kısmında bir Haswell CPU seçmenize, monte edebileceğiniz bir anakart bulmanıza ve yeni PC'nize ayırdığınız bütçe ne olursa olsun bilgisayarın güncel kalmasını sağlayacak en uygun RAM'i bulmanıza yardımcı olacağız.

Haswell CPU'lar

Ivy Bridge mimarisinin yerine geçen Haswell CPU'ları şu anda piyasadaki en yeni işlemci ailesi ve piyasaya ilk defa 2013'ün Haziran ayında çıktı. Ivy Bridge gibi Haswell CPU'ları da 22nm'lik bir üretim süre-

cinden geçiyor, ancak bir önceki mimaride kullanılan tri-gate transistörlerine ek olarak FinFET transistörleri de içeriyor.

Haswell bu yeni transistörlerin avantajlarını kullanmak için tasarlanmış ve birçok özelliğinin yanı sıra, her çekirdekteki iki adet ek işlem portu sayesinde tek iş parçacığı, çoklu iş parçacığı ve sıralı CPU performansında %6 hız artışı sunuyor. Haswell'in GPU bileşeni olan Intel HD 4600'ün Ivy Bridge'deki Intel HD 4000'den %20 hızlı çalıştığı, DirectX 11.1 ve OpenGL 4.0'ı desteklediğini biliyoruz.

Tüm CPU'lar gibi Haswell'in de çok sayıda modeli var. Masaüstü sürümü Sandy ve Ivy Bridge modelleriyle geriye dönük uyumluluğa sahip olmayan yeni bir tasarım olan LGA1150 soketini kullanıyor. Haswell'in mobil ve taşınabilir versiyonları da var.

Haswell Pentium CPU'lar

En ucuz Haswell CPU'lar çift çekirdekli Pentium serisi. Bunlar model numarasının başındaki "G" harfinden ve model numaralarının 4000'li değil de 3000'li olmasından ayırt edilebiliyor. Pentium'lar üstün "Core" CPU'ların birçok bakımdan "kırpılmış" sürümü.

Çift çekirdekli Pentium'larda çoklu işlem parçacığı (Hyperthreading) bulunmuyor. 3. düzey önbellek miktarı sadece 3 MB ve HD Graphics 4600 yongası yerine de bunun ancak yarısı gücünde olan Intel HD Graphics GT1 kullanılmış. G3220 modeli çift kanal RAM'i DDR3-1333'e kadar desteklerken diğer modeller DDR3-1600 desteği sunuyor.

Ofislerde ve düşük düzeyli sistemlerde kullanılmak üzere tasarlanan Pentium'lar sisteminizi yükseltecekseniz iyi seçim değil. Bunlardan daha eski, daha ucuz ama daha performanslı yongalar da var. O yüzden onlara yönelmek daha mantıklı. Bir Haswell Pentium almanız ancak yakın gelecekte bir terfi daha düşünüyorsanız mantıklı olabilir zira Socket 1150 en ucuz Pentium'dan en hızlı Core i7'ye kadar tüm Haswell'leri destekliyor. O yüzden, en alt basamakta bile olsanız merdivene bir yerrinden tırmanmaya başlamış oluyorsunuz.

En ucuz Pentium: G3220, 2,6 GHz

En hızlı Pentium: G3430, 3,3 GHz

Haswell Core CPU'lar

Daha önceki seriler gibi, Haswell'in Core serisi de giderek artan üç performans düzeyini temsil eden i3, i5 ve i7 modellerine sahip. Haswell Core CPU'ları 4xxx şeklinde giden model numaralarından tanıyabilirsiniz. "K" eki varsa işlemcinin kilitli değil, çarpana sahip olduğu, bir başka deyişle hız aşırı (overclock) desteklediği anlaşılır.

yor. S, T ve R ekine sahip olan işlemciler ise perakende satışı olmayan, o yüzden masaüstü kullanımı için zaten tercih etmemeniz gereken işlemciler. Eğer sisteminizde halihazırda Intel Core CPU varsa (ister i3, i5, ister i7 olsun) aynıısının Haswell'li bir sürümüne geçmeniz birçok yarar sağlayacaktır. Eğer bir üst modele geçerseniz performans artışı daha da fazla oluyor.

Core i3 CPU'lar çift çekirdekli, ancak çekirdek başına iki iş parçacığı işlenmesine izin veren Hyperthreading özelliğine sahiptirler. En yavaşları olan Core i3 4130 3 MB L3 önbelleğe sahip ama geri kalanların hepsinde bu değer 4 MB. Daha yavaş olan Intel HD Graphics 4400 barındıran i3 4130 haricinde tüm modeller Intel HD Graphics 4600'le çalışıyor. Hepsi de DDR3-1600'e kadar çift kanal RAM destekliyor. Core i3 işlemciler hesaplama ihtiyaçları kısıtlı olan ev ve ofis sistemleri için ideal (temel medya kullanımı ve sadece basit oyunlar).

En ucuz i3: 4130, 3,4 GHz

En hızlı i3: 4340, 3,6 GHz

Core i5 işlemciler dört çekirdekli ama HyperThreading olmadan sadece dört iş parçacığı çalıştırabiliyorlar. Tüm masaüstü sürümlerinde 6 MB L3 önbellek ve Intel HD Graphics 4600 GPU yer alıyor. Hepsi de çift kanal RAM'i DDR3-1600'e kadar destekliyor. Core i5 yongaları yüksek güce sadece ara sıra ihtiyaç duyan genel kullanım amaçlı bilgisayarlar için uygun (orta düzey oyun sistemleri, medya sunucuları vb.)

En ucuz i5: 4340, 3,6 GHz

En hızlı i5: 4670K, 3,4 GHz

Core i7 CPU'lar da dört çekirdekli fakat HyperThreading'le donatıldıklarından toplam sekiz iş parçacığını eşzamanlı işleyebiliyorlar. Tüm masaüstü sürümlerinde Intel HD Graphics 4600 yongası ve 8 MB L3 önbellek yer alıyor. Tüm modeller çift kanal RAM'i DDR3-1600'e kadar destekliyor. Core i5 yongaları genel kullanıma yönelikken Core i7 CPU'lar oyun tutkunlarını ya da

medya editörlerini hedef alıyor. Core i7 4771 modeli, model numarası yüksek olsa da i7 4770 modelinden daha ucuz ve daha yavaş. 4770K'nın turbo kipinde grafik saat hızı 1.250 MHz iken 4771'de bu değer 1.200 MHz.

En ucuz i7: 4770, 3,4 GHz

En hızlı i7: 4770K, 3,5 GHz

Socket LGA1150 anakartlar

Ivy Bridge, Sandy Bridge ile geriye dönük uyumluluğa sahipti, bu sayede kolayca sadece CPU'yu yükseltmek mümkün oluyordu. Oysa Haswell'de LGA 1150 adında yepyeni bir sokete geçildi. Bu da demek oluyor ki, son nesil bir Intel CPU istiyorsanız anakartınızı da uyumlu bir modelle değiştirmek zorundasınız.

Neyse ki LGA 1150 (diğer adıyla Socket H3) Haswell'den sonra çıkacak olan Broadwell işlemcileri de destekleyecek. O yüzden yeni bir anakartı yıllar boyu, mevcut CPU'ların ömründen daha uzun süre rahatça kullanabilirsiniz. Bu da terfi işleminin cebinize indirdiği darbeyi biraz hafifletebilir. Mevcut LGA1155 ve LGA1156 soğutma sistemleri Socket LGA1150'yle de uyumlu; uyumsuz olan tek şey yongaların kendisi.

Terfi sırasında sisteminiz için uygun yonga setini seçmeniz de büyük önem taşıyor. Bu yüzden, anakart seçerken karşınıza çıkacak alternatifleri de burada inceledik.

Sandy ve Ivy Bridge'de olduğu gibi Haswell anakartları için de her biri üreticiler tarafından anakartlara eklenen farklı yonga setleri bulunuyor. Aşağıda verdiğimiz özellikler sadece temel bir kılavuz niteliğinde, zira üreticiler referans tasarımların dışına çıkmayı tercih edebiliyor.

Dikkat edilmesi gereken önemli bir nokta ise Intel Series 8 (Haswell uyumlu) anakartların sıradan PCI desteği olmaması. Sadece PCIe 2.0 ve PCIe 3.0 destekleniyor. Elinizde vazgeçemediğiniz eski bir PCI genişletme kartınız varsa bu terfi sırasında vedalaşmak zorunda kalabilirsiniz.

H81 yonga seti

H81 yonga setli anakartlar Intel'in ev kullanıcılarına dönük anakartlarının en temel olanlarından ve video kod çözme / illeri işleme görevlerini GPU'ya atayan Intel Clear Video teknolojisini içermeyen tek kartlar da bunlar. USB özellikleri ortalama (on adet USB 2.0 ve iki USB 3.0 desteği var) ama diğer Haswell yonga setlerinden daha az. SATA becerileri de yine benzer biçimde düşük: Dört adet SATA 3 Gbps ve 2 SATA 6 Gbps bağlantısı var. Altı adet PCI 2.0 yuvası bulunsa da bunlardan yalnızca biri x16 hızında. PCI 3.0 desteği olmadığını aklınızdan çıkarmayın.

Özelliklerden de anlaşılacağı üzere bu yonga setini taşıyan anakartlar oyun PC'si olmaya uygun değil. SLI/CrossFire X olanağı yok ve bazı üreticiler CPU / GPU için kısıtlı hız aşırı hız olanağı sunsa da, genel olarak H81'ler en temel, en ekonomik sistemler için uygun. Söz gelimi, sadece iki adet RAM yuvası var. Yoğun işler için kullanılmayacak bir PC toplamadığınız sürece uzak durun. Bu bakımdan, Pentium CPU'larla iyi bir ikili oluşturuyor, ama fazla bir şey beklemeyin.

B85 yonga seti

B85, Intel'in Clear Video teknolojisini içeren en ucuz Haswell uyumlu ürün. H81'den farklı olarak ekstra USB portları sunuyor (12 USB 2.0 ve dört USB 3.0). SATA yapılandırması ise altı SATA 3 Gbps ve dört SATA 6 Gbps. Ayrıca H81'den daha fazla genişleme yuvasına sahip: Toplam sekiz PCI 2.0 ve bir PCI 3.0 x16 yuvası mevcut. Hız aşırı hız olanağı yine kısıtlı.

B85'i sistem toplarken daha rekabetçi kılacak olan dört adet RAM yuvası içermesi. Teknik olarak iş yerlerini hedeflediğinden üst düzey oyun bilgisayarları için bu yonga setini önermiyoruz. Ancak nispeten gösterişsiz, ödevlerinizi yapabileceğiniz Core i3 temelli bir PC istiyorsanız B85'li bir anakart yeter de artar bile.

Q85 yonga seti

Q85'li anakartlar orta fiyatlı iş anakartları ve hemen her bakımdan B85'li anakartlara benziyorlar. Tek fark, daha fazla USB portu sunmaları: 14 USB 2.0 ve altı USB 3.0 portu destekleniyor. Q85 ayrıca Intel'in SIPP (Stable Image Platform Program) özelliğini destekliyor. Bu, işletmelerde donanım ve sürücü kurulumunu kolaylaştırıyor ve ev kullanıcılarının hiç kullanmayacakları bir şey. Eğer bu destek sizin için önemli değilse, yine Core i3 sistemlerine uygun olan bu yonga setli anakartlardan daha iyi seçenekler de var.

Q87 yonga seti

Intel'in iş serisi anakart yonga setlerinden üçüncüsü ve en güçlüsü olan Q87, Q85'in evriminin bir sonraki basamağı. Fazladan iki adet SATA 6 Gbps portu sunarak toplam rakamı altıya çıkaran Q87, Intel'in Haswell yonga setleri arasında RAID'i ve Smart Response teknolojisini (SSD önbellekleme için havalı bir isim) destekleyen ilk ürün. Aynı zamanda Intel'in vPro yönetim teknolojisini destekliyor fakat bu özellikler yine ev kullanıcılarına hitap etmiyor.

H87 yonga seti

Orta düzey ev kullanıcılarını hedefleyen H87'li anakartlarda dört RAM yuvası, Intel Clear Video teknolojisi, kısıtlı CPU ve GPU hız aşırı hız desteği ve geniş bağlantı imkânları var: 14 USB 2.0, altı USB 3.0, altı SATA 3 Gbps, altı SATA 6 Gbps, RAID, Smart Response ve iki kartlı SLI / CrossFireX desteği.

Çoğu anakart referans tasarımlarına bağlı kalsa da birtakım üreticiler H87 yonga setinin becerilerini kırarak kullanıcıları biraz daha pahalı olan Z87'ye yönlendir-

meye çalışıyor. Eğer baktığınız H87 yetersiz göründüyse sebebi bu. Bunu bir kenara bırakırsanız, Core i3 ve Core i5 işlemcileri H87'yle kullanmalısınız.

Z87 yonga seti

Z87 Intel'in "üst düzey" yonga seti ve doğru dürüst CPU, GPU ve RAM hız aşırı hızını destekleyen tek modeli. Oyun tutkunlarını hedefleyen yonga seti H87 ile aynı yuvalara ve portlara destek veriyor fakat ek olarak üç kartlı SLI / CrossFireX yapılandırmasına açık. Z87 aynı zamanda SSD'lerde daha iyi güç optimizasyonu anlamına gelen "Lake Tiny" mimari uyumluluğuna sahip tek ürün.

Profesyonel kullanıcı, özellikle de oyun meraklıları dikkate alınarak tasarlanan Z87'li anakartları Core i7 işlemcilerle ve hızlı Core i5'lerle kullanmak en mantıklısı. En iyisi, hız aşırı hız potansiyelini değerlendirebilmek için kilitli (K serisi) yongalarla birlikte kullanmak.

Haswell uyumlu RAM

Çoğu durumda, mevcut DDR3 RAM'inizi Haswell anakartlarla kullanabilirsiniz. Eğer Sandy ya da Ivy Bridge'li makinenizdeki RAM'leri takacaksanız gayet sorunsuz çalışacaklardır. Çıkabileceğiniz maksimum RAM miktarı 32 GB (dört adet 8 GB'lık modül) ve bu rakam herhangi bir ev kullanıcısının ihtiyacının çok üstünde.

Buna rağmen Haswell mimarisi daha hızlı RAM'leri destekliyor, o yüzden performans artışı potansiyeli var. Ivy Bridge eskiden 2.800 MHz'e varan RAM hızını destek-

liyordu. Haswell ise hız aşırıyla 2.933 MHz'i destekliyor. Ne var ki bu hızlara erişmek için yüksek hız değerine sahip bir RAM'in yanı sıra Z87 yonga setli bir anakarta ve kilitsiz (yani K serisi) Haswell CPU'ya sahip olmalısınız.

Diğer anakartlar ve kilitli CPU'larda hız aşırıya uygulanmadığından, yeni bir sistem için hızlı RAM almak gereksiz. Çünkü sadece 1.600 MHz'de çalıştırabilirsiniz. Sandy ya da Ivy Bridge'li sisteminizde zaten 1.600 MHz'lik modüller varsa bunları kullanabilirsiniz. Eğer en düşük model Pentium'ları kullanacaksanız hızınız zaten 1.333 MHz ile sınırlı, o yüzden yeni belleğe boşuna para dökmeyin.

AMD sistemler

AMD şu anda Intel karşısında bir hayli geride kalmış durumda. Performans konusunda rakibiyle başa çıkamayan firma son birkaç yıldır farklı taktiklere başvuruyor. Söz konusu taktikler arasında ciddi fiyat kırma politikası ve masaüstü pazarının giriş düzeyine yönelme var.

Ne yazık ki AMD'nin rekabetçiliğini yitirmesi Intel'i tembelliğe sevk etti. Haswell CPU'larının şimdikinden çok daha güçlü olabileceği ortada. Ama Intel karşısında dişli bir hasım olmadığından geliştirme işini ağırdan alıp kârını artırıyor. AMD'nin tekrar Intel'e kafa tutar hale gelmesi zaman alacak ama durum umutsuz değil. AMD'nin 2014'te çıkacak Steamroller yongalarının, firmanın şu an CPU pazarındaki konumundan sorumlu olan, tek iş parçacığı işlemedeki düşük performans sorununu gidereceği söylentileri dolaşıyor.

Steamroller çıkana kadar piyasadaki AMD donanımı nispeten eski ve 2012 ortasından kalma Piledriver mimarisi üstüne kurulu. Ne var ki ucuza terfi arıyor ve halihazırda bir AMD sistemi kullanıyorsanız bu kılavuz hiç değilse AMD'li güncel bir bilgisayara kavuşmanızı sağlayabilir.

Piledriver CPU'ları

AMD'nin Piledriver yongaları ikiye ayrılıyor. Grafik kartını ayrıca almanızı gerektiren, tek başına çalışmak için tasarlanmış FX serisi ve CPU ile GPU'yu bir araya getiren A serisi. FX serisi performansa yönelirken APU'lar işyerlerini ve bütçesi dar kullanıcıları hedefliyor.

FX Serisi

Tüm FX yongaları Socket AM3+ tasarımına sahip ve hepsi de kilitsiz, yani büyük bir hız aşırıya potansiyeli var. Bu elbette teoride, zira AMD yongalarında Intel'in son CPU'larının yarısı kadar bile hız aşırıya yapılamıyor. Tek iş parçacığı performansı zayıf olsa ve CPU'ların yavaş olduğu izlenimi oluştursa bile AMD yongaları aslında çoklu iş parçacıkları söz konusu olduğunda, çoklu donanımsal çekirdekleri sayesinde bir hayli güçlü. FX serisi bir yonganın dört, altı ya da sekiz adet donanımsal çekirdeğe sahip olduğunu model kodunun ilk basamağından anlayabiliyorsunuz.

Tüm FX serisi yongalar DDR3-1866 RAM hızlarını destekliyor ve en yavaş iki model dışında (FX-4300 ve FX-4320) hepsi de 8 MB L3 önbellekle geliyor. İlk oyunculara yönelik tasarlanırsa da, Piledriver FX serisi yongaların performansının düşüklüğü ofis bilgisayarlarında ya da yoğun işler yapılmayan makinelerde eski grafik kartlarıyla bir arada kullanılmasını daha mantıklı kılıyor.

En ucuz FX serisi CPU: FX-4300, 3,8 GHz

En hızlı FX serisi CPU: FX-9590, 4,7 GHz

A serisi

A serisi CPU'lar Intel'in yeni Core nesillerine benziyor çünkü bunlar da bir CPU ile GPU'yu, AMD'nin APU (hızlandırılmış işlem birimi) adını verdiği birimde bir araya getiriyor. A serisi APU'ların iki ve dört çekirdekli çeşitleri var. Neredeyse tüm modelleri DDR3-1866'yı desteklese de, serinin

en hızlısı olan A10-6800K doğrudan DDR3-2133 desteğine sahip. Tıpkı Intel CPU'lar gibi, AMD'de de "K" harfi yongalara hız aşırıya yapılabildiğini gösteriyor. Geriye kalan modellerde bu işlem yapılamıyor.

A serisi yongaların entegre grafik becerisi oyun ya da medya işleme sistemlerinden çok, günlük kullanıma uygun. Bununla beraber A serisi yongaların dâhili GPU'ları Ivy Bridge'in GPU'sundan biraz biçimde daha iyi. Özellikle de en yeni Richland APU'lar, Radeon 8000 serisi GPU'ların görücüye ilk çıktığı yer.

En ucuz A serisi: A4-4000, 3,0 GHz

En hızlı A serisi: A10-6800K, 4,1 GHz

Piledriver anakartları

AMD'nin birbirinden net biçimde ayrılmış iki farklı CPU serisi olduğu için, iki de farklı anakart yonga seti var. FX yongaları için AM3+ socket temelli yonga setleri, A serisi yongalar içinse FM2 socket temelli yonga seti. Bunlar da her biri farklı özelliklere sahip kategorilere ayrılıyor.

AMD yonga setleriyle ilgilendiğinizde her birinin farklı harfle bittiğini görebilirsiniz. Bunların anlamı aşağıdaki gibi (anakart üreticileri bunu değiştirebiliyor).

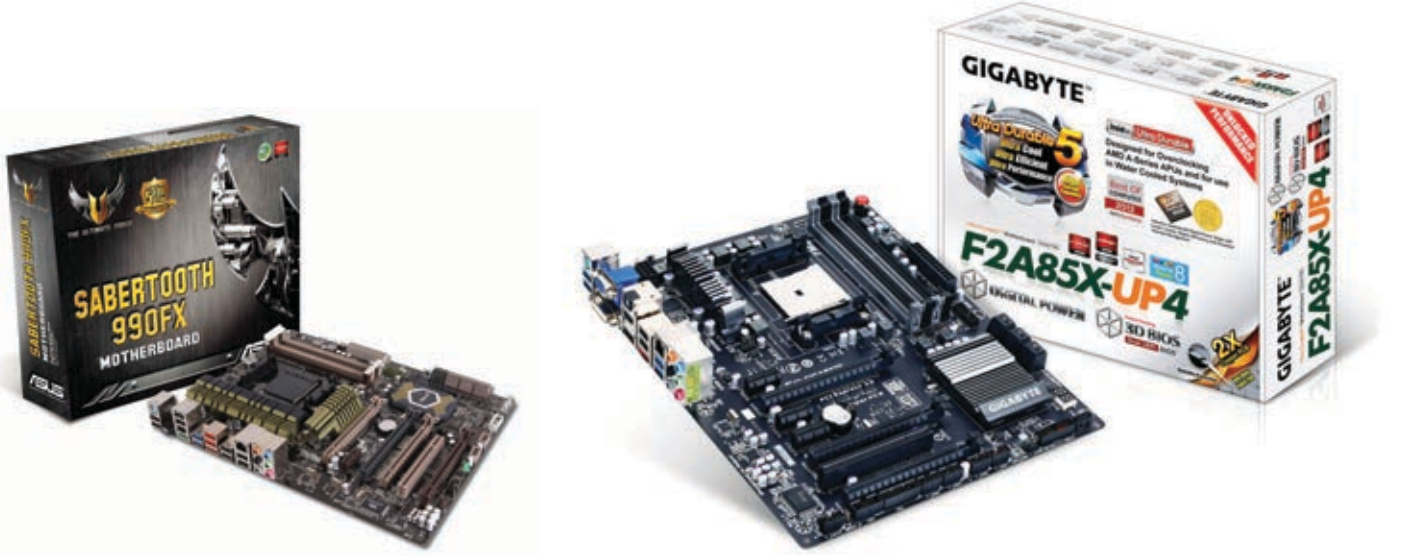
- G yonga setlerinde dâhili grafik ve PCIe x16 yuvası var.
- M yonga setleri mobil işlemciler için.
- GX yonga setlerinde PCIe x16 yuvası var ve bir grafik kartıyla APU'nun dâhili GPU'sunu kullanarak CrossFireX'i destekliyor.
- X yonga setleri iki adet PCIe x16 yuvasına sahip ve çift kartlı CrossFireX yapılandırmasını destekliyor.
- FX yonga setleri dört adede kadar PCIe x16 slotu barındırıyor ve dört kartlı CrossFireX yapılandırmasını çalıştırabiliyor.

AM3+ anakartlar

AM3+ FX serisi CPU'lar performanslı sistemlere yönelik olduğundan anakartları da daha çok özellikli. Piledriver yonga setleri 970 ve 990FX.

990FX multi SLI / CrossFireX desteğine sahip, yani aynı anda dört grafik kartı bağ-

lanabiliyor. Altı ila sekiz adet SATA 6 Gbps, beşi PCIe 2.0, ikisi ise standart PCI olan yedi PCI yuvası. Eski oldukları için bu anakartlar native USB desteklemiyor. Çünkü önceki AMD yonga setinin güney köprüsü burada da kullanılmış (SB950). Bununla birlikte birçok anakart iki ila dört USB 3.0 portunu destekleyen ayrı bir USB 3.0 denetçisi içeriyor. Ayrıca kartın üstünde 14 adet USB 2.0 yuvası var.

AM3+ yonga setinin başarılı olduğu bir konu varsa o da geriye dönük uyumluluk. Mevcut herhangi bir AM3+ yongasını Piledriver uyumlu bir anakartta kullanabilirsiniz. Yani işlemci değiştirmeden anakartı yenilemek isterseniz en azından böyle bir seçeneğiniz var.

FM 2 anakartlar

A serisi CPU satın alıyorsanız bir FM2 ana kartına ve şu üç yonga setinden birine ihtiyacınız var. A55, A75 ya da A85X. Her zamanki gibi düşük model numarası en basit, yüksek olanı ise en çok özelliğe sahip olan.

A55, altı adet SATA 3Gbps ve 14 USB 2.0 portu destekliyor. A75 ise altı adet SATA 6Gbps ve bir de USB 3.0 denetçisi içeriyor. USB 2.0 portların dördünün yerini USB 3.0 portları almış. Ayrıca A75'in RAID ve dahili gigabit Ethernet'i var. Son olarak da A85X, A75'le aynı. Fakat SATA 6Gbps yuvaları sekiye çıkmış, CrossFireX desteği için yüksek hızlı bir PCI 2.0 yuvası eklenmiş.

Unutmayın ki Socket FM2 kısa süre içinde, hem eski Trinity ve Richland FM2 yongalarıyla geriye dönük uyumluluğu koruyan hem de Steamroller APU'larına destek verecek olan Socket FM2+'ye yerini bırakacak. Steamroller anakartların ve CPU'ların 2013'ün son (ya da büyük olasılıkla)

2014'ün ilk çeyreğinde piyasaya çıkması bekleniyor. O yüzden şimdiden FM2'li bir ana kart almanızı önermiyoruz. Birkaç hafta içinde modası geçebilir!

Piledriver RAM

Piledriver anakartları DDR3-1866'ya kadar RAM hızlarını destekliyor. O yüzden, belleğiniz DDR3-1600'den daha yavaşsa Piledriver platformuna geçerken RAM yükseltmesi yapmanızı öneriyoruz. Zaten DDR3-1600 çalıştırıyorsanız pek faydasını görmeniz muhtemel değil.

Piledriver bellek desteği Intel'inkinden çok daha iyi görünse de durum aslında farklı. Çoğu yüksek hızlı RAM'de düşük hız profilleri de var ve CPU / ana kart kombinasyonunun sunduğu optimum performans buysa DDR3-1866 modüllerinin

DDR3-1600 hızında da çalışabiliyor. DDR3-1866 desteği AMD tarafından ancak belli koşullar altında garanti ediliyor, o yüzden ancak pahalı bir CPU ve anakart alıyorsanız daha hızlı RAM'lere para vermelisiniz.

Bu yazımızın size uygun sistem kombinasyonunu belirlemede faydalı olduğunu umuyoruz. Tüm temel bileşen terfilerinde fiyat, performans ve uzun ömür arasında bir uzlaşmaya varmanız gerekir. Ancak AMD'nin mevcut durumu göz önüne alınırsa, ev eğlencesi için Piledriver sistemi almayı tavsiye edemiyoruz. Ancak ofis kullanımı ve evde hafif işler için daha ekonomik bir seçim olabilir. Önemli olan, donanımınızın sizin kafanızdaki kullanım amacına uygun olması. Tabii ki ileride terfi ettirilebilir olmasını da yabana atmamalı. balkim@chip.com.tr

HTC One SV Zayıf kamerası ile uygun fiyatlı LTE akıllı telefon

HTC One SV, Android 4.1.2 ile geliyor, ama sadece HTC Sense kullanıcı ara yüzünün 4+ sürümü ile. Bu da demek oluyor ki Blinkfeed ya da Zoe gibi küçük araçlar bulunmuyor, fakat One X+ ve benzerlerinden tanıdık olduğumuz özelliklere ilişkin başarılı bir tasarımı var. Eski bir sürüm olmasına rağmen, yazılım olarak fazla bir eksiği bulunmayan iyi bir OS-UI kombinasyonu oluşturulmuş. Devamlı ana ekrana basılması, ana noktaların altında ayarların sıralandığı Widgets menüsünü açıyor. Ekranın sağ altındaki sensör butonu ile en son uygulama görüntüsü açılabilir, fakat buna rağmen sadece birkaç uygulama gösteriliyor. Tasarımı bizlere One S'i hatırlattı, ama bu HTC modelinde daha fazla plastik kullanılmış. SV'nin arka kısmı gerçekten güzel. Şimdilerde favori olan mat beyaz arka kapağı çıkarılabilir. Altında pilini, SIM kartını ve microSD yuvasını görebilirsiniz.

Telefonun ekranı diyagonal olarak 4,3 inç ve testlerimizde iyi sonuçlar aldı. LCD ekran gayet parlak ve kontrast bakımından zengin, fakat sadece 8000 x 480 piksellik çözünürlüğe sahip. Bu yüzden eğik kenarlarda pikseller görünür hale geliyor. Dokunmatik ekran hareketlere gayet hızlı cevap veriyor ve performans olarak One SV oldukça iyi. Bunun en büyük sebebi ise Qualcomm'un çift çekirdekli işlemcisi. Bizim test ettiğimiz One SV sürümü LTE'yi destekliyordu, fakat 4G'si olmayan daha

ucuz çeşitleri de mağaza raflarında mevcut.

Potansiyel internet hızı kullanılan One SV sürümüne göre değişmekte. SV, temel cep telefonu özelliklerinde gerçekten çok başarılı – ses kalitesi ve pil. Akustik kalitesi gayet yüksek; buna rağmen sesi birazcık doğallığın ötesinde gözüküyor. Diğer bir yandan telefon hoparlöründeki gürleme rahatsız edici. Pili gayet iyi, çevrimiçi kullanımda yedi saat dayanabiliyor, fakat One SV'nin 5 megapikselli kamerası bizce etkileyici değil: çoğu zaman fotoğraflarda yüksek parazitli bulanık ve düşük renk doğruluğunda sonuçlar veriyor –sağdaki test fotoğrafına bakın.

TEST SONUCU

HTC One SV, parlak görüntüsü, hızlı performansı ve LTE ile internet erişimi sayesinde gayet etkileyici ve bu özellikleri sayesinde CHIP Top 10 listemizde üst sıraları zorluyor – 1000 TL'lik bir akıllı telefon için iyi bir performansa sahip, bu yüzden fiyat-performans dengesi gayet uyumlu. Fakat 5 megapikselli zayıf kamerası ve düşük dâhili belleği yüzünden eleştiri alabilir. Bizim tavsiyemiz ise bir hafıza kartı satın almanız.

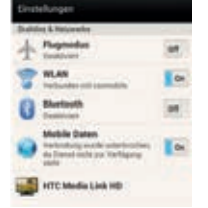
- + Harika performans, uzun pil ömrü, düzgün donanım özellikleri
- Zayıf kamera ve hoparlör, düşük görüntü çözünürlüğü

TEST LABORATUVARINDAN

Modern akıllı telefonlar, sadece bir telefondan çok daha fazlası. Bu yüzden, akustik testlerin yanında, sörf süresi hesaplamasından, kamera sınavına kadar daha kapsamlı testlerden geçmeleri gerekiyor.

Genel görünüm ve sadelik

HTC One SV, sahibini gayet düzenli hazırlanmış menüsü ve kolay anlaşılır mesajları ile destekliyor.

Bulanık ve çamurlu

Testteki çimen resmi de gösteriyor ki 5 megapikselli kamera, genelde ince yapıyı çamurlu bir görünüme çeviriyor.

Radyasyon kontrol altında

Konu telefondaki radyasyona geldiğinde, HTC'den yana hiçbir şikâyetimiz yok – fakat Galaxy Note 2 gibi modern cep telefonları radyasyonu daha iyi kontrol altına alıyor.

■ HTC ONE SV ■ SAMSUNG GALAXY NOTE 2
■ CEP TELEFONU ORTALAMASI

CEP TELEFONU RADYASYONU (SAR DEĞERİ)

TEKNİK VERİLER

MOBİL İLETİŞİM STANDARTI	GSM-Quadband, EDGE, UMTS, LTE
SARJ ÖMRÜ (ARAMA/ÇEVİRİMİÇİ)	6:39 / 6:56 saat
SAR DEĞERİ (RADYASYON YÜKÜ)	0,54 Watt/kg
ARAYÜZ	WLAN, USB 2,0 (micro), Bluetooth, NFC
EKRAN BOYUTU/ÇÖZÜNÜRLÜK	4,3 inç / 480 x 800 Piksel
HAFIZA (DÂHİLİ/GENİŞLETİLEBİLİR)	8 GByte / microSD
İŞLETİM SİSTEMİ	Android 4.1.2 ile HTC Sense 4+
BOYUTLAR / AĞIRLIK	6,7 x 12,8 x 1,0 cm / 126 g

DEĞERLENDİRME

TOPLAM PUAN	92,4
KULLANIM (%30)	94
İNTERNET (%20)	95
MULTİMEDYA (%20)	84
TELEFON FONK. (%20)	94
UYGULAMA MAĞAZASI (%10)	96
FİYAT	yaklaşık 1000 TL

CHIP Çok iyi (92)

Sony SmartWatch 2 SmartWatch 2'yi kolumuza taktık!

SmartWatch 2, dış görünümüyle normal bir saati andırıyor. Plastik kayışa ve yekpare camdan oluşan ekrana sahip. Elbette farklı kayış seçenekleri de mevcut. LCD ekran, 1,6 inç büyüklüğünde ve 220x176 pikselde. Dokunarak kullanabildiğiniz ekranda Android ceplerden aşına olduğumuz dokunmatik tuşlar bulunuyor. SmartWatch 2, IP57 sertifikasına sahip bir saat. Bu da demek oluyor ki SmartWatch 2 su ve toz geçirmiyor. SmartWatch 2 ile yaklaşık 1 metre derinlikte havuza girebilir ve 30 dakika kadar suda tutabilirsiniz. Saat, Android işletim sisteminin kırılmış bir sürümüyle çalışıyor. Uygulama indirdikçe genişleyen ekranları arasında rahatlıkla dolaşabiliyorsunuz. Facebook ve Twitter üzerinden gelen bildirimleri gösteren saat, bunun dışında pek çok uygulamayı daha çalıştırıyor. Cep telefonun kamerasını da kontrol edebilen saat ile telefon görüşmeleri yapamıyorsunuz ama cebinize gelen çağrıları cevaplayabilmeniz mümkün. SmartWatch 2'nin en iyi yanı Android 4.0 ve üzerinin bulunduğu ceplerle çalışabilmesi. NFC ve Bluetooth üzerinden cep ile eşleşen SmartWatch 2, bağlanmak için Akıllı Bağlantı isminde bir uygulama kullanıyor. Saatin diğer bir başarılı yanıysa pil ömrü. 7 güne kadar pil ömrü gösteren SmartWatch 2, normal kullanımlarda ise 3-4 gün görebiliyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

EKRAN	1,6 inç LCD (220x176)
UYUMLULUK	Android 4.0 ve üstü
BAĞLANTILAR	Bluetooth, NFC, micro USB
PİL ÖMRÜ	7 güne kadar (ortalama 3-4 gün)
AĞIRLIK	122 gram

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%40)	70
EKRAN (%15)	70
DON. ÖZELLİKLERİ (%15)	73
ERGONOMİ (%10)	75
FİYAT / PERFORMANS (%20)	70
FİYAT	449 TL

CHIP iyi (70)

Epson EH-TW5200 Ev eğlencesi için ideal

2D ve 3D projeksiyon sağlayan cihaz, beraberinde bir 3D gözlük de getiriyor. Oyun ve sinema keyfini büyük ekrana taşımak isteyenleri mutlu edecek özellikler içeren projektör, yaptığımız testlerde genel olarak başarılı bir performans gösterdi. 30 inçten 300 inç kadar değişik boyutlarda görüntü sağlayabilen EH-TW5200, lensin çevresinde yer alan modülleri kullanarak görüntüyü istediğiniz gibi düzeltmenize de olanak tanıyor. Böylece en net görüntüye rahatlıkla kavuşabiliyorsunuz. MHL desteği veren projektör, böylece cep telefonu veya tabletin içeriğine de ulaşabiliyor. HDMI – MHL portu ile cep telefonunuzu ve tabletinizi projektöre bağlayabiliyorsunuz. 15.000:1 kontrast oranının sahibi olan projektör, 2D ve 3D görüntüler için 3LCD teknolojisini destekliyor. 2000 lümenlik eşit derecede yüksek beyaz ve renkli ışık çıkışı sağlayan cihaz, böylece iyi bir performans sunuyor. Ortalama 5000 saatlik ömür sunan cihaz, eğer tasarruf modunda kullanırsanız bu süreyi 1000 saat kadar yukarı taşıyabiliyor. Böylece toplamda 6000 saatlik bir ömre sahip olan cihaz, normal seviyede 37 dB, ekonomik moda ise 29 dB gürültü düzeyinde çalışıyor. Normal görüntülerde gayet başarılı bir profil çizen EH-TW5200, görsellikteki başarısını 3D görüntülere de taşıyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

ÇÖZÜNÜRLÜK	Full HD
3D	Var
KONTRAST ORANI	15.000:1
ÖMÜR	5000 saat / 6000 saat (tasarruf modu)
BAĞLANTILAR	USB 2.0, kompozit giriş, cinch ses girişi, HDMI 1.4 (2x)

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%40)	73
EKRAN (%15)	72
DON. ÖZELLİKLERİ (%15)	74
ERGONOMİ (%10)	70
FİYAT / PERFORMANS (%20)	75
FİYAT	2800TL

CHIP iyi (72)

Xapptoys appBlaster appBlaster ile ava çıkın!

Android ve iOS için sunulan FRP türündeki oyunlar için ideal bir platform olabilen appBlaster, kabaca üç parçadan oluşuyor. İkiye ayrılmış bir tüfek ve cep telefonunuzu konumlandırabilmeniz için başka bir ayardan oluşan appBlaster, kolayca kullanılabilir. appBlaster, iOS tarafında Apple 3GS, 4, 4S ve 5 ile uyumlu yapıda. Ayrıca iPod Touch 4 ve 5'i de destekleyen cihaz, 4.7 inç ve altı ekran boyutuna sahip Android'li cep telefonları ile de kullanılabilir. Ürün, Android ve iOS işletim sistemine sahip akıllı telefonlarla eğlenceli bir oyuncağa dönüşebilir. appBlaster, şu an için 9 farklı oyunla kullanılabilir. Bunların çoğu iOS'a özel oyunlar. Ama Android tarafında da oyunlar mevcut. Aralarında appBlaster appCopter, Marine SharpShooter, Overkill gibi FPS tabanlı oyunlar olduğu gibi ayrıca Pull, Tin Can Alley ve Duck Hunter gibi tamamen eğlence yapımlar da bulunuyor. Elbette bu bahsettiğimiz oyunları appBlaster olmadan da cep telefonunuza indirip oynayabiliyorsunuz. Fakat oyunların sanal gerçeklik ve akselerometre destekleri sayesinde elinizin altında bir silah varken çok daha keyifli oynadığınızı belirtmemiz gerek. Özellikle Alien Attack hem iOS hem Android platformları için oldukça eğlenceli.

TEKNİK ÖZELLİKLER

IPHONE	iPhone 3GS, 4, 4S, 5
IPOD TOUCH	iPod Touch 4 ve 5
ANDROID	4,7 inç ve altı ekran boyutlu cihazlarla uyumlu
BUTON	2 adet
UYGULAMA DESTEĞİ	Var

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%40)	73
ERGONOMİ (%35)	75
ÖZELLİKLER (%15)	74
UYUMLULUK (%10)	80
FİYAT	79 TL

CHIP iyi (75)

Asus GTX770 DirectCU II OC Kendinden overclocklu ekran kartı

Asus'un GeForce GTX 770'e göre overclockladığı ve kendi teknolojilerini üzerine uyguladığı GTX 770 DirectCU II OC, taban karta göre performans anlamında bir adım önde. Performansa büyük katkı sağlayan yanlarından biri de elbette kartın tasarımı. DirectCU II OC, SSU soğutma tasarımı ısı boruları ile ısı transferi konusunda başarılı bir şekilde çalışıyor. Nikel kaplamadan oluşan ısı boruları, ısı transferini hızlandırırken, çift yönlü ısı transferi yaparak mevcut soğutma sistemleri ile aynı alanda iki kat daha fazla soğutma kapasitesi sunuyor. Bunun yanında fanlarıyla da gayet sessiz çalışıyor. Kart, GK104 kod adlı grafik yongasını taşıyor. İşlemcinin saat hızlarına baktığımızda 1058 MHz baz ve 1110 MHz Boost değerlerini görüyoruz. 2 GB bellek kapasiteli olan DirectCU II OC, 256 bit bellek arayüzünü kullanıyor ve 7010 MHz bellek hızına çıkabiliyor. GTX 670'e göre yaklaşık %14 oranında performans artışı gözlemleyebildiğiniz kart, özellikle DIGI+ VRM teknolojisi ile verimliliğe katkıda bulunuyor. Verimliliği %15 arttıran bu teknoloji, güçteki paraziti de %30 oranında azaltıyor. Crysis 3'te GTX 770'in bir adım önünde yer alan kart, 70 FPS üretiyor. Battlefield 3'te ve Assassin's Creed 3'te de durum farklı değil.

TEKNİK ÖZELLİKLER

GRAFİK MOTORU	Nvidia GeForce GTX 770
GPU BASE CLOCK	1058 MHz
GPU BOOST CLOCK	1110 MHz
BELLEK	2 GB / 256b GDDR5
BAĞLANTILAR	DVI, HDMI, DisplayPort

DEĞERLENDİRME

PERFORMANS (%50)	93
DON. ÖZELLİKLERİ (%30)	91
KULLANIM KOLAYLIĞI (%15)	91
BAĞLANTI SEÇENEKLERİ (%10)	90
FİYAT	1100 TL

CHIP çok iyi (91)

TP-Link TD-W8970 Hem ADSL modem hem Router

Siyah renkli geniş bir gövdeye sahip olan router (yönlendirici), üç adet sökülebilir dev antene sahip. Her biri 5 dbi gücünde olan bu antenler sayesinde böylece özellikle geniş etki alanı yaratılabilir. Bağlantılar elbette arka yüzeyde konumlanmış. Burada dört adet Ethernet bağlantısı görüyoruz. Bu çıkışların hepsi gigabit desteği gösteriyor. Böylece dosya transferlerinde önceden yaşadığınız sorunları unutabilirsiniz. Ayrıca bunlardan biri WAN olarak kullanılabilir. Ayrıca yine burada iki USB portu görüyoruz. Böylece sabit diskinizi modeme bağlayıp NAS gibi kullanabiliyor veya yazıcınızı ağa açabiliyorsunuz. FTP Server ve Media Server için de kullanabileceğiniz USB portlarından iki adet sunması da cihazın büyük artılarından. 300 Mbps kablolu hız sunan TD-W8970, performansıyla gayet tatmin edici. Bunda elbette menzili genişleten yüksek antenlerin de büyük katkısı var. Böylece özellikle HD video akışlarında ve online oyunlarda performans almanız mümkün. 802.11b/g/n standartlarını destekleyen cihaz, yeni nesil standart olan 802.11ac'yi arayanları eli boş çeviriyor. Diğer yandan yalnızca çalışma temposuyla değil, aynı zamanda arka planı, yani yazılım tarafıyla da beğendiğimiz TD-W8970, diğer TP-Link ürünleri gibi gayet kullanışlı bir arabirimin sahibi.

TEKNİK ÖZELLİKLER

STANDART	802.11 b/g/n
FREKANS	2.4 GHz
HIZ	300 Mbps
BAĞLANTILAR	LAN (4 adet), RJ11, USB 2.0 (2 adet)
BOYUTLAR	243 x 160,6 x 32,5 mm

DEĞERLENDİRME

PERFORMANS (%50)	90
DON. ÖZELLİKLERİ (%25)	85
ERGONOMİ (%15)	85
KULLANIM KOLAYLIĞI (%10)	90
FİYAT	244 TL

CHIP iyi (88)

Samsung Galaxy Note 10.1 2014 Büyük tablet arayanlara

Samsung, elindeki neredeyse her şeyi tableti ne eklemekten geri durmamış. 10,1 inçlik 2560x1600 çözünürlüklü bir ekrana sahip yeni tablet, 1,9 GHz dört ve 1,3 GHz dört çekirdekli Exynos işlemci (aynı anda sadece 4 çekirdek çalışıyor), 3 GB RAM, 8 megapiksel kamera ve işletim sistemiyle iç içe geçmiş diyebileceğimiz S Pen kalemle geliyor. Metal görüntüsüne sahip plastik çerçeve ve yine sahte deri görünümündeki arka kapak, yeni Note 10.1'deki yerini almış. 2.560x1.600 çözünürlüklü ekran, geçen seneki Note 10.1'e göre önemli bir gelişim göstermiş. Çözünürlüğü ikiye katlanan ekran, 299ppi'lik ekranında etkileyici bir resim kalitesi sunuyor. Belki Retina ekranlı iPad kadar dengeli renklere sahip değil, ancak oyunlarda ve videolarda çok canlı renkler sunuyor. Galaxy Note 10.1 2014, Android'in en son sürümü olan KitKat'la değil, Android 4.3 Jelly Bean ile geliyor. Note 10.1'in neredeyse çocuksu simge tasarımı, aslında tabletin iş kullanımına yönelik olduğunu düşünebileceğiniz tasarımına ve özellikle biraz ters düşüyor. Ancak arayüzde pek çok gelişim görmek güzel. Tabletle gelen en faydalı işlev ise S Pen kalem. Son yıllarda Samsung'un durmaksızın geliştirdiği S Pen entegrasyonu, artık TouchWiz'in önemli ek özelliklerinden biri.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLETİM SİSTEMİ	Android 4.3
İŞLEMCI	Qualcomm Snapdragon 800 2.3 GHz
EKRAN	10,1 inç (2560x1600)
BELLEK	3 GB
DEPOLAMA	16 GB

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%40)	90
EKRAN (%15)	85
DON. ÖZELLİKLERİ (%15)	87
TAŞINABİLİRLİK (%10)	88
PERFORMANS (%20)	95
FİYAT	1365 TL

CHIP iyi (88)

LG G Flex LG'nin kavisli cebi testteydi!

LG G Flex oldukça büyük bir telefon. 6 inçlik cebin yukarıdan aşağıya kavisli şekli, en çok fark edilen yanı. Ekran yeterince iyi görünüyor ancak Nexus 5 veya HTC One gibi telefonların keskinliğine yaklaşıyor. Ekranın üzerinde kulaklık, ortam ışığı sensörü ve ön yüz kamerası bulunuyor. Telefonun altındaysa mikrofon, şarj portu ve 3,5 mm'lik kulaklık jakı var. Cihazın arkasında ise flaşlı 13 MP kamera, LG G2'de olduğu gibi ses açma kapama ve güç düğmeleri yer alıyor. LG G Flex, Nexus 5 gibi 2,26 GHz Snapdragon 800 işlemci, 2 GB RAM ve 32 GB dahili depolama alanıyla geliyor. Telefonun içinde herhangi bir bellek kartı slotu bulunmuyor. 3.500 mAh'lık büyük bir pile sahip LG G Flex, tek şarjla 2-3 günü rahatlıkla çıkarabiliyor. Android 4.2.2'yle (Jelly Bean) gelen LG G Flex, LG'nin özel arayüzünü kullanıyor. G Flex'in gerçek hayattaki performansı harika. 1 haftalık denememizden sonra günlük kullanımda, uygulamaları kullanırken, oyun ve video izlerken G Flex'in performansının sizi hayal kırıklığına uğratmayacağını rahatça söyleyebiliriz. G Flex'i kullandığımız sürece herhangi bir gecikme veya takılmaya rastlamadık. Bunda 2.26 GHz Snapdragon 800 işlemcinin ve 2 GB RAM'in önemli katkısı olsa gerek.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLETİM SİSTEMİ	Android 4.2
İŞLEMCI	Qualcomm MSM8974 Snapdragon 800 2.26 GHz
EKRAN	Curved P-OLED 6 inç (720x1280)
BELLEK	2 GB
DEPOLAMA	32 GB

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%40)	90
İNTERNET (%20)	88
MULTİMEDYA (%20)	89
TELEFON FONKSİYONU (%10)	90
PERFORMANS (%20)	90
FİYAT	Belli değil

CHIP iyi (89)

Arma Venes 15 Dünyanın en küçük oyun PC'si

Nvidia'nın lokal sistem üreticilerini desteklediği proje kapsamında üretilmiş PC'ler arasında bulunan Arma Venes 15, iyi bir örnek olarak karşımıza çıkıyor. Kolay taşınabilir, kompakt ve güçlü mimarisi ile dikkat çeken Arma Venes 15, dünyanın en küçük boyutlu oyun PC'lerinden biri olarak da önem arz ediyor. Oyun konsollarına yakın boyutları ile küçük bir kutu görünümünde olan Venes 15, oturma odaları için de gayet uygun. Kasası içinde Nvidia'nın güçlü GeForce GTX 760 GPU'sunu taşıyan Venes 15, başarılı teknolojileri de beraberinde getiriyor. GeForce Experience ile sürücülerini otomatik güncelleyen sistem, GeForce ShadowPlay ile de oyun anılarınızı yakalayıp paylaşmanıza olanak tanıyor. Venes 15'in GTX 760 ekran kartı, 1110 MHz Base Clock ve 1176 MHz Boost Clock saat değerleri sunuyor. 2 GB kapasiteli GDDR5 bellekleriyle oyuncuları tatmin edecek düzeyde performans sergileyen kart, test sürecimizde de başarı gösterdi. Battlefield 3, Assassin's Creed IV - Black Flag, Call of Duty: Black Ops 2 ve daha pek çok oyunu oynadığımız PC'de sonuç gayet iyiydi. Ayrıca kişiye özel tasarım ve konfigürasyon seçenekleri ile sunulan Venes 15'in elimizdeki modeli Intel Core i7 işlemciye sahip. 3,40 GHz hız sunan işlemci, 3,80 GHz'e kadar frekans artışı gösterebiliyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLETİM SİSTEMİ	Windows 8.1
İŞLEMCI	Intel Core i7-2600 3,40 GHz
EKRAN KARTI	Nvidia GeForce GTX 760 2 GB
BELLEK	8 GB DDR3
DEPOLAMA	1 TB

DEĞERLENDİRME

PERFORMANS (%50)	95
DONANIM ÖZELL. (%30)	93
KULLANIM KOLAYLIĞI (%10)	95
BAĞLANTI SEÇEN. (%10)	90
FİYAT	Belli değil

CHIP çok iyi (93)

Nokia Asha 503 Pahalı cepleri bir süre için unutun

Asha 503, Nokia'nın bütçe dostu telefon serisinin en son, işlevsel üyesi ve Asha 501'in üzerine daha iyi kamera, daha iyi sosyal ağ desteği gibi birkaç küçük yenilik getiriyor. Telefon, arka tarafında 5 megapikselli bir kamera ve LED flaşla sahip. 3 inçlik ve 240 x 320 piksel çözünürlüğündeki ekran, 4,7 inçlik Lumia 625 gibi ceplerin yanında oldukça küçük kalıyor. Ancak küçük ekranın eksikliğinin yerini uzun pil ömrü dolduruyor. Tam 35 gün bekleme süresi sunan cep, Nokia'nın Asha yazılım platformunun 1.2 sürümüyle çalışıyor. Telefonla birlikte 4 GB'lık bir microSD kart da geliyor. Ancak microSD slotuna dilerseniz 32 GB'lık bir kart takarak daha geniş bir alana sahip olabilirsiniz. Wi-Fi ve Bluetooth 3.0 iletişimini destekleyen telefonun GPS'i yok. Arka kamerasıyla ortalama fotoğraflar çeken cep, ön kamera ise bulundurmuyor. Bu nedenle görüntülü görüşme yapamıyorsunuz. 35 günlük bekleme süresi sunan telefon, 12 saat dolaylarında konuşma süresi sunuyor. Böylece en çok ihtiyaç duyulan pil problemine çare olan Asha 503, tasarımıyla ise oldukça küçük ve sağlam görünüyor. Yere düşse de çevresinde zarar görmesinden endişe duyacağınız pek ayrıntı bulundurmuyor. Telefonun toplam ağırlığı ise 110 gram.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLETİM SİSTEMİ	Nokia Asha 1.2
EKRAN	3.0 inç (240x320)
DEPOLAMA	4 GB (32 GB microSD)
BAĞLANTILAR	Wi-Fi, Bluetooth, microSD
PİL ÖMRÜ	840 saat bekleme, 12 saat konuşma

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%40)	70
İNTERNET (%20)	64
MULTİMEDYA (%20)	62
TELEFON FONKSİYONU (%10)	77
PERFORMANS (%20)	85
FİYAT	350 TL

CHIP iyi (70)

Pebble Akıllı saate farklı dokunuş

Tasarımıyla oldukça hoş görünen Pebble, 22 mm'lik plastik bir kayışa sahip. Plastik görünümüyle bazı kullanıcılar tarafından elbette sevilmebilir. Çevresinde yer alan düğmelerle rahatlıkla kullanabildiğiniz saatin pil ömrü 5 ila 7 gün arasında dayanabiliyor. Üzerinde e-paper LCD ekran bulunduran saat, siyah beyaz görüntü sunuyor. Bunların yanında su geçirmezlik özelliği bulunan saat, 45 metreye kadar tuzlu suya dayanıklı. iPhone ve Android desteğine sahip olan saat, telefonla Bluetooth üzerinden eşleşiyor. Gelen aramaları kontrol edebileceğiniz saat, telefon görüşmelerini ise desteklemiyor. Telefonunuzdaki uygulamalarsa, neredeyse aynı anda saate gönderiliyor ve böylece bildirimlerden haberdar olabiliyorsunuz. SMS, Twitter, Facebook, Google Maps, E-posta gibi uyarıları rahatlıkla saat üzerinden takip edebilirsiniz. Kişiselleştirmeye oldukça açık bir cihaz olan Pebble, şu an birçok akıllı saati geride bırakmayı başarıyor.

Oldukça basit kullanımı ve fiyatı bunda önemli etkenler. Ancak saatle telefonla konuşamayacağınızı ve fotoğraf çekemeyeceğinizi tekrar hatırlatalım. Bu arada Pebble'in iOS 7 ve iOS 7'nin Bildirim Merkezi ile tam uyumlu olarak çalıştığını da söyleyelim.

TEKNİK ÖZELLİKLER

EKRAN	1,36 inç e-paper (LCD) (144x168)
İŞLETİM SİSTEMİ	Pebble OS
PİL ÖMRÜ	5 ila 7 gün arası
BOYUTLAR	2 x 36 x 11,5 mm
AĞIRLIK	38 gr

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%40)	70
EKRAN (%15)	70
DONANIM ÖZELL. (%15)	80
ERGONOMİ (%10)	75
FİYAT / PERFORMANS (%20)	88
FİYAT	335 TL

CHIP iyi (75)

Panasonic Tough-Book CF-31 Askeri şartlara uygun

Askeri, savunma sanayii ve çeşitli saha alanlarında kullanım için uygun olan Toughbook CF-31, magnezyum alaşım ve sertleştirilmiş plastik kaplanmış. Notebook, IP65 standartlarına uygun olması ve MIL standartlarına göre test edilmiş olmasıyla gayet dayanıklı. 180 cm'den sert düşmelere karşı dayanıklı olan Toughbook CF-31, suya, toza, -20 ila 60 derece sıcaklıklara, yüzde 95'e varan nem düzeyine karşı da tam dayanıklılık gösteriyor. Hatta ezilmelere bile... Profesyonellerin çalışma performansını karşılamak adına dokunmatik bir ekranın sahibi olan cihaz, ekranıyla 13,1 inç boyutunda. Çevresindeki bağlantıları kapalı kapaklar altında tutan notebook, Wi-Fi, Bluetooth, GPS ve 3G bağlantı destekleriyle de zor anlarda en fazla ihtiyaç duyulan iletişimi sağlıyor. Intel Core i5 işlemciye sahip olan Toughbook CF-31, isteyenler için Intel Core i7 işlemci seçeneğiyle de tercih edilebilir. 2,9 GHz hızında atan güçlü kalbiyle adeta soluksuz çalışan Toughbook CF-31, i5-3380M vPro işlemcinin sahibi. Notebook, 4 GB kapasiteli RAM'ile gerekli performansı gösteriyor. Ekran kartı hanesini AMD Radeon HD 7750M ile dolduran cihaz, 500 GB HDD'ye sahip. Ayrıca bilgisayar tam 8850 mAh'lık bir bataryanın da sahibi. Dev bataryasıyla tam 12 saate kadar pil ömrü gösteren Toughbook CF-31, uzun süreli çalışma koşulları için uygun.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLETİM SİSTEMİ	Windows 8
EKRAN	AMD Radeon HD 7750M 512 MB
DEPOLAMA	500 GB
BAĞLANTILAR	Wi-Fi, Bluetooth, GPS, 3G, USB 2.0 (x3), USB 3.0, HDMI, LAN
PİL ÖMRÜ	12 saate kadar

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%40)	95
EKRAN (%15)	87
DONANIM ÖZELL. (%15)	90
ERGONOMİ (%10)	70
FİYAT / PERFORMANS (%20)	95
FİYAT	Belli değil

CHIP çok iyi (90)

Exper EasyPad T8Q Kompakt tasarımı mini tablet

Şık bir görünüme sahip olan EasyPad T8Q, tasarımıyla iPad mini'ye büyük benzerlik gösteriyor. 7,15 mm'lik kalınlığa ve 320 gram ağırlığa sahip olan tablet, oldukça rahat taşınabiliyor. 7,9 inç ekranın sahibi olan tablet, ekranının üzerinde küçük bir ön kamera bulunduruyor. Tabletin çevresine baktığımızda sağ yüzeyde ses butonlarını ve microSD kart girişini görüyoruz. Alt yüzeyde iki hoparlör bulunuyor. Geri kalan tüm bağlantılara üst kenarda yer verilmiş. Burada kulaklık, HDMI ve USB bağlantısını görebiliyoruz. Arka yüzde ise yalnızca köşede bir arka kamera var. Tablet, 7,9 inç IPS kamerasıyla 1024x768 piksel çözünürlük sunuyor. Ekran IPS panel. Böylece 178 dereceye kadar geniş görüş açısı alabiliyorsunuz. Ekran gerek dokunmatik hassasiyeti gerek canlılığıyla gayet başarılı. Rahat bir görşellik ve kullanım sağlayabiliyorsunuz. Android işletim sistemiyle çalışan tablet, 4.2 sürümünü kullanıyor. Akıcı bir işletim sistemi deneyimi sunan tablet, işlemci olarak Allwinner A31 Cortex A7'nin sahibi. 1,0 GHz hız sunan işlemci dört çekirdekli olmasıyla avantaj sahibi. 1 GB RAM ve 8 GB ROM seçeneklerine de sahip olan tablet, en azından 16 GB'lık dahili hafıza sahibi olsaydı daha iyi olurdu diye düşünüyoruz. Ancak bu alanı microSD kart seçeneğiyle 32 GB daha arttırabilmek elinizde.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLETİM SİSTEMİ	Android 4.2
İŞLEMCI	Allwinner A31 Cortex A7 1,0 GHz (4 çekirdek)
EKRAN	IPS 7,9 inç (1024x768)
BELLEK	1 GB
DEPOLAMA	8 GB

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%40)	90
EKRAN (%15)	85
DON. ÖZELLİKLERİ (%15)	80
TAŞINABİLİRLİK (%10)	92
PERFORMANS (%20)	95
FİYAT	399 TL

CHIP iyi (89)

MODERN ZAMANLAR

Güncel kalın

Günümüzde hala PC'lerin sürücü güncellemelerinin ciddi bir sorun olması gerçekten de ilginç.

CHIP Test Editörü Şahin Ekşioğlu, donanım dünyasında dikkatini çeken gelişmeleri, her ay günlüğünde sizlerle paylaşıyor.

esahin@chip.com.tr,
www.chip.com.tr/blog/sahin

İster Intel, isterse AMD tabanlı bir sisteme sahip olun güncel sürücülerini kullanıyor olmanız önemli. Aslına bakarsanız uyumsuzluk sorunları eskisi kadar karşımıza çıkmıyor. Fakat yeni sürücülerini yüklediğinizde zaman zaman performans artışı ve genel bir sistem optimizasyonu söz konusu olabiliyor. Masaüstü ya da dizüstü sisteminizin sürücülerini güncellemek için sistem üreticisinin web sayfasına bakmak her zaman iyi bir fikir değil. Zira sistem üreticileri özellikle anakart sürücülerini konusunda neredeyse 1-2 yıl geriden geliyor. Diğer yandan intel.com ya da amd.com'a gittiğinizde, Destek/Sürücüler bölümünde sisteminizi otomatik tanıyıp size raporlayan ve buna göre sizin onayınız doğrultusunda gereken sürücülerini yükleyen uygulamalar var. AMD'nin sitesindeki uygulamayı denemedim. Fakat Intel'in uygulaması Windows altında sorunsuz çalışıyor. Bence mutlaka bir deneyin.

Çok para harcamayın

Amatörce ya da profesyonelce müzikle uğraşanların dilinden düşürmediği bir yazılımdı Cubase yıllarca. Cakewalk tutkunları da bir ara arzı endam ettiler fakat Cubase başkaydı. Derken Pro Tools havalı ismi ve donanımlarıyla yeni standartlar belirledi. DAW (Digital Audio Workstation) denilen sistemlerde çalışan bu yazılımların eski forsu yok. Daha doğrusu fiyatları nispeten daha uygun bir hale geldi. Zira ücretsiz ya da çok düşük ücretli alternatiflerin sayısı ciddi anlamda arttı. Profesyonelleri bir kenara bırakırsak ev stüdyoları için müzik yapmak

ciddi anlamda ucuzladı. Paranız varsa ve bu alanda harcamak istiyorsanız bütçeniz ne kadar geniş olursa olsun paranızın yetmeyeceği hala yüzlerce donanım ve yazılım mevcut. Fakat bu para harcama işine ne kadar dalarsanız müzik yapma tarafından da aynı hızla uzaklaşacağınızı unutmayın. Zira satın aldığınız yeni bir ses kartı ya da MIDI klavye sizi daha iyi bir müzisyen yapmayacaktır. Fakat o donanımı seçene kadar harcamanız zaman içinde muhtemelen epey beste yapabilirsiniz.

Müzik yapım yazılımları

Son dönemde dikkat ediyorum sanki bir minimalizm rüzgarı esiyor. Ev stüdyosuyla bir parça övünüp donanım tartışması yapmak için şanındandır. Fakat bu konularda kullanıcılar sanki daha bilinçli artık. Çoğu dizüstü PC işletim sistemi ister MacOS X isterse Windows olsun bu konuda yeterli imkanlara sahip. Bunu söylerken 10 kanallı aynı anda kaydetmeyeceğinizi varsayıyorum doğal olarak. Artık anakartlarda gelen standart ses kartı donanımı tatminkar olduğundan hele bir de SSD'niz ve yeterince RAM'e sahipseniz eksikliğiniz yok fazlanız var demektir. Tabii ne kadar minimalist takılırsanız takılın satın almayla mecbur olduğunuz bazı donanımlar var. Gitar sinyalinin teneke gibi duyulmaması için bir amplifikatör simülatörü ya da mikrofon bunların başında geliyor. Mikrofon demişken USB'den bağlanan geniş diyaframlı kondansatör mikrofonlar, bütçenizi sarsmadan sizi pek çok dertten

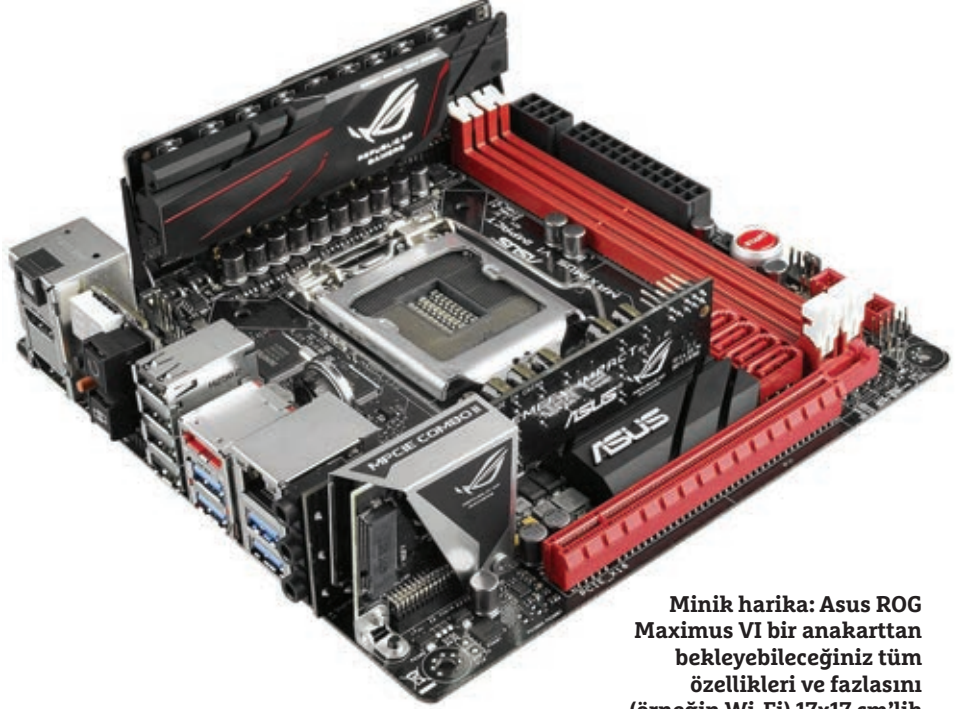

Yeni USB kondansatör mikrofonlarla kolayca stüdyo kalitesinde vokal kaydı yapabilirsiniz

kurtarabilir. Tabii herkesin ihtiyaçları farklı. Çünkü herkesin kafasındaki müzik farklı.

Amaca göre yazılım ve donanım

Aslında kimse alınmasın ama ben ev stüdyosunda kayıt yapan müzisyenleri temelde iki gruba ayırıyorum. Birinci grup kes yapıştırıcı bir grup. Bu müzisyenler, ağırlıklı olarak loop ya da döngü denilen kısa müzik parçalarını kullanarak şarkı yapıyorlar. Hip Hop ya da Rap için biçilmiş kaftan diyebileceğimiz bu tarzda şarkı üretmek için çok fazla teknik bilgi de gerekmiyor. İkinci grupsa nispeten ciddi müzikle uğraşılıyor. Yani ses kartının girişlerini farklı enstrümanlar için kullanıyor. Hatta bununla yetinmeyip donanımsal ya da yazılımsal 3. parti bileşenleri kullanmayı tercih ediyor. Aslında her iki gruba da giren 3. bir grup da var tabii ki. Hangi tür olursa olsun evinizde bilgisayar destekli müzik yapabilmek için üç temel bileşen şart. Bir DAW, kaliteli hoparlör ya da kulaklık seti ve MIDI destekli USB klavye (tuş hassasiyeti olan bir modeli tercih edin). Bu üç temel bileşeni edindiniz. Sıra geldi yazılıma. Google'da yapacağınız basit bir aramayla ücretsiz onlarca yazılıma ulaşabilirsiniz. Benim favorimse Presonus Studio One Free. Mac kullanıcıları ise Ardour'a bakabilir. Öte yandan bu yazıda size çok daha ilginç bir çözüm sunacağım. soundation.com adresinde sizi Flash temelli bir DAW yazılımı bekliyor. Kullanmak için siteye kayıt oluyorsunuz. Fakat genel olarak kayıt olmadan da yazılımın arayüzünü inceleyebiliyorsunuz. Giriş yaptıktan sonra bestenize başlayabilirsiniz. En güzel tarafıysa ortak beste çalışmalarının bu yolla çok kolaylaşması. Farklı coğrafyadaki insanların zamandan bağımsız şekilde ortaklaşa bir eser yaratabilmesi böylece mümkün oluyor. Unutmadan belirtirim eğer loop konusu ilginizi çektiyse freesound.org adresinde istemediğiniz kadar ücretsiz loop bulabilirsiniz.

Minik harika: Asus ROG Maximus VI bir anakarttan bekleyebileceğiniz tüm özellikleri ve fazlasını (örneğin Wi-Fi) 17x17 cm'lik bir alana sığdırarak size sunuyor.

Rüya PC'nin önündeki engel

Kendime öyle harika bir PC topladım ki sizinle paylaşmadan edemedim. Mini-ITX form faktörüne sahip bu PC, PlayStation oyun konsoluyla aynı boyutlarda. PC'nin beynini Intel Core i7-4770K işlemcisi oluşturuyor. Bu işlemci şu anda paranın satın alabileceği en iyi işlemcilerden birisi. 3.5 GHz saat hızındaki işlemcide 4 çekirdek ve HyperThreading desteği (toplamda 8 iş parçacığı) bulunuyor. 84 Watt TDP'ye sahip CPU'daki dahili grafik birimi ise Intel HD 4600.

Sistemde kullandığım anakart da tıpkı işlemci gibi çok özel bir model. Asus ROG Maximus VI, Z87 yonga seti ile donatılmış. Dahası kutusundan mini-PCI Express yuvasına takılmak üzere ayrı bir ses kartı çıkıyor. SupremeFX Impact adındaki bu ses kartının 115 db'lik sinyal/gürültü oranı oldukça başarılı.

Anakarttaki donanım monitörleri o kadar detaylı ki sisteme dair her detayı geçek zamanlı görüp müdahale etmek mümkün. Aslına bakarsanız bu PC'deki grafik birimi olan Intel HD 4600'ün sağladığı oyun per-

formansı benim için yeterli. Fakat genel olarak baktığımızda bu sistemin rüya PC olmasını engelleyen tek bileşen ekran kartı. Ekran kartları hala büyük, gürültülü ve çok güç tüketiyor. Mini-ITX sistemlerdeki güç kaynağının düşük profilli de olsa ekran kartını besleyebileceğinden şüpheliyim. Eminim yeni modellerde bu sorun nispeten çözülmüştür. Benim Thermaltake üretimi Mini-ITX kasam biraz eski bir model olduğu için 130 Watt'ı aşmamaya çalışıyorum.

Peki bu PC'de ne mi yapacağım? 128 GB'lık SSD'ye Windows 8.1, 256 GB'lık SSD'ye MacOS 10.9 kuracağım. 1 TB'lık bir sabit disk ise örnek ses deposu ve genel kullanıma açık olarak çalışacak. Kısaca Hackintosh bir PC'den bahsediyoruz. PC'de, Clash of Clans oynamaktan sıkıldığımda ya da arada kafamı rahatlatmak için Steam oyunlarımı oynamayı düşünüyorum. Asıl amacımsa PC'yi DAW olarak kullanmak. Apple Logic Pro X tek kelimeyle harika bir müzik üretim yazılımı ve bu PC'nin gücüyle birleşince verimli bir sistem ortaya çıkacağı kanaatindeyim. 📌

Ayın yeni ürünleri

CHIP TOP 10

CHIP Test Merkezi'ne her ay 100'e yakın ürün ulaşıyor. 14 kategoriden en ilginç olan yeni ürünleri sizler için bir araya getirdik. Ürünlerle ilgili ayrıntılı bilgileri tablolarda veya www.chip.com.tr adresinde bulabilirsiniz

SIRA 2 CEP TELEFONU ANDROID

LG G2

Çok iyi konuşma kalitesi, olağanüstü batarya süresi, yüksek performans, büyük Full HD ekran, LTE, NFC, WLAN-ac, kızılötesi verici, iyi kamera; ancak kayıt belleği biraz küçük
Toplam puan: 96,1
Fiyat: yaklaşık 1400

SIRA 3 TABLET WINDOWS

Microsoft Surface 2

Hızlı menü, fotoğraflarda hızlı geçiş ve güzel yakınlaştırma, iyi batarya süresi, düzgün oynatıcı, ince; ancak sync yazılımı yok, ekranı fazla yansıma yapıyor
Toplam puan: 88,3
Fiyat: yaklaşık 430 €

SIRA 8 DİJİTAL FOTO. MAKİNESİ GENEL ÇÖZÜM/STİL

Nikon Coolpix P7800

Çok iyi fotoğraf kalitesi, ışığı güçlü zoom objektifi, keskin katlanabilir ekran, çok sayıda kullanım öğesi, elektronik vizör; ancak ISO 800'den itibaren netlik azalıyor
Toplam puan: 85,2
Fiyat: yaklaşık 500 €

SIRA 13 SABİT DİSKLER SSD

Corsair Force LS 240GB

CSSD-F240GBLS: Çok hızlı veri transferi, düşük güç tüketimi, Phison PS3109 denetleyici; ancak vasat erişim süreleri
Toplam puan: 79,7
Fiyat: yaklaşık 170 €

SIRA 23 DİJİTAL FOTO. MAKİNESİ 1000 EURO'YA KADAR SLR

Fujifilm X-A1

Ucuz sistem kamerası, çok iyi noise davranışı, 16 MPiksel, hafif, WLAN, HDMI, flaş kızıağı, katlanabilir 3 inç ekran; ancak objektif seçeneği az
Toplam puan: 80,4
Fiyat: yaklaşık 590 €

DİJİTAL SLR FOTOĞRAF MAK.1000 €'YA KADAR

Sıra	Ürün	Toplam puan	Don. özell./kull. (%45)	Foto Kalitesi (%45)	Hız (%15)	Efektif megapiksel	Deklanşör gecikmesi (s)	Ağırlık (g)
1	Sony Alpha 77	90,2	820 €	80	100	95	24	390/760
2	Panasonic Lumix DMC-GH3*	88,3	1.000 €	91	91	75	15,9	470/1.010
3	Canon EOS 70D	87,4	1.000 €	81	95	86	20	1.930/4.760
4	Sony Alpha 65	87,3	620 €	81	94	90	24	430/860
5	Panasonic Lumix DMC-GX7*	86,5	1.000 €	85	92	75	15,8	270/500
6	Olympus OM-D E-M5*	85,9	900 €	82	93	80	15,9	250/530
7	Pentax K-30	85,8	500 €	87	89	74	16,1	440/1.100
8	Pentax K-5 IIs	85	1.000 €	79	93	82	16,1	710/1.760
9	Sony Alpha 58	84,8	420 €	88	88	66	19,8	530/1.100
10	Nikon D7100	84,5	930 €	83	88	81	24	1.140/1.200

* SİSTEM KAMERASI

DİJİTAL FOTOĞRAF MAKİNELERİ GİRİŞ SEVİYESİ

Sıra	Ürün	Toplam puan	Don. özell./kull. (%45)	Foto Kalitesi (%45)	Hız (%15)	Efektif megapiksel	Deklanşör gecikmesi (s)	Optik zoom (x)	Ağırlık (g)
1	Canon PowerShot SX240 HS	75,7	190 €	76	74	77	0,41	12	225
2	Canon PowerShot SX260 HS	75,5	190 €	76	75	77	0,45	12	230
3	Canon Ixus 255 HS	75,3	200 €	75	75	79	0,27	12	145
4	Casio Exilim EX-ZR20	75	190 €	70	71	100	0,15	15,9	8
5	Casio Exilim EX-ZR300	74,9	150 €	65	79	95	0,31	15,9	12,5
6	Sony Cyber-shot DSC-WX80	74,7	150 €	74	71	87	0,33	15,9	8
7	Casio Exilim EX-ZR400	73,8	200 €	60	81	97	0,28	15,9	12,5
8	Sony Cyber-shot DSC-WX50	73,2	170 €	68	74	87	0,37	15,9	5
9	Canon Ixus 500 HS	72,9	170 €	79	68	69	0,45	10	12
10	Panasonic Lumix DMC-SZ9	72	160 €	72	70	78	0,21	15,9	10

DİJİTAL FOTOĞRAF MAK. GENEL ÇÖZÜM/STİL

Sıra	Ürün	Toplam puan	Don. özell./kull. (%45)	Foto Kalitesi (%45)	Hız (%15)	Efektif megapiksel	Deklanşör gecikmesi (s)	Optik zoom (x)	Ağırlık (g)
1	Sony Cyber-shot DSC-RX100 II	90,1	750 €	96	86	84	0,39	20	3,6
2	Canon PowerShot G1 X	89,7	530 €	100	87	66	0,54	14,2	4
3	Canon PowerShot G15	89,4	420 €	89	92	86	0,33	12	5
4	Panasonic Lumix DMC-LX7	88,7	420 €	86	90	93	0,27	10	3,8
5	Sony Cyber-shot DSC-RX100	87,9	550 €	91	84	89	0,25	20	3,6
6	Fujifilm Finepix X20	87,6	530 €	86	88	93	0,23	12	4
7	Fujifilm Finepix X10	85,6	370 €	83	89	85	0,33	12	4
8	Nikon Coolpix P7800	85,2	500 €	81	94	77	0,35	12	7,1
9	Nikon Coolpix P7700	84,7	390 €	83	90	77	0,39	12	7,1
10	Panasonic Lumix DMC-LF1	84,2	400 €	80	87	91	0,28	12	7,1

DİJİTAL FOTOĞRAF MAK. KOMPAKT - MEGA-ZOOM

Sıra	Ürün	Toplam puan	Don. özell./kull. (%45)	Foto Kalitesi (%45)	Hız (%15)	Efektif megapiksel	Deklanşör gecikmesi (s)	Optik zoom (x)	Ağırlık (g)
1	Sony Cyber-shot DSC-HX50V	81,4	360 €	78	84	84	0,29	20,2	30
2	Sony Cyber-shot DSC-HX20V	80,2	350 €	77	82	82	0,32	18	20
3	Panasonic Lumix DMC-TZ41	79,7	290 €	75	83	83	0,24	18	20
4	Sony Cyber-shot DSC-HX10V	79,3	300 €	78	80	80	0,27	18	16
5	Casio Exilim EX-ZR700	78,4	240 €	69	83	83	0,26	15,9	18
6	Canon PowerShot SX280 HS	77,9	230 €	77	77	77	0,27	12	20
7	Sony Cyber-shot DSC-WX200	77,8	210 €	78	74	74	0,34	18	10
8	Fujifilm Finepix F900EXR	77,4	320 €	71	79	79	0,16	15,9	20
9	Panasonic Lumix DMC-TZ31	77,2	270 €	72	81	81	0,32	14	20
10	Panasonic Lumix DMC-TZ36	75,9	220 €	72	79	79	0,28	15,9	20

■ ZİRVE SINIFI (100-90) ■ ÜST SINIF (89-75) ■ ORTA SINIF (74-45) ■ TAVSİYE EDİLMEZ (44-0)
TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100) ■ VAR □ YOK

DİJİTAL FOTOĞRAF MAK. MEGAZOOM

Sıra		Toplam puan	Don. özell./kull. (40%)			Foto Kalitesi (45%)		Fiyat (yak.)		Etketir megapiksel	Optik zoom (x)	Ağırlık (gr)
			Foto Kalitesi (45%)	Fiyat (yak.)	Hiz (15%)	Dektirir gecikmesi (5%)						
1	Panasonic Lumix DMC-FZ200	85,9	420 €	73	100	86	0,42	12	24	595		
2	Canon PowerShot SX50 HS	85,2	370 €	79	93	82	0,34	12	50	600		
3	FujifilmFinepix X-S1	83,9	460 €	76	92	85	0,24	12	26	945		
4	Sony Cyber-shot DSC-HX200V	82,4	350 €	73	91	87	0,2	18	30	585		
5	Panasonic Lumix DMC-FZ62	82,2	230 €	77	90	80	0,2	15,9	24	495		
6	FujifilmFinepix HS50EXR	81,7	430 €	69	96	83	0,24	15,9	42	810		
7	Panasonic Lumix DMC-FZ72	79,8	350 €	67	94	80	0,21	15,9	60,1	610		
8	Canon PowerShot SX40 HS	79,5	360 €	77	87	68	0,44	12	35	600		
9	Sony Cyber-shot DSC-HX300	79,5	350 €	67	90	90	0,15	20,2	50	650		
10	FujifilmFinepix HS30EXR	77,7	330 €	63	93	82	0,23	15,9	30	690		

CEP TELEFONLARI

Sıra	Ürün	Toplam puan	Handing (%30)	İnternet (%20)	Telefon ve pil (%20)	Ekran boyutu (inç)	Kamera (megapiksel)	Pil süresi	WLAN (802.11)		
1	Samsung Galaxy Note 3	97,1	2000 TL	94	100	96	100	5,7	9:09	12,8	ac/n
2	LG G2	96,1	1400 TL	94	98	93	100	5,2	9:09	13,0	ac/n
3	Sony Xperia Z1	96	2000 TL	96	100	94	95	5	6:18	20,7	ac/n
4	HTC One	95,9	1700 TL	100	98	91	92	4,7	5:55	4,1	ac/n
5	Samsung Galaxy S4	95,6	1500 TL	93	100	92	99	5	7:11	12,8	ac/n
6	Sony Xperia Z	95,3	1500 TL	95	99	92	96	5	5:07	12,8	n
7	HTC One Mini	94,9	1300 TL	98	98	90	93	4,3	7:26	4,1	n
8	Apple iPhone 5S (64 GB)	94,8	2600 TL	98	98	89	90	4	6:31	8,0	n
9	LG Optimus G	94,5	1200 TL	96	98	89	94	4,7	5:49	13,1	n
10	HTC One X+	94,4	1200 TL	98	91	91	95	4,7	6:39	8,0	n

YAZICI ÇOK FONKSİYONLU MÜREKKEP PÜSKÜRTMELİ

Sıra	Ürün	Toplam puan	Baskı masrafları (%30)	Donanım/servis (%25)	Hız* (%15)	Ergonomi (%15)	Sayfa maliyeti me- tin/foto (cent)	Arabirimler (USB, LAN, WLAN)	Stand-by tüketimi (watt)	
		Fiyat (yak.)	Kalite* (%30)							
1	HP Officejet Pro 276dw	87,7	300 €	92	94	78	87	79	1,1/11	■/■/■ 8
2	Canon Pixma MX925	86,2	160 €	100	65	66	100	100	1,9/12	■/■/■ 6
3	HP Officejet Pro 8600 Plus	85,7	210 €	84	100	66	97	74	1,1/9	■/■/■ 6
4	Canon Pixma MG8250	82	380 €	89	51	100	90	94	3,2/12	■/■/■ 6
5	Canon Pixma MX715	81,3	160 €	97	55	78	90	88	2,9/12	■/■/■ 7
6	Canon Pixma MG5250	81	110 €	94	58	83	73	100	2,9/10	■/□/■ 5
7	Canon Pixma MG4250	80	85 €	98	61	85	62	89	3,0/11	■/□/■ 3
8	Brother MFC-J4510DW	78,8	120 €	81	79	66	89	79	1,7/12	■/■/■ 5
9	Canon Pixma MG3250	77,2	65 €	98	61	86	53	77	3,0/11	■/■/■ 4
10	HP Officejet 6600	76,8	110 €	98	75	48	66	77	2,0/11	■/□/■ 4

*YAZICI, TARAMA, KOPYALAMA

TABLETLER

Sıra	Ürün	Toplam puan	Kullanım (yak.)	Fiyat (%)	Donanım özellikleri (%)	Taşınabilirlik (%)	Pil süresi (internet, saat)	Ekran boyutu (inç)	
1	Apple iPad mini 64GB 4G	89,1	620 €	100	64	94	76	5:59	7,9
2	Asus Google Nexus 7 2	88,3	270 €	94	72	100	67	7:23	7
3	Microsoft Surface 2	88,3	430 €	99	77	84	67	8:02	10,6
4	Lenovo Yoga Tablet 10 (B8000)	88,2	300 €	96	84	84	66	7:04	10
5	Apple iPad 3 64GB 4G	87,5	710 €	100	82	69	74	8:01	9,7
6	Samsung ATIV S. PC (XE500T1C-H02DE)	87,3	650 €	92	90	79	78	8:33	11,6
7	Samsung Galaxy Tab 3 8.0 (SM-T3100)	85,8	280 €	93	71	93	66	6:57	8
8	Asus Memo P. FHD 10 (ME302C-1B012A)	85,3	350 €	94	79	78	68	6:33	10,1
9	Apple iPad 2 64GB 3G	85	550 €	99	70	72	71	6:39	9,7
10	Apple iPad 4 64GB 4G	85	760 €	100	77	61	75	5:46	9,7

TELEVİZYON LCD/PLAZMA, 40/42 İNÇ

Sıra	Ürün	Toplam puan	Görüntü kalitesi (%47,5)		Donanım özellikleri (%25)		Ergonomi (%15)		Kontrast (satırca/tahtası)		Parlaklık (cd/m2)		Ekran boyutu (inç)		HDMI
			Fiyat (yak.)												
1	Philips 40PFL8008S	95,7	1.250 €	100	94	95	192:1	318	4	40					
2	Samsung UE40F8090	95,3	1.100 €	94	100	100	199:1	311	4	40					
3	Samsung UE40F7090SL	92,5	950 €	92	96	96	190:1	279	4	40					
4	Philips 40PFL8007K	91,7	1.150 €	89	97	97	186:1	317	5	40					
5	Samsung UE40F6470	91,3	530 €	90	94	90	165:1	319	4	40					
6	Samsung UE40ES6300	90,9	640 €	91	93	100	183:1	204	3	40					
7	Panasonic TX-L42ETW60	90,8	750 €	86	93	99	163:1	213	3	42					
8	Philips 42PFL6008K	90,7	790 €	89	89	97	164:1	272	4	42					
9	Philips 40PFL7007K	88,6	880 €	88	85	97	192:1	431	5	40					
10	Toshiba 40L7363DG	88	540 €	90	86	83	172:1	282	4	40					

INTEL ANAKARTLAR SOCKET 1155

Sıra	Ürün	Toplam puan	Donanım özellikleri (%40)	Performans (%35)	Kullanım (%25)	Yongaseti	Ekran (VGA/DVI/HDMI)
1	Gigabyte GA-Z77X-UD5H	97,4	220 €	94	100	100	Z77 2 ■/■/■
2	Asus Maximus V Extreme	97,3	350 €	100	95	96	Z77 1 □/□/■
3	Asus P8Z77-V Premium	95,7	370 €	100	94	92	Z77 2 □/□/■
4	Gigabyte G1.Sniper 3	95,3	290 €	99	92	94	Z77 2 ■/■/■
5	Asus Maximus V Formula	94,5	260 €	93	99	91	Z77 1 □/□/■
6	Asus P8Z77-V Deluxe	93,7	230 €	95	94	90	Z77 2 □/□/■
7	MSI Z77 MPower	92,3	140 €	86	96	98	Z77 1 □/□/■
8	Asus Maximus IV Extreme	91,7	300 €	86	94	98	P67 2 □/□/□
9	Asrock FatalTy Z77 Professional	90,2	190 €	95	92	81	Z77 2 □/□/■
10	Asus Sabertooth Z77	89,7	220 €	87	93	90	Z77 1 □/□/■

TELEVİZYON LCD/PLAZMA, 43 İNÇ ÜZERİ

Sıra	Ürün	Toplam puan	Görüntü kalitesi (%47,5)		Donanım özellikleri (%25)		Ergonomi (%15)		Kontrast (satırca/tahtası)		Parlaklık (cd/m2)		Ekran boyutu (inç)	
			Fiyat (yak.)								HDMI			
1	Panasonic TX-L65WT600E	95,9	6.500 €	100	100	93	201:01:00	290	4	65				
2	Samsung UE85S9	93,8	35.650 €	96	99	98	201:01:00	367	4	85				
3	Philips 46PFL9707S	93,2	2.100 €	97	94	87	200:01:00	326	5	46				
4	Samsung UE65F9090	93,2	6.000 €	94	100	98	180:01:00	399	4	65				
5	LG 84L960V	91,4	14.950 €	97	91	88	198:01:00	161	4	84				
6	Philips 46PDL8908S	91,1	2.200 €	94	93	85	185:01:00	375	4	46				
7	Sony KDL-46W905A	90,8	1.600 €	95	85	90	198:01:00	313	4	46				
8	Toshiba 55ZL2G	90,7	3.250 €	100	92	80	218:01:00	357	4	55				
9	Philips 46PFL8007K	90,6	1.450 €	92	92	88	197:01:00	340	5	46				
10	LG 55L960V	90,2	2.450 €	90	93	100	156:01:00	483	4	55				

SABİT DİSKLER SSD

Sıra	Ürün	Toplam puan	Erişim süresi (µs)	Pratik test (%25)	Güç tüketimi (%10)	Okuma/yazma hızı (MB/s)		
1	Samsung 840 EVO 1 TB (MZ-7TE1TOBW)	93,7	530 €	99	100	98	46	527/511
2	Samsung SSD 840 Pro (MZ-7PD512)	89,6	390 €	98	77	100	59	518/470
3	Samsung 840 EVO 750GB (MZ-7TE750BW)	89,2	410 €	99	88	98	32	537/447
4	Samsung SSD 840 Pro (MZ-7PD256)	89,2	200 €	98	79	100	53	520/443
5	Samsung 840 EVO 500GB (MZ-7TE500BW)	89	290 €	99	86	98	33	537/462
6	OCZ Vector 256 GB (VTIR1-25SAT3-256G)	84,8	270 €	98	77	97	19	514/499
7	Samsung 840 EVO 250GB (MZ-7TE250BW)	83,8	150 €	98	65	97	42	544/329
8	Crucial M500 480 GB (CT480M500SSD1)	82,8	280 €	95	81	94	11	527/427
9	OCZ Vertex 450 256 GB (VTX450-25SAT3-256G)	81,8	200 €	96	73	95	14	498/498
10	Samsung 840 EVO 120GB (MZ-7TE120BW)	81,2	90 €	93	60	96	49	523/274

■ ZİRVE SINIFI (100-90) ■ ÜST SINIF (89-75) ■ ORTA SINIF (74-45) ■ TAVSİYE EDİLMİZ (44-0)
TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100) ■ VAR □ YOK

İşlemci rehberi

Piyasada satılan işlemci ve grafik yongalarıyla ilgili performans bilgilerini CHIP CPU-GPU rehberinde bulabilirsiniz

Ufuk Yamankılıçoğlu

Ucuz Haswell yongaları geldi: Masaüstü işlemcilerde üç yeni işlemciyle Intel, dördüncü nesil işlemcilerini alt sıralara doğru genişletiyor. Bunların arasında en ucuz olanı Pentium G3220, 65 dolar'dan başlayan fiyatlarla satılıyor. Çift çekirdekli bu işlemci çoğunlukla uygun fiyatlı giriş seviyesi PC'lerde kullanılıyor. Core i3-4130 ise biraz daha iyi performans sunuyor ve GPU satın alma tavsiyemiz olan AMD Radeon HD 7850 gibi uygun bir ekran kartıyla birlikte kullanıldığında, oyunların üstesinden gelebiliyor. Core i5-4440 içinse bu durum çok daha parlak, bu işlemci orta seviye bilgisayarlar için tipik bir parça olmaya aday. Performanslı harici bir ekran kartı ve

SSD sistem sürücüsüyle birlikte 200 dolar'lık dört çekirdekli bu işlemci, güncel oyunların ve video montaj işlerinin üstesinden rahatça gelebilen oldukça hızlı bir PC kurulmasına öncülük edebilir. Özellikle, mesela AMD rakiplerine kıyasla daha az güç tüketen veya entegre grafik yongası olan bir Haswell işlemcisi arayanlar, yine satın alma tavsiyemiz olan Core i5-4570'te aradıkları en iyi fiyat-performans oranını bulabilirler.

Mobil işlemciler Mobil işlemcilerde en uzun pil süresini kesinlikle Intel Atom Z2760 sağlıyor. En iyiler listemizdeki bu yeni işlemci özellikle tablet kullanımı için tasarlanmış,

3 Watt TDP ile yetiniyor ve 60 Wh kapasiteli bir bataryada ortalama olarak tam 30 saatlik bir çalışma süresine ulaşabiliyor. İkinci yeni mobil işlemci ise bir Haswell: Core i5-4200M, üst seviye performans sınırında uygun fiyatlı bir alternatif. Böylece sekizinci sıradaki iki çekirdekli bu model en iyiler listemizdeki açık ara en ucuz mobil Haswell işlemci olmayı başarıyor.

Grafik yongaları Önceki aya göre grafik yongalarında (fiyat değişiklikleri dışında) hiçbir değişiklik olmadı. Satın alma tavsiyelerimizden biri olan orta seviye GPU AMD Radeon R9 270X, en azından dolar bazında artık daha ucuz bir fiyata (220 dolar) sahip. uyaman@chip.com.tr

Masaüstü

Masaüstü

Sıra	İşlemci	Fiyat-performans puanı	Fiyat-performans puanı	Yaklaşık fiyat	CPU çekirdek / Thread sayısı	Soket tipi	CPU Freqansı (GHz)	Turbo-Mod (GHz)	CPU Freqansı (GHz)	L2-Cache (KB)	L3-Cache (KB)	Üretim mimarisi (nm)	Cinebench R11.5 64 Bit	WinRAR x64 4.01 (KB/s)	TrueCrypt 7.1 AES-256 (MB/s)	GPU performans puanı	3DMark Vantage 1.0.2 Perf.	Resident Evil 5 12x10 (fps)	
1	Intel Core i7-4960X	1110	100	51.6	2011	6/12	3,60	4,00	6 x 256	15.360	22	130	12,09	4.569	370	-	-	-	
2	Intel Core i7-3970X	1025	89,6	40.2	2011	6/12	3,50	4,00	6 x 256	15.360	32	150	10,76	4.172	324	-	-	-	
3	Intel Core i7-4770K	350	82,6	92.2	1150	4/8	3,50	3,90	4 x 256	8.192	22	84	8,58	3.630	253	85,0	HD 4600	6.404	50,4
4	Intel Core i7-4820K	345	76,8	75.2	2011	4/8	3,70	3,90	4 x 256	10.240	22	130	7,90	3.980	242	-	-	-	
5	AMD FX-9590	380	74,9	63.3	AM3+	8/8	4,70	5,00	4 x 2.048	8.192	32	220	7,79	4.810	300	-	-	-	
6	AMD FX-9370	250	71,2	82.6	AM3+	8/8	4,40	4,70	4 x 2.048	8.192	32	220	7,35	4.742	280	-	-	-	
7	Intel Core i5-4670K	230	70,7	88.0	1150	4/4	3,40	3,80	4 x 256	6.144	22	84	6,54	3.472	189	81,8	HD 4600	6.073	49,4
8	Intel Core i7-3770K	350	70,1	56.3	1155	4/8	3,50	3,90	4 x 256	8.192	22	77	7,50	3.497	228	57,8	HD 4000	3.960	38,4
9	Intel Core i7-3820	300	68,6	61.6	2011	4/8	3,60	3,90	4 x 256	10.240	32	130	7,23	3.529	206	-	-	-	
10	AMD FX-8350	195	67,7	91.1	AM3+	8/8	4,00	4,20	4 x 2.048	8.192	32	125	6,95	4.702	259	-	-	-	
11	Intel Core i5-4570	205	67,7	86.6	1150	4/4	3,20	3,60	4 x 256	6.144	22	84	6,18	3.333	180	79,2	HD 4600	5.839	48,2
12	Intel Core i7-2700K	340	65,1	46.4	1155	4/8	3,50	3,90	4 x 256	8.192	32	95	7,05	3.465	201	37,5	HD 3000	2.192	28,9
13	AMD FX-8320	155	64,7	100.0	AM3+	8/8	3,50	4,00	4 x 2.048	8.192	32	125	6,42	4.665	244	-	-	-	
14	Intel Core i5-4440	200	63,1	71.9	1150	4/4	3,10	3,30	4 x 256	6.144	22	84	5,72	3.181	165	75,5	HD 4600	5.591	45,7
15	Intel Core i5-3550	215	59,6	56.4	1155	4/4	3,30	3,70	4 x 256	6.144	22	77	5,48	3.213	170	31,5	HD 2500	1.992	22,7
16	AMD FX-8150	165	59,1	71.6	AM3+	8/8	3,60	4,20	4 x 2.048	8.192	32	125	5,98	4.103	223	-	-	-	
17	Intel Core i5-4430	185	57,5	58.8	1150	4/4	3,00	3,20	4 x 256	6.144	22	84	5,17	3.092	149	74,8	HD 4600	5.476	45,9
18	AMD FX-8120	160	52,6	52.1	AM3+	8/8	3,10	4,00	4 x 2.048	8.192	32	125	5,11	3.777	190	-	-	-	
19	Intel Core i5-2400	205	51,9	39.0	1155	4/4	3,10	3,40	4 x 256	6.144	32	95	5,13	3.108	134	19,2	HD 2000	1.065	15,4
20	AMD FX-6300	115	50,9	65.6	AM3+	6/6	3,50	4,10	3 x 2.048	8.192	32	95	4,54	3.599	170	-	-	-	
21	Intel Core i3-4130	120	45,4	44.6	1150	2/4	3,40	3,40	2 x 256	3.072	22	54	3,72	1.980	110	63,2	HD 4400	4.510	40,1
22	AMD A10-6800K	150	42,8	29.9	FM2	4/4	4,10	4,40	2 x 2.048	0	32	100	3,61	2.671	135	100	HD 8670D	6.584	69,2
23	AMD A10-6700	145	40,1	25.5	FM2	4/4	3,90	4,20	2 x 2.048	0	32	65	3,37	2.363	132	77,5	HD 8670D	5.357	51
24	AMD FX-4100	100	37,1	29.2	AM3+	4/4	3,60	3,80	2 x 2.048	8.192	32	95	2,96	2.631	110	-	-	-	
25	AMD A8-5600K	90	36,5	30.9	FM2	4/4	3,60	3,90	2 x 2.048	0	32	100	3,17	2.152	113	74,5	HD 7560D	4.882	51,8
26	Intel Core i3-2100	105	36,2	25.9	1155	2/4	3,10	3,10	2 x 256	3.072	32	65	3,01	2.637	70	18,5	HD 2000	1.063	14,5
27	Intel Pentium G3220	65	34,9	37.4	1150	2/2	3,00	3,00	2 x 256	3.072	22	54	2,58	1.707	62	44,3	HD Graphics	2.990	29,9
28	Intel Celeron G1610	45	28,5	29.4	1155	2/2	2,60	2,60	2 x 256	2.048	22	55	2,14	1.567	51	27,4	HD Graphics	1.691	20,1
29	AMD A6-5400K	60	23,3	12.1	FM2	2/2	3,60	3,80	1.024	0	32	65	1,52	1.316	60	52,0	HD 7540D	3.125	39,1
30	AMD A4-5300	50	22,4	12.9	FM2	2/2	3,40	3,60	1.024	0	32	65	1,42	1.292	56	41,7	HD 7480D	2.432	32,2

■ ZİRVE SINIFI (100-90) ■ ÜST SINIF (89-75) ■ ORTA SINIF (74-45) ■ TAVSİYE EDİLMEZ (44-0)
TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100) — GRAFİK YONGASI YOK

Mobil

Sıra	İşlemci	Çekirdek kodu	Yaklaşık fiyat (\$+KDV) 1	Fiyat-Performans puanı	İşlemci frekansı/ Çekirdek sayısı/ CPU Thread	L2 önbellek (GBz)	Maks. Güç tüketimi (TDP, watt)	60 Wn pille çalışma süresi (dk) 2	PCMark05 CPU Puanı	Cinebench 9.6, 1 CPU (Puan)	Cinebench 9.6, x CPUs (Puan)	3DMark05 CPU (Puan)	3DMark05 GPU (Puan)	3DMark01 (default) GeForce 740M GT	3DMark01 (default) GeForce 740M GT	3DMark01 (default) GeForce 780M GTX		
CHIP TAVSİYE	1	Intel Core i7-4700HQ	Haswell	500	100	92,5	4/8	2,40	6.144	47	115	12.278	984	3.223	32.683	22.000	38.000	65.000
CHIP TAVSİYE	2	Intel Core i7-3740QM	Ivy Bridge	450	98,9	100	4/8	2,70	6.144	45	120	12.997	922	3.157	32.245	16.500	32.000	51.500
	3	Intel Core i7-4700MQ	Haswell	500	92,9	74,2	4/8	2,40	6.144	47	115	12.003	977	2.895	27.900	17.500	35.000	60.000
	4	Intel Core i7-2760QM	Sandy Bridge	500	89,5	68,1	4/8	2,40	6.144	45	120	11.685	852	2.799	29.250	12.750	29.000	44.000
	5	Intel Core i7-4702MQ	Haswell	500	88,4	63,9	4/8	2,20	6.144	37	146	11.988	877	2.405	30.693	16.500	32.000	51.500
	6	Intel Core i7-2720QM	Sandy Bridge	430	78,2	52,5	4/8	2,20	6.144	45	120	9.969	797	2.706	22.100	12.000	27.500	41.000
	7	Intel Core i5-3360M	Ivy Bridge	330	73,4	55,6	2/4	2,80	3.072	35	154	10.278	859	1.809	23.112	15.000	30.000	48.000
CHIP TAVSİYE	8	Intel Core i5-4200M	Haswell	300	70,2	55,3	2/4	2,50	3.072	37	146	10.114	902	1.832	18.503	13.000	28.000	42.000
	9	Intel Core i7-2620M	Sandy Bridge	430	68,7	35,6	2/4	2,70	3.072	35	154	9.762	833	1.708	20.420	11.400	26.500	38.000
	10	Intel Core i5-2520M	Sandy Bridge	280	66,8	49,9	2/4	2,50	3.072	35	154	9.168	719	1.935	19.882	11.250	26.000	37.000
	11	Intel Core i7-3517U	Ivy Bridge	470	61,0	22,8	2/4	1,90	4.096	17	318	8.787	783	1.425	18.031	17.000	-	-
	12	Intel Core i5-4250U	Haswell	440	60,1	23,1	2/4	1,30	3.072	15	360	8.249	725	1.430	19.374	17.000	-	-
	13	Intel Core i5-3317U	Ivy Bridge	300	55,9	27,3	2/4	1,70	3.072	17	318	8.203	668	1.308	17.312	16.500	-	-
	14	Intel Core i7-2677M	Sandy Bridge	430	49,6	13,4	2/4	1,80	4.096	17	318	6.512	693	1.336	12.803	13.000	-	-
	15	Intel Core i5-520M	Arrandale	250	47,4	19,7	2/4	2,40	3.072	35	154	6.803	576	1.187	13.851	8.300	19.000	32.000
	16	Intel Core i3-2310M	Sandy Bridge	130	44,1	30,1	2/4	2,10	3.072	35	154	7.045	531	1.121	11.513	9.500	22.000	30.000
	17	Intel Core 2 Duo T9900	Penryn	700	43,6	5,5	2/2	3,06	6.144	35	154	6.922	558	1.034	11.487	7.900	17.500	29.000
	18	AMD A10-4600M	Trinity	330	43,5	11,6	4/4	2,30	4.096	35	154	6.606	445	1.178	13.114	22.500	-	-
	19	Intel Core i5-2467M	Sandy Bridge	330	42,8	11,0	2/4	1,60	3.072	17	318	6.164	537	1.028	12.537	12.500	-	-
	20	AMD A8-3520M	Llano	300	35,9	7,4	4/4	1,60	4.096	35	154	6.020	310	936	12.100	17.000	-	-
	21	AMD A6-4400M	Trinity	240	35,0	8,4	2/2	2,70	1.024	35	154	5.413	498	704	10.085	16.500	-	-
	22	Intel Core 2 Duo T6500	Penryn	120	28,0	8,6	2/2	2,10	2.048	35	154	4.401	369	695	6.889	4.900	-	-
	23	AMD A6-4455M	Trinity	200	26,1	4,2	2/2	2,10	2.048	17	318	3.578	385	503	8.543	10.500	-	-
	24	Intel Core i5-520UM	Arrandale	320	25,9	2,5	2/4	1,06	3.072	18	300	3.812	369	553	7.350	6.300	-	-
	25	AMD A4-5000	Temash	130	25,2	5,6	4/4	1,50	2.048	15	360	3.905	232	707	8.016	12.000	-	-
	26	AMD E2-1800	Zacate	100	19,6	3,8	2/2	1,70	1.024	18	300	2.942	231	455	6.023	11.500	-	-
	27	Intel Pentium SU4100	Penryn	120	17,2	2,0	2/2	1,30	2.048	10	480	3.121	234	410	3.715	4.300	-	-
	28	Intel Atom Z2760	Clover Trail	50	14,4	2,6	2/4	1,80	1.024	3	1.800	2.130	150	525	3.277	4.500	-	-
	29	AMD C-60	Ontario	80	11,4	0,9	2/2	1,00	1.024	9	600	2.057	143	225	3.204	7.000	-	-
	30	Intel Atom D525	Pineview	90	8,3	0,3	2/4	1,80	1.024	13	415	2.145	101	265	1.055	3.100	-	-

1 ÇOĞUNLUKLA SADECE BİR DİZÜSTÜ PC İLE BİRLİKTE TEMİN EDİLEBİLİR

2 SHARED MEMORY GRAFİKTE ÇALIŞMA SÜRESİ, HIZLI GRAFİK YONGALARI SÜREYİ %40'A KADAR AZALTABİLİYOR

Grafik

Grafik

Sıra	Grafik yongası	Bellek büyüklüğü MB ve türü	Yaklaşık fiyat (\$+KDV)	Performans puanı	Yonga frekansı (MHz)	Shader frekansı (MHz)	Bellek bağlantısı (MHz)	Unified Shader	Transistör sayısı (Milyon)	Mimarî (nm)	Maksimum güç tüketimi (TDP, Watt)	3DMark 11 Extreme	Crysis Warhead 2560 8AA (fps)	Heaven Benchmark 1920 4AA 16AF DX11 (fps)	Heaven Benchmark 1920 4AA 16AF DX11 (fps)			
1	AMD Radeon HD 7990	2 x 3.072/GDDR5	800	100	47,1	950	6.000	2 x 384	2 x 2.048	28	2 x 4.313	375	5.576	10.139	54	143	111	
2	nVidia GeForce GTX 690	2 x 2.048/GDDR5	1200	95,9	30,1	915	6.008	2 x 256	2 x 1.536	28	2 x 3.540	300	5.706	9.950	57	126	93	
3	nVidia GeForce Titan	6.144/GDDR5	1050	79,7	28,6	837	6.008	384	2.688	28	7.100	250	4.837	8.139	42	117	77	
4	nVidia GeForce GTX 780	3.072/GDDR5	570	75,3	49,8	863	6.008	384	2.304	28	7.100	250	4.508	7.966	38	112	72	
CHIP TAVSİYE	5	AMD Radeon R9 280X	3.072/GDDR5	330	70,4	80,4	1.100	6.400	384	2.048	28	4.313	190	3.654	7.678	39	112	70
	6	AMD Radeon HD 7970	6.144/GDDR5	680	66,0	36,6	1.150	6.400	384	2.048	28	4.313	230	3.333	6.746	38	109	68
	7	nVidia GeForce GTX 770	2.048/GDDR5	385	62,2	60,9	1.059	7.012	256	1.536	28	3.540	230	3.594	6.666	35	96	55
	8	nVidia GeForce GTX 680	4.096/GDDR5	625	62,0	37,4	1.111	6.008	256	1.536	28	3.540	195	3.653	6.520	34	100	53
	9	AMD Radeon HD 7970	3.072/GDDR5	345	60,9	66,5	1.000	6.000	384	2.048	28	4.313	250	3.021	6.639	35	97	62
	10	nVidia GeForce GTX 680	2.048/GDDR5	615	57,1	35,0	1.006	6.008	256	1.536	28	3.540	195	3.165	6.398	32	88	51
	11	nVidia GeForce GTX 760	2.048/GDDR5	265	53,3	75,8	1.059	6.212	256	1.152	28	3.540	170	2.973	5.619	30	86	49
	12	nVidia GeForce GTX 670	4.096/GDDR5	415	51,9	47,1	915	6.008	256	1.344	28	3.540	175	2.765	5.898	28	82	47
CHIP TAVSİYE	13	AMD Radeon R9 270X	2.048/GDDR5	220	50,6	86,7	1.070	5.600	256	1.280	28	2.800	180	2.506	5.471	27	86	52
CHIP TAVSİYE	14	AMD Radeon HD 7870	2.048/GDDR5	185	49,1	100,0	925	6.000	256	1.536	28	4.313	195	2.425	5.487	26	81	49
	15	AMD Radeon HD 7950	3.072/GDDR5	260	48,9	70,9	900	5.000	384	1.792	28	4.313	200	2.456	5.670	27	69	50
	16	nVidia GeForce GTX 660 Ti	2.048/GDDR5	300	48,1	60,4	1.033	6.008	192	1.344	28	3.540	150	2.845	5.053	26	80	40
	17	nVidia GeForce GTX 660	2.048/GDDR5	190	44,7	88,6	1.072	6.108	192	960	28	2.540	140	2.395	5.235	24	69	39
	18	AMD Radeon HD 6970	2.048/GDDR5	220	37,1	63,5	880	5.500	256	1.536	40	2.640	250	1.806	3.821	22	59	40
	19	nVidia GeForce GTX 650 Ti Boost	2.048/GDDR5	150	36,2	90,9	1.020	6.008	192	768	28	2.540	140	1.949	3.767	20	59	35
CHIP TAVSİYE	20	AMD Radeon HD 7850	2.048/GDDR5	140	33,8	91,0	870	4.840	256	1.024	28	2.800	130	1.635	3.503	21	49	38
	21	AMD Radeon HD 7790	2.048/GDDR5	145	31,8	82,6	1.050	6.400	128	896	28	2.080	85	1.621	3.563	16	53	32
	22	AMD Radeon HD 7790	1.024/GDDR5	125	27,6	83,2	1.000	6.000	128	896	28	2.080	85	1.564	3.503	5	51	28
	23	nVidia GeForce GTX 650 Ti	1.024/GDDR5	140	26,3	70,8	928	5.400	128	768	28	2.540	110	1.449	3.066	13	42	24
	24	AMD Radeon HD 6870	1.024/GDDR5	130	23,0	66,7	900	4.200	256	1.120	40	1.700	151	1.393	2.846	4	38	24
	25	nVidia GeForce GTX 650	1.024/GDDR5	110	20,3	69,5	1.216	5.100	128	384	28	1.300	65	1.092	2.149	10	34	20
	26	AMD Radeon HD 7770	1.024/GDDR5	100	19,5	73,5	1.000	4.500	128	640	28	1.500	80	1.079	2.387	4	35	22
	27	AMD Radeon HD 6850	1.024/GDDR5	160	18,7	44,0	775	4.800	256	960	40	1.700	127	1.139	2.282	4	30	20
	28	AMD Radeon HD 7750	1.024/GDDR5	80	14,6	68,8	800	4.500	128	512	28	1.500	55	810	1.698	4	24	17
	29	nVidia GeForce GT 640	2.048/GDDR3	90	12,0	50,2	901	1.782	128	384	28	1.300	65	707	1.253	6	20	11
	30	nVidia GeForce GT 620	2.048/GDDR3	55	5,3	36,3	700	1.820	64	96	40	585	49	291	543	2	13	4

■ ZİRVE SINIFI (100-90) ■ ÜST SINIF (89-75) ■ ORTA SINIF (74-45) ■ TAVSİYE EDİLMEZ (44-0)
TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100)

CHIP fiyat barometresi

CHIP, her ay satın alma kararlarınızda faydalanabileceğiniz dokuz aygıt sınıfı için fiyat tahminleri ve üç farklı fiyat sınıfındaki dizüstü tavsiyelerini yayınlıyor

GİRİŞ SEVİYESİ
(YAKLAŞIK 380 DOLAR)

TAVSİYE	SAMSUNG ATIV Book NP-275E5E-K01TR
İŞLEMCI	AMD E2-2000 (2 x 1,75 GHz)
RAM	4 GB (maks. 8 GB)
GRAFIK YONGASI	AMD Radeon HD 7340
EKRAN	15,6 inç, 1.366 x 768 piksel
İŞLETİM SİSTEMİ	Windows 8
SABİT DİSK	500 GB
OPTİK SÜRÜCÜ	DVD yazıcı
PİL SÜRESİ *	4:15/7:00 Saat

GENEL ÇÖZÜM
(YAKLAŞIK 525 DOLAR)

TAVSİYE	Acer Aspire V5-573G-54208G50akk (NX.MCCEG.005)
İŞLEMCI	Intel Core i5-4200U (2 x 1,6 GHz)
RAM	4 GB (maksimum 8 GB)
GRAFIK YONGASI	AMD Radeon HD 8750M
EKRAN	15,6 inç, 1.366 x 768 piksel
İŞLETİM SİSTEMİ	Windows 8
SABİT DİSK	500 GB
OPTİK SÜRÜCÜ	DVD yazıcı
PİL SÜRESİ *	5:32/8:18 saat

MULTİMEDYA
(YAKLAŞIK 860 DOLAR)

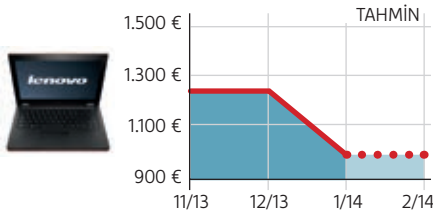
TAVSİYE	TOSHIBA Satellite L50-A-1DH
İŞLEMCI	Intel Core i7-4700MQ (2 x 2,4 GHz)
RAM	8 GB (maksimum 16 GB)
GRAFIK YONGASI	nVidia GeForce GT 740M
EKRAN	15,6 inç, 1.366 x 768 piksel
İŞLETİM SİSTEMİ	Windows 8
SABİT DİSK	1000 GB
OPTİK SÜRÜCÜ	DVD yazıcı
PİL SÜRESİ *	3:56/6:45 saat

* TAM YÜKTE/OFFICE

Tahmin: Önümüzdeki ay için fiyat tahmini

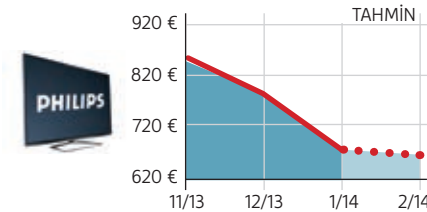
DİZÜSTÜ PC

Lenovo IdeaPad Yoga 11s (59373207): 11 inçlik modeller pek de tutulmuyor

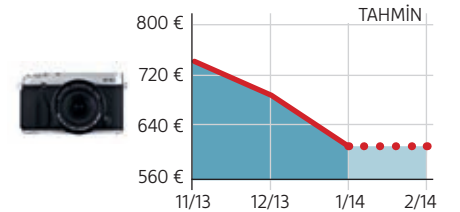
LCD TELEVİZYON (42 İNÇ)

Philips 42PFL6008K: Philips'in UHD modelleri fiyatları yeniden belirliyor

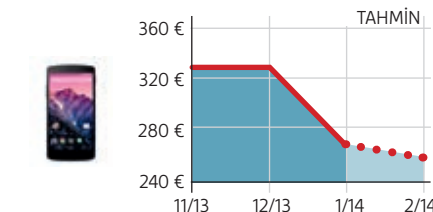
DİJİTAL FOTO. MAKİNESİ (SLR)

Fujifilm X-E1: Rakipleri daha iyi ve uygun fiyatlı

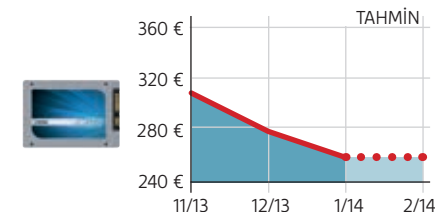
CEP TELEFONU

Google Nexus 4: Yavaş yavaş takipçisi Nexus 5'in gölgesinde kalıyor

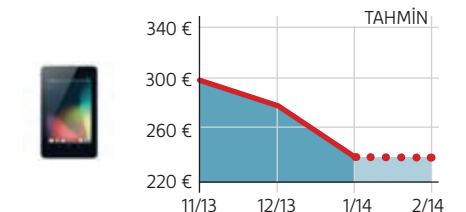
SABİT DİSK (SSD)

Crucial M500 480 GB (CT480M500SSD1): Fiyatı Samsung Evo yüzünden oldukça düştü

TABLET

ASUS Google Nexus 7 WiFi + 3G: Full HD'li 2013 modeli daha çok ilgi görüyor

Ekonomik (Ofis) PC

Kategori	Bileşen	Fiyat (\$) + KDV
CPU	Intel Pentium G3220	65
CPU fanı	Intel stok fan	0
Anakart	Asrock H81M-DGS	50
RAM	G.SKILL DDR3 1333Mhz 4GB 2x2GB)	45
Ekran kartı	Tümleşik (CPU'da)	0
Sabit disk	SanDisk Ultra Plus 64 GB SSD	75
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	20
Kasa	Cooler Master Elite RC-350 350 watt	55
Toplam		310

HTPC (Ev sineması)

Kategori	Bileşen	Fiyat (\$) + KDV
CPU	AMD A6-6400K	75
CPU fanı	AMD stok fan	0
Anakart	ASUS F1A75-M PRO	80
RAM	G.SKILL DDR3 2133 Mhz 4GB (2x2GB)	55
Ekran kartı	AMD HD 8470D (işlemcide)	0
Sabit disk	Seagate 1 TB ST1000DM003	65
Optik sürücü	Slim 8x DVD-RW	25
Kasa	Redrock 102BB 230W Micro ATX	35
Toplam		335

Genel amaçlı PC

Kategori	Bileşen	Fiyat (\$) + KDV
CPU	AMD FX-6300	115
CPU fanı	AMD stok fan	0
Anakart	Gigabyte GA-970A-D3	95
RAM	G.SKILL DDR3 2133 Mhz 4GB (2x2GB)	55
Ekran kartı	AMD Radeon R7 240	70
Sabit disk	Samsung 840 EVO 120 GB SSD	100
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	20
Kasa	Cooler Master Elite RC-350 350 watt	55
Toplam		510

Giriş seviyesi oyun PC'si

Kategori	Bileşen	Fiyat (\$) + KDV
CPU	AMD FX-6300	115
CPU fanı	AMD stok fan	0
Anakart	Gigabyte GA-970A-D3	95
RAM	G.SKILL DDR3 2133 Mhz 4GB (2x2GB)	55
Ekran kartı	AMD Radeon HD 7870	185
Sabit disk	Samsung 840 EVO 120 GB SSD	100
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	20
Kasa	Cooler Master Elite RC-430 500W	85
Toplam		655

Orta seviye oyun PC'si

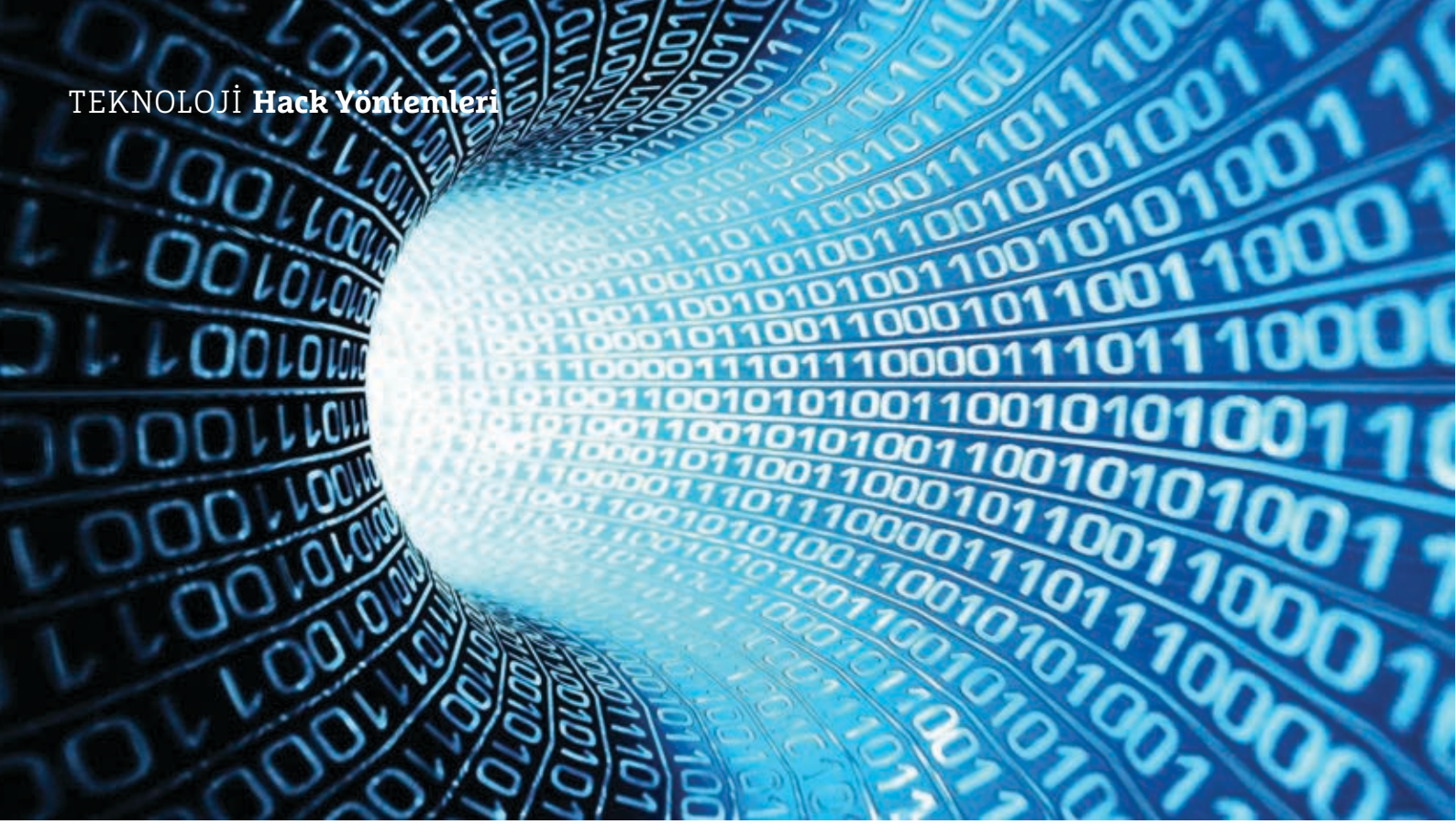
Kategori	Bileşen	Fiyat (\$) + KDV
CPU	Intel Core i5 4670K	245
CPU fanı	Cooler Master Hyper 212 EVO*	50
Anakart	Gigabyte Z87X-OC	245
RAM	Corsair Vengeance 2X4 GB 2133 MHz	100
Ekran kartı	AMD Radeon R9 280X	330
Sabit disk	Samsung 840 EVO 250 GB SSD	190
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	20
Kasa	Cooler Master Elite RC-430 500W	85
Toplam		1265

Üst seviye oyun PC'si

Kategori	Bileşen	Fiyat (\$) + KDV
CPU	Intel Core i7 4770K	350
CPU fanı	Noctua NH-D14*	100
Anakart	ASUS Z87-Pro	260
RAM	Corsair Vengeance 2X4 GB 2133 MHz	100
Ekran kartı	AMD Radeon R9 290X	450
Sabit disk	Crucial M500 480GB SSD	425
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	20
Kasa	Corsair Carbide 400R 750 watt	180
Toplam		1885

*Overclock yapılmıyacaksa stok fan yeterli

En korkunç yeni hack'leme yöntemleri

Korsanların sizi hack'lemek için sayısız yöntemleri var. Bu yöntemlerden en tehlikeli 14'ünü açıklıyoruz

Berk ERGİN

Hack'lenmeniz için en yaygın kullanılan yöntem internetten indirdiğiniz bir yazılımın içine gizlenen Truva atlarıdır. Çevrimiçi alışveriş esnasında şifrelerinizi alır, kredi kartınızın verilerini çalar ve hacker'lara göndererek paranızın uçup gitmesine neden olurlar. Ne var ki son hack'leme yöntemlerinde, dolandırıcılar, bilgisayarınızı virüslerle doldurmak için riskli bir web sitesini ziyaret etmenizi beklemiyor. Artık cebinizde taşıdığınız pasaportu çalmak için akıllı telefonlarınızı ya da web kamerasını hedef alıyorlar. Taşınabilir cep telefonunuzu ya da banka bilgilerinizi çalmak için telefonunuzu aramaları an meselesi. Neyse ki çoğu hack'leme yöntemi güncellenmiş anti virüs yazılımları, sürekli etkin tutulan güvenlik duvarları ve biraz dikkat sayesinde engellenebiliyor. Sizlere en korkunç hack'leme yöntemlerinden nasıl kurtulabileceğinizi ve yakalanma durumunda neler yapabileceğinizi gösteriyoruz.

Telefonun diğer ucundaki şahıs PC'nize virüs bulaştığını söylüyor

Şu sıralar bazı kullanıcılar Microsoft Yardım Merkezi'nden, bilgisayarındaki Windows sürümünde hata tespit edildiğini söyleyen telefonlar almaya başladı. Hattın diğer ucundaki dolandırıcı artık Windows XP işletim sisteminin desteklenmediğini ve kullanıcının

Windows 7 ya da 8'e terfi etmesi gerektiğini söylüyor. Tabii ki yükseltme için gerekli yardımların telefonda yapılabileceği belirtiliyor. Elbette hattın diğer ucundaki kişinin Microsoft'la uzaktan yakından alakası yok ve bilgisayarınıza erişimine izin verdiğiniz takdirde virüsler anında bulaşmış olacak. Telefon açan dolandırıcı uzaktan erişim için izninizi isteyerek şifrelerinizi ve banka erişim verilerinizi ele geçiriyor. Hatta bazen yeni sürüme yükseltme için ödeme yapmanız bile talep edilebiliyor. Oysa indirdiğiniz tek şey zararlı yazılımlar olacak ve banka hesabınız son kuruşuna kadar boşaltılacak.

Aslında bilgisayarınızda hiçbir sorun olmadığını söylemeye gerek yok. Böyle bir durumla karşılaştığınızda polisi arayıp dolandırıcıyı şikayet etmeniz gerekiyor. Gelen aramayı Emniyet Teşkilatı'nın bilişim suçları departmanı takip edebilir. <http://goo.gl/ouDPrD> adresinden ulaşabileceğiniz Emniyet Genel Müdürlüğü "Bilişim Suçlarıyla Mücadele Daire Başkanlığı", hukuki anlamda suç teşkil eden böylesi ciddi vak'alarda başvurmanız gereken yegane yetkili organ. Diğer taraftan hack'lendiğinizden şüpheleniyorsanız kredi kartınızın ait olduğu bankaya derhal telefonla ulaşarak kredi kartı hesabınızla ilgili gerekli işlemlerin yapılmasını bildirmelisiniz. Böylesi durumlarda ne kadar hızlı davranırsanız, hacker'ın size verebileceği zararı o oranda azaltabilirsiniz.

Spybot Search and Destroy ile PC'nize bulaşan ve yerli yersiz pencere açan zararlı yazılımları ücretsiz olarak temizleyebilirsiniz

Facebook'ta kurduğunuz uygulamaların profil sayfanızı mesajla doldurmasını "Gizlilik ayarları" penceresinden engelleyebilirsiniz

Bilgisayarınızda kendiliğinden bir şeyler olmaya başladı

Bilgisayarınızda kendiliğinden açılan pencereler genellikle casus yazılımlara işaret eder. Buna, güya güvenliğinizi için gerektiği belirtilen anti-virüs yazılımlarını bilgisayarınıza kurmanız gerektiği uyarıları da dahil. Bu gibi durumlarla karşılaştığınızda tüm uygulamaları kapatın ve anti-virüs yazılımıyla tüm bilgisayarınızı tarayın. Eğer anti-virüs uygulamanız herhangi bir sorun bulamıyorsa Spybot Search and Destroy (www.safer-networking.org) yazılımından ya da diğer anti-virüs uygulamalarından yararlanmalısınız.

Bir porno siteye yönlendirildiniz ve site kapanmıyor

Yazılım, film ya da müzik vaat eden kimi web sayfası bağlantılarına tıkladığınızda porno siteleri karşınıza geliyor ve bu web sayfalarını kapatamıyorsunuz. Porno sitenin görüntülediği sayfayı kapatmak istediğinizde ya da başka bir sayfaya geçmek istediğinizde, ekranınızda bir pencere açılarak bilgisayarınızın kilitlendiği ve açmak için ödeme yapmanız gerektiği belirtiliyor. Bilgisayarınızı yeniden başlattığınızda ise benzer bir pencere açılarak cihazınızda porno bulunduğunu söyleyerek işlemlerinizi kilitliyor.

Bu zararlı yazılımı kaldırabileceğini iddia eden web sitelerini internette aramanıza gerek yok. Bunun yerine bilgisayarınızı kapatıp yeniden açtığınızda [F12] tuşuna basarak güvenli açılış ekranını getirin ve hemen akabinde virüs tarayıcınızı çalıştırın.

Bilgisayarınıza kendi kendini kuran zararlı yazılım kullanmakta olduğunuz anti-virüs yazılımına da saldırı olmuş olabilir. Bu yüzden bilgisayarınızı Lavasoft Ad-Aware Antivirus Free 11+ (www.lavasoft.com) antivirüs yazılımıyla tarayabilirsiniz. Lavasoft'un yazılımı çoğu anti-virüs yazılımının aksine, sisteminizde kullandığınız anti-virüs yazılımıyla çakışmadan sizi zararlılardan koruyor. Ad-Aware'in bilgisayarınızda tam bir temizlik yapabilmesi için, yazılımı başka bir bilgisayarda USB belleğinize indirin ve buradan çalıştırın. Ad-Aware temizlik işlemlerini tamamladıktan sonra, kullandığınız anti-virüs yazılımının güncellemelerini mutlaka yapın. Web sitelerinden tekrar zararlı yazılımlar kapmamak için McAfee SiteAdvisor araç çubuğunu web sayfanıza kurabilir (www.siteadvisor.com) ya da ücretsiz Web of Trust'ı (www.myvot.com) kullanabilirsiniz. Her iki uygulama da sitelerin güvenilirliğini kullandığı ışık sistemiyle belirtiyor.

İnternete saldırmak için Hacker'lar PC'nizi kullanıyor

Hacker'lar bilgisayarınızı ele geçirerek DDoS (dağıtık hizmet aksatma) saldırılarında kullanmak için yeni yöntemler geliştiriyor. Örneğin ziyaret ettiğiniz web sitelerindeki banner'lara gömülen zararlı kodlar, web sayfanızın otomatik olarak görüntülenmesiyle bilgisayarınıza bulaşıyor. Böylelikle bir anti-virüs'le zararlı yazılımı sistemden kaldırmadığınız müddetçe bilgisayarınız saldırılarda kullanılabilir. Engellemek için anti-virüs yazılımınızı her daim

McAfee'nin SiteAdvisor aracıyla web sitelerinin güvenilirliklerini 30 gün boyunca ücretsiz ölçebilirsiniz

güncel tutmalısınız aksi takdirde kendinizi yasa dışı saldırıların bir üyesi olarak bulmanız an meselesi.

Geçtiğimiz Mart ayında Hollandalı anti-spam şirketi Spamhaus (www.spamhaus.org) öylesine sert bir saldırıya maruz kaldı ki, neredeyse tüm internet çöküyordu. Saldırılarda ise hack'lenmiş sıradan ev bilgisayarları kullanıldı. Hacker'ın verdiği komutla bilgisayarlar dağınık bir biçimde hedeflenen web sitesine mesajlar gönderiyor ve böylelikle baş edilemeyecek kadar mesaj yığıldığından site çöküyordu.

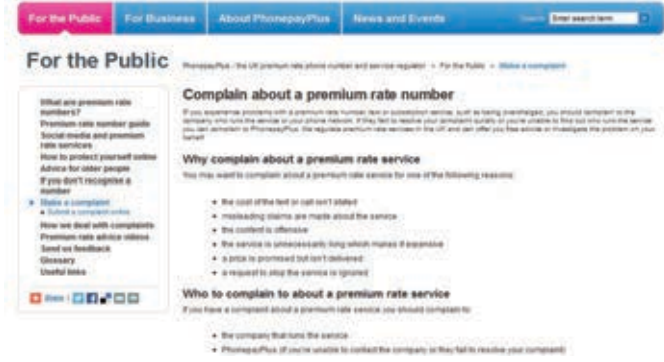
Sipariş verdiğiniz web siteleri sahte çıkabilir

İnternette çevrimiçi alışveriş yaparken, kullanmakta olduğunuz sitenin web adresinin mutlaka https protokolüyle başladığına dikkat etmeniz gerekiyor. Bu kullanmakta olduğunuz sitenin güvenilirliğini belirten en önemli unsur. Ne var ki artık hacker'lar https ya da SSL sertifikaları kullanan siteleri de hack'lemeye başladılar. Dolayısıyla girdiğiniz sitenin gerçek olup olmadığı her zaman şüphe götürüyor. Eğer böylesi bir duruma yakalandığınızı düşünüyorsanız, derhal bankanızla iletişime geçin ve kredi kartınızı iptal ettirin. Tabii böylesi durumlarla karşılaşma olasılığını göz önünde bulundurup, tek seferde yapılabilecek satın almaları bankanızla görüşüp baştan sınırlandırmanız en doğru yöntem. Böylesi bir saldırıdan sonra derhal banka hesabınızın, e-postanızın ve diğer hesaplarınızın şifrelerini değiştirmeniz gerekiyor. Değiştirme işlemlerini güvenilir başka bir bilgisayardan yapmanız gerekiyor çünkü saldırganların bilgisayarınıza bir keylogger yerleştirmiş olması ve bu sayede yapacağınız değişikliklerden de haberdar olması kuvvetle muhtemel.

Facebook sayfanızda tuhaf iletiler görünüyor

Eğer Facebook sayfanızda sağlıksız iletiler yayınlanmaya başladıysa derhal sayfanın sağ üst köşesinde yer alan "Hesap Ayarları" menüsünden şifrenizi değiştirmelisiniz. Bu işlemi yaptıktan sonra Facebook sayfanıza dönün ve hesabınızın hack'lendiğine dair arkadaşlarınızdan özür dileyen bir ileti yazıp yayınlamayı ihmal etmeyin.

Diğer taraftan profil sayfanız tanımadığınız mesajlarla dardağın hale gelebilir. Bunun nedeni genellikle hesap bilgilerinize erişime izin verdiğiniz kimi uygulamaların zaman tüneline müdahalesidir. Bu tarz mesajlardan kurtulmanız için birkaç basit işlem gerçekleştirmeniz gerekiyor. Facebook sayfanızın sağ üst köşesindeki dişli simgesinden "Gizlilik ayarları"nı seçin. Sol kısımdaki listeden "Uygulamalar"ı tıklayın. Sağ tarafta açılan listeden, profil sayfanızı mesajlarla dolduran uygulamanın hemen sağında yer alan "Düzenle"ye tıklayın. Açılan kutunun alt kısmında yer alan "Ne zaman bilgilendirilmek istersin?" sorusunun yanında yer alan "Uygulama sana bildirim gönderdiğinde" seçeneğinin yanındaki ok işaretine tıklayarak bunu "Hiçbir zaman" olarak işaretleyin. Böylelikle kurduğunuz uygulama profil sayfanıza mesaj gönderemeyecek.

Spamci'ye dur demenize rağmen telefonunuz hala spam mesajlar almaya devam ediyorsa, telefon numarasını şikayet edebilirsiniz

Telefonunuzda tuhaf fotoğraflar beliriyor

Eğer Android telefonunuzda bir fotoğraf ya da video mesajı belir-meye başladıysa Bluetooth aracılığıyla hack'lenmiş olmanız müm-kün. Bluetooth kapsama alanındaki hacker'ların telefonunuza gir-mesi ve dizüstünüzden dosya alışverişine müdahale etmesi çocuk oyuncağı. Böylesi durumlarda ilk ve acilen yapmanız gereken şey, telefonunuzun menülerinden Bluetooth bağlantısını kesmek. Da-ha sonra Android cihazınızı AVG Free (<http://chip.tk/1hamiqn>) ya-zılımıyla zararlı yazılımlara karşı taramalısınız. iPhone ile böyle bir tehdit altında değilsiniz çünkü sandbox'ta ayrı olarak çalışan iOS uygulamaları hack'leme girişimlerini engelliyor.

Diğer telefon mesajlarının ise spam olma olasılığı yüksek. "STOP" ya da "STOP ALL" ile bu akışı durdurabilirsiniz. Yine de spam mesajların gelmesini engelleyemiyorsanız, telefon numara-sını ilgili birimlere bildirebilirsiniz.

Taşınabilir telefonunuza arama geldikten sonra çalışmayı durduruyor

Taşınabilir telefonunuzun firmasından bir çağrı geldi ve bazı de-tayları onayladınız. Birkaç saat sonra telefonunuz tamamen devre dışı kaldı. Muhtemelen bir hacker telefon numaranıza ulaştı ve ki-şisel bilgilerinizin çalındığı bir hack'leme işlemiyle karşı karşıyası-nız. Telefon bilgilerinizle şebeke sağlayıcınıza ulaşan hacker'ler başka bir telefon numarası kullanma talebinde bulunduğunuzu iddia eder. Bu yüzden artık telefonunuz devre dışı kalmıştır. Daha sonra çevrimiçi banka hesaplarınıza erişmeye çalışırlar ve şifre de-ğiştirme talebinde bulunurlar. Eğer başarılı olurlarsa banka hesa-bınız kısa bir süre içinde boşalacaktır.

Artık bankalar SMS'le yapılan şifre değişikliklerini gözden ge-çirmeye başladılar. Eğer bu şekilde hack'lendiğinizi düşünüyorsanız derhal bankanızla iletişime geçmeli ve hesap bilgilerinizi gü-venlik altına almalısınız.

Çevrimiçi banka hesabınıza ulaşamıyorsunuz

Böylesi bir durum e-posta adresiniz ele geçirilip banka şifrenizin değiştirilmesiyle mümkün. Derhal bankanızı arayarak alarmları devreye sokun. Muhtemelen bir hacker şifrenizi ele geçirdi ve "gi-riş", "şifre", "banka" gibi kelimeleri filtreleyerek tüm verilerinize erişti. Derhal yeni bir e-posta hesabını devreye sokmanız gerekiyor.

Tanımadığınız biri size fotoğraflarınızı gönderiyor

Eğer RAT adındaki Truva atı bilgisayarınıza kurulmuşsa bu hacker'ın web kameranızı açabileceği ve dilediği zaman sizi izleye-

FİLM GİBİ HACK VAKALARI

Her yıl hacker'lar güvenlik şirketlerinin açıklarını patlatarak onlara yeni iş sahaları açıyor. İşte size en korkunç hack vakaları.

ŞİFRENİZ CEBİNİZDEYKEN BİLE ÇALINABİLİR

Yurt dışından yaklaşık 350 dolara temin edilen basit bir RFID data tarayıcısıyla insanların pasaport numaraları bile çalınabiliyor. Risk altında mısınız? Eğer pasaportunuz yoksa risk altında sayılmazsınız. Yine de bu ucuz hack'leme yönteminden çekiniyorsanız elektronik pasaportunuzu folyo ile kaplayarak bu tarz saldırıların önüne geçebilirsiniz.

HACKER'LAR SİZİ UÇURUMDAN ATABİLİR

Her ne kadar bir Hollywood senaryosu gibi görünse de, hacker'lar arabanızın kontrolünü tamamen ellerine geçirebilir. US DARPA (Savunma geliştirme projeleri dairesi) Ford Escape ve Toyota Prius'ta ECU sistemlerinin hack'lenerek tamamen devre dışı bırakılabildiğini fark etti. Hız ve benzin göstergelerinin yanı sıra hacker'lar direksiyon, fren ve otomatik vitesinin kontrolünü ele geçirebiliyor. Tüm yapılanları illmatics.com/car_hacking.pdf adresinden okuyabilirsiniz. Hack'leme işleminin başarılı olduğunu söyleyebiliriz çünkü elektrik iletim merkezi ECU'nün ele geçirilmesiyle söz konusu eylemleri hayata geçirebilmek mümkün.

Benzer bir hack'leme de, 2011 yılında arabaların arıza kayıtlarını içeren otomobil güvenlik sistemlerinde gerçekleştirilmişti (www.autosec.org/index.html). CarShark adındaki yazılımla telefonunuzun Bluetooth bağlantısında cihazın tanılama merkezine yanlış veriler göndererek hız göstergesini hack'lemek mümkün oluyor. Risk altında mısınız? Siz konusu Ford ve Toyota modellerini kullanmıyorsanız risk altında değilsiniz.

BİNDİĞİNİZ UÇAK ELE GEÇİRİLEBİLİR

Hava trafik kontrolü ya da uçağın otomatik pilotu için herhangi bir şifreleme olmadığından kolaylıkla bunlar için hack'leme mümkün. Bu yılın Nisan ayında Alman bir hacker bir jetin nasıl hack'lenebildiğini gösterdi ve otomatik pilotu tamamen yerdeki bir telefondan yönetildi. Risk altında mısınız? Hava trafik denetlemelerine yoğun hack girişimlerinde bulunuluyor. Güvenlik uygulamaları şimdiye değin bu girişimleri boşa çıkarttı.

PACEMAKER'INIZ BİLE HACK'LENEBİLİR

Kablosuz aktarıcılarla çalışan pacemaker'ların hacklenmesi mümkün. Böylelikle kalp atışlarınız düzensiz bir seyir izliyormuş gibi gösterilebilir. Hacker Barnaby Jack Ekim 2012'de Melbourne'da düzenlenen güvenlik konferansında, pacemaker kullanan bir kişinin 50 metre uzaktan nasıl 830 voltluk şoka maruz bırakıldığını gösterebilmişti. Risk altında mısınız? Eğer hayatınızı James Bond gibi yaşamıyorsanız muhtemelen bu tarz bir saldırıya maruz kalmayacaksınız.

bileceği anlamına geliyor. Bazen bu görüntüler ya da fotoğraflar porno sitelerinde yayınlanabiliyor.

Bilgisayarınız hack'lenmemiş bile olsa web kameranız fotoğraflarınızı çekebiliyor. Bunun için web sitelerinde dolaşırken herhan-gi bir flash görüntüyü oynatmak için "play" tuşuna bastığınızda erişim için onay vermeniz yeterli oluyor.

Güvenliğiniz için kullanmadığınız zamanlarda web kameranızı bant gibi bir şeyle kapatabilirsiniz. Web kameranızı yatak odanızda kullanmayın ve tanımadığınız kimseden dosya paylaşımında bu-lunmayın. Skype gibi canlı sohbet yazılımlarında sadece listenizde bulunanların sizinle görüntülü konuşma yapmasına izin verin. yorum@chip.com.tr

Blue Jean
YENİLENDİ!

4 DİZİ YILDIZI
POSTERİ

ENİCE NİKADEMİR
İSMAIL EGE SASMAZ
ENİCE
ÇAĞATAY ULUSOY

20
POSTER

SUBAT 2014 SAYI 2 112568 FİYATI 6,00

Blue Jean

Blue Jean
YENİLENDİ!

Yeni boyut
Yeni tasarım
Yeni köşeler

f /bluejeanmagazine
t /bluejeandergi

DE Dijital Dergi Aboneliği için:
www.eMecmua.com

Sıcak hava tabancası/fön
50 TL

Plastik açma aparatı
+
plastik disk (gitar penası)
15 TL

Küçük yıldız
+
düz tornavida
15 TL

Küçük spatula
7 TL

Tamir etmekten korkmayın

Tabletin, telefonun ya da dizüstü bilgisayarın bozulan bir parçasını değiştirmek için içini açmak, kulağa zor mu geliyor? Yazımıza göz atmadan karar vermeyin.

Hüseyin Cem Köylü - CS

Masaüstü bilgisayarların aksine akıllı telefonlar, tabletler ve dizüstüler kolay tamir edilmek ve ya yükseltmek için tasarlanmazlar. Özel küçük vidalar, iç içe geçmiş parçalar ve bolca yapıştırıcı son teknolojinin küçücük bir cihaza sığmasını sağlasa da aynı zamanda tamir edilmeyi zor hatta kimi zaman imkansız kılıyor. Yine de, biraz sabır ve uygun araçlarla bunu başarmak mümkün ve size yol göstermesi için üç cihazı, Samsung Galaxy SIII, Apple iPad 2 ve bir dizüstü bilgisayarı parçalarına ayırdık. İhtiyacınız olan parçaları gerek internetten gerekse bir

yapı marketten, bilgisayarıcıdan ya da nalburdan cüzi fiyatlara temin edebilirsiniz. Yaptığımız bu çalışmada bizi en çok şaşırtan ise Galaxy SIII'ün, "yapış yapış" iPad'den çok daha kolay sökülebilmesi oldu. Hatta hafif tasarımlı dizüstümüzün sökümü bile bize tahmin ettiğimizden daha çok ter döktürdü. **NOT:** Eğer bu yöntemleri kullanarak cihazlarınızı sökmek ve parça değişimi yapmak istiyorsanız, yetkili olmayan tamiratların cihazı garanti kapsamı dışında bıraktığını unutmayın! Bizim tavsiyemiz bu tür işlemleri, garanti süresi dolmuş ya da cihazı garanti kapsamı dışında bırakacak bir hasara (örneğin, suya düşme, kırılma) maruz kalmış cihazlara uygulamanız.

yorum@chip.com.tr

GALAXY S III

Tamirci dostu

Samsung Galaxy SIII i9300 basit tamiratları yapmanıza olanak sağlıyor. Örneğin, kolaylıkla WLAN antenini ya da SIM kart yuvasını değiştirebiliyorsunuz.

1 ARKA PANELİN SÖKÜLMESİ SIII'ü masaya yüzüstü yatırın, ekranının çizilmemesi için altına yumuşak bir bez koyun. Arka kapağı, pili, SIM ve SD kartlarını çıkarın. Mini yıldız tornavidayı kullanarak arka paneli sabitleyen 10 vidayı sökün. Arka paneli, pil haznesinin yanındaki kenarlardan tutarak dikkatlice ve yavaşça çekin, kamera gevşemeye başladığında dikkatlice paneli yukardan aşağı doğru kaldırarak sökün.

2 WLAN ANTENİNİ DEĞİŞTİRMEK Cihazın üst kısmında bütün enini kaplayan plastik bir parça göreceksiniz. Hoparlör, kulaklık soketi, GPS ve WLAN antenleri bu parçada bulunuyor. Eğer bu modül arızalanacak olursa kolaylıkla değiştirilebiliyor. Yedek parçalarını gittigidiyor'da "i9300 hoparlör anten" kelimelerini arayarak kolaylıkla bulabilirsiniz, fiyatı da 30 TL'nin altında. Parçayı değiştirmek ise oldukça kolay, tırnağınızı ya da küçük spatulayı kullanarak kameranın altında modülü anakarta tutturan bağlantıyı sökün. Ardından spatulayı kullanarak arızalı parçayı sol tarafından kaldırın ve anakarttan ayırın. Yeni parçayı yerine yerleştirin ve bağlantı fişini takın.

3 SIM / SD KART YUVASINI DEĞİŞTİRMEK Telefonu suya düştükten ya da hasar aldıktan sonra SIM ya da SD kartınızı görmemeye başladıysa, arızalı kart yuvasını yenisiyle değiştirebilirsiniz. İnternette "i9300 kart yuvası" kelimelerini arayarak yedek parçaları 20 TL'nin altında fiyatlara bulabilir ve temin edebilirsiniz. Arızalı kart yuvasını anakarta tutturan fişi söktükten sonra spatulayı parçanın altına fiş tarafından yavaşça sokun ve yuvayı anakarta tutturan yapışkanı temizleyin ve parçayı dikkatlice sökün.

4 ANAKARTI ÇIKARMAK Ana kamera ya da ekran gibi parçaların değişimi için ise anakartı yerinden sökmek gerekiyor. Bunun için, bataryanın üstünde sağ kısımda bulunan dikkörtgen ön kamera bağlantısını ve sol alt köşedeki ekran bağlantısını sökün. Tek siyah vidayı ve sağ alt kısımda bulunan anten fişini de sökün. Anteni üst kısımdan tutarak çekip çıkarın. Ardından anakartı arka kamerayla birlikte söküp çıkarın.

5 EKRANI YENİLEMEK SIII'ün yedek parça ekranı, ön kasasıyla birlikte internette i9300 ekran kelimelerini aratınca yaklaşık 350 TL fiyat etiketiyle karşımıza çıkıyor. Yeni ekranınızı temin ettikten sonra eski kasada kalan bütün parçaları yeni kasaya taşıyın -titreşim (sağ alt), ön kamera ve yakınlık algılayıcı (üst, tek vida), ahize ve kabloları, LED ve ses ayar tuşları (tuşları dışarı doğru itin, kablo donanımını dikkatlice kaldırın) ve güç tuşu (dışarı doğru itin).

APPLE IPAD 2

Yapışkan bir mesele

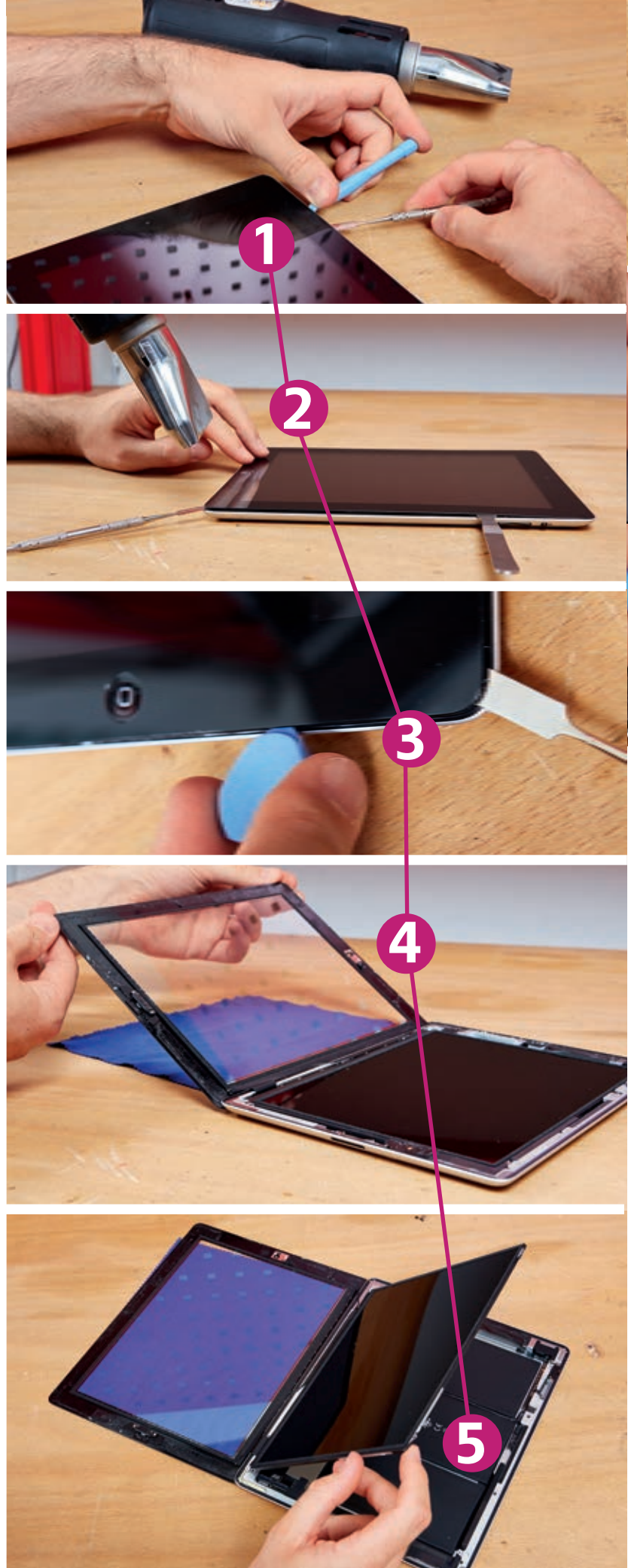
Apple, iPad 2'nin kasasını sabitlemek için bolca yapıştırıcı kullanmış. Fakat yine de, batarya da dahil olmak üzere, tüm parçaları değiştirmek mümkün. Tüm ihtiyacınız olan ise biraz sıcak hava ve bolca sabır!

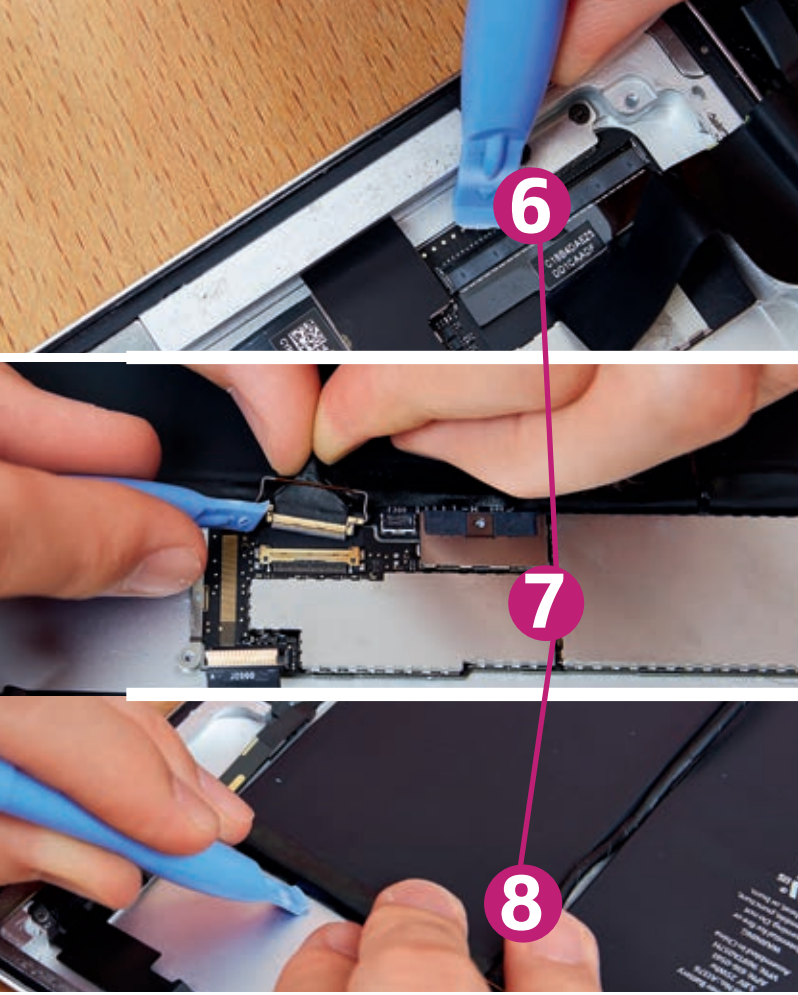
1 ÖN YÜZÜ ISITMAK iPad'i açtıktan sonra ekran ve cam arasına toz kaçma ihtimali bulunduğundan bu tamirati mümkün olduğunca tozdan arınmış bir ortamda yapmaya özen gösterin. iPad 2'nin camı (bizim modelimiz EMC2415, sizinkini cihazın arkasında görebilirsiniz) metal kasaya yapıştırılmış. Fakat yapıştırıcılar ısı ile yumuşamaya başlar. Bu yüzden yapacağınız ilk işlem, camın sağ tarafını bir saç kurutma makinesi ya da sıcak hava tabancası yardımıyla düşük ısıda ısıtmak, burada camın sıcaklığının 80 °C üzerine çıkmaması gerekiyor. Bir süre sonra sağ taraftaki yapıştırıcının zayıfladığını göreceksiniz. Açma aparatının ince ucunu, üst kısımdan 5 santimetre kadar aşağıya (yaklaşık ses tuşu hizasına) cam ile camı metal kasadan ayıran ince plastik film arasına yerleştirin.

2 CAMI ÇIKARMAK Mini spatulayı açma aparatının aşağısından sokun ve camı hafifçe kaldırın, spatulayı camın altından yaklaşık 1,5 cm içeri itin. Daha fazla içeri itmeye özen gösterin çünkü aşırı bir hamle camın iç bölümüne yapıştırıcı bulaşmasına neden olabilir. Şimdi spatulayı yavaşça alt kısımlara doğru hareket ettirerek camı kasadan ayırın. Eğer işlem zorlaşmaya başlarsa, zorlaşan bölgede kısa süreliğine sıcak hava tabancasını kullanın. Kaldırdığınız camın kasaya geri yapışmaması gerekiyor, bunun için cam ve kasa arasına pena ya da benzeri ince plastik bir parça sıkıştırabilirsiniz. Sağ alt köşeye ulaştığınızda bir parça da buraya yerleştirin ve alt bölümü ısıtmaya başlayın. İşte artık bu noktadan sonra çok dikkatli olmanız gerekiyor.

3 WLAN ANTENİNİ ATLATMAK Kablosuz ağ anten bağlantısı iPad'in sağ alt köşesinden yaklaşık 3 cm uzakta yer alıyor ve aşırı derecede hassas. Bu bölgede (dış kenardan yaklaşık 2,5 – 5,5 cm arası mesafede), anten bağlantısına zarar vermemek için 3 milimetreden daha uzağa erişemeyecek, küçük bir plastik parça ile çalışmanız gerekiyor. Plastik parçayı yavaşça köşeden merkeze doğru hareket ettirin, Home tuşuna ulaştığınızda parçayı hafifçe geri çekin. Şimdi sol alt köşeye kadar camı kaldırarak ilerleyebilir ve araya bir parça sıkıştırabilirsiniz.

4 CAMI ÇIKARMAK Başka bir spatula alın ve benzer şekilde sağ üst köşeyi de merkeze doğru sökmeye başlayın. Üst kısımda da oldukça hatırı sayılır miktarda yapıştırıcı kullanılmış. Orta kısma ulaştığınızda bu sefer de ön kamera ve ekran kablolarına (sol kısımda, alt kenardan 2,5 – 6 cm mesafede) zarar vermemek için küçük plastik parçayı kullanmanız gerekiyor. Üç ke-

nardaki tüm yapıştırıcılardan kurtulduktan sonra camı sağ alt ve üst köşelerden tutarak kitap açar gibi kaldırmanız gerekiyor. Kasadan ayırdığınız ekranı, çizilmemesi için yumuşak bir bezin üzerine yerleştirin.

5 LCD PANELİ KALDIRMAK LCD paneli yerine sabitleyen 4 yıldız vidayı sökün ve paneli yerinden çıkarın. Bu işlem sırasında cama ya da ekrana dokunmamaya veya kirletmemeye özen gösterin.

6 DOKUNMATİK SENSÖR KABLOSUNU SÖKMEK Dokunmatik camı anakarta bağlayan fişi sökün. Bunun için, açma aparatını kullanarak her iki taraftaki düz kilitleri kaldırarak açın. Kabloyu tutan bandı açın ve arka panele tutturucu yapıştırıcılardan kurtarın. Şimdi paneli kasadan ayırın ve camı kasadan ayırmak için, panelle kasa arasındaki dokunmatik sensör kablosunu çekin. Eğer sadece camı değiştirmek istiyorsanız bu aşamada yedek parçayı yerleştirebilirsiniz. İhtiyacınız olan yedek parçayı internette “iPad 2 dokunmatik” kelimelerini aratarak 90 TL’nin altında bir fiyata temin edebilirsiniz.

7 ANAKARTI ÇIKARMAK Panel fişini anakarta sabitleyen mandalı açın ve kabloyu çıkarın. Ardından anakartın alt kısmında bulunan dock bağlantı kablosunu tutan bantları sökün (bu işlemi yaparken sıcak hava tabancasını dikkatli ve ölçülü biçimde kullanmanız gerekiyor). Şimdi geri kalan 5 fişi ve 5 vidayı da sökerek anakartı alüminyum kasadan ayırın. Eğer paneli değiştirmek istiyorsanız internette “iPad 2 lcd ekran” kelimelerini aratarak 200 TL’nin altında bir fiyata paneli bulabilir ve temin edebilirsiniz.

8 PİLLERİ SÖKMEK iPad’in arka kısmını sıcak hava tabancası ile ısıtın ve pilleri kasanın sol tarafından tutarak kaldırın. Plastik spatulayı kullanarak bu işi daha kolay yapabilirsiniz, merkez bataryaya geldiğinizde pili bükmemeye özen göstererek sökme işlemine devam edin. İnternette “iPad 2 pil” kelimelerini aratarak 100 TL’nin altında temin edebileceğiniz pilleri takarken de aynı adımları tersten uygulamanız gerekecek.

CHIP İLE TEKNOLOJİ HER YERDE!

iPad ve Android Tabletinizde

DERGIBURADA

**TURKCELL DERGİLİK,
VODAFONE VREAD, DMAGS**

**Elektronik dergi
platformlarında**
WWW.EMECMUA.COM
WWW.DIJIMECMUA.COM

[www.facebook.com/
chiponlineurkiye](http://www.facebook.com/chiponlineurkiye),

www.twitter.com/chiponline

CHIP SOSYAL MEDYADA!

**VE HER ZAMAN
SİZE EN YAKIN
GAZETE BAYİİNDE!**

DİZÜSTÜ

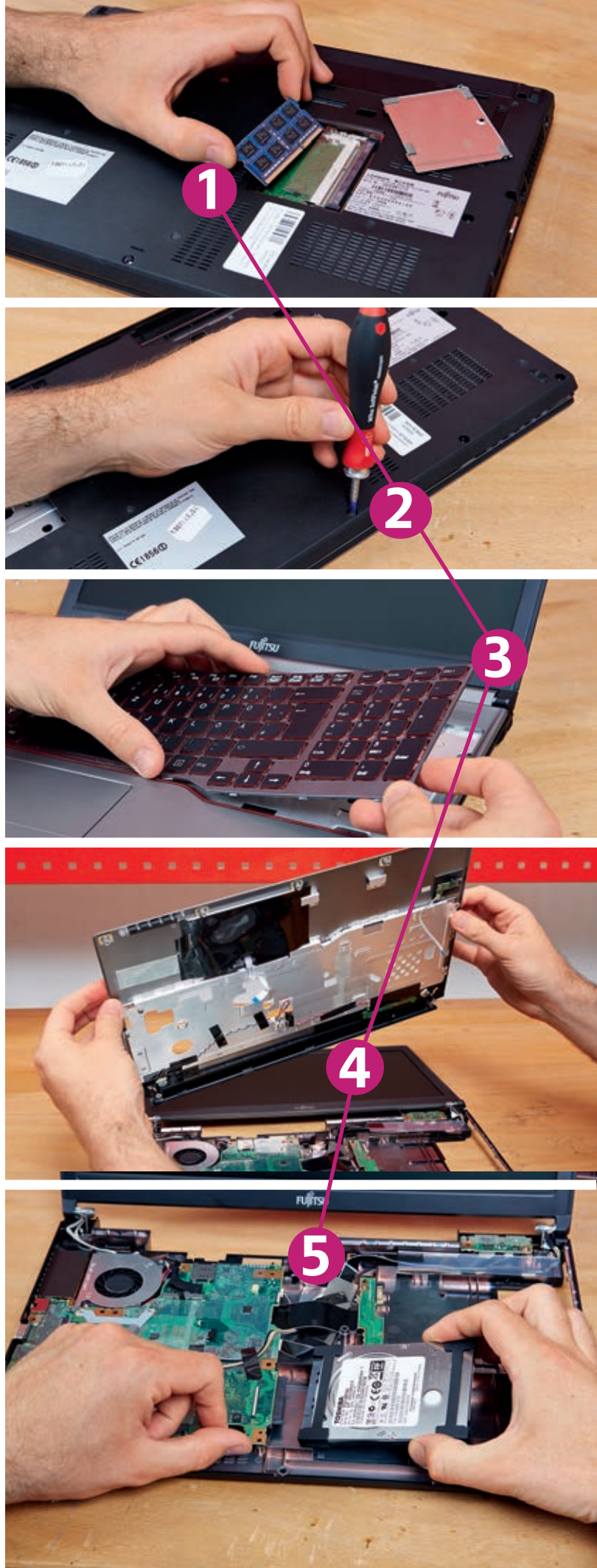
Hafifleştikçe işler karışıyor

Fujitsu Lifebook E753 gibi modern dizüstüler hafif yapılı olmak üzere tasarlanıyorlar, bu da tamirat ve parça değişim işlerini daha zor hale getiriyor.

1 BELLEKLERİ DEĞİŞTİRMEK 3 cm yükseklik ve 6,8 cm genişliğe sahip olan dizüstü SO-DIMM bellek modülleri, anakarta yatay olarak ve genellikle üst üste gelecek şekilde yer alır. Bizim parçalarına ayırdığımız Fujitsu Lifebook 753'te bellek modüllerini kolaylıkla değiştirebilmek için tek vida ile sabitlenen plastik bir pencere yer alıyordu, böylelikle basit bellek değişimi için bütün alt kapağı açmaya gerek kalmıyor. Belleği çıkarmak için modülün iki yanında yer alan mandalları iterek gevşetmeniz gerekiyor. Bu hareketten sonra modül kendiliğinden ileri doğru hareket edecektir, eğer etmezse dikkatlice ve belleğin üzerindeki hassas parçalara zarar vermeden yavaşça belleği çekin. Bellek mandallardan ayrıldıktan sonra artık rahatça yerinden sökülebilir. Arızalı parça değişimi ya da sistem güncellemesi için öncelikle sisteminizdeki belleklerin özelliklerini öğrenmeniz gerekiyor. Bunun için mevcut belleklerin üzerine ya da anakartta bellek modüllerinin bulunduğu yere bakabilirsiniz. Çift-kanalın performansından yararlanabilmek için iki modülü de aynı boyutta seçin (örneğin, 16 GB bellekte çift-kanal için 2 x 8 GB), ayrıca belleklerin standardı da aynı olmalı (DDR3 ya da eskilerden DDR2) ve aynı çalışma frekansına sahip olmalılar (örneğin, 667, 1333 ya da 1600 MHz). Yeni belleklerinizi takmak için aynı işlemleri tersten uygulayın, belleği mandalların arasına uygun açıyla yerleştirdikten sonra kilitlenene kadar itin.

2 ALT KAPAĞIN VIDALARINI SÖKMEK Tıpkı Ultrabook'larda olduğu gibi Lifebook E753'ün alt kapağı da destek elemanı vazifesi görüyor. Yani ilk olarak anakart monte ediliyor, fakat eski dizüstülerde olduğu gibi anakarta ulaşmayı sağlayan açıklıklar bulunmuyor, sadece bellek modüllerine erişimi sağlayan tek bir kapak var. Bu yüzden işlemciye erişmek için öncelikle klavyeyi ve üst kasayı çıkarmak, daha sonra da anakartı sökmek gerekiyor. Bunun için, öncelikle dizüstü bilgisayar ters çevirmek, pili ve optik sürücüyü çıkarmak gerekiyor. Pil genellikle iki mandalla kasada tutulurken optik sürücü bir vida ile sabitleniyor. Ardından batarya bölümünün altındaki dahili olmak üzere alt kısımdaki bütün vidaları sökün. Daha sonra vidaların takılma sırasını karıştırmak için bir kağıda dizüstünüzün altındaki vidaların şemasını çizebilir ve bu vidaları bu şemadaki yerlerine yerleştirebilirsiniz.

3 KLAVVEYİ SÖKMEK Dizüstünüzü düz çevirin ve kapağını açın. Mini spatulayı kullanarak klavyeyi sağ tarafın merkezinden dikkatlice kaldırın. Esnek klavye, kasaya alt ve üst kısımlarından çentikler ile tutturulmuştur, bunlara zarar vermeden yerlerinden çıkarın. Klavyenin ve dokunmatik yüzeyin kablolarının kablo bağlantılarının çıkmamasına dikkat edin, çünkü bu kabloların sökülebilmesi için öncelikle bağlantı bölgelerindeki kilitlerin açılması gerekiyor. Genellikle fişin tüm enini kaplayan ya da iki kenarından tutan bu mandalları küçük ve düz bir aparat ile açabilirsiniz.

4 ÜST KASAYI ÇIKARMAK Sıradaki adım Lifebook'un gümüş üst kasasını çıkarmak. Ekran tarafından tutup kaldırın ve dokunmatik yüzeyden, parmak izi okuyucudan ve aç / kapa tuşundan gelen düz kabloları tıpkı klavyenin fişini söker gibi çıkarın. Hoparlör kablosu ise küçük 4 pinlik bir fiş ile anakarta bağlanıyor, onu da sökün.

5 SABİT DİSKİ ÇIKARMAK Artık anakartın arka panelini (yeşil parça) ve sağ tarafta bulunan sabit disk görebilirsiniz. Lifebook E753'ün sabit disk doğrudan anakarta bağlı ve bağlantı noktalarına doğru bir parça kauçuk köpük ile ittirilmiş durumda. Sabit disk daha büyük hacimli bir modelle ya da daha hızlı bir SSD ile değiştirmek için, öncelikle üzerindeki çapraz şerit ipi çıkarın. Ardından kauçuk köpüğü çıkarın ve sabit disk anakarttan ayırın. Kauçuk köpüğü yeni sabit diskinize yerleştirin ve tam tersi adımları izleyerek diskinizi anakarta tamamen oturtun.

6 WLAN ANTENLERİNİ ÇIKARMAK Kablosuz ağ kartı 3 cm genişliğinde ve mini PCI Express yuvasına takılı bir kart ve iki adet anten kablosu ona bağlanıyor. Eskiyen standartlardan kendimizi kurtarmak için aldığımız yeni 5 GHz'lik modeli (Intel Centri-no Advanced-N 6235, yaklaşık 60 TL) takmak için, öncelikle eski kartımıza bağlı antenleri sökmemiz gerekiyor. Bu sırada hangi kablo-nun ana, hangisinin yardımcı fişe takıldığını not etmeniz de fayda var. Ardından açma aparatı ya da başka bir düz uçlu araç ile anten kablosunun bağlantısını alt tarafından dikkatlice kaldırarak sökün.

7 WLAN KARTINI ÇIKARMAK Mini PCIe yuvası da bel-lek modüllerinin yuvasıyla aynı mantıkta çalışır. Tek fark, kablosuz ağ kartı iki yanından mandallarla değil ucundan bir vida ile tutturulur. Bu vidayı sökün ve ucu kalkan kartı çekerek yuvasından çıkarın. Yeni kartınızı yerleştirip vidasını sıktığınız zaman antenleri takmaya başlayın, fakat bu adımda antenleri ait olduğu fişlere takmanız gerekiyor.

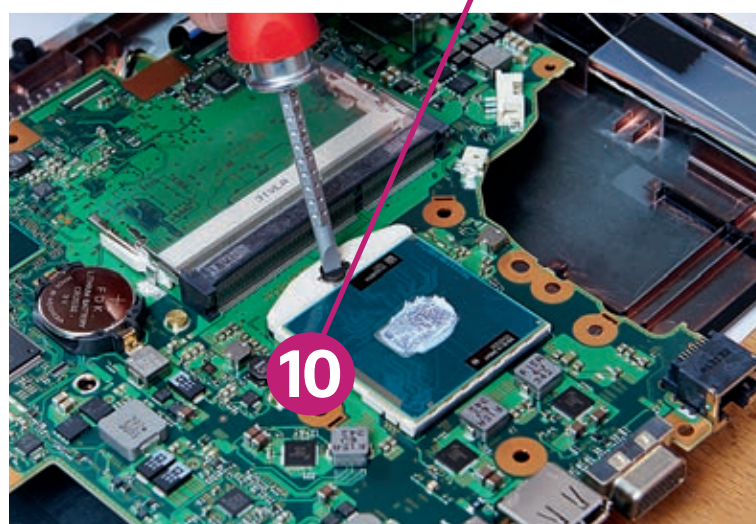
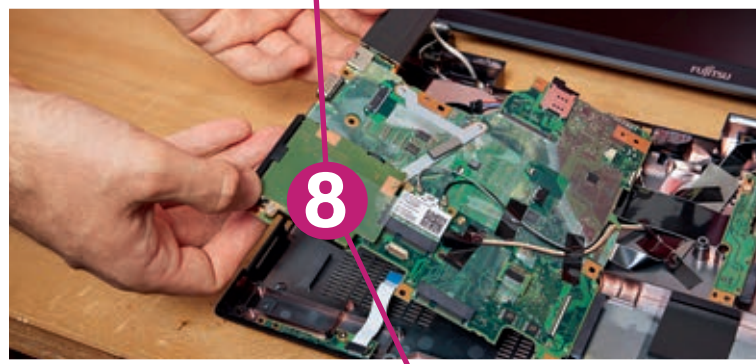
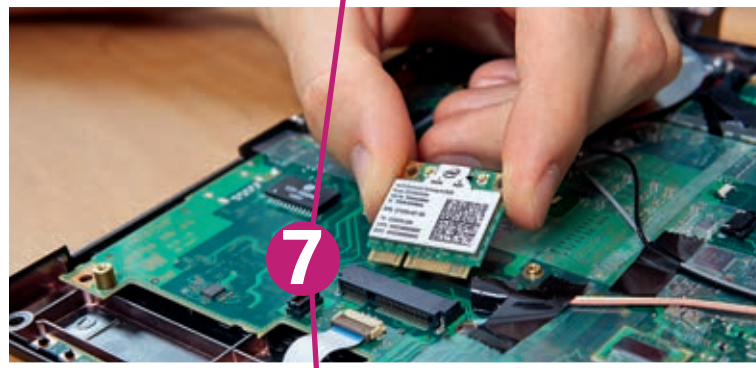
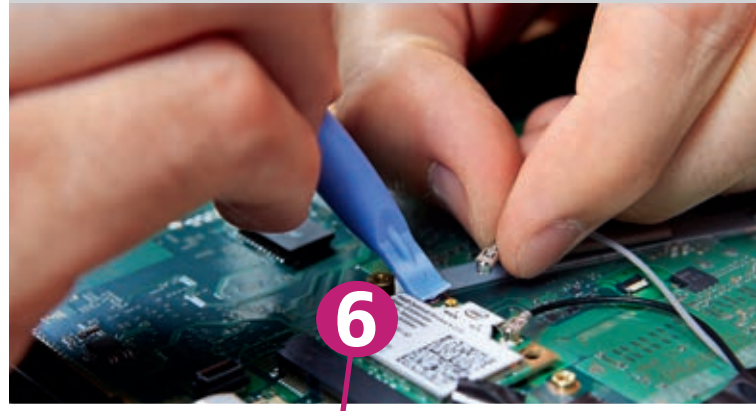
8 ANAKARTI SÖKMEK İşlemciye ulaşabilmek için önce-likle anakartı çıkarmak gerekiyor. Bunun için, anakartı sabitle-yen 6 vidayı sökün, ayrıca anakarta bağlanan diğer tüm fişleri de (fan, hoparlör vb.) sökmeniz gerekiyor. Ardından anakartı, VGA bağlantısının olduğu yönden dikkatlice kaldırmaya başlayın ve nazıkçe karşı tarafa doğru çevirin.

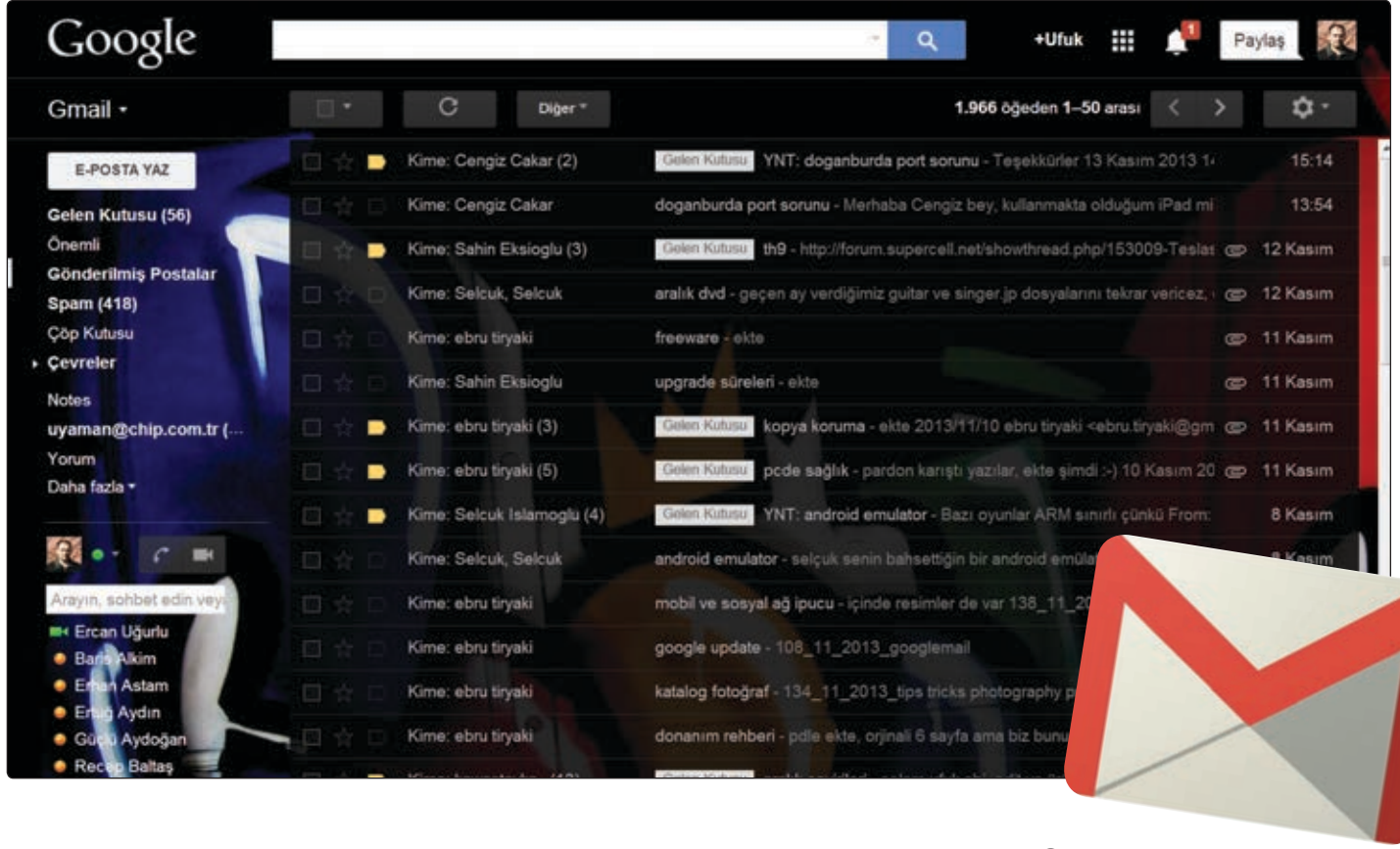
9 SOĞUTUCU BLOĞUNU ÇIKARMAK Soğutucu bloğ-u anakarta sabitleyen 3 vidayı sökün, hafifçe hareket ettirdiği-nizde alt kısımdaki sabitleyici düşecek. İlk olarak işlemcinin üzerin-deki bölümü kaldırın, daha sonra sırasıyla boru ve fan tarafını çıkar-tın. Soğutucuyu geri takarken de aynı işlemleri tersten uygulayın.

10 İŞLEMCIYİ ÇIKARMAK İşlemcinin yuvasında hangi pozisyonunda durduğunun bir fotoğrafını çekin, bu detay önemli, çünkü işlemcinin işaretli köşesinin nereye denk geldiğini karıştırmamanız gerekiyor. İşlemci, hemen yuvanın kenarında bu-lunan bölümdaki vida ile yerine sabitlenir. Küçük, düz tornavida ile saat yönünün tersinde 180° döndürerek vidayı, böylelikle iş-lemci yuvasını açın. İşlemciyi sol kenarından tutun ve yuvasından çıkarın. Yeni işlemcinizi yerleştirdikten ve kilitledikten sonra iş-lemcinin üzerine küçük bir bezelye tanesi kadar termal macun sü-rün. Soğutucu bloğunu ve tüm parçaları yerleştirin.

DİKKAT! Tüm bu işlemler referans olarak verilmiştir, eğer başka bir marka ve model dizüstü bilgisayarınız varsa, söküm işlemine başlamadan önce mutlaka servis kitapçığını bulmaya çalışın.

yorum@chip.com.tr

Google mail hareketlendi

Google, mail servisine yeni özellikler ekleyerek yeniden dizayn etti – akıllı telefon eklentisinden, web istemcisine kadar.

Ozan Kaya - FB

Google, mail programını yeni özellikler ve daha fonksiyonel bir dizaynla zenginleştirdi. Buna rağmen yeni sürüm Gmail'in minimum gereksinimi Android 4.0 Ice Cream Sandwich. Daha eski işletim sistemlerine sahip akıllı telefonlar maalesef göz ardı edilmiş. Eklenecek ana özelliklerden birisi, gelen postaları "Sosyal" veya "Tanıtımlar" gibi kategorilere ayıran Gelen Kutusu. Bir diğer özellik de, keskin bir hareketle ekrana ilave edilebilen kenar çubuğu. Bu sayede postalarınızı görüntüleyebileceğiniz daha geniş bir alana sahip oluyorsunuz. Kenar çubuğu ile gelen kutusundaki kategoriler arasında rahatlıkla geçiş yapabilir, "Çöp Kutusu", "Gönderilmiş postalar" ya da "Sohbetler" gibi diğer tüm başlıklara da anında ulaşabilirsiniz.

Ayrıca her bir postaya hesap resmi eklenmiş, bu sayede postala-

rınızı çok fazla zamanınızı almadan rahatlıkla kategorize edebilirsiniz. E-posta istemcisi gözden geçirilmiş bir tarayıcı penceresine de sahip. Burada posta kategorilerinizi sekmeler halinde düzenleyebilir ve uyan mailleri bu sekmelere gönderebilirsiniz. Eklenecek dizaynlar (35'den fazla) ve mail oluşturmaya, yanıtlamaya yarayan yeni bir editör penceresi Google e-mail hizmetini etkileyici bir iletişim merkezi haline getiriyor.

Google, bahar aylarında Google Drive, Gmail ve Google+'ın depolama birimlerini çoktan birleştirdi bile. Bu sayede Google hesabınız ile bu hizmetlerin herhangi birinden kaydettiğiniz tüm veriler aynı alanda depolanıyor. Bu da demek oluyor ki, diğer servislerde harcamadığınız müddetçe, mailler ve eklentileri için kullanabileceğiniz 15 GB'lık bir alana sahip oluyorsunuz. Bu alanı aylık 5 dolar karşılığında 100 GB'a yükseltebilirsiniz.

GOOGLEMAIL

Yeni özelliklerin en iyileri

1 YENİ GELEN KUTUSU

Gmail artık baştan aşağıya yeni bir gelen kutusuna sahip. En büyük özelliği ise gelen postalarınızı türlerine göre ayırıp, çeşitli kategorilerde depolayabiliyor oluşu. Ön sıralamada beşe kadar değişik sekme aktifleştirebiliyorsunuz. Değişiklikleri ayarlarda bulabilirsiniz.

Facebook mailleri, çevrimiçi tanışma siteleri ve buna benzer portalların gönderdiği postalar gelen kutusunda "Sosyal" sekmesinde sıralanıyor. Kayıt olunan siteler, takip edilen haber bültenleri vb. ile ilgili her şey "Tanıtımlar" kategorisine gönderiliyor. "Güncellemeler" sekmesinde takip edilen haber bültenlerinin yanında, sipariş ve nakliye onaylamaları ile ilgili postalar sıralanıyor. "Forumlar" başlığında aktif olduğunuz tartışma platformlarından gelen postaları bulabilirsiniz. "Birincil" sekmesinde de sadece kişisel ve diğer sekmelerde gözükmeyen mailler bulunuyor.

2 RESİMLER

Yeni bir görsel özellik olarak, Gmail her postanın başına gönderenin profil resmini ekliyor. Örneğin, eğer bir Google+ kullanıcısından e-posta alıyorsanız, gönderenin profil resmi de avatar olarak gösteriliyor. Eğer hali hazırda resim veya logo bulunmuyorsa, Google gönderen isminin baş harflerinden renkli bir grafik yaratıyor. Böylelikle gelen kutusu tutarlı bir görünüm kazanıyor ve e-postalar kolaylıkla kategorize edilebiliyor.

3 SİLME VE ARŞİVLEME

Yeni Gmail sürümünde, okuduğunuz mailleri bir parmak hareketiyle silebilir ya da arşivleyebilirsiniz. Eğer gelen kutusundan bir maili kaldırmak istiyorsanız, parmağınızı mailin üzerinde soldan sağa kaydırmanız yeterli. Daha sonra mail gelen kutusundan siliniyor, fakat isterseniz maile "Tüm Postalar" sekmesinden halen ulaşabilirsiniz. Aplikasyonun genel ayarlarından kaydırma hareketini arşivleme ya da direkt olarak çöp kutusuna gönderme olarak ayarlayabilirsiniz.

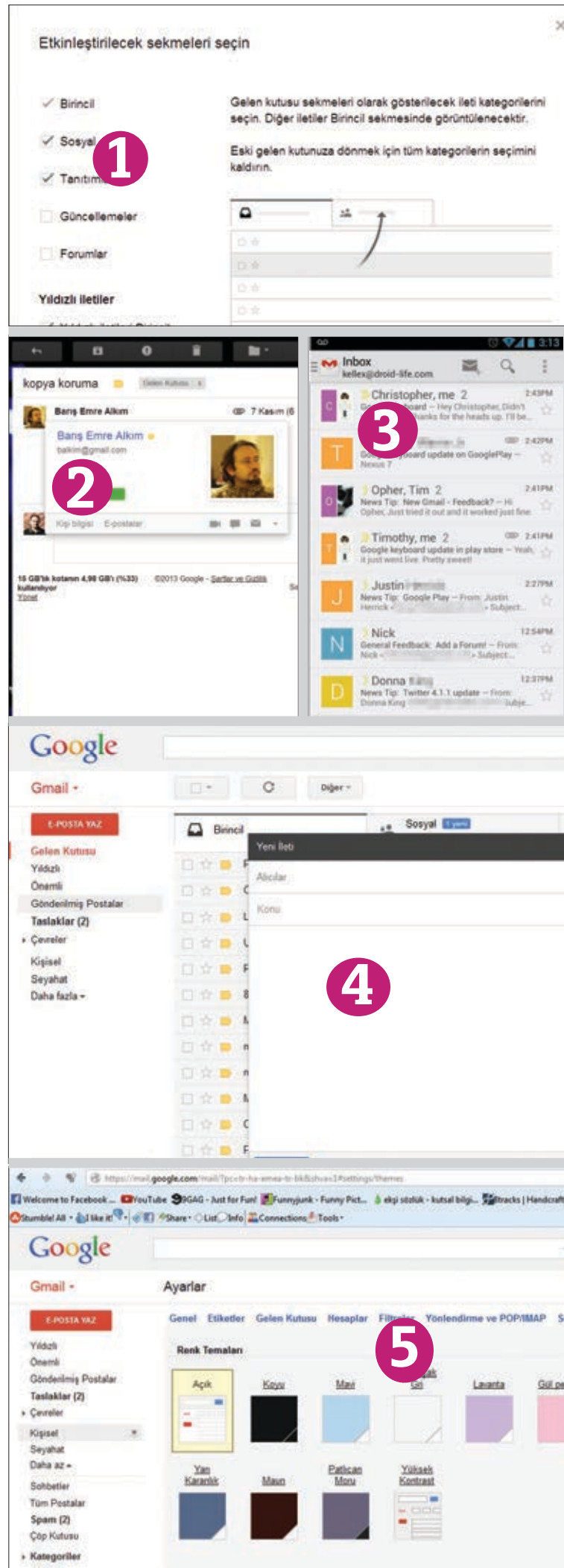
4 EDITÖR

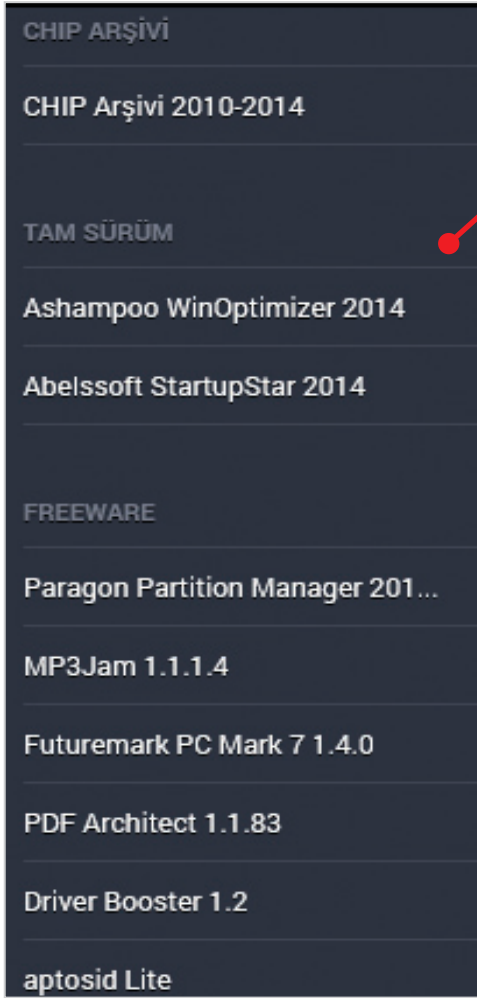
Tarayıcı penceresi şeklinde, mail oluşturmaya yarayan yeni bir editör mevcut. Editör, gelen kutusuna kompakt bir pencere olarak eklenmiş. Avantajı ise size mail oluştururken aynı zamanda gelen kutusuna göz gezdirmeye imkânı tanınması. Ekranda aynı anda dörde kadar editör açıp, simge durumuna getirebiliyorsunuz.

5 DİZAYN

Gmail'in tarayıcı penceresindeki görüntüsünü belirleyebilir, sayısız dizayndan birini seçerek gelen kutunuza kişisel bir dokunuş ekleyebilirsiniz. Önceleri şablon sayısı 35 iken, şu anda kendi arka planınızı bile kullanmanız mümkün. Tarayıcınızdaki çarka tıklayın, "Ayarlar"a gidin ve "Temalar"ı seçin. Büyük bir şablon kütüphanesinin içinde araştırma yapabilir ya da kendi resminizi veya fotoğrafınızı gönderebilirsiniz.

yorum@chip.com.tr

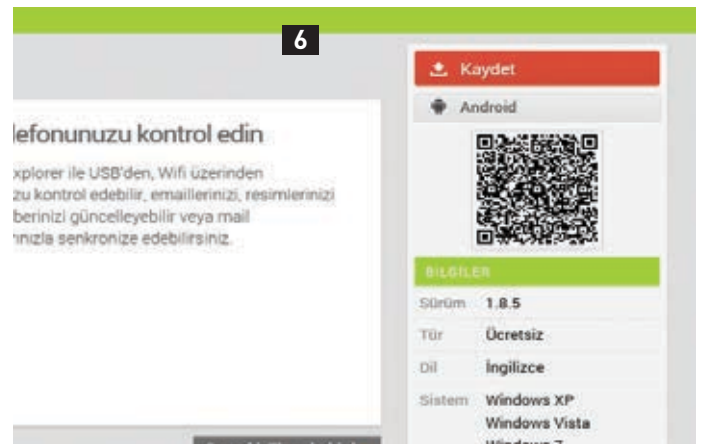
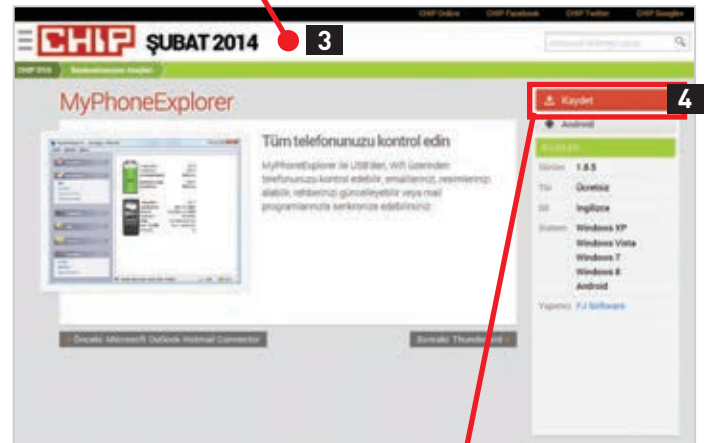
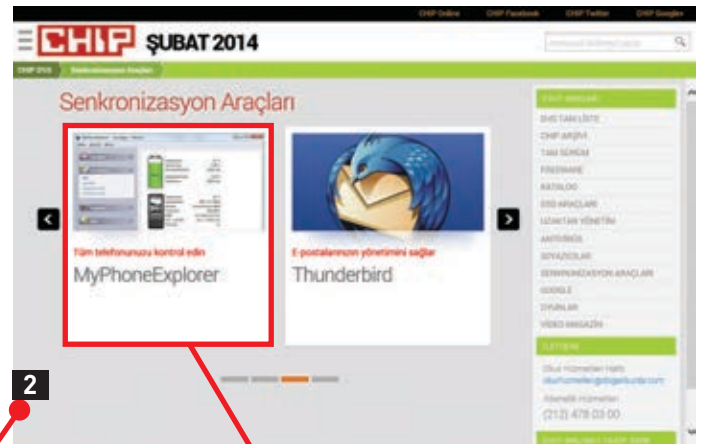
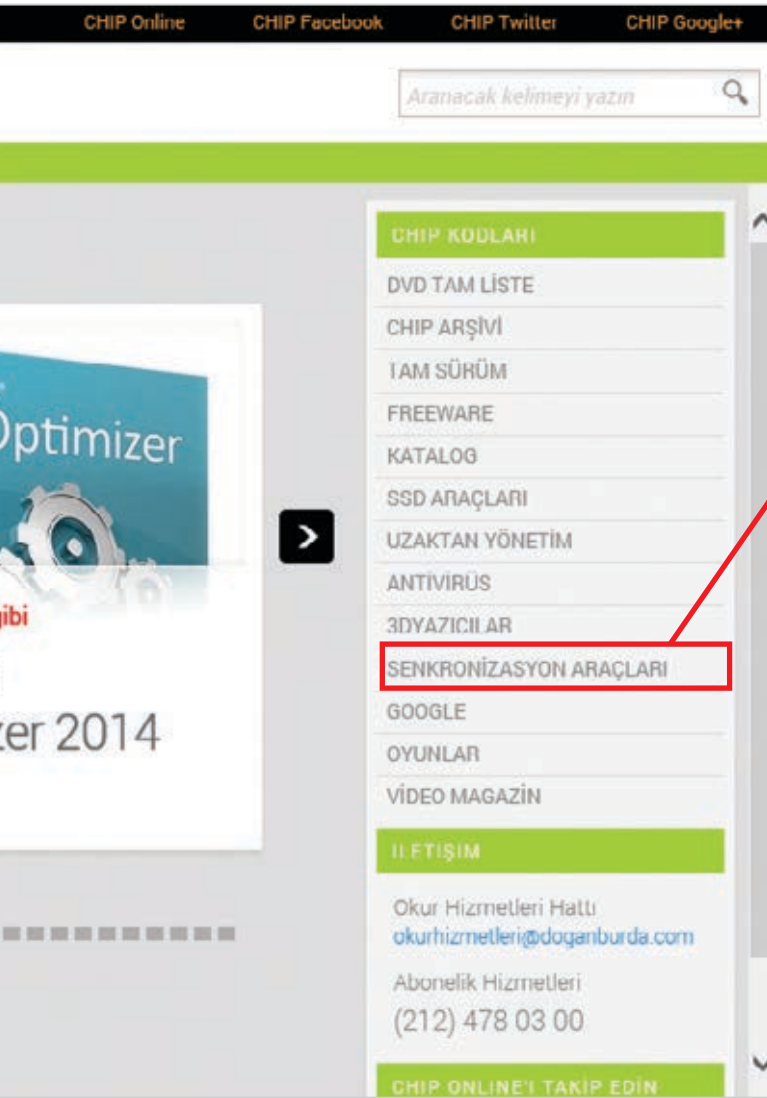

DVD İÇERİĞİ

CHIP DVD arabirimi yenilendi! CHIP DVD artık daha kolay, daha sade ve en önemlisi artık daha fazla interaktif!

CHIP DVD arabiriminde sol üstteki ikonuna tıkladığınızda açılan menüyü **1** kullanarak DVD içeriğinin sıralı tam listesine ulaşabileceğiniz gibi, aynı zamanda "CHIP Kodları" menüsünden de tüm kategorileri bir arada görebilirsiniz. Kategoriler **2** altında bulacağınız içeriklere erişmek içinse, ilgili kategoriye girdikten sonra ulaşmak istediğiniz içeriğe tıklayabilirsiniz. **3** Böylece istediğiniz içerik tüm bilgileriyle birlikte ekrana gelecek. Eğer isterseniz "Kaydet" **4** butonu ile içeriği

çalıştırabilirsiniz. Bunun için ekrana gelen güvenlik penceresini "Çalıştır" **5** butonu ile onaylamanız gerekli. Böylece kurulum programı başlayacak. Ayrıca artık CHIP DVD'de yalnızca programların 32 ve 64 bit'lik sürümlerini değil, akıllı telefon sürümlerini de bulabilirsiniz. **6** Bunun için "Kaydet" menüsünü kullanabilirsiniz. CHIP DVD artık daha canlı! Dergide yer alan haber, makale, dosya ve ürün incelemeleri ile ilgili videolara artık Video Magazin bölümünden ulaşabilirsiniz.

PDF DERGİ ARŞİVİ

CHIP 2010-2014

TAM SÜRÜM

Ashampoo WinOptimizer 2014
Abelssoft StartupStar

FREEWARE

Paragon Partition Manager
MP3Jam
Futuremark PC Mark 7
PDF Architect
Driver Booster
aptosid Lite
Rainmeter
Aun Player
LicenseCrawler

KATALOG

Monaco JPG
Touchpad Blocker
7-Zip

BitTorrent Sync
Freemake Music Box

SSD ARAÇLARI

CrystalDiskInfo
CrystalDiskInfo
Paragon Backup & Recovery

SSDlife Free

UNetbootin

UZAKTAN YÖNETİM ARAÇLARI

TeamViewer
UltraVNC
SecureVNC Plugin
Antivirüs Yazılımları
AVG Anti-Virus Free
Kaspersky Internet Security
Norton Internet Security

3B YAZICILARA ÖZEL

FreeCAD
SketchUp
3B Yazıcılar için Test Objeleri
VIDEO: Velleman 3BYazıcı Kurulumu

SENKRONİZASYON ARAÇLARI

Akruto Sync
BirdieSync
CompanionLink
Microsoft Outlook Hotmail Connector
MyPhoneExplorer

Thunderbird

iCloud Control Panel

eM Client

Google Araçları

Kaspersky Rescue Disk

Avast! Browser Cleanup

Bitdefender TrafficLight

Bitdefender TrafficLight

Bitdefender TrafficLight

WOT

WOT

WOT

Indie Oyun Paketi

From Hell's Heart

Transcendence

To the Moon Holiday Special

Fire Point

Data Jack

The Entertainment

The Very Organized Thief

Actioni Contrarium

Ascension

Sepulchre

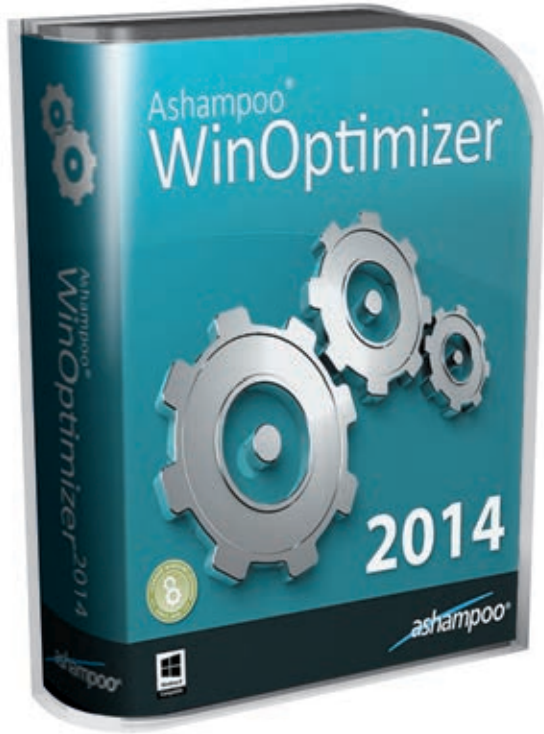
Mundane

Fakteur

CHIP

VIDEO MAGAZİN: CHIP DVD artık daha canlı! Dergide üzerinde **Video Magazin** logosu yer alan haber, makale, dosya ve ürün incelemeler ile ilgili videolara artık Video Magazin bölümünden ulaşabilirsiniz.

ASHAMPOO WinOptimizer 2014

Performansı arttırmak, program ve uygulamaları daha hızlı çalıştırmak mümkün.

Ashampoo'nun başarılı ve popüler sistem yazılımı olan WinOptimizer, yeni yılla birlikte güncellenerek 2014 sürümüne kavuştu. Yeni sürümle birlikte yepyeni özelliklere de kavuşan WinOptimizer 2014, temelde yine en iyi yaptığı işi yapmaya devam ediyor. Bilgisayarınızın uzman sağlık görevlisi olarak görev yapan WinOptimizer 2014, tek tuşla bilgisayarınızı düzenliyor ve işletim sisteminizdeki var olan sorunları ortadan kaldırıyor. Sis-

tem Bakım, Verim İyileştir, Kişiselleştir, Sistem İnceleme, Dosya Araçları ve Genel kategorilerinden oluşan Modüller sayfasına sahip olan WinOptimizer 2014, ayrıca bunları önemli araçlarını bulundurduğu İşlevler bölümüyle de destekliyor.

Ashampoo, CHIP okurlarına özel olarak WinOptimizer 10 yazılımını güncellemek isteyenlere yazılımın yeni sürümünü 95.99 TL yerine yalnızca 19.19 TL'ye sunuyor. Bu fırsatı kaçırmayın!

Ana ekran

Bu bölümde sistem bilgilerinizi görebilir, işletim sisteminize hızlı bakım yapabilir ve performans analizi yapabilirsiniz.

Sistem bakımı

"Sistem Bakım" başlığı altında göreceğiniz "Drive Cleaner" aracını kullanarak sabit disklerinizdeki sorunları hemen tespit edebilir ve çözüme kavuşturabilirsiniz.

One-Click Optimizer

Tek tıkla sisteminizi düzenlemenize imkan tanıyan WinOptimizer 2014, bu işlemi "One-Click Optimizer" aracı ile yerine getiriyor. Araç; internet, disk ve kayıt defterine hızla bir göz atıyor.

İstatistikler

WinOptimizer 2014 ile yaptığınız tüm işlemler kayıt altında tutuluyor ve derseniz bunların istatistiki verilerine de ulaşabiliyorsunuz.

Kaçıranlara özel bu ay 14 Video eğitim birden

OxoTraining eğitim yazılımını aşağıdaki adımları uygulayarak kullanabilirsiniz. Aynı zamanda, yazılımın “YARDIM” bölümü içerisinde de gerekli adımlara ulaşabilirsiniz. OxoTraining yazılımına eğitim eklerken, lütfen açıklamalara dikkat ediniz. OxoTraining eğitim yazılımını kurabilmek için, Mac işletim sistemini kullanıyorsanız, “OxoTrainingEgitimKit.dmg” dosyasını kurunuz. Windows işletim sistemini kullanıyorsanız, “OxoTrainingEgitimKit.exe” dosyasını kurunuz.

Bu ay tüm okurlarımıza kaçırdıkları eği-

timlere ulaşmak için bir fırsat daha veriyoruz. Bunun için önce www.chip.com.tr adresi üzerinden CHIP Online’a giriş yapmanız gerekiyor (kayıtlı kullanıcı değilseniz önce lütfen ücretsiz kayıt olmak için sitede sağ üstteki “Üye Kayıt” bağlantısına tıklayın).

Giriş yaptıktan sonra 3. sayfamızdaki kodu kullanarak www.chip.com.tr/chipdergi/egitim2013/ adresindeki sayfadan istediğiniz kadar eğitimi seçebilirsiniz. Seri numaraları ve indirme bağlantıları daha sonra e-posta adresinize gönderilecektir.

Dikkat! Mutlaka okuyun...

- Dergideki kodu kullanarak 12 eğitim paketinin her biri için sadece 2 indirme hakkınız bulunuyor. Bu yüzden indirilen ISO eğitim dosyalarının yedeğini almayı unutmayın.
- “İşlem sırasında bir hata oluştu. Lütfen güvenlik ayarlarınızı kontrol ediniz.” hata mesajını alıyorsanız, OxoTraining yazılımının simgesine sağ tuşa tıklayıp, açılan menüde “Yönetici olarak çalıştır” (run as administrator) seçeneğini kullanarak çalıştırınız. İlk girdiğiniz e-mail ve key'iniz ile tekrar deneyiniz.

NASIL KURACAKSINIZ?

Windows 8 kullanıyorsanız;

1. İlk olarak istediğiniz eğitim için ISO dosyası üzerine sağ fare tuşu ile tıklayıp “Mount” ya da “Bağla” seçeneğini seçmeniz gerekiyor. Bu şekilde eğitim diski sürücüleriniz arasına eklenecektir. Kurulumda sorun çıkmaması için her seferinde sadece ilgili eğitim ISO’sunu bağlayın.
2. Eğitim yazılımını bir kere yüklemeniz yeterli olacaktır. Dolayısıyla eğer daha önce bu seriye ait eğitim yazılımını yüklediyseniz 4. adıma atlayabilirsiniz.
3. Şimdi Bilgisayar’a eklenecek “CHIP DVD” ile başlayan bu diskin içine girip “oxotrainingegitimkit.exe” dosyasına çift tıklayarak eğitimi bilgisayarınıza kurabilirsiniz.
4. Masaüstünüze gelecek olan OXO Training simgesine sağ tuş ile tıklayın ve “Yönetici olarak” çalıştırın.
5. Arabirimdeki “Yeni Eğitim ekle” tuşuna tıklayın ve açılacak olan sayfada e-posta adresinizi (hep aynı e-posta adresini kullanmaya özen gösterin) ve size e-posta ile gönderilen şifreyi kullanarak eğitimi bilgisayarınıza kurabilirsiniz. Dikkat: Şifrenin kurmak istediğiniz eğitime ait olduğundan emin olun.
6. Kurulumun ardından Bilgisayar’daki sanal “CHIP DVD” sürücüsü üzerine sağ tuş ile tıklayıp “Çıkart” tuşu ile çıkartmayı unutmayın.

Windows 7 ve öncesine sahipseniz;

1. İlk olarak www.softsea.com/download/ISODisk.html adresinden Isodisk yazılımını indirip bilgisayarınıza kurun ve çalıştırın. Disk A satırının yanındaki sarı klasör simgesine tıklayıp istediğiniz eğitim için ISO dosyasını seçin. Kurulumda sorun çıkmaması için her seferinde sadece ilgili eğitim ISO’sunu ekleyin.
2. Eğitim yazılımını bir kere yüklemeniz yeterli olacaktır. Dolayısıyla eğer daha önce bu seriye ait eğitim yazılımını yüklediyseniz 4. adıma atlayabilirsiniz.
3. Şimdi Bilgisayar’a eklenecek “CHIP DVD” ile başlayan bu diskin içine girip “oxotrainingegitimkit.exe” dosyasına çift tıklayarak eğitimi bilgisayarınıza kurabilirsiniz.
4. Masaüstünüze gelecek olan OXO Training simgesine sağ tuş ile tıklayın ve “Yönetici olarak” çalıştırın.
5. Arabirimdeki “Yeni Eğitim ekle” tuşuna tıklayın ve açılacak olan sayfada e-posta adresinizi (hep aynı e-posta adresini kullanmaya özen gösterin) ve size e-posta ile gönderilen şifreyi kullanarak eğitimi bilgisayarınıza kurabilirsiniz. Dikkat: Şifrenin kurmak istediğiniz eğitime ait olduğundan emin olun.
6. Kurulumun ardından yine Isodisk yazılımında ISO dosyasının sağındaki kırmızı çarpı simgesi ile ISO’yu çıkartmayı unutmayın.

EĞİTİMLERİN TÜMÜNE ULAŞMAK İÇİN
PROMOSYON KODU SAYFA 3’TE

ADIM 1

OxoTraining eğitim yazılımına eğitim eklemek için, soldaki menüden “EĞİTİMLER” butonuna tıklayınız ve eğitim bölümüne geliniz.

ADIM 2

Eğitim bölümündeyken, üst sağ tarafta bulunan “YENİ EĞİTİM EKLE” butonuna tıklayarak, eğitim ekleme penceresini açınız.

ADIM 3

E-mail bölümüne geçerli bir e-mail adresi giriniz. Bu alanda bulunan açıklamalara mutlaka dikkat ediniz.

ADIM 4

KEY Bilgisi alanına, size e-posta ile gönderilen eğitime özel KEY’i giriniz. Lütfen KEY’i kaybetmeyiniz.

ADIM 5

İlgili alanlara gereken bilgileri girdikten sonra, “EĞİTİMİ EKLE” butonuna tıklayınız. Bu işlemten sonra, KEY online olarak kontrol edilecektir (internet bağlantısı gerektirir). Key onayı alındıktan sonra, ilgili eğitim dosyaları, bilgisayarınıza kopyalanacaktır. Bu kopyalama süresi; eğitim dosyalarının boyutuna, sürücünüzün hızına ve sisteminize bağlı olarak uzun sürebilir. Bu sırada onay mesajını alana kadar bekleyiniz ve yazılımı kapatmayınız.

SORULARINIZ İÇİN:
info@ersinsengul.com

Ashampoo® PhotoCommander 11

YEPYENİ!

Son olarak, fotoğraflarınız iyi bir şekilde düzenlenir, kolaylıkla paylaşılabilir, optimize edilir ve sunulabilir!

Son tatilime veya en iyi arkadaşımın doğum gününe ait tüm fotoğrafları kolaylıkla nasıl bulabileceğimi sevdim. Şimdi, fotoğraflarımı aileme bir profesyonel gibi sunabilirim!

Muhteşem!
Yeni Tilt-Shift efekti benim pickup aracımı minyatür bir araba gibi yapıyor.

Şimdi test et
www.PhotoCommander.com

Ücretsiz yazılımlar

Tümü ücretsiz: Sizlere her ay en başarılı ücretsiz yazılımları ve uygulamaları tanıtıyoruz. Bu ücretsiz araçların hepsi DVD'de.

Tüm yazılımların en güncel sürümlerine ulaşmak için **TikTag**'leyin

HDD'nizi bölümlendirin

Paragon Partition Manager 2013 Free

Aslında sabit diskinizi bölümlendirip kendinize göre optimize etmek oldukça basit bir işlem. Ancak bunu normal yollarla halledemeyen kullanıcılar, farklı yazılımlarla da aynı işlemi yerine getirebiliyorlar. Paragon Partition Manager 2013 Free de bu görevi yerine getirebilen başarılı uygulamalar arasında yer alıyor. Sabit diskinizi birden fazla bölüme ayırabilmenizi sağlayan Partition Manager, bunu oldukça basit bir şekilde halledebiliyor. Bu nedenle yalnızca profesyonel kullanıcılar tarafından değil, aynı zamanda amatör kullanıcılar tarafından da rahatlıkla kullanılabilir.

"Create partition" ikonuna tıklayarak sabit disk bölümlendirme noktasında ilk adımı atabiliyorsunuz. Program, sihirbaz yoluyla si-

ze gerekli adımları sunuyor. Karşınıza çıkan yönergeleri takip ederek bölümlendirme işlemini tamamlamanız mümkün. Elbette yazılım, bölümlendirmenin dışında bu bölümlen-

ri biçimlendirmek ve silmek için de gerekli fonksiyonları sunuyor. Böylece birden fazla sayıda bölüme ayırdığınız diskinizi birleştirmeniz de mümkün.

İPUCU 1 PC ve Mac kullanıcıları, programda yer alan "NTFS/HFS+ Converter" butonu sayesinde sabit disk istedikleri formata kolaylıkla sokabilirler.

İPUCU 2 Eğer işletim sisteminizi Windows 8.1'e güncellediyseniz bu yazılım çalışmayacaktır. Ancak Windows 8'le herhangi bir sorun yaşamayacaksınız.

İşletim sistemi: Win XP / Vista / 7 / 8
Dil: İngilizce

Müzik arşivinizi genişletin MP3jam 1.1.1.3

Pop, Rock, Hip-Hop, Caz, Klasik ve daha pek çok müzik türüne ait dilediğiniz parçayı MP3jam ile edinmeniz mümkün. Tek yapmanız gereken sanatçının, albümün veya şarkının adını arama kısmına girmek ve ardından da yazılımın aramasını beklemek. Pek çok platform üzerinden arama yapabilen MP3jam, aynı zamanda YouTube gibi video platformları üzerinden de indirme işlemi yapabiliyor.

İPUCU Yazılım yükleme esnasında PC'nize farklı yazılımları da yükleyebiliyor. Ancak isterseniz bunu engellemeniz mümkün.

İşletim sistemi: Win XP / Vista / 7 / 8
Dil: İngilizce

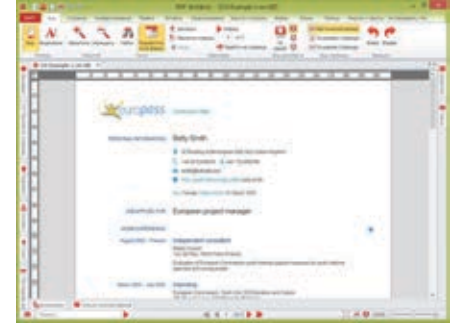

PC performansınızı ölçün PCMark 7 v1.4.0

PCMark 7 test yazılımı ile sisteminizin performansını ölçümleyebilir ve nasıl bir sisteme sahip olduğunuzu daha iyi anlayabilirsiniz. Tek yapmanız gereken yükleme işlemini tamamladıktan sonra "Run Benchmark" butonuna tıklamak. Bunun ardından PCMark 7 bir dizi uygulama çalıştıracak ve size sisteminizin durumunu raporlayacak.

İPUCU PC'niz dışında notebook ve Windows'lu tabletinizi de test etmek istiyorsanız PCMark 8'i futuremark.com adresinden indirebilirsiniz.

İşletim sistemi: Win 7 / 8
Dil: İngilizce

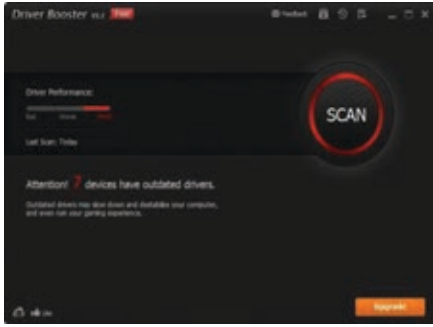

PDF'leri düzenler PDF Architect 1.1.83

PDF Architect, PDF dosyalarını okuyabileceğiniz ve düzenleyebileceğiniz alternatif bir yazılım olarak görev yapıyor. Word dosyalarından da PDF dosyaları oluşturabileceğiniz PDF Architect, pek çok farklı fonksiyonun da sahibi. Yazılım, ücretsiz olmasıyla da iyi bir alternatif olarak dikkat çekiyor.

İPUCU "Activate / Register" seçeneğini seçip "Activate" butonuna tıklayın. Online kayıt işlemini tamamlayarak "Creation module"ü aktif hale getirebilirsiniz.

İşletim sistemi: Win XP / Vista / 7 / 8
Dil: İngilizce

Sisteminizi güncel tutun Driver Booster 1.1

Sisteminizde yüklü durumda olan sürücülerini güncellemezseniz PC'niz sadece performans kaybına uğramakla kalmaz, aynı zamanda sistem çakışmalarına da şahit olursunuz. Sürücülerini tek tek güncellemek de sıkıntılı bir iş olduğundan Driver Booster yazılımını kullanarak bu deritten kurtulabilirsiniz. Yazılım, en güncel sürücülerini bulup yükleyerek sisteminizi güncel kılıyor.

İPUCU Güncelleme sırasında istemediğiniz bileşenleri engelleyebilirsiniz. Bunun için listeden ilgili aygıtın üzerine sağ tıklayıp "Ignore"u seçin.

İşletim sistemi: Win XP / Vista / 7 / 8
Dil: İngilizce

Windows alternatifi aptosid (Sidux) Lite

Son yıllarda Linux tabanlı sistemlere ek olarak Ubuntu da Windows işletim sisteminin yerini almaya başladı. Bunlardan biri de aptosid. Özellikle hız odaklı olan bu işletim sisteminin CHIP DVD'den kurup test edebilirsiniz. Eğer memnun kalırsanız işletim sisteminizi değiştirmenin vakti gelmiş demektir.

İPUCU Aptosid.com adresini ziyaret ederek işletim sisteminin farklı versiyonları yanı sıra ek bilgileri de bir arada bulabilirsiniz. Download bölümünde ayrıca 2 GB'lık, çok sayıda uygulamaya sahip bir sürüm de bulunuyor.

İşletim sistemi: Linux
Dil: İngilizce

Calibre 1.10.0

Eğer e-kitap okuyorsanız Calibre'yi kullanabilirsiniz. Yazılım şimdi yeni sürümüyle de yenilendi. Oldukça başarılı bir e-book yazılımı olan Calibre, artık DOCX formatlı dosyaları da kolayca dönüştürebiliyor.

calibre-ebook.com

AIMP 3.55b

Winamp'a alternatif olarak kullanabileceğiniz bir müzik uygulaması olan AIMP, yeni sürümüyle daha başarılı özelliklere kavuştu. Arama fonksiyonuna pek çok detay eklenen yeni sürümde, daha pek çok seçenek kullanıcıları bekliyor.

aimp.ru

OpenOffice PrOOo-Box 4.0.1

OpenOffice PrOOo-Box, 2012'nin ortasından beri Apache OpenOffice adını taşıyan alternatif açık kaynak kodlu ofis yazılımına yeni özellikler kazandırıyor.

prooo-box.org

Windows'a yeni görünüm Rainmeter 3.0.2

Windows'un olağan görünümünden sıkıldıysanız özelleştirmenin vaktidir. Rainmeter uygulaması ile masaüstünüzü kişiselleştirebilir ve Windows'a yeni bir görünüm kazandırabilirsiniz. Oldukça kolay bir kullanıma sahip olan Rainmeter, docs.rainmeter.net adresinde kullanılabilirlik ile ilgili pek çok bilgi de sunuyor.

TİPP Rainmeter.deviantart.com adresini ziyaret ederek örnek Windows kişiselleştirmelerini görebilir ve bunlardan feyz alarak kendi tasarımınızı yaratabilirsiniz.

İşletim sistemi: Win XP / Vista / 7 / 8
Dil: İngilizce

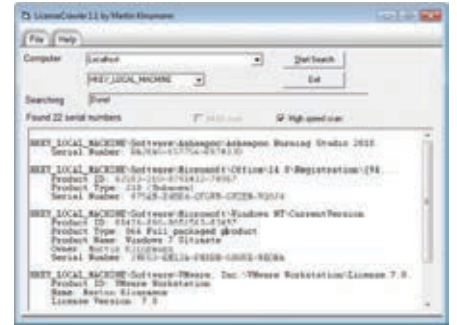

Ücretsiz Blu-ray oynatıcısı Aun Player Beta

Eğer Blu-ray diskleriniz varsa Aun Player ile bunları açabilirsiniz. Ücretsiz bir Blu-ray oynatıcısı olan Aun Player, basit kullanıma sahip olmasıyla da dikkat çekici. Yazılımı çalıştırdıktan sonra ekrandaki ilgili seçeneklerden istediğinizi seçebilirsiniz. Yazılım otomatik olarak Blu-ray diskinizi açacaktır. Başka bir şey yapmanıza gerek yok.

İPUCU Eğer alt yazıları görüntülemek veya daha farklı işlemler yapmak istiyorsanız Blu-ray veya DVD üzerine tıklayarak menü barını kullanabilirsiniz.

İşletim sistemi: Win XP / Vista / 7 / 8
Dil: İngilizce

Kayıp "Key"leri bulun LicenseCrawler 1.31

Windows'u yeniden kurmak istiyor ancak lisans kodunu kaybettiğiniz için yapamıyorsanız LicenseCrawler ile bu sorunun üstesinden gelebilirsiniz. Kayıp lisans kodlarınızı ortaya çıkartan LicenseCrawler, oldukça kullanışlı. Windows kayıt defterinde kayıtlı olan tüm yazılımların kodlarını LicenseCrawler ile bulabilirsiniz.

İPUCU Uygulamayı başlattıktan sonra "Search" butonuna tıkladığınızda bir reklam görünecek. Birkaç saniye sonra "OK" butonuna tıklayarak bunu kapatabilirsiniz.

İşletim sistemi: Windows XP / Vista / 7 / 8
Dil: İngilizce

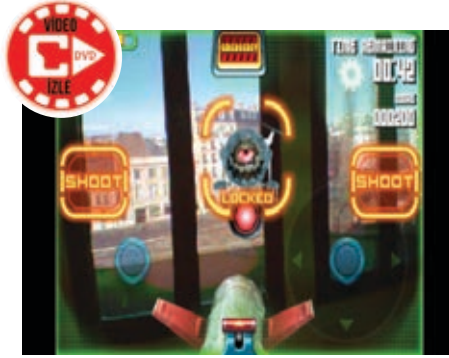

Deprem Bilgi Sistemi

Deprem Bilgi Sistemi

Türkiye’de gerçekleşen son depremlerin güncel listesini de veren uygulama, aslında daha önemli bir amaca hizmet ediyor. Rasathane-deki sismograflara ve ana bilgisayara bağlı olarak çalışan bir deprem uygulaması olan Deprem Bilgi Sistemi, küçük ve orta büyüklükteki depremlerde toplanan bilgiler ışığında, olası büyük bir deprem halinde hasar raporları çıkartmak ve kurtarma ekiplerini doğru yönlendirmek amacıyla kullanılıyor. Deprem hissettiğinizde sismograflara anında geri bildirimde bulunabilir, olası bir deprem durumunda hayat kurtarabilirsiniz.

PLATFORM: IOS 5.0 ve üstü
DİL: TÜRKÇE
FİYATI: ÜCRETSİZ

Sanal eğlence

AR.Rescue 2

Bu uygulama, keyifli bir oyuncak helikopter olan AR. Drone sahiplerine özel. Başarılı bir sanal gerçeklik uygulaması olan AR.Rescue 2, AR. Drone’u iyi kullananlar oyunseverler tarafından çok sevecektir diye düşünüyoruz. Telefon veya tabletinizin ekranında sanal hedefleri görüntüleyen uygulama, helikopterinizi kullanarak onları “gerçekte” vurmanızı istiyor. Bunun yanında farklı oyunlar da içeren uygulamaya benzer daha pek çok uygulama App Store’da bekliyor. Ancak bunları oynamak için elbette bir AR. Drone’a ihtiyacınız var.

PLATFORM: IOS 5.0 ve üstü
DİL: İNGİLİZCE
FİYATI: ÜCRETSİZ

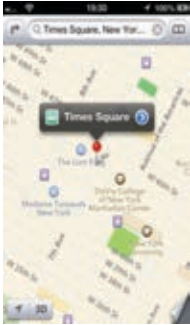

Çiftliğinize iyi bakın

Hay Day

Bir zamanların ünlü FarmVille oyunu gibi başarılı bir çiftlik oyunu olan Hay Day, şu sıralar bir hayli popüler. iPad ve iPhone sahipleri tarafından büyük keyifle oynanan Hay Day ile hayalinizdeki çiftliğe sahip olabiliyorsunuz. İstedığınız gibi bir çiftlik yaratabildiğiniz oyunda, elbette sahip olduğunuz hayvanlardan ve mahsullerden birikim kazanıyorsunuz. Renkli ve canlı grafikleri bir yana, çiftlik hayvanlarının sevimliliğiyle de oynamaya bir kez başlayınca kolayca kendine bağlayabilen Hay Day, neşeli oyunlardan hoşlananlara tavsiyemizdir.

PLATFORM: IOS 4.3 ve üstü
DİL: TÜRKÇE
FİYATI: ÜCRETSİZ

Nereye gitmek istiyorsunuz?

Talk & Drive

Talk & Drive, sürücüler tarafından beğenilecek bir navigasyon yardımcısı. Bu uygulamayı kullanarak harita üzerinde gitmek istediğiniz yeri yalnızca konuşarak belirtebiliyorsunuz. Gitmek istediğiniz yeri dinleyip yerini saptayan uygulama, daha sonra haritalar üzerinden size gerekli yol tarifini yapıyor. Türkçe dil desteği de gösteren uygulama, bu sebeple de rahatlıkla tercih edilebilir. 3D modu da bulunan uygulama, gayet kolay bir kullanıma sahip. Bu sebeple daha önce herhangi bir navigasyon uygulaması kullanmayanlar tarafından da tercih edilebilir.

PLATFORM: IOS 4.3 ve üstü
DİL: TÜRKÇE
FİYATI: ÜCRETSİZ

“Onlar” her yerde

Dead Trigger 2

Zombiler geri döndü! İkinci oyunuyla zombi fırtınasını sürdüren Dead Trigger 2, ilk oyunu oynayanlara pek çok yenilik, oyunu ilk kez oynayacaklara da katıksız aksiyon sunuyor. Başarılı bir FPS aksiyon oyunu olan Dead Trigger 2’de pek çok zorlu görev sizleri bekliyor. Başarılı grafikleri ile mobil cihazınızı zorlayabilecek olan oyun, detaylı grafiklere sahip. Yepyeni özelliklerin eklendiği serinin ikinci oyununda bu defa zombiler daha zorlu. Eğer ilk oyunda peşinizden ayrılmayan hızlı zombilerden çok çaktıysanız, bu oyunda onlardan çok daha fazlası var.

PLATFORM: IOS 7.0 ve üstü
DİL: İNGİLİZCE
FİYATI: ÜCRETSİZ

Müzik ruhun gıdasıdır!

Deezer

Evet, “müzik ruhun gıdasıdır; müziksiz olmaz” diyenlerin seveceği bir uygulama olan Deezer, eğer hala telefonunuza indirmediyse App Store’da sizi bekliyor. Ücretsiz olan uygulama, 30 milyon üzerinde şarkıya ulaşabileceğiniz başarılı bir platform. Uygulama, özellikle son zamanlarda pek çok kullanıcı tarafından talep ediliyor. Oldukça kullanışlı bir arayüze sahip olmasıyla da beğendiğimiz uygulama ile beğendiğiniz sanatçı, albüm ve şarkıları dinleyebilir veya yepyeni bir müzikal dünya keşfedebilirsiniz.

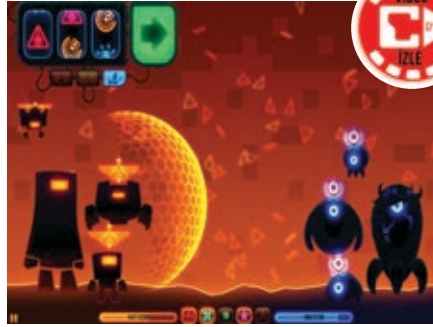
PLATFORM: IOS 5.0 ve üstü
DİL: TÜRKÇE
FİYATI: ÜCRETSİZ

Wi-Fi'ı ölçümleyin WiFi Analyzer

Başarılı bir ağ analisti olan WiFi Analyzer, kablosuz ağız hakkında bilgi sahibi olabilmeyi sağlayan bir uygulama. ADSL modeminin hangi kanalı kullandığı ve herhangi bir uzaklıktan çekim miktarını ölçümleyen uygulama, sonuçları dBm cinsinden veriyor. Yalnızca bağlı olduğunuz modem değil, çevrenizdeki kablosuz ağların da çekim şiddetini ölçümleyebileceğiniz uygulama, hangi kanaldan bağlı olduğunuzda daha iyi bir bağlantı sahibi olacağınızı da size gösteriyor. WiFi Analyzer'ı telefonunuza yükleyerek modeminizi test edebilirsiniz.

PLATFORM: ANDROID 1.5 ve üstü
DİL: İNGİLİZCE
FİYATI: ÜCRETSİZ

Robot savaşları Robotek

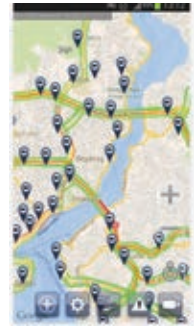
Eğlenceli bir aksiyon oyunu olan Robotek, sıra tabanlı bir mantıkta işliyor. Oyun, tüm Dünya'nın zalim robotlar tarafından işgal edildiği bir zamanda geçiyor. Rakip robotları yenerek tüm haritayı ele geçirmenizin gerektiği oyunda elbette siz de bir robotsunuz. Pokemon çizgi filminden esintiler taşıyan oyunda, rakiplerinizi seçeceğiniz üç farklı robotla dize getirmeye çalışıyorsunuz. Oyun ayrıca çoklu oyuncu desteği de gösteriyor. Böylece internet üzerinden farklı rakipler bulmanız mümkün. Bir süre sonra alışkanlık başından kalkmadığınızı göreceksiniz.

PLATFORM: ANDROID 2.3 ve üstü
DİL: İNGİLİZCE
FİYATI: ÜCRETSİZ

Trafik ne alemde? İBB Cep Trafik

Anlık trafik bilgisine her zaman ve her yerden anında erişebilmeniz için harika bir çözüm olan İBB Cep Trafik uygulaması, özellikle İstanbul'da yaşayan kullanıcıları sevindirecek türden. İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin bir hizmeti olan İBB Cep Trafik uygulaması ile anlık trafik durum bilgisine erişebilir, trafik kameralarını gözlemleyebilir ve yoğunluk haritasını inceleyebilirsiniz. Ayrıca Trafik Kontrol Merkezi tarafından yayınlanan trafiğe ilişkin duyurulara da erişebileceğiniz İBB Cep Trafik uygulaması, işpark park alanlarını görebilmenizi de sağlıyor.

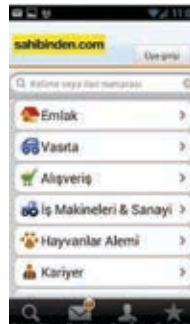
PLATFORM: ANDROID 2.2 ve üstü
DİL: TÜRKÇE
FİYATI: ÜCRETSİZ

Trafikte hız yapın Traffic Racer

Eğlenceli bir yarış oyunu olan Traffic Racer, Türk geliştiriciler tarafından hazırlanmış. Tamamı Türkçe olan oyun, gerçek hayatta trafikte kendi arabanızla yapmak isteyip de yapamadığınız sürati deneyimleme şansı veriyor. Oyunda akan trafikte yüksek hızlara çıkabilir ve tehlikeli makaslara girebilirsiniz. Ancak elbette kaza yapmadığınız süre boyunca. Zira kaza yaptığınızda elbette oyun bitiyor. Yoğun trafikte olabildiğince yüksek hızda ne kadar mesafe alabileceğinizi denediğiniz oyun, farklı mekan ve farklı trafik yoğunluklarında geçiyor.

PLATFORM: ANDROID 2.3.3 ve üstü
DİL: TÜRKÇE
FİYATI: ÜCRETSİZ

Aradığınızı sahibinden alın Sahibinden.com

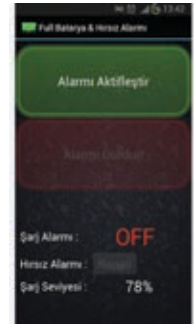
İnternete nam salmış olan sahibinden emlak, araç, ürün ve diğer kategorilerde hizmet gösteren Sahibinden.com'un uygulaması olan Sahibinden.com Mobil, online alışverişe mobil çözümler sunuyor. "Öneri" özelliği ile aramalarınızı kolaylaştıran Sahibinden.com Mobil, bulunduğunuz yere en yakın emlak ilanlarını ise "Yakınımda Ara" özelliği ile bulmanızı sağlıyor. Facebook ve Twitter entegrasyonu ile de başarı gösteren uygulama, Emlak, Vasıta, Alışveriş, Hizmet ve daha pek çok kategoride yüzlerce ilan sunuyor.

PLATFORM: ANDROID 2.1 ve üstü
DİL: TÜRKÇE
FİYATI: ÜCRETSİZ

Telefonunuz sizi uyaracak Full Batarya & Hırsız Alarmı

Bataryanızın uzun süre şarjda kalarak ömrünü tüketmesine engel olabilirsiniz. Telefonunuz şarjdayken bataryası tamamen dolduğunda sizi bir alarmla uyanan uygulama, ayrıca telefonunuzu hırsızlara karşı da koruyor. Böylece gittiğiniz yerlerde telefonunuzu şarj etmek için başka ellere teslim ederken gözünüz arkada kalmayacak. Zira uygulama, tıpkı şarjı dolduğunda olduğu gibi hırsızlara karşı da alarm özelliğine sahip.

PLATFORM: ANDROID 2.1 ve üstü
DİL: TÜRKÇE
FİYATI: ÜCRETSİZ

Ayın web siteleri

Beğendiğiniz web sitelerini CHIP okurlarıyla paylaşmak istiyorsanız, adreslerini eugurlu@chip.com.tr e-posta adresine gönderin.

ERCAN UĞURLU

Aradığın fon burada

www.fonlabeni.com

Türkiye'nin en yaratıcı crowdfunding platformu olarak dikkat çeken Fonlabeni.com, aklında bir projesi olanlar için aradıkları fonu bulabilecekleri yegane yer. Temel olarak Crowdfunding, bir proje için gereken maddi kaynağın, projeye ilgi duyan insan topluluğundan elde edilmesine deniyor. Buradan da anlayabileceğiniz gibi, gerçekleştirmek istediğiniz projeyi Fonlabeni.com'a anlatıyorsunuz, ardından da destekçi bekliyorsunuz. Fakat Fonlabeni'ye katılmak için birkaç kural mevcut. Bunları da siteyi ziyaret ederek öğrenebilmeniz mümkün. Elbette yalnızca projenizi anlatmak için değil, farklı projeleri keşfetmek için de Fonlabeni'yi ziyaret edebilirsiniz. Emin olun sitede oldukça ilgi çekici projeler bulunuyor ve en güzel yanı da bu projeleri üretenlerin aranızda olduğunu bilmek.

PS Vita oyuncularını

www.psvitaturkiye.com

PlayStation'ın mobil platformu PS Vita oyuncularını bir araya toplayan bir internet sitesi olan PSVitaTurkiye.com, hem PS Vita'ya özel olarak çıkan hem de diğer tüm platformlarda yer alan oyunlar hakkında geniş bilgi sağlıyor. Blog ve Forum olarak iki farklı alanda hizmet sunan site, böylece oyun dünyasından güncel gelişmeleri takip edebiliyor ve diğer oyunseverlerle iletişim kurabiliyor.

Android canavarını

www.androidcanavari.com

Android işletim sistemine gönül vermiş dört öğrenci tarafından hazırlanan Androidcanavari.com, elbette tamamen Android platformuna uygun içerikler üretiyor. Android işletim sistemli teknolojik cihazlara ait incelemeleri bulabileceğiniz site, elbette bu platform için geliştirilen oyunlara da yer veriyor. Android dünyasından son haberleri de alabileceğiniz Androidcanavari.com, eminiz beğeninizi kazanacak.

Çocuklara özel

www.ipekbocegi.com.tr

Ipekbocegi.com aslında kendisiyle aynı adı taşıyan bir çocuk yuvası, kreş ve anaokulunun internet sitesi. Çocuklara özel olarak gayet renkli şekilde hazırlanmış olan site, yalnızca bu yönüyle değil, içerik anlamında da çocuklara özel. İçeriğinde masallar ve oyunlar bulunduran internet sitesi, bunun yanı sıra bebekler ve ebeveynler hakkında hazırlanmış makaleler de içeriyor. Tüm bunların yanı sıra daha pek çok bilgiyi bulabilirsiniz.

Bilişim ve teknoloji

www.gercekbilim.com

Gercekbilim.com, bilim ve teknolojiyle yakından ilgilisenez oldukça beğeneceğiniz bir site. Bilim ve teknoloji alanındaki son haberleri veren bir site olan Gercekbilim.com, içerik açısından da oldukça zengin. Güncel haberler veren site, bilimsel makaleler, yeni teknolojik gelişmeler ve icatlar gibi ilgi çekici konuları ele alıyor. İçeriğini videolarla da destekleyen Gercekbilim.com, geniş bir kategori sistemine de sahip.

Eğitmenlerin portalı Her şeyden bir şey var

www.ogrenmen.com

Bir grup öğretmen tarafından çağın model öğretmenini ortaya çıkartmak adına kurulan bir web sitesi olarak tanımlanan Oğrenmen.com, belli bir bölgede seminer, konferans ve etkinlikler düzenlemek ve bunun yanında kişisel gelişimler sağlamak amacıyla kurulmuş bir platform. Oğrenmen.com ailelere ve öğrencilere ve öğretmenlere rehberlik yapmak, alanında uzman olmalarını sağlamak ve değişik etkinliklerde bulunmalarını sağlamak amacıyla geliştirilmiş.

www.herseydenbirsey.com

İsminden de kolayca anlaşılacağı üzere içeriğinde her şeyden bir şeyi bulunduran bir internet sitesi olan Herseydenbirsey.com, eğlenceli bir platform. Teknoloji ve oyun, spor, sinema ve televizyon, sağlık, sosyal medya, yemek tarifleri, kadınca ve daha pek çok kategoride "bir şeylerin" bulunduğu site, güncelliğiyle de takip edilebilecek yapıda. Ayrıca kapılarını okurlarına da açan site, "blog yazarlığı" başlığı altında yeni blog yazarlarına da davette bulunuyor.

www.howtoistanbul.com

İstanbul Valiliği, kentin ziyaretçilerini İstanbul'un ilk dijital tanıtım sitesiyle buluşturuyor. Tasarım ve altyapı olarak başarılı bulduğumuz site, içerik bakımından da zengin. İngilizce ve Türkçe dil seçeneklerine sahip olan site, tam kapsamlı bir İstanbul rehberi. İstanbul'un tarihi ve önemli noktalarıyla ilgili bilgiden tutun da Şehir Ajandası ile nereden ne gibi etkinlik ve aktivitelerin olduğunu da siteden öğrenebilirsiniz.

Hediye var

www.birhediyevar.com

Sevdiklerinize hediye vermenizi sağlayan bir hediye çeki gönderme sitesi olan Birhediyevar.com, bu anlayışıyla farklılık yaratıyor. Tek bir hediye çeki ile sevdiklerinize birçok marka arasından istediği hediyeyi seçme şansı sağladığınız site, hediye çeki verdiğiniz kişi giyimden dekorasyona, güzellikten yemeğe, aksesuardan hobiye kadar pek çok konseptteki seçkin mağazada binlerce seçenek arasından kendi hediyesini seçebiliyor.

Dolu dolu blog

manilsenyurt.blogspot.com

Kişisel bir blog sitesi olan manilsenyurt.blogspot.com, pek çok kategoride bilgi aktarıyor. Teknolojik cihazlardaki gelişmeler, yenilikler ve teknoloji haberleri için Teknoloji, internet dünyası ile ilgili yazılar için İnternet ve Blogger temaları ile eklentileri için Blogger ana kategorilerinin yanı sıra gündeme dair yazıların da paylaşıldığı sayfada, yazar tarafından kaleme alınan farklı alanlarda kısa yazılar da bulunuyor.

Yaratıcı platform

www.kaft.com

Estetik ve aynı zamanda kaliteli bir tasarım gördüğünde heyecanlanan, her tasarımın bir anlamı olsun isteyen ve sıradanlıktan uzakta yaşayan insanların oluşturduğu bir ekip tarafından yaratılan Kaft, yaratıcılığın ürünler üzerinde hayat bulduğu bir marka. Kaft.com ise markanın internet platformu. Sitede tişört ve sweatshirt'ün yanı sıra telefon kapağı, poster ve daha pek çok ürün üzerine tasarımlarını bulabilirsiniz.

Full teknoloji!

www.fulltekno.com

Teknoloji ve oyun sitesi olarak dikkat çeken kişisel bir girişim olan Fulltekno.com, içeriğinde oyun ve teknoloji dünyasına ait haberler sunuyor. Oyun ve teknoloji haberleri, oyun incelemeleri, tam çözümler, hileler ve videolar içeren site, ayrıca forum bölümüyle de ziyaretçilerin fikir alışverişinde bulunmalarını sağlıyor. Fulltekno.com, düzenli olarak güncellenmesiyle de rahatlıkla takip edilebilecek bir platform.

Bir Dünya karmaşası

www.bilgilinks.com

Yine kişisel bir çalışma olan Bilgilinks.com, her türden bilgiyi aynı potada eriten bir internet sitesi. Geniş içerik alanında farklı haber ve bilgilerle karşılaşabildiğiniz site, kategori açısından oldukça zengin. Kitap, sanat, seyahat, web, iddaa, sağlık, hobi, yemek, hayvanlar, biyografi, spor, teknoloji, tarih, çocuk, coğrafya, siyaset, bilim ve daha farklı kategorilere de ev sahipliği yapan Bilgilinks.com, bazı kullanıcılar tarafından ilgi çekici bulunabilir.

CHIP Yayın Yönetmeni Mahmut Karslıoğlu, yazılım dünyasında dikkatini çeken gelişmeleri her ay günlüğünde sizlerle paylaşıyor. Sosyal ağlarda takip etmek için:

mkarsl@chip.com.tr
www.chip.com.tr/blog/mahmut
www.twitter.com/mahmutkarliolu
www.instagram.com/mahmutkarliolu
www.pinterest.com/mahmutkarliolu

Windows 8 yeni bir Vista vakası mı olacak?

Microsoft içinde Windows 8 konusundaki rahatsızlık şirket dışına taşmaya başladı. Bazı çalışanlar arasında, Windows 8'in yeni bir "Vista skandalı" olarak görüldüğü sızan konuşmalar arasında...

AYIN İTİRAFI Yoksa Windows 8 yeni bir Vista vakası mı?

Microsoft'un CEO'su Steve Ballmer, emekliliği öncesindeki itiraflarından birinde, en büyük pişmanlığının Vista işletim sistemi olduğunu ifade etmişti. Bilindiği gibi Vista, Microsoft'un en zayıf, en sorunlu işletim sistemi olarak tüm kullanıcıların şikayetlerine konu olmaktan kurtulamamıştı. Şimdi de özellikle Microsoft ürünlerine yazdığı incelemelerle ünlü bir teknoloji blogger'ı olan Paul B. Thurrott'un, Twitter hesabından yaptığı itiraflarda, Microsoft içinde Windows 8 konusundaki rahatsızlığı ifşa etti ve bazı çalışanlar arasında, Windows 8'in yeni bir "Vista skandalı" olarak görüldüğünü açıkladı. Bazı Microsoft yöneticilerinin, Windows 8'i Vista kadar kötü bir işletim sistemi olarak gördüğünün altını çizen ünlü blogger aynı zamanda Windows 8'in Vista kadar bile satmadığını vurguladı. Tüm bu itiraflar Windows 8'in ömrünün çok uzun olmaya-
cağının kanıtı olarak kabul edilebilir. Windows 8'den bu kadar rahatsız olan Microsoft'un Steve Ballmer sonrasındaki dönemde, yeni CEO ile hızlıca yeni işletim sistemi çalışmalarına başlayacağını düşünmek yanlış olmayacaktır. Zaten erken gelen bir Windows 8.1 ve kısa sürede ortaya çıkan Windows 8.2 ile Windows 9'un yayınlanma tarihinin öne çekildiği haberleri ile bunun sinyalleri de çoktan gelmeye başlamıştı.

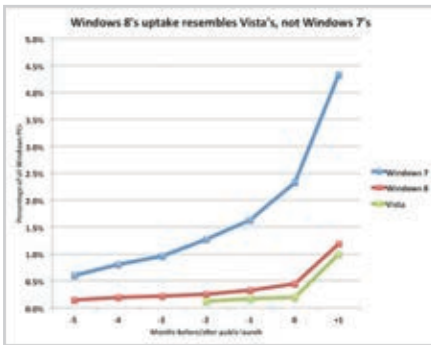
AYIN YENİLİĞİ Dergi formatı kolay kolay ölmeyecek

Facebook'un uzun zamandır üzerinde ça-

Bu görseldeki gibi olmasa da hala dergi okumayı sevenler için Facebook, benzer formatta bir içerik sunmayı planlıyor...

lıştığı yeni haber besleme uygulaması "paper"ın, popüler haber uygulaması Flipboard'dan oldukça fazla esinlendiği su götürmez bir gerçek. Bilindiği gibi, kullanıcılar Flipboard ile, sosyal medyadaki arkadaşlarının paylaşımlarını kullanarak küçük dergicikler oluşturabiliyorlar. Yeni Facebook haber beslemesi Paper'ın da benzer şekilde bağımsız bir uygulama veya web servisi olması mümkün. Bu sayede Facebook kullanıcıları, arkadaşlarının gün boyunca paylaştığı, beğendiği haber ve görsellerden en çok ilgi toplayan, en çok yorum alanları, kendilerine özel hazırlanmış Paper "dergisi" üzerinde okuyabilecekler. İnsanlar böylece, sosyal çevresinin konuştuğu, takip ettiği, en çok önem verdiği gündem maddelerini de kolayca takip edebilecekler. Paper'ın, aynı kağıt dergi gibi, kapaklı, sayfalı bir formata sahip olacağı da söylentiler arasında. Her zaman vurguladığım gibi bu uygulama, dijital dünya ne kadar gelişirse gelişsin, insanların binlerce yıldır alıştığı dergi formatından vazgeçmelerinin kolay olmadığını bir kere daha göz-

Sadece Windows çalışanları değil istatistikler de Windows 8'in, çıkışını takip eden ilk ayda ancak Windows Vista'ya yakın bir performans gösterdiğini söylüyor

Mahmut Karşioğlu'nun
blog'undaki diğer
yazıları için
TikTag'leyin

ler önüne seriyor. Facebook'un yeni format için belirlediği tarih 1 Şubat. Fakat diğer yeniliklerde olduğu gibi herkesin aynı anda bu formata geçme garantisi de yok tabii ki.

AYIN EĞİTİME KATKISI Bilgisayarda ders artık mümkün

Bir bilgisayar sahibi olabilmek için eskiden beri başvurulmuş bahanelerin içinde "ders çalışacağım" her zaman ilk sıralarda yer almasına rağmen bunun büyük ölçüde doğru olmadığını aslında iki taraf da çok iyi bilir. Ancak artık bilgisayar üzerinde bizim de CHIP dergisi olarak her ay sizlere ulaştırmaya çalıştıklarımız gibi çok kaliteli eğitim yazılımları da mevcut. Bunlar içinde Khan Academy'nin Windows 8 uygulaması da izlemesi ve takip etmesi kolay Khan Academy eğitim videolarını tamamen Türkçeleştirilmiş biçimde sunması ile dikkat çekiyor. Uygulama sayesinde 12 farklı ders (Cebir, Geometri, Fizik, Astronomi, vb) beş yüzden fazla videoyu çevrimiçi olarak izleyebileceğiniz gibi çevrimdışı olarak izleyebilmek için bilgisayarınıza ya da tabletinize indirebilmeniz de mümkün oluyor. Yazılımın ücretsiz olması ise cabası.

AYIN NOSTALJİSİ 983 retro oyuna browser'dan ulaşın

Yaşıtlarım hatırlayacaklardır çocukluğumuza denk gelen 1979'un sonlarında çıkan efsane oyun konsolu Atari Video

Yaşıtlarım River Raid'i mutlaka hatırlayacaklardır. Nostalji yapmak istiyorsanız artık bu mümkün...

Computer System, onu satın alan birçok kimseyi başına kilitlemeyi başarmıştı. Spasce Invaders'ı oynarken yaşadığı anları hala unutmayanların sayısı hiç de az olmasa gerek. İnterneti özenle arşivleyen The Internet Archive, bu sefer açtığı The Internet Archive Console Living Room ile 983 eski oyunu kullanıcıların hizmetine sunuyor. İster nostalji, ister bir eğitim aracı ya da eğlence amaçlı olsun, milyar dolarlık endüstrinin başlangıcı olan yüzlerce oyun bu site içinde yer alıyor. Internet Archive'ın oyunlarını şu an üzerinde barındırdığı beş eski konsol bulunuyor: Atari 2600 ve 7800, ColecoVision, Magnavox Odyssey ve Astrocade. Diğer web siteleri bu oyunları tartışmalı biçimde ROM olarak dağıtıyor ya da tarama içinde emule ediyor. Ancak Internet Archive, oyunları ilk kez yasal olarak edinmenize olanak sağlıyor. Koleksiyon içinde Yar's Revenge, Donkey Kong, Spy Hunter, Joust, Defender, Centipede gibi klasiklere rastlamanız mümkün. Oyunlar şu an sessiz çalışıyor olsa da Internet Archive bu sorunu kısa sürede çözeceğinin sözünü veriyor. Web sitesi, önümüzdeki aylarda oynanabilir oyun sayısının da genişleyeceğini müjdeliyor.

AYIN REÇETESİ Yüklemek için reçete gereken uygulama

Diyabet hastaları için geliştirilen bu uygulama sadece doktor reçetesi ile indirilebiliyor. BlueStar uygulaması, diyabet hastalarının glikoz değerlerini ölçmeye yardımcı oluyor. Ayrıca hastanın glikoz seviyesini düzenlemesi için uyarılar ve tavsiyelerde bulunuyor. Ancak uygulamanın indirme linkini bulmak kolay değil zira o sadece reçete ile indirilebiliyor. Uygulama diyabet hastalarına şeker seviyelerini düzenlemeleri için yapmaları gerekenleri konusunda tavsiyelerde bulunduğu için ABD sağlık bakanlığı tarafından onaylı şekilde ve reçete ile verilmesi gerekiyor. Oysa diğer şeker sayım uygulamaları sadece vücudun glikoz oranını ölçen bir araç olarak kullanılıyor. Uygulama reçete ile ve sağlık bakanlığı onayı ile indirilebildiği için, ücretini de sağlık sigortası karşılıyor. Uygulama

Ocak 2014 Microsoft Yama Günlüğü

2013 yılını aylık ortalama 9 güvenlik yaması ile kapatan Microsoft, Ocak ayında nispeten hafif bir güncelleme sayılabilecek 4 yama içeren bir paket yayınladı. Bu yamaların dördü de önemli olarak işaretlenmiş. Windows XP'de bulunan, bilgisayarınızın kontrolünü saldırganların eline bırakan açığı engelleyen yama kuşkusuz en önemlisi. Bu açığın başarıyla kullanılması, sözkonusu bilgisayarların kontrolünün tamamen ele geçmesi anlamına geliyor. Microsoft'a göre aynı sorun Windows Server 2003'ü de etkiliyor ve bu ay onarılacak. Açığın "önemli" olarak sınıflandırılmasının nedeni, bazı raporlara göre Microsoft'un Windows XP'nin destek süresinin Nisan ayında bitecek olması. Dolayısıyla Windows 7 altında XP modu kullanan kullanıcıların ileride sorun yaşaması muhtemel. Diğer yamalar Microsoft Word ve SharePoint Server'daki bir açığı kapatacak. Son yama ise Microsoft Dynamics AX'teki "hizmeti engelleme zafiyetini" ortadan kaldırıyor.

şimdilik tüm ABD'de yaygın değil ve bakanlık izni ile kullanılabileceği bölgeler yavaş yavaş genişliyor. Uygulamayı merak edenler www.bluestardiabetes.com sitesini ziyaret edebilirler.

AYIN HİZMETİ Artık herkes canlı yayın yapabilecek

Artık YouTube'da canlı yayın yapabilmek için özel bir hesaba ihtiyacınız yok. Öncesinde sadece belirli, popüler hesaplara sunulan canlı yayın işlevi, artık YouTube hesabına sahip herkes tarafından kullanılabilir. Yenilik, sırasıyla tüm dünyadaki YouTube kullanıcılarına sunulmuş olacak. Büyük bir ihtimalle çoktan almış olabilirsiniz. Ancak halen kullanamıyorsanız, sadece biraz daha beklemeniz gerekiyor. İşlevi kullanmaya yetkisi olanların öncelikle hesaplarını telefonlarıyla doğrulamaları gerekiyor. Bunun yanında hesabınızın durumunun "iyi" olması, yani telif hakkına sahip içerikler paylaşmak yüzünden uyarı almamış olmanız gerekiyor. YouTube'da canlı yayın yapmaya yönelik bilgiler, hizmetin blogspot sayfasından edinilebiliyor.

Meta Etiketleri Hakkında Bilmeniz Gerekenler!

Ocak ayı itibariyle SEO temellerini aktararak başladığımız yazı dizisinde, Google dizinine nasıl kayıt olabileceğinizde ve Google'ın web yöneticileri için hazırladığı Google Webmaster Tool aracının nasıl kullanılabileceğinden bahsetmiştik. Bu yazımızda da arama motorlarına veri göndermenin en önemli yollarından biri olan, meta etiketlerinin ne olduğundan ve nasıl hazırlanabileceğinden bahsedeceğiz.

Arda Mendes - Operasyon Direktörü

Kübra Yılmaz - Proje Sorumlusu

Meta etiketleri, arama motorlarına siteniz hakkında bilgi vermek için kullanılabileceğiniz bilgi etiketleridir. Arama motorlarına sitenizle & sayfanızla ilgili bilgiler verirken, kullanıcılar için de ipuçları veriyor olacaksınız. Arama motoru sonuç sayfalarında yer alan site başlığı ve açıklamaları, meta etiketleri yardımıyla kullanıcıya gösterilir.

Meta etiketleri, sitenin <head> bölümüne eklenerek anlamlı bütünlerin oluşmasına yardımcı olur. Günümüzde gelişmiş editör ve eklenti yardımcıları ile satır satır kod yazılmıyor olsa da meta etiketlerinin nasıl gözüktüğüne kesinlikle göz atmalı.

Meta etiketleri, tüm sitenizin sahip olduğu sayfalara ait spesifik detayları arama motorlarına aktarırken, ilgili sorgularda sıralama almanıza yardımcı olacaktır. Ancak meta etiketlerini kullanırken özensiz yapılandırılmalar negatif sonuçlara yol açabilir.

Meta etiketleri nasıl kullanılmalı?

Bilgi etiketleri ile sayfanın konusuyla ve detayıyla ilgili bilgileri arama motorlarına iletmek ve kullanıcılara sunabilmek fikri şüphesiz çok cazip. Bu durumda, başlık ve açıklama etiketlerini hedef kelimelerle doldurmak ilk akla gelenlerden olabilir!

Fakat belirtmekte fayda var ki; Google yaşayan bir varlıktır ve arama algoritmalarını, kullanıcılarına en iyi ve en isabetli olanı, en hızlı şekilde sunmayı hedefler. Bu yüzden eski numaraları aklınızın ucundan bile geçirmeyin.

Her sayfaya ait bilgi etiketlerini, sayfanızın içeriğine ait bilgiler içerecek ve özgün olacak şekilde hazırlamanız doğru adımları atmanız için iyi bir başlangıç olacaktır. İyi başlangıcı biraz daha efektif hale getirebilmek için, başlık ve açıklamaları kullanıcıların görebileceğini düşünerek, kullanıcıları cezbedecek şekilde hazırlayabilirsiniz.

```
<!DOCTYPE html>
<html>
  <head>
    <meta charset="utf-8">
    <meta name="Description" CONTENT="Author: A.N. Yazarı,
    Illustrator: P. Çizici, Category: Kitap, Price: 19,24, Length:
    784 sayfa">
    <meta name="google-site-verification"
    content="+nGUDJ4QpAZ519Bajdi102tLVC21AIt5d1N123908vVvFHs34="/>
    <title>Örnek Kitaplar - çocuklara yönelik olarak kullanılan
    kaliteli kitaplar</title>
    <meta name="robots" content="noindex, nofollow">
```

Meta etiketleri nasıl gözükür?

Arama motorları benim siteme ulaşsın!

Yarattığınız internet sitesinde, kişisel notlar paylaşıyor ve bunların arama motorları tarafından tespit edilmesini istemiyor olabilir yada yönetici panelini güvenlik sebebiyle arama motoru sonuç sayfalarından uzak tutmak istiyor olabilirsiniz.

Herhangi bir sebeple, bir sayfanın arama motorları tarafından dizine eklenmemesi için kullanılabileceğiniz bir bilgi etiketi de mevcut! "Meta Robot" bilgi etiketi ile sayfanın dizine eklenmemesini ve/veya sayfa içerisinde bağlantıların takip edilip, edilmemesini ayarlamanız mümkün.

Meta etiketlere detaylı bakış

Bilgi etiketleri ile temel olarak neler yapılabilir ve bu kurgu nasıl olmalı sorusunun cevabını detaylı örnek ve incelemelerle verelim.

Sayfa başlıkları

Sayfa başlığı, kullanıcıların siteye erişmek için tıkladıkları, arama motoru sonuçları sayfasında yer alan bağlantıdır. Kullanıcılara içerik hakkında kısa ve hızlı bir özet verir. En önemlisi ise, kullanıcının yaptığı arama sorgusu ile alakalı olup olmadığını gösterir ve kullanıcılar bu başlığa göre sonucu tıklayıp tıklamayacağına karar verir. Sayfa başlığına örnek vermek gerekirse; SEO aramasında SEOZEO sayfa başlığı aşağıdaki gibidir ve kullanıcının SEO arama sorgusuna uygundur.

Sayfa başlıkları SEO açısından neden önemli?

Sayfa başlıkları, sadece kullanıcılara sayfanızın konusunu veya ne ile ilgili olduğunu sunması açısından değil, arama motoru robotları açısından da önemlidir. Robotlar, sayfa hakkında bilgi toplamak için sayfa başlıklarından faydalanırlar. Şöyle ki; robotlar, sıralama sürecinde sayfa ile sayfa başlığı arasında ilişki kurar ve alakalı derecelere göre sıralama değerini belirler.

SEOZEO: Türkiye'nin Lider SEO Komunitesi

SEO alanında benzersiz rehberler ve kaynaklar üreten Bilkent Cyberpark merkezli bir SEO ajansı. Majestic SEO ve Moz'un Türkiye partneri.

Arama sonuç sayfasından başlık örneği

Sayfa başlığı nasıl oluşturulmalı?

Sitenizin sıralamasında önemli bir yeri olduğu için, sayfa başlıkları oluştururken özellikle titiz davranmalısınız.

Sayfa başlığı noktasında ise dikkat edilmesi gerekenler şunlardır:

- › Her sayfanızın mutlaka <title> etiketi ile oluşturulmuş bir başlığı olmalı ve her sayfanın kendine özgü, birbirinden farklı sayfa başlıkları olmalı.
- › Sayfa başlıkları açıklayıcı, özet bilgi verecek şekilde ve kısa olmalı. Google, genellikle sayfa başlığınızın ilk 90 karakterini okur. Bu nedenle sayfa başlığınız 80-90 karakter arasında olmalı.
- › Sayfa başlığınızı anahtar kelimelerle doldurmayın. Açıklayıcı terimler kullanın, fakat bunu birkaç kere kullanmaktan kaçınmalısınız. Örneğin; “butik otel, butikotel, butik oteller” gibi bir sayfa başlığı çok kalitesiz durur ve kullanıcı için hiçbir anlamsız durur.
- › Sayfa başlığınızı kısa olacak şekilde çarpıcı hale getirmeye çalışın. Örneğin;

“<title>Örnek emlak, bütçenize uygun satılık ve kiralık ev ve daire bulabileceğiniz adres” yerine, “<title>Örnek Emlak: Bütçenize uygun satılık ve kiralık ev ve daire bulabileceğiniz adres” gibi iki nokta üst üste gibi ayrıçlar kullanarak oluşturacağınız sayfa başlıkları kullanıcı gözünde daha düzenli ve güven verici durduğu için tıklanma ihtimalini yükseltir.

Meta açıklamaları

<meta> etiketi içindeki açıklamalar, sayfanın içeriğine dair kısa bir paragraftan oluşan özetir. Kullanıcılar sayfa başlığından sonra bu açıklamayı okuyarak sayfayı tıklayıp tıklamayacağına karar verir. Google bazen kullanıcılara daha doğru bilgi sağlayacağını düşünüyorsa meta açıklamalarınızı göz ardı eder ve içeriğinizden bir parçayı meta açıklaması olarak atar.

Arama sonuç sayfasından açıklama örneği

Meta açıklamaları SEO açısından neden önemli?

Tüm arama motorları, meta açıklamalarına çok önem vermese de, hedeflediğiniz anahtar kelimelerde sıralamanızın yükselmesini sağlayan maddelerden biridir. Google'ın içeriğinizden bir parçayı meta açıklaması olarak çekmediği noktalarda, sizin oluşturduğunuz açıklamayı meta açıklaması olarak alır. Bu durumda ise, hedeflediğiniz anahtar kelimeyi içeren ve kullanıcının ilgisini çekecek şekilde oluşturulmuş meta açıklamaları sıralamada değer kazanmanıza yardımcı olur.

Meta açıklamaları nasıl oluşturulmalı?

Doğru meta açıklamaları sitenizin tıklanma ve sıralama değerlerini artırır. Meta açıklamaları noktasında dikkat edilmesi gerekenler ise şunlardır:

- › Sayfa başlığında olduğu gibi, her sayfaya özgü meta açıklamaları olmalıdır. Arama sonuçlarında tek tek tüm sayfalarınız görüldüğünde ortak metnin görünme olasılığı arttığından bu farklılığı birkaç kelime farklılığı ile sağlamak pek sağlıklı durmayacaktır. Ana sayfanızda sitenizin işlevini anlatan açıklama oluşturun. Diğer sayfalarda ise sayfa düzeyinde açıklamalar oluşturun.
- › Anahtar kelime tekrarı kaçın ve anahtar kelimelerinizin nerelerde geçeceğine dikkat edin. Açıklamanın başında kullanmanız fayda sağlayacaktır.

› Meta açıklamaları diğer sayfalarda görüntülenmediği için kaliteli açıklamalar oluşturmaya özen gösterin. Cümle biçiminde olması şart değil, sadece sayfa hakkında ilgili bilgiyi düzgün bir biçimde vermeli.

› Optimum meta açıklaması 150-160 karakter arasında olmalı.

Meta robotları

Meta robotları, arama motoru örümceklerinin hareketlerini sayfa düzeyinde kontrol etmek için kullanılır. HTML sayfasının üst kısmında, aşağıdaki şekilde kullanılır.

```
<html>
<head>
<title>...</title>
<meta name="robots" content="noindex, nofollow">
</head>
```

Meta robot bilgi etiketi

Robot bilgi etiketleri ve kullanım amaçları

Index/Noindex: Arama motorlarına sayfanın taranıp taranmayacağına ve arama sonuçlarında listelenmek üzere indekslerinde tutulup tutulmayacağına dair komut veren etikettir. Arama motoru varsayılan olarak tüm sayfalarınızı indeksleyebileceğini düşündüğü için “Index” komutunu kullanmaya gerek yok. “Noindex” komutu ile ise sayfanızı arama sonuçlarından çıkarmış olursunuz. Arama sonuçlarında görünmesini istemediğiniz sayfalar için bu etiketi kullanabilirsiniz.

Follow/Nofollow: Arama motorlarına sayfadaki linklerin taranıp taranmayacağına dair komut veren etikettir. Arama motoru varsayılan olarak tüm sayfalarınızı “Follow” olarak düşünür. “Nofollow” komutu ile arama motoru sayfanızdaki linkleri dikkate almaz.

Noimageindex: Arama motoruna, sayfadaki görselleri okumama komutu veren etikettir. Bu durum, görsellerin farklı bir yerden linklendiği durumlarda geçerli değildir. <meta name="robots" content="noimageindex"> şeklinde kullanılır.

Noarchive: Arama motorlarına sayfanın ön belleğe alınmış bir kopyasını kısıtlama komutu veren etikettir. Varsayılan olarak, arama motorları arama sonuçlarındaki “ön bellek” linki ile tüm sayfaların görülebilir kopyalarını korur. <meta name="robots" content="noarchive"> şeklinde kullanılır.

Nocache: Noarchive etiketi ile aynı işlevi görür. Tek fark, nocache etiketi sadece MSN/Live tarafından kullanılabilir. <meta name="robots" content="nocache"> şeklinde kullanılır.

Nosnippet: Arama motorlarına, arama sonuçlarında listelenen sayfalarınızın, sayfa başlıklarının ve açıklayıcı metinlerinin ön izlemesini kaydetmeme komutu veren etikettir. <meta name="robots" content="nosnippet"> şeklinde kullanılır.

Noodp: Arama motorlarına, Açık Dizin Projesi (DMOZ)'nden bir sayfa hakkında açıklayıcı bir ön izleme kaydetmemesi komutunu veren etikettir. <meta name="robots" content="noodp"> şeklinde kullanılır.

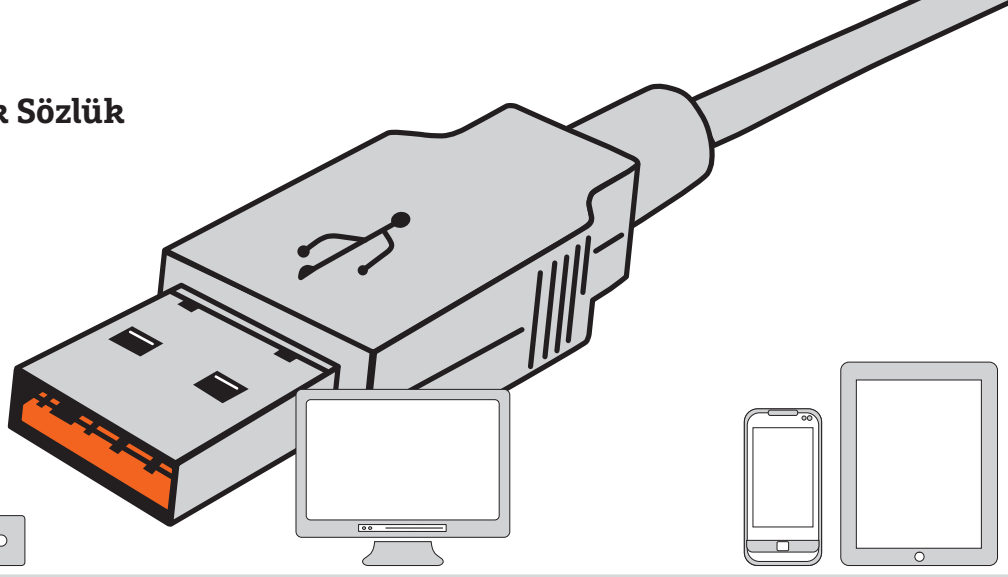
Meta etiketlerini kullanırken

Sitenizin arama motoru sonuç sayfalarında nasıl gözükeceğine ve/veya gözükmeyeceğine karar vermek sizin elinizde. Meta etiketlerine hakim olmanız size bu olanakları sağlayacaktır.

Bilgi etiketlerinin kullanımı sırasında, vereceğiniz kararlar ve oluşturacağınız metinler site performansını doğrudan etkileyecektir. Stratejik kararlar alırken panikle düşünmekten kaçınmalı ve tüm olası sonuçları değerlendirmeyi unutmamalı.

yorum@chip.com.tr

Her şey için tek bağlantı

Artırılmış veri hızı

Yeni SuperSpeed+, USB 3.0'ın iki katı aktarım hızı sunuyor ve Thunderbolt kadar hızlı

Arabirim	Aktarım hızı (teorik)	İzin verilen kablo uzun. (aygıt başına)	Aygıt sayısı (maksimum)
USB 2.0	60 MByte/s'e kadar	127	5 m
USB 3.0	600 MByte/s'e kadar	127	3 m
USB 3.1	1.200 MByte/s'e kadar	127	1 m
FireWire 800	100 MByte/s'e kadar	63	4,5 m
Thunderbolt	1.200 MByte/s'e kadar	7 ¹⁾	3 m
Thunderbolt 2	2.400 MByte/s'e kadar	7 ¹⁾	3 m
Gigabit Ethernet	125 MByte/s'e kadar	1	100 m
eSATA	300 MByte/s'e kadar	1	1 m

1) BAĞLANTI BAŞINA

HD ve 4K film aktarımı

USB-AV spesifikasyonu multimedya aktarımını standartlaştırıyor. Bu bakımdan USB 3.1 standart HDMI arabirimiyle aynı seviyede.

Bişim	Bant genişliği (Gbps)	Saniyede kare sayısı	Çözünürlük	USB 3.0	USB 3.1	DisplayPort x 4	HDMI 1.4
Full HD	1.920 x 1.080	24	1,2	■	■	■	■
Full HD	1.920 x 1.080	60	3,0	■	■	■	■
Full HD	1.920 x 1.080	60	4,5	■	■	■	■
Quad Full HD	3.840 x 2.160	24	4,8	■	■	■	■
Quad Full HD	3.840 x 2.160	30	6,0	■	■	■	■
4K (HDMI)	4.096 x 2.160	24	5,1	■	■	■	■
4K (HDMI)	4.096 x 2.160	30	6,4	■	■	■	■
4K (Cinema)	4.096 x 2.304	30	6,8	■	■	■	■
4K (Cinema)	4.096 x 2.304	60	13,6	■	■	■	■

■ VAR □ YOK

Aygıtlara hızlı şarj

Yeni güç profilleri özellikle de taşınabilir aygıtlar için mevcut USB standartlarından çok daha hızlı şarj imkânı sunuyor.

Güç profili	Volaj / akım	Güç	Aygıt sınıfı
USB 2.0	5 V/0,5 A	2,5 W	Tüm aygıtlar
USB 3.0	5 V/0,9 A	4,5 W	
USB 3.1 Profil 1	5 V/2,0 A	10 W	Akıllı telefon
USB 3.1 Profil 2	5 V/2,0 V	10 W	Tablet
USB 3.1 Profil 3	12 V/1,5 A	18 W	
USB 3.1 Profil 3	5 V/2,0 A	10 W	Ultrabook
USB 3.1 Profil 3	12 V/3,0 A	36 W	
USB 3.1 Profil 3	5 V/2,0 A	10 W	
USB 3.1 Profil 4	12 V/3,0 A	36 W	Dizüstü , Hub
USB 3.1 Profil 4	20 V/3,0 A	60 W	
USB 3.1 Profil 4	5 V/2,0 A	10 W	
USB 3.1 Profil 5	12 V/5,0 A	60 W	Çalışma istasyonu
USB 3.1 Profil 5	20 V/5,0 A	100 W	

Hız için iki değişiklik

İki kat hız

USB 3.1'in artırılmış aktarım hızının altında USB 3.0'a kıyasla ikiye katlanan frekans yatıyor

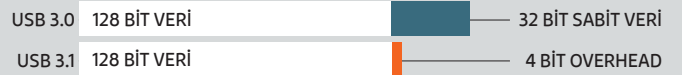
DAHA YÜKSEK FREKANS

Daha iyi kodlama

USB 3.0'da 8 bit bilgi için 10 bit veri taşıyor. Fakat USB 3.1'de 128 bit aktarmak için 132 bit yetiyor. Sabit veri çok daha az

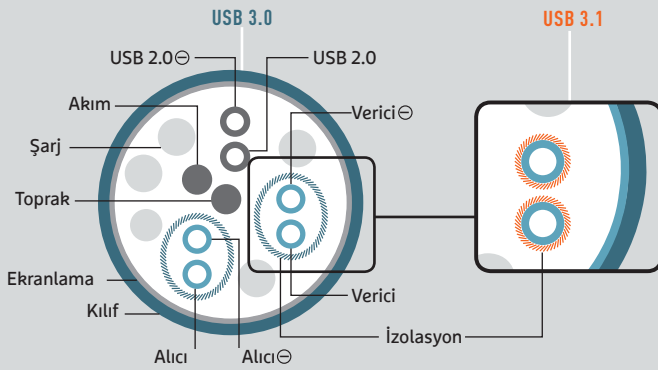
DAHA VERİMLİ VERİ AKTARIMI

Değiştirilmiş donanım bileşenleri

Ekranlanmış kablo

Yüksek frekans, veri kabloları için (alıcı – verici) daha iyi koruma gerektiriyor. USB 3.0'dan farklı olarak USB 3.1'de sadece tel çiftleri değil, her bir tel ayrı ayrı ekranlanmış

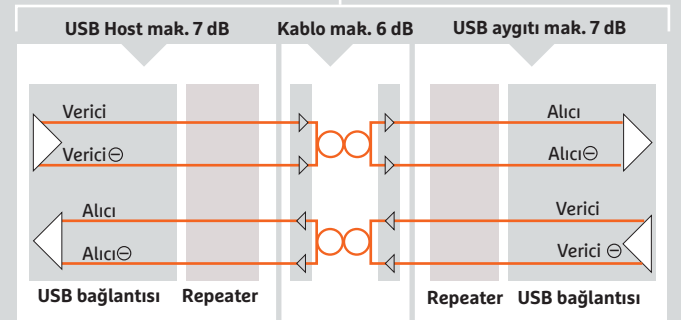

⊖ = TERSİNE ÇEVİRİLMİŞ SİYAL

Garantili sinyal gücü

USB 3.0'dan farklı olarak USB 3.1'de her bileşen için izin verilen sinyal kaybı dB cinsinden belirlenmiş. Bu değer aşılsa üretici bir tekrarlayıcı kullanmak zorunda.

MAKS. 20 DB SİYAL KAYBI

Yeni USB 3.1 ile hız artışı

USB 3.1 için gereken SuperSpeed+ standardı hazır. Bu sayede aktarım hızı ikiye katlanıyor, elektronik aygıtların şarj süresi kısalıyor

MM / Barış Emre ALKIM

Sadece bir tane olabilir. Yıllardan beri USB'nin, yani evrensel seri arabirimin sloganı Highlander (İskoçyalı) filminden alınmış bu sözdü. Diğer tüm bağlantıların yerini alacak tek bağlantı, zaferlerle dolu yürüyüşüne 1996'da başladı. Günümüzde USB portu bulunmayan tek bir bilgisayar bile yok ve neredeyse tüm mobil aygıtlar pillerini şarj etmek için USB kullanıyor. Veri aktarım hızı ve güç tüketimi konusunda eksikleri olsa da, düşük performanslı USB 2.0 hâlâ tüm diğer bağlantılardan daha ileride.

USB'nin 3.0 sürümü 2008'de açıklandıysa da USB 3.0 taşıyan ilk anakartlar 2011'de piyasaya çıktı. USB 3.0'ın yayılışını ancak 2013'te gördük. Standardın geliştirilmesinden sorumlu USB-IF (USB Uygulama Forumu) bu yıl hızlı USB 3.0 kullanan aygıt sayısının 700 milyonu bulacağını tahmin ediyor. 2016'ya kadar bu rakam yükselerek 2,2 milyara çıkacak, ardından aygıtların birçoğunda USB 3.0'ın yerini USB 3.1 alacak. USB 3.0'da SuperSpeed standardından SuperSpeed+'ya geçiş (Temmuz sonunda tamamlanacak) çok büyük bir sıçrama. Veri aktarımları iki kat hızlanacak, aygıtlar çok daha hızlı şarj edilecek ve HD materyalin multimedya amaçlı kullanımını uygun olacak. Tıpkı USB 3.0'da olduğu gibi, yeni sürümün kablo ve fişleri de eski USB 2.0 ile uyumlu. Görünüşte hiçbir şey değişmiyor ve aradaki farkı anlamak için veri aktarımının nasıl gerçekleştiğine bakmak gerekiyor.

Daha iyi kodlamayla yüksek bit hızı

SuperSpeed+ bu hız artışını aktarım frekansını 5 GHz'ten 10 GHz'e çıkararak elde ediyor. Veri aktarımının işleyişi bile değişmiş. Bugüne kadar USB 3.0 8b/10b denilen kodlamayı kullanıyordu, yani kullanıcı verisinin her sekiz bitine karşılık iki bit de hata düzeltme için yollanıyordu. USB 3.1 ise 128b/132b kodlama kullanıyor ve taşınan verideki sabit kısım %20'den %3'e iniyor. Bununla birlikte sinyal hızının artması, donanımın bu sinyalleri güvenilir biçimde almasını gerektiriyor. USB kablolarındaki tel sayısı aynı kalıyor ve eskisi gibi, veri göndericiden alıcıya iki adet bükülü kabloyla ulaşıyor. Kablolardan biri sinyali değiştirilmeden, diğeri ise tersine çevirerek gönderiyor (sol alttaki resme bakınız). Alıcı iki sinyali kullanarak diferansiyel voltajı oluşturuyor (bu, sinyalin iki katı). Böylece sinyal üzerindeki olumsuz etkiler büyük oranda azaltılmış oluyor. USB 3.0'da sadece bükülü veri tel çiftleri ekranlanmıştı, oysa USB 3.1'de tellerin her biri ayrı ayrı ekranlanmış.

USB IF sinyal zayıflama kurallarını çok daha sıkı tutmuş. USB 3.0'da sinyal toplamda 20 desibel (dB) kayba uğrayabiliyordu. Fakat aygıtlar ve kablolar farklı üreticiler tarafından yapıldığından

hiç kimse bu değeri garanti edemiyordu. USB 3.1 ise bileşenlerin sinyal gücünü ne kadar kaybedebileceğini belirlemiş. Bu değer aygıtlar için 7, kablolar içinse 6 dB. Şayet aygıtlar bu eşik değerlerine uymuyorsa bir sinyal tekrarlayıcı (repeater) kullanılması gerekiyor. Aynı zamanda, pasif kabloların maksimum uzunluğuna da sınır getirilmiş. USB 3.1 için bu değer bir metre. Daha uzun aktif kabloların da tekrarlayıcıya ihtiyacı var.

Merkezi USB standardına ek olarak USB-IF, USB işlevselliğini artırmak için ilgili başka spesifikasyonlar da belirlemiş. Bunlardan multimedya için tasarlanan USB-AV ses ve video verilerinin nasıl aktarılacağını belirliyor. Bu spesifikasyon USB 3.1'in ikiye katlanmış performansına uyacak biçimde değiştirilmiş ve SuperSpeed+, HDMI 1.4'le aynı çalışacak hale getirilmiş. Fakat HDCP şifrelemesi olmadığından TV'ye USB aracılığıyla Blu-ray değil de yalnızca MKV ve MP4 dosyalarını göndermek mümkün olacak.

Mobil aygıtlara hızlı şarj

USB 3.1'in çıkışıyla USB-PD (USB güç dağıtımı) da belirlenmiş. USB-PD aygıtların güç tüketimiyle ilgili yeni sınırlar belirliyor. Aygıtlar şu ana kadar USB 3.0'dan maksimum 4,5 Watt ile şarj edilebiliyordu. Fakat neredeyse tüm akıllı telefonlar ve tabletler USB 2.0 destekliyor ve bu standardın sınırı da 2,5 Watt. PD, aygıtlara 10 ila 100 Watt güç tahsis eden beş farklı şarj profilini destekliyor ve böylece mobil aygıtların şarj süresini ciddi şekilde kısaltıyor (sol üste bakınız). Bununla beraber piyasadaki kablo ve fişler sadece Profil 1'i destekliyor ki bu da 10 Watt demek. Daha yüksek amper değerleriyle (5 ampere kadar) hangi aygıtların uyumlu olacağı belli değil. USB-PD hangi aygıtların şarj olabileceğini belirleyen bir de protokol geliyor. Bu işlem doğrudan güç kaynağı üzerinden gerçekleştiğinden veri aktarımını kesintiye uğratmıyor.

USB 3.0'ın aksine 3.1 sürümü hemen çıkacak. Son teknik detaylar 2013 sonuna kadar tamamlandı. İlgili üreticiler o zamana kadar test donanımlarını ve araçları inceleyebilecek. İlk yongaların 2014 ortasında piyasaya sürülmesi ve peşinden PC'ler için genişletme kartlarının çıkması bekleniyor. Fakat tüm bunların doğrudan yonga setlerine entegre edilmesi biraz zaman alacak. Intel, SuperSpeed+'nın arkasındaki itici güçlerden biri olsa da hızlı USB'nin CPU neslinde yer alması 2016'yı bulacak. Fakat o zamana kadar belki de bir sonraki seviyeye geçmiş olacağız. USB-IF'e göre bu evrensel arabirimin veri aktarım hızının tekrar ikiye katlanarak 20 Gbps'e erişmesini sağlayacak potansiyeli var. Bundan daha hızlı bir kablolu bağlantı da zaten yok.

balkim@chip.com.tr

Cool Tech

Gelişen teknolojinin en ilginç örnekleri

Cem ŞANCI

PETNET SMARTFEEDER

Kediniz evde aç kalmasın

Şehirde evcil hayvan beslemenin en zor yanı, onları eve kapatıp işe gitmektir ama siz evde değilken maması yeterli geliyor mu, suyunu döktü mü, yaz sıcaklığında susuz mamasız saatlerce evde acı mı çekiyor, bilemezsiniz. Bu küçük dijital mama kapları içine koyduğunuz mamayı, belirlediğiniz ölçülerde ve zaman dilimlerinde serbest bırakarak hayvanın tek seferde tüm mama kabını bitirmesini ve obez olmasını önüyor. Ayrıca akıllı telefonlar üzerinden kontrol edilebiliyor. Yani ofiste veya başka şehirdeyken, kedinizin mama saatlerini cep telefonunuz üzerinden kontrol edebilirsiniz. Fakat unutmamak lazım ki, mamasını sizin verdiğiniz görmeyen bir kedinin size ne kadar saygısı, sevgisi kalır, bilinmez. Cihaz bahar aylarında piyasaya çıkacak.

Fiyat: 200 dolar

Bilgi için: www.petnet.io

PROJECT CHRISTINE

Modüler PC hayali gerçek oluyor

Video oyun sistemleri üreten Razer'ın, konsol oyunlarına hapsolan ama teknik detaylarla uğraşmak istemedikleri için PC oyunlarına da uzaktan yutkunarak bakmak zorunda kalan kader mahkumları için geliştirdiği bu konsept, bir PC'yi çok basit modüller halinde toplamaya izin veriyor. Sabit disk mi değiştireceksiniz, yeni modülü al tak. RAM'i mi yükselteceksiniz? Yeni modülü al tak. Ekran kartını mı yükselteceksiniz? Yeni modülü al tak. Bu kadar basit. Proje hayata geçerse artık PC dünyası sonsuza kadar değişebilir ve oyun konsollarına da nihayet güle güle diyebiliriz: "Var saçların lüle lüle, konsollar size güle güle!"

Fiyat: Belli değil

Bilgi için: www.razerzone.com

GYROBOT

Robotlar dünyayı ele geçirecek. Kesin bilgi!

Borderlands video oyun serisindeki tek tekerlekli küçük robotları hatırlıyor olmalısınız. İşte o robot kardeşlerimiz video oyunlarından çıktılar, gerçek oldular. Gyrotron, aslında çocukların yaratıcılıklarını kullanarak kendi robotlarını üretmeleri için geliştirilmiş bir bilim seti. Ancak robotun dengesi o kadar mükemmel ki, tek tekerlek üzerinde hareket edebiliyor. Hatta ip üzerinde cambazlık bile yapabiliyor. Bizim çocukluğumuzda böyle oyuncaklar olsaydı, şu anda nebulaları fethediyorduk. Yeni nesil çocukları da Facebook'ta Candy Crush oynamaktan alıp da robotların başına biraz zor koyarlar. Neyse artık, geçmiş olsun. Yakın gelecekte dünyadan fazla uzağa gitme planı yapmayalım. Hayal kırıklığı yaşamayalım.

Fiyat: 50 dolar

Bilgi için: www.thamesandkosmos.com

KEŞİF DENİZALTISI

Su altında film çekmenin alternatif yolu

Biliyorsunuz, CHIP Online Yayın Yönetmeni Cenk Tarhan ve CHIP Test Merkezi'nden Ercan Uğurlu bu aralar havuzda yaptıkları donanım testleri ile CHIP Online'da büyük ilgi topluyorlar. Kâh bir cep telefonunu yüzme havuzuna daldırıp onunla beraber yüzüyorlar, kâh bir kulaklığın su altında nasıl ses verdiğini bizzat test ediyorlar. Bu ilginç havuz testlerini chip.com.tr adresinde bulabilirsiniz. Biz de bu su altı ürünlerini bir adım ileriye taşıyoruz ve eğer su altına meraklıysanız su altı deneyiminin zirve noktası olan son model bir su altı keşif denizaltısını tavsiye ediyoruz. 5 kişinin su altında gezip iPhone'ları ile "arkadaşlarla denizaltı keyfi" başlıklı videolar çekerek Facebook'a yüklemesine de izin veren denizaltıyı internetten online olarak da sipariş edebilmek gerçekten güzel bir kolaylık. Yalnız önemli bir uyarı yapalım, Türkiye'de yasalar kişisel denizaltılara izin vermiyor ama yabancı bir ülkede yaşıyorsanız neden olmasın? Tek ihtiyacınız olan 2,7 milyon dolar.

Fiyat: 2,7 milyon dolar

Sipariş için: <http://www.hammacher.com/Product/12230>

İPUÇLARI ve HİLELER

Bu ipuçları ile bilgisayarınızı daha hızlı ve kullanışlı bir hale getirebilirsiniz. Ayrıca: En iyi Office, Facebook, Photoshop, Mobil, Donanım ve daha fazlası için küçük hileler de cabası.

Windows

- 1 WINDOWS 8** Sisteminizdeki Windows Mağaza dışı uygulamalara izin verin
- 2 WINDOWS** Media Player ve diğer oynatıcılardan şarkı sözlerini görüntüleyin
- 3 WINDOWS XP/VISTA /7/8** İşlemcinizin enerji tüketimini kontrol edin
- 4 WINDOWS 8** Microsoft engelini es geçen imzalanmamış sürücüler yükleyin
- 5 WINDOWS XP/VISTA /7/8** Önce çevrimiçi dosya ön izlemesini kullanın, sonra aracı yükleyin
- 6 WINDOWS 8** Sistemdeki otomatik renk değişimlerini etkili bir şekilde önleyin
- 7 WINDOWS XP/7/8** QR kodu kullanarak WLAN erişimini kolaylaştırın
- 8 WINDOWS 7/8** Mediaplayer 12'de parçaları otomatik olarak üst üste bindirin
- 9 WINDOWS XP/VISTA /7** Touchpad'i bir süreliğine otomatik olarak kilitleyin
- 10 WINDOWS 8** Birçok uygulamayı rastgele düzenleyin ve aynı anda kolayca kullanın

Office

- 11 WORD** Kendi girişleri ile İçindekiler'i manuel olarak kendiniz yaratın
- 12 EXCEL** Büyük tablolarındaki yenilenen ve benzersiz değerleri hızlı bir şekilde belirleyin

Donanım

- 13 SOLID STATE DİSKLER** SSD'leri Windows kurulumu için hazırlama
- 14 IPAD** Şifre engelini aşma ve buna rağmen verileri saklama
- 15 USB GİRİŞLERİ** Yuvalardaki toz yumaklarını temizleme ve bunları güvenli bir şekilde uzak tutma
- 16 AĞ YAZICISI** IP adresini bulun ve doğrudan yazıcıyı hedef alın
- 17 MOBİL SON CİHAZLAR** Cep telefonu ve kamerayı kişin bataryayı koruyarak kullanın

18 FRITZBOX FritzBox Monitor programını bir akıllı telefon uygulamasıyla değiştirmek

19 MOBİL CİHAZLAR 1.000 mA USB şarj soketleri taktırın

PROFESYONEL İPUÇU Monitörünüzü kendiniz onarın

Fotoğraf

20 ÇEKİM TEKNİKLERİ Doğru ışık netlemesiyle çekim

21 FOTOĞRAF Beyaz dengesiyle mükemmel renkler

22 FOTOĞRAF ÇEKİMİ Temel estetik kuralları

23 FOTOĞRAF ÇEKİMİ Başarılı bir kompozisyonda boş alanın önemi

24 İMAJ DÜZENLEME Güçlendirmek için renk seçiminde dikkat etmeniz gerekenler

25 ÇEKİM TEKNİKLERİ Hareketle nesneleri fotoğraflarken

26 ÇEKİM TEKNİKLERİ Gözünüzü açın ve dünyanın güzelliklerini yakalayın

Mobil

27 LUMIA Microsoft Bing arama motorunda entegre müzik algılama

28 IPHONE/IPAD IOS7 denetim merkezini doğrudan açıp kullanmak

29 IPHONE/IPAD Uygulama güncellemeleri otomatik indirilip, yükleniyor

Sosyal Ağlar

30 WHATSAPP WhatsApp ile konumunuzu çok daha rahat paylaşın

31 FACEBOOK Verdiğiniz »Beğen« ler için gizliliği ayrı ayrı ayarlayabilirsiniz.

32 TWITTER Daha özel bir arama motoru ile Tweet'ler daha iyi aranıp, analiz edilebiliyor

WINDOWS

Bu ipuçlarıyla sisteminizi rayına oturtun

Ozan Kaya

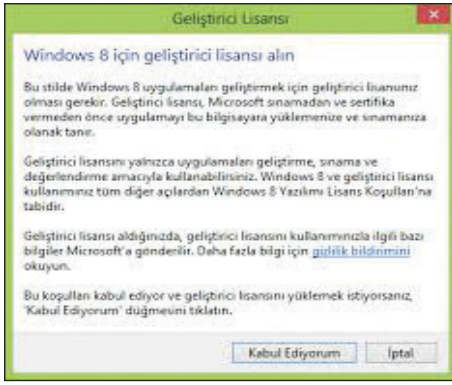
1 WINDOWS 8 Sisteminizdeki Windows Mağaza dışı uygulamalara izin verin

Normal şartlarda Windows mağaza dışı kaynaklardan alınan uygulamaların yüklenmesine izin verilmemekte. Fakat siz ısrarla istiyorsanız, Kayıt defterinden birkaç değişiklik ile bu sorunu halledebilmeniz mümkün. »regedit« ile Kayıt Düzenleyicisini çalıştırın ve »HKEY_LOCAL_MACHINE\Software\Policies\Microsoft\Windows\Appx« dizinini takip edin. Sağ tarafta bulunan »AllowAllTrustedApps« DWORD değerini seçin ve çift tıklayarak değiştirin. »value« değerini »1« olarak belirleyin ve »Tamam« ile onaylayın. Daha sonra Kayıt Defterini kapatın ve sistemi yeniden başlatın.

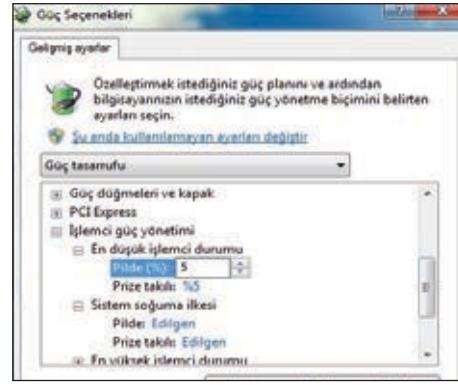
Bu işlemin ardından bilgisayarınız için limitli ve ücretsiz geliştirici lisansı gerekecek. Bunu edinmek için Powershell'i yönetici olarak çalıştırın ve »Show-WindowsDeveloper-LicenseRegistration« komutunu girin. Uyarıyı onaylayın ve Microsoft hesabınız ile giriş yapın. Lisansı edindikten sonra Powershell'de tüm uygulamaları, istenilen uygulamanın dizinini ve dosya ismini kullanacağınız »Add-AppxPackage C:\Veriler\örnek.appx« komutu ile yükleyebilirsiniz. Daha sonra »Get-WindowsDeveloperLicense« komutu ile geliştirici lisansının kullanım süresini ve geçerliliğini kontrol edebilirsiniz. Unutmayın ki uygulama paketi, ilgili bilgisayarda güvenilir olarak kabul ettiğiniz bir sertifikayla imzalanmış olmalı.

2 WINDOWS Media Player ve diğer oynatıcılardan şarkı sözlerini görüntüleyin

Bir medya oynatıcısı eklentisi olan MiniLyrics ile birçok oynatıcıda çalan şarkıların sözlerini de görebilirsiniz. <http://chip.tk/1d18kxi> adresinde yazılımın en güncel sürümünü bulabilirsiniz. Eklenti çalıştırmadan önce aracı kullanabil-

1 Sadece geliştiriciler için Kayıt defterinden aktivasyonları yapıldıktan sonra tüm uygulamalar serbest geliştirici lisansı ile kolayca yüklenebilir

3 Doğru ayarlar Doğru ayarlar bilgisayarınızın performansını düşürmeden enerji optimizasyonu sağlayabilir

mek için istenilen oynatıcıyı da yüklemiş olmanız gerekiyor. Ayrıca bu oynatıcı eklenti yüklemesi sırasında da açık olmalı. İleride eklentinin otomatik olarak play-back ile başlaması ve şarkı sözlerini göstermesi bekleniyor.

3 WINDOWS XP/VISTA/7/8 İşlemcinizin enerji tüketimini kontrol edin

Notebook'unuzun ömrünü uzatmak için, enerji tasarrufu seçenekleri, yani pil ömrü gibi sıkıcı konularda araştırmalar yapmanız gerekmektedir. Fakat şu anki işletiminizi optimize ederek de enerji tasarrufu sağlamanız mümkün. Örneğin, işlemcinizin harcadığı enerjiyi düzenleyebilirsiniz.

Düzenleme için, Denetim Masasından »Sistem ve Güvenlik«e ve ardından »Güç Seçenekleri«ne tıklayın. Seçili güç planının devamındaki »Plan ayarlarını değiştir« bağlantısını takip edin. Gelişmiş güç ayarlarındaki listede »İşlemci güç yönetimi«ni yanındaki artıyı kullanarak genişletin. »En düşük işlemci durumu«nu açın. Güç seçenekleri pil ve güç kaynağı için ayrı ayrı kontrol edilir.

Değeri ortalama »%5« olarak belirlemelisiniz. Değiştirmek için değerin üzerine tıklayın. Alt limiti de »%5« olarak ayarlayın. Böylece performansta düşüş yaşamazsınız, boşta çalışan işlemcilerin enerjisini de kısımlırsınız ki bu da fan sesini minimum seviyeye indirecektir. Şimdi »En yüksek işlemci durumu«nu açın. Değeri pilde iken

»%50«, »%75« arası bir rakam olarak belirleyin. Eğer pilde iken ağır bir işlem ile uğraşmanız gerekiyorsa, bu ayarlar sistemde yavaşlamalara neden olabilir, fakat normal kullanımda herhangi bir yavaşlama fark etmeyeceksiniz.

Diğer bir yandan düşük enerji ihtiyacı uzun pil ömrünü de garanti etmekte. Güç kaynağına takılı kullanım için bu ayarları kullanmak pek de mantıklı değil, aksi takdirde zaten daha ucuz bir bilgisayar satın alırdınız. »Tamam« seçeneği ile ayarları onaylayın.

Arka plan İşlemciler tasarımsal olarak aktif çalışma için değişik performans durumlarını (P-States) ve boşta çalışma için de değişik güç tüketimi durumlarını (C-States) desteklerler. Mümkün olan plan sayısı ilgili işlemcinin modeline göre farklılık gösterir. İşlemci enerji yönetim ayarlarının yardımıyla sistemin değişik durumlarda değişik planlara geçebileceği çerçeveler belirleyebilirsiniz.

4 WINDOWS 8 Microsoft engelini es geçen imzalanmamış sürücüler yükleyin

İmzalanmamış sürücüler, sistem güvenliği için büyük bir tehlike teşkil eder. Bu yüzden imzasız sürücülerin yüklenmesi Windows 8'de engellenmiştir ve hiçbir zaman tam olarak izin verilemez. Ama örneğin, eski tarayıcınızı yeniden kurmak istiyorsanız, aygıt için imzalı bir sürücü bulmanız

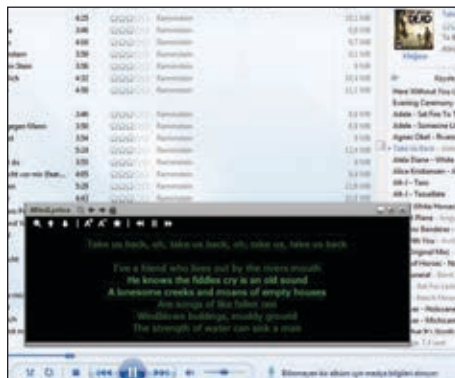
muhtemelen mümkün olmayacaktır. Fakat biraz uğraşla bu imzasız sürücüyü hâlâ yükleyebilirsiniz.

Bunun için bilgisayarınızı gelişmiş başlangıç seçenekleriyle yeniden başlatmanız gerekiyor. İlk olarak tüm programları kapatın ve fareyi sağ alt köşeye konumlandırarak »Ayarlar«a tıklayın. Ardından »Bilgisayar ayarlarını değiştir« seçeneğini seçin ve »Güncelleştirme ve kurtarma« kategorisini tıklayın. »Kurtarma« bölümünde »Gelişmiş başlangıç«taki »Şimdi yeniden başlat«a tıklayın.

Yeniden başlatma için bekleyin ve »Sorun gider«i seçin, ardından da »Gelişmiş seçenekler«i. »Başlangıç Ayarları« butonuna tıklayın. Windows'u »Yeniden Başlat« ile bir sonraki başlangıcında giriş diyalogunun yanında birkaç özel seçenekle başlaması yönünde yapılandırın. Burada [F7] butonuna bastığınız nokta 7 »Sürücü imzası zorlamasını devre dışı bırak«ı seçin. Sonuç olarak Windows yine giriş yaptığınız kilit ekranı ile başlayacak, fakat imzalanmamış sürücü yüklemelerinin engellendiği özellik geçici olarak kapalı kalacak.

Sürücüler yükleyebilirsiniz, fakat Windows hâlâ imza eksikliği konusunda sizi uyaracak, fakat artık ilgili seçenekle sürücünün kurulumunu zorlayabilirsiniz.

Bir dahaki yeniden başlatmada engelleme yeniden aktif hale geçecektir, fakat yüklediğiniz sürücüler normal işlemlerini devam ettirecek. Fakat daha fazla sürücü yüklemek ya da var olanları güncellemek

2 Birlikte söyleyin Pratik MiniLyrics eklentisi şarkı çalmaya başladığında otomatik olarak sözleri yükleyor

4 Yükleme hazırlayın İmzalanmamış sürücülerin kurulumundan önce gelişmiş başlangıç seçenekleriyle bilgisayarınızı yeniden başlatmalısınız

istiyorsanız, tüm işlemi yeniden tekrarlamamız gerekmektedir.

5 WINDOWS XP/VISTA/7/8 Önce çevrimiçi dosya ön izlemesini kullanın, sonra aracı yükleyin

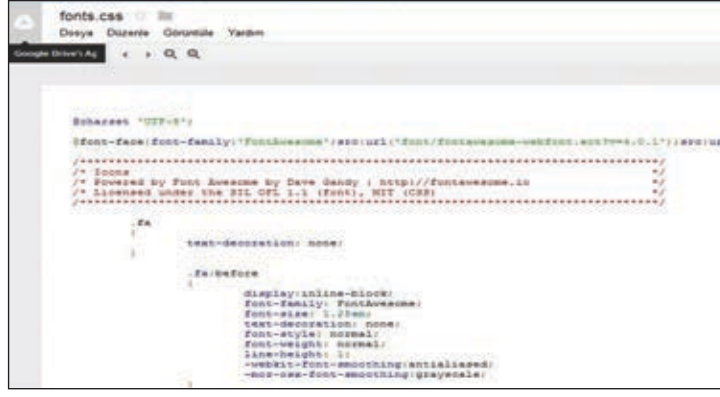
Bazen edindiğiniz dosya, formatından dolayı bilgisayarınızda direkt olarak görüntülenemez. Fakat eğer Google Drive kullanıcıysanız, ayrı bir program yerine, Cloud depolamanın akıllı dosya ön izleyicisini kullanabilirsiniz.

İlk görünüme ulaşmak için, önce Windows Explorer'da bir dosya yükleyin ya da Google Cloud bağlantılı bir klasöre kopyalayın. Dosyanın girişine bulunduğu yerden sağ tıklayın ve »Google Drive | Web'de görüntüle«'yi seçin. Eğer Google Drive'ı tarayıcıdan açmışsanız, sadece dosya isminin üzerine tıklayın. Kısmi bir ön izleme göreceksiniz. Eğer görmüyorsanız, ilgili dosyayı ve diğerlerini »Google Drive Görüntüleyicisi« ile »Aç«abilirsiniz. Bu araçta görüntülenen dosyalar diğerleri gibi yayınlanabilir, paylaşılabilir, »Yorumlar« ile yorumlanabilir ya da »Düzenle« ve »Arama« gibi menü seçenekleri ile düzenlenebilir. Ayrıca sadece Notepad++'da bulunan, popüler programlama kodlarının sentaks gösterimi ile ön izlenmesini de sağlayabilirsiniz.

Ek olarak Adobe ve AutoCAD-DXF AI dosyaları da görüntülenebiliyor. Buna rağmen CSS, HTML, PHP, C ve JS gibi desteklenen kod formatlarının yanında XML formatı eksik. Desteklenen diğer formatlardan bazıları PSD, SVG, EPS, PS ve RAR arşivleri. Fakat işlemler sadece 25 MB dosya boyutuyla sınırlandırılmış.

6 WINDOWS 8 Sistemdeki otomatik renk değişimlerini etkili bir şekilde önleyin

Belki de pencere çerçevesinin ve görev çubuğunun rengi sabit kalmak yerine, arka

5 Net'te ön izleme Google Drive Görüntüleyicisi sayesinde, PC'nizin desteklemediği formatlarda da ön izleme yapabilirsiniz

plana göre dinamik olarak değişmesi durumu sizin de başınıza gelmiştir. Eğer bundan rahatsızlık duyuyorsanız, bu yeni özelliği etkisiz hale getirerek ilgili alanların hep aynı renkte kalmasını sağlayabilirsiniz. Bunun için masaüstünde boş bir yere sağ tıklayın ve »Kişiselleştir« komutunu seçin. Ardından »Otomatik« olarak belirlenmiş »Renk« simgesine tıklayın. Renk paletinden istediğiniz rengi seçin. Eğer size sunulan renkler hoşunuza gitmediyse, daha fazla renk seçeneğini görüntülemek için renk alanlarından birini seçin. Ardından »Renk karıştırıcısını göster«'e tıklayın ve »Renk tonu«, »Doygunluk« ve »Parlaklık« kaydırıcıları ile istediğiniz rengi belirleyin.

Son olarak »Değişiklikleri kaydet« ile onaylayın. Varsayılan ilgili palette yerini alacaktır. Düzenlemeyi onaylamak için »Temayı kaydet«'e tıklayın. Böylelikle arkaplan renginiz değişse de sistem rengi sabit kalacaktır. Daha sonra Otomatik moda geri dönmek isterseniz, penceredeki renk grafiğini ilk örnek olarak seçebilirsiniz.

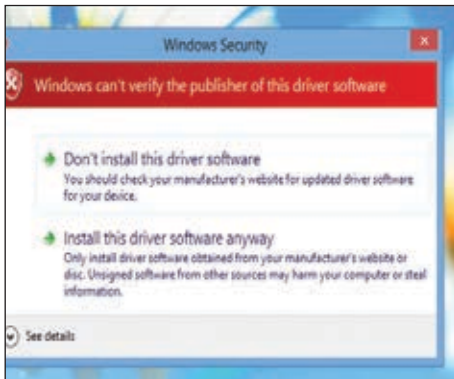
7 WINDOWS XP/7/8 QR kodu kullanarak WLAN erişimini kolaylaştırın

Ev WLAN'nınıza yeni bir aygıt eklemek ya da bir misafirinize erişim sağlamak istedi-

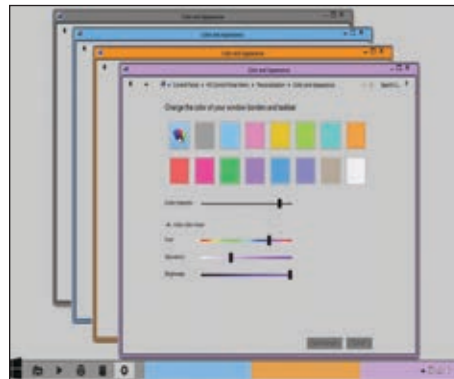
ğinizde, erişim bilgilerinizin nerede kayıtlı olduğunu bulmanız gerekebilir. Eğer aldığınız not pek okunaklı değilse, direkt olarak yönlendiriciye veriyi sorgulamanız gerekecek. Daha en başından bir yere not almak yerine, belirli özelliklerle basılmış bir QR kodu kullanmak çok daha kolay bir yöntem olacaktır. Çıktısı kafa karıştırıcı olabilir, fakat karmaşık erişim verilerini transfer ederken rahatsız edici yazım hatalarından da kurtulmuş oluyorsunuz. Norton Snap gibi bir QR kod okuyucuya sahip herhangi bir akıllı telefon rahatlıkla veriyi okuyabilir. Hatta aygıt bir Android ise yazı bile yazmanız gerekmeyecek.

QR kodlarını birçok site vasıtasıyla oluşturabilirsiniz. <http://blog.qr4.nl/QR-Code-WiFi.aspx> adresini açın ve burada bulunan »SSID« ve »Password«'u girin. »Network type« için şifrelenmiş »WPA/WPA2« metodunu seçin ve »QR Code caption« altına notunuzu anlaşılabilir bir metin halinde yazın. Bitince »Generate WiFi QR Code« butonuna tıklayın.

Sağ tarafta işlevsel sonucu göreceksiniz. »Download your Android WiFi QR Code« bağlantısı ile sonucu PNG formatında indirebilirsiniz. QR kodu iPhone'dan okunabilir, fakat sadece yazı içeriği görünecektir. Bu size WLAN'a TV entegre etmek istediğinizde yardımcı oluyor. Android'de tarayıcı-

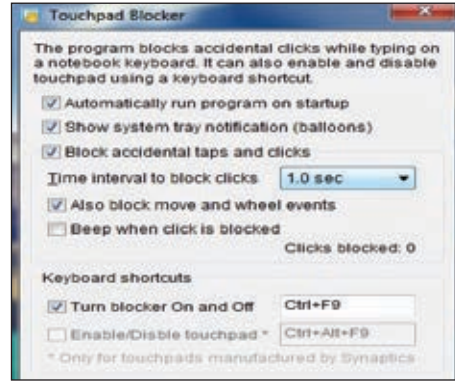
4 Sürücülerini yükleme Tüm bu prosedürün ardından yine sürücülerini yüklemek istediğinize dair onay vermeniz gerekiyor

6 Windows'un tek rengi Eğer Windows 8'deki renk düzenlemesini istemiyorsanız, standart bir renk belirleyebilirsiniz

7 Yazım hatalarına son QR kodu kullanarak misafirlerinizle WLAN erişim bilgilerinizi rahatlıkla paylaşabilirsiniz

9 Küçük bir yardım Ücretsiz Touchpad Blocker aracı istemsiz fare hareketlerini önleyerek size daha rahat bir çalışma ortamı sağlayacak

yı kullanarak yaratılan Wi-Fi linkini açın ve bağlantıyı kurun.

Dikkat Kodun güvenliğinden emin olun. İçerik direkt olarak okunmasa bile, WLAN'a erişim bilgilerinizi içeren kodu herhangi biri bir akıllı telefonla rahatlıkla deşifre edilebilir.

8 WINDOWS 7/8 Mediaplayer 12'de parçaları otomatik olarak üst üste bindirin

Şarkıların standart oynatımı ve çalma listeleri çoğunlukla CD'deki gibi her parça arasında kısa duraksamalar yapılmasına neden olur. Fakat bir parti planlıyorsanız muhtemelen, sanki bir DJ yönetiyormuş gibi, şarkıların duraksamadan, bir biri ardına oynatılmasını tercih edersiniz. Bunu yapmak gizli bir ayar sayesinde mümkün. [Ctrl]+[M] ile Mediaplayer'daki menü çubuğunu görünür kılın ve »Görünüm | Şimdi Yürütülüyor« komutunu seçin.

Şimdi Mediaplayer üzerinde bir yere sağ tıklayın ve »Geliştirmeler | Çapraz geçiş ve otomatik ses yüksekliği dengeleme« komutunu seçin. Şimdi »Çapraz Geçisi Aç« bağlantısına tıklayın. Sürgüyü kullanarak kısılarak kapanma süresini belirleyin. Başlangıç olarak ortalama 5 saniye ile başlayabilirsiniz.

Ayrıca »Otomatik Ses Yüksekliği Dengeleme'yi Aç« seçeneğine de tıklayabi-

lirsiniz. Bu seçenek fonksiyonun mümkün olmadığı tüm parçalarda sabit bir ses seviyesini korumanızı sağlar. Son olarak kitaplığa geri dönün ve şarkıları çalmayı oynamayı deneyin. Bir oynatma listesi kullanarak, fonksiyonun doğru çalışıp çalışmadığını kontrol edebilirsiniz.

9 WINDOWS XP/VISTA/7 Touchpad'i bir süreliğine otomatik olarak kilitleyin

Notebook'unuzun Touchpad'i genelde farenin yedeği olarak kullanılır, fakat kimi zaman yazı yazarken yanlışlıkla dokununca imlecin yerinin değişmesine neden olabiliyor. Notebook'unuzdaki tuşları kullanarak tamamen etkisiz hale getirmeden önce, Touchpad'i ücretsiz Touchpad Blocker yazılımı ile sadece yazı yazarken etkisiz hale getirebilirsiniz. Bu şekilde büyük kapsamda fare hareketliliği kısıtlansa da Touchpad'in sadece birkaç saniye sonra tekrar etkin hale gelmesiyle fonksiyona pek de bir kısıtlama getirmiş olmuyorsunuz.

Aracı derginin DVD'sinden kolaylıkla yükleyebilirsiniz. Yükleme tamamlandıktan sonra yapılandırma diyaloguyla karşılaşacaksınız. İlk seçenek olan »Automatically run program on startup«'ın otomatik açılma için etkin kalması gerekiyor. »Time interval to block clicks« seçeneği ile engel-

leme süresini ayarlayabilirsiniz. Başlangıç olarak »1.0« saniyeden uzun bir süre ile başlayın.

Daha sonra bu süreyi yaptığınız işe göre Touchpad Blocker'dan düşürebilirsiniz. İşlem sırasında fare imleci saklanacaktır, böylece istemsizce oynatamayacaksınız. Aracı istediğiniz zaman [Ctrl]+[F9] kombinasyonu ile açıp, kapatabilirsiniz.

10 WINDOWS 8 Birçok uygulamayı rastgele düzenleyin ve aynı anda kolayca kullanın

Uygulamaların tam ekran görünümü tablette kullanışlı olabilir, fakat büyük ekranda çalışırken sorunlara sebep olmakta. Önemli uygulamalarınızın aynı anda gösterimi bu sorunu biraz hafifletebilir. Windows 8 için Toolbox aracı 6 uygulamaya kadar düzenleme yapmanıza olanak tanıyor. Ücretsiz olarak indirmek için »Mağaza'yı açın ve direkt olarak »Toolbox« terimiyle aramayı başlatın. Detaylar sayfasını açın ve »Yükle«'ye tıklayın. Her bir bölüm için seçeneklerden istenilen uygulamayı üzerine tıklayarak açın. Araç kendiliğinden yapmadığı için ayarlamaları kendiniz kaydetmeniz gerekiyor. Kaydetmek için farenizle sağ tıklayın ve aşağıda »Save Toolset«'i seçin, sağ tarafa bir isim girin ve kaydedin.

8 Parti modu Partiniz için oynatma listeniz hazır, kaybolma efekti ile kusursuz bir ambiyans yaratabilirsiniz

10 Mozaik – istediğiniz gibi Aynı anda 6 uygulamanın açılabilmesi sayesinde çok daha rahat çalışabileceksiniz

OFFICE

PC'de etkili bir çalışma için ipuçları ve küçük hileler

Ozan Kaya

11 WORD Kendi girişleri ile içindekiler'i manuel olarak kendiniz yaratın

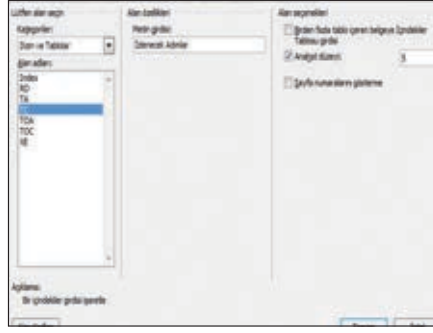
Genelde giriş için hazır şablonlar kullanılır. İçindekileri de böyle bir şablonun yardımıyla otomatik olarak yaratabilirsiniz. Fakat tabloda çeşitli format şablonları, formatlar ya da farklı metinler kullanmanız gerekiyorsa istenilen girişleri manuel olarak da belirleyebilirsiniz.

Bunun için, fareyi içinekilere dönüştürmek metne konumlandırın. »Ekle« sekmesine geçin, »Metin« bölümündeki »Hızlı Parçalar«'a ve ardından »Alan«'a tıklayın. »Kategoriler« alanında »Dizin ve Tablolar«'ı seçin. İçindekilerin giriş sayısını belirleyeceğiniz »TC« seçeneğini seçin. Şimdi istenilen metni sağ tarafta bulunan »Metin girdisi«'ne ekleyebilirsiniz. Ek »Alan seçenekleri« ile »Sayfa numaralarını gösterme« ya da »Anahat düzeyi« gibi seçenekleri etkin hale getirebilir, istediğiniz seviyeyi yan tarafına yazabilirsiniz. Diyaloğu son olarak »Tamam« ile onaylayın. İçerik ile ilgili diğer tüm girişleri buna benzer bir şekilde manuel olarak belirleyebilirsiniz.

Ayrıca daha sonradan kullanmak amacıyla kendinize yedek girişler de ayırmanız gerekebilir. Bunun için diyalogda TOC bölümündeki İçindekiler tablosundan »Seçenekler«'i seçin ve »Tablo girdi alanları«'nı etkinleştirin. Ardından diyalogu »Tamam« ile onaylayın ve tabloyu güncelleyin. Eğer her şeyi doğru ayarlamışsanız, tablo istediğiniz gibi yaratılacaktır.

12 EXCEL Büyük tablolardaki yenilenen ve benzersiz değerleri hızlı bir şekilde belirleyin

Tabloları ve listeleri, belirli bir değer yenilenmiş ya da benzersiz mi diye sık sık kontrol etmeniz gerekebilir. Formüllerle ve filtrelerle deneyler yapmak yerine, Excel'in yeni sürümünde tüm yenilenmiş ve benzersiz verilere hızlı bir şekilde göz atabilirsiniz. Bunun için, tüm şüpheli alanı seçili hale getirin. Ardından »Giriş« menüsünde »Koşullu Biçimlendirme«'ye tıklayın. »Hücre Kurallarını Vurgula« menü seçene-

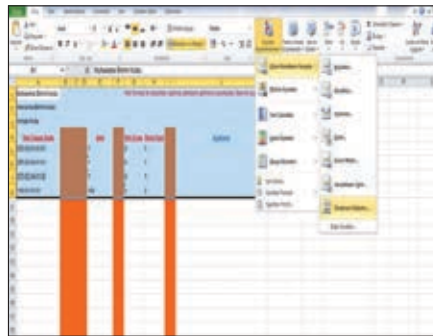

11 Kendiniz belirleyin İçindekiler girdilerini özel alanları kullanarak manuel olarak belirleyin.

gini, ardından da »Yenilenen Değerler«'i seçin. Şimdi varsayılan olarak »Yenilenen« değerler »Koyu Kırmızı Metinle Açık Kırmızı Dolgu« olarak ön izlenecektir.

Eğer amacınız sadece veri alanını kontrol etmekse, bu işlemle aynı zamanda tüm tabloya da hâkim olacaksınız. Diyaloğu »İptal« ile kapattığınızda, diğer formatlarınız da hiçbir değişikliğe uğramamış olacak. Artık diğer bir formatı vurgulayabilir ya da kendi belirlediğiniz bir formata göre özelleştirme yapabilirsiniz. Kombinasyon alanının yardımıyla, »Tamam«'a tıklamadan önce, »Yenilenen« ya da »Benzersiz« arasında seçim yapmış olmanız gerekiyor ve böylece işlemi tamamlıyorsunuz.

Unutmayın ki – yukarıda tarif edildiği gibi – kontrol sadece vurgulanan alanda yapılıyor. Eğer sütunlarda kontrol yapmak istiyorsanız, bu özelliği her bir sütun için ayrı ayrı uygulamanız gerekiyor. Vurgulama metin verileri için de geçerli ve yenilenen isimleri de aramak mümkün.

12 Akıllıca biçimlendirilmiş Koşullu biçimlendirme sayesinde yenilenen değerleri kolaylıkla bulabilirsiniz

Bu kapıdan her şey girer.

Çünkü CHIP okurlarının doğru karar vermesi için en bağımsız en güvenilir ve en tarafsız testler CHIP test merkezinde uygulanır.

www.chip.com.tr

CHIP'E ABONE OLUN

10 SAYI FİYATINA 12 SAYIYA SAHİP OLUN

79 TL

ABONE FORMU

☐ İlk defa abone oluyorum

☐ Yenileme

Firma Adı:

Adı Soyadı:

Doğum Tarihi

Mesleği (Görevi):

Adresi:

Posta Kodu:

Şehir:

Tel:

Faks:

Cep Tel:

E-Mail

Abonelik Bedelini ☐ Havale ile gönderiyorum ☐ Tek seferde kredi kartımdan çekiniz

Kredi kartımdan 3 taksitle çekiniz

☐ Advantage

☐ Axxess

☐ Bonus

☐ Maximum

☐ World

☐ Visa

☐ Master Card

Kart No:

Güvenlik No:

☐ Faturayı Adıma Kesiniz

☐ Faturayı Firma Adına Kesiniz

V.Dairesi

V.No:

Adres:

Kart Sahibinin imzası:

Dergileriniz

Yurtiçi kargo

ile imza karşılığı
teslim edilecektir.

Abonelik Seçenekleri

☐ 1 yıllık

79.00 TL

Bu form 30 OCAK 2014 tarihine kadar geçerlidir

Ödeme bilgileri

Türkiye İşbankası, İstanbul Kurumsal şubesi*

IBAN: TR13 000 64 00000 11111 00 39936 Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama A.Ş.

Not: Banka dekontunu form ile birlikte aşağıdaki adrese posta veya faks yoluyla ulaştırınız.

*Banka tarafından Havale ücreti talep edilmektedir.

*Taksitli Abonelik (Sadece kredi kartıyla yapılan ödemelerde geçerlidir.)

Her ayın 20'sine kadar ulaşan abone başvuruları, çıkacak ilk sayıdan itibaren uygulanacaktır.

Doğan Burda Dergi Yayıncılık A.Ş.

Hürriyet Medya Towers 34212 Güneşli İSTANBUL

Tel: 0212 478 0 300

Faks: 0212 410 35 12-13

E-Posta: abone@doganburda.com

Web: www.doganburda.com

DONANIM

Tüm cihazları yeniden canlandırın ve en iyi şekilde kullanın

Ertuğ Aydın

13 SOLID STATE DİSKLER SSD'leri Windows kurulumu için hazırlama

Windows 8.1 güncellemesinden sonra pek çok kullanıcı yeni sisteme geçiyor. Bazıları bununla birlikte PC'lerinin veya notebooklarının donanımını da güncelliyor. Genel olarak eski sabit disk yerini işletim sisteminin bundan sonra çalışacağı bir SSD alıyor. Ancak bazen bu durumda kurulum sırasında sorunlar ortaya çıkabiliyor: Windows kurulum rutini sadece eski sabit disk ve optik sürücüyü tanıyor. SSD, kurulum hedefi olarak sunulmuyor. Şimdi alışılmış püf noktaları ve kurnazlıkları birbiri ardına deneyin: Çalışma modunun AHCI'den IDE'ye değiştirilmesi de muhtemelen anakart üzerinde bulunan diğer SATA denetim birimine yapılan bağlantı gibi çok fazla bir şey getirmiyor. SSD'nin çalıştığını önceden başka bir sistemde denediniz ve BIOS'un kendisinde de flash sürücü doğru şekilde gösteriliyor.

SSD'nin sistem tarafından algılanmamasının nedeni büyük ihtimalle bir dosya sistemi uyumsuzluğundan kaynaklanıyor. MBR (Master Boot Record), kurulum programının beklentilerini karşılamıyor ve bu nedenle sürücü tamamen kurulum işleminin dışında tutuluyor.

Bir SSD'yi yeniden bakir hale getirmenin güvenli bir yöntemi secure veya secure erase olarak anılan yöntemdir. Bu, denetim birimi tarafından kullanılan şifre anahtarlarının değiştirildiği bir silme yön-

temidir. Denetim biriminin tipine ve sürümüne bağlı olarak bu işlem birkaç dakika veya bir-iki saniye sürebilir. En kolay Linux bazlı bir sabit disk aracıyla yapılabilir. Bu işlem için „Parted Magic“ aracını öneriyoruz. Bu Linux Live dağıtımının güncel sürümünü ücretsiz olarak <http://chip.tk/LuYmE6> adresinden indirebilirsiniz. Bilgisayarınızı Linux aracıyla başlatın. Muhtemelen önyükleme (boot) sırasını F12 tuşu yardımıyla geçici olarak değiştirmeniz gerekecek. Başlangıçta »English« ve »64 Bit« seçeneklerini seçerek sistemi Linux ile başlatın. »Disk Eraser« programını çalıştırın ve buradan »Internal Secure Erase« seçeneğini seçin. Şimdi SSD'yi seçin. SSD'deki tüm verileri önceden yedeklediğinizden ve seçili sürücünün gerçekten de SSD olduğundan emin olun. Çünkü bu komutun yürütülmesi verileri kalıcı olarak siler. Bu durumda kurtarma araçlarının da bir şans yoktur. Prosedür tamamlandığında bilgisayarınızı kapayın ve Windows 8 kurulumuyla yeniden başlatın. Artık her şey çalışıyor olmalıdır.

14 IPAD Şifre engelini aşma ve buna rağmen verileri saklama

Uzun süre sabır gösterdiniz ve sonunda iOS 7 güncellemesi çıktı. Görünen o ki, her şey iyi oldu. Fakat artık iPad'inizin kullanı-

cı arayüzüne erişemiyorsunuz. Cihaz, artık hatırlamadığınız bir kod istiyor.

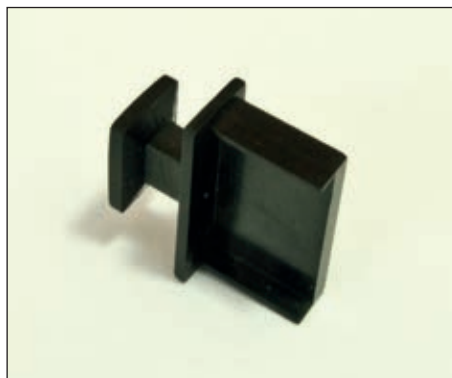
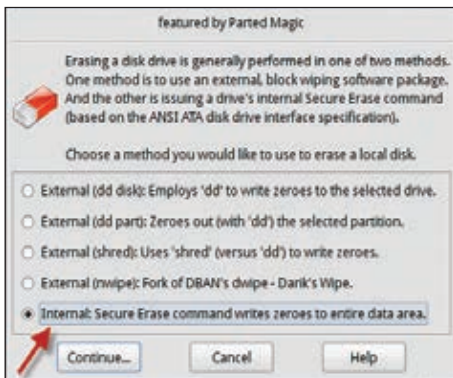
Görünen o ki, Apple da bu engeli aşmak için bir yol bilmiyor. Aslında bir imkana sahipsiniz: Bunun için önkoşul, iPad'i önceden bir bilgisayara bağlamış ve iTunes ile yedeklemiş olmanızdır. Şimdi aynı şeyleri bir kez daha yapın: Engellenen iPad'i bilgisayarınıza bağlayın ve iTunes uygulaması üzerinden bir yedekleme başlatın. Bunun da kusursuz şekilde çalışması gerekir.

Ardından iPad'i tamamen sıfırlayın ve yeniden kurulumla başlayın. Bu sefer yeni bir sistem şifresi vermeniz yeterli. iPad'i yeniden bilgisayarınıza bağlayın ve önceden alınan yedeği geri yükleyin.

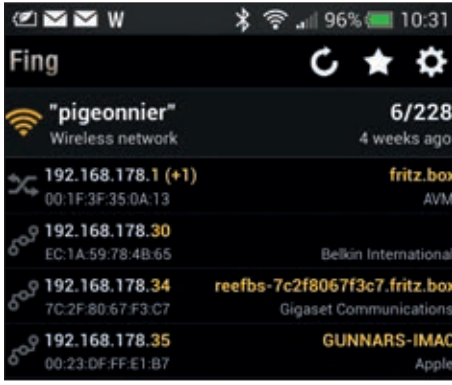
15 USB GİRİŞLERİ Yuvalardaki toz yumaklarını temizleme ve bunları güvenli bir şekilde uzak tutma

NAS sabit diskler, ortam yürütücüleri, stereo sistemler... Tüm bu cihazlar bugün artık USB bellek veya sabit disk yardımıyla kolayca veri aktarımına imkan sağlayan USB girişleriyle donatılmış halde. Ama eğer bu girişler uzun süre kullanılmazsa, çoğunlukla buralarda toz birikiyor ve toplanarak önce topaklara ama kısa süre sonra toz yumaklarına dönüşüyor. Bu durumda yuvaya bir USB çubuğu veya kablo sokul-

13 Secure Erase Bu özel silme yöntemi, SSD'leri Windows tarafından kurulum ortamı olarak kabul edilecek şekilde hazırlıyor

15 Pratik kapak Bu küçük plastik parça, USB-A yuvalarını toz girmeyecek şekilde kapatıyor ve sadece birkaç kuruş tutuyor

16
Dahiyane bir ağ aracı
Pek çok işletim sistemi için Fing var. Tüm ağ aygıtlarını isimleri ve ek bilgileriyle birlikte genel bakış için listeliyor

18
İyi bir alternatif
BoxToGo uygulaması, akıllı telefon sahipleri için eski FritzBox Monitor uygulamasına müthiş bir alternatif

duğunda toz yumağı yoğunlaşır ve tek parça bir keçeğe dönüşür. Bazı durumlarda bu, veri bağlantısı yapılamamasına neden olur.

Kendinizden utanmaya başlamadan önce: Buna karşı elinizden bir şey gelmez! Ayrıca "Çok nadiren temizledim" gerekçeyle bu durumun neredeyse hiçbir ilgisi yok. Genellikle bunun sorumlusu sıcak havayı kasanın içinden dışarı üfleyen fanlardır. Bu işlem sırasında havayı USB yuvalarından çekerler, bunlar da bir filtre gibi tozu tutar ve toplar. Cihazlarınızdaki toz yumağı seviyesine bağlı olarak bu sorunu elektrikli süpürgeziniz koltuk ucuyla veya dikkatli bir şekilde bir kürdan kullanarak aşabilirsiniz. Yuvaları temizledikten sonra USB kapakları kullanarak gelecekte tozlanmasını önleyebilirsiniz. Bu plastik parçalar az para tutuyor (50 adeti 25 TL'nin altında), ama USB girişlerini etkin bir şekilde koruyor.

16 AĞ YAZICISI IP adresini bulun ve doğrudan yazıcıyı hedef alın

Ağ bağlantısı özelliğine sahip yeni bir yazıcınız var ve bunu cihazlarınıza tanıtmak istiyorsunuz. Üretici, ilk kurulumu USB bağlantısı üzerinden yapmanızı öneriyor. Ama yazıcı bilgisayarın yakınında olmadığından bu sizin için çok dolambaçlı. Ne yazık ki Windows yazıcı kurulumu progra-

mı, yazıcınızı bulamıyor. Sizden cihazın doğru IP adresini girmenizi istiyor. Bu adresi bulmak için farklı seçenekleriniz var: Yönlendiricinizin menüsünde oturum açabilir ve ev ağındaki cihazlar arasından yazıcınızı bulabilirsiniz. Tabii ki bunun için yazıcının ağa bağlı ve açık olması gerekiyor.

Diğer bir seçenek de bir ağ tarayıcısı: En çok Fing hoşumuza gidiyor. Bu araç hem PC hem de Android ve iOS için bulunabiliyor. Tüm ağ aygıtlarını listeliyor ve mümkünse üreticinin adını belirtiyor. Kullanımı çocuk oyuncağı.

En son anılan seçenek için yazıcınızın kitaplığına bir göz atmanız gerekiyor: Çoğunlukla başlangıçta bir tuşun basılı tutulması durum raporu yazdırılmasını sağlar. Bu raporda da genelde güncel IP adresi yazar.

17 MOBİL SON CİHAZLAR Cep telefonu ve kamerayı kışın bataryayı koruyarak kullanın

Bataryalar serin sever, ama asla soğuk sevmes. Cep telefonunuzun uzun süre çekmesi ve kameranızın bir sonraki şipşak fotoğraf için her daim hazır olması için her ikisini de mümkün olduğunca vücudunuza yakın bir şekilde taşımalısınız. Bataryalar çalışırken çok uzun süre çok düşük sıcaklıklara maruz kaldığında, tamamen bozulabilirler.

17
Sonuna kadar kış fotoğrafları
Kamera ve cep telefonunu vücuda yakın, sıcak bir şekilde taşıyanlar bataryayı korur ve böylece daha uzun süre keyif alır

19
Daha fazla şarj seçeneği
Prizdeki özel bir USB şarj yuvası, adaptör eksikliğini giderir

18 FRITZBOX FritzBox Monitor programını bir akıllı telefon uygulamasıyla değiştirmek

Eski araçlar, eski alışkanlıklar gibidir: Bırakmak zor olur. FritzBox Monitor farklı sebeplerden dolayı aniden çalışmamaya başlayan eski bir araç. Bu sebep bilgisayar-daki yeni bir SSD veya FritzBox aygıt yazılımının güncellenmesi olabilir. Sık karşılaşılan bir durum, girilen şifrenin doğru olmadığı hata mesajıdır. Fakat bu aracın bir hatasıdır, çünkü şifre ne burada ne de orada değiştirilmemiştir. Pek çok çözüm önerisi var: Neredeyse her router forumunda bu konuda başlıklar var. Fakat hiçbir şey işe yaramıyor.

Ancak iyice değerlendirildiğinde bu o kadar da vahim bir durum değil, çünkü Monitor'un sunduğu tüm işlevler, kısmen de olsa üretici AVM'nin Fritz uygulamalarında ve üçüncü taraf tedarikçilerin uygulamalarında (örneğin BoxToGo) aynen yer buluyor.

19 MOBİL CİHAZLAR 1.000 mA USB şarj soketleri taktırın

Çoğunlukla tüm mobil cihazları şarj etmek için yeterli USB girişi yoktur. Bunun için elektrikçinize USB şarj yuvalı (1.000 mA şarj akımı) priz takımları yaptırın. Adaptörler boşta çalışırken neredeyse hiç elektrik tüketmez (0,1 Watt).

Monitörünüzü kendiniz onarın

Sadece bir avuç kondansatör bozulduğu için hemen yeni bir monitör almak zorunda değilsiniz. 20 TL ve bir lehim çubuğu yeterli...

Ertuğ Aydın

Monitörler eskiden sonsuza kadar çalışıyordu: Çoğunlukla pek çok bilgisayar eskitiyor ve uzun süredir daha büyük ekran köşegenleri moda olduğu için değiştiriliyorlardı. Günümüzde durum farklı. Pek çok monitör daha dört, beş yıl sonra sorun çıkarmaya başlıyor. Bu tabii ki teknolojinin kendisinden kaynaklanıyor olabilir. Belki de LCD veya TFT teknolojisi eski tüplülere göre daha kolay bozuluyordur. Ya da belki üreticiler, uzun vadede kar etmeyi garantilemek için ürünlerini artık kelimenin tam anlamıyla „sonsuz yaşama“ sahip olacak şekilde tasarlamamaya başlamıştı.

Hatalı yapı ısı birikimine neden oluyor

Burada test laboratuvarımızda söz konusu bir Samsung 226BW. Dört yıl önce bu monitör modeli en çok satılan düz ekranlar arasındaydı. O zamanlar uygun fiyatlı ve iyiydi; gerçek bir fırsat. Fakat konuyla ilgili internet forumlarına bir göz atıldığında bu monitörün genellikle üç, dört yıl sonra bozulduğu görülüyor. Genelde açıldıktan sonra bir parlama ve titreşmesiyle başlıyor. Ama bir süre sonra görüntü yeniden sabitleniyor. “Bozulma sürecinin” deva-

mında titreşme süreleri giderek uzar. En sonunda görüntü artık hiç sabitlenmiyor. Bizdeki modelde de durum aynen böyle. Garanti süreleri bitti, bir onarım siparişi vermek kesinlikle yeni bir cihaz almaktan daha fazla tutar. Çoğu durumda bu, “Son durak geri dönüşüm deposu” anlamına geliyor. Ama öyle olmak zorunda değil. Monitörü CHIP test laboratuvarında açıyoruz ve sebebini bulup giderebilir miyiz diye bakıyoruz.

Belirtiler bir ısınma sorununa ve bu nedenle de güç ünitesine işaret ettiği için elektrik beslemesinin bileşenlerine ve etrafına yoğunlaşıyoruz. İşte bakın: Üç elektrolit kondansatörün üst yüzeyinde çok şüpheli şişkinlikler var (bkz. büyütülmüş hali resim 7’de). Merak edilen şey, Samsung mühendislerinin niçin ısıya hassas parçaları soğutucuya bu kadar yakın olacak şekilde planladığı. Bize göre devre kartı üzerinde ısı kaynağına uzak yeterince yer var.

Kondansatörleri değiştirmeye karar veriyoruz. Eğer yakınlarda bir elektronik parça satıcısı yoksa 820 µF (25 V) kapasiteye sahip üç adet kondansatör yaklaşık 5 TL artı kargo ücreti tutuyor. Altı kez lehim söküp, altı kez lehim yaptıktan sonra monitör yeniden çalışıyor.

2

3

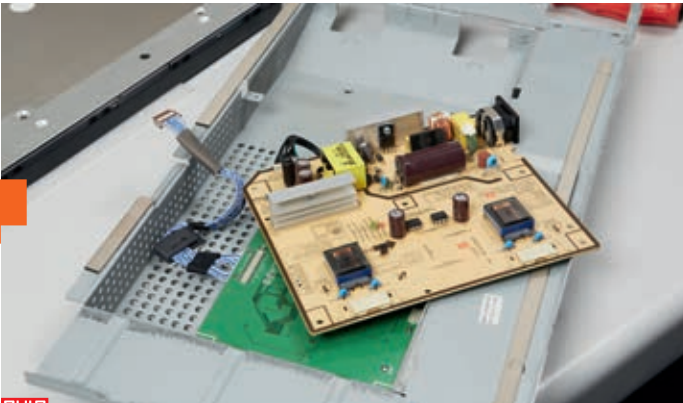
4

5

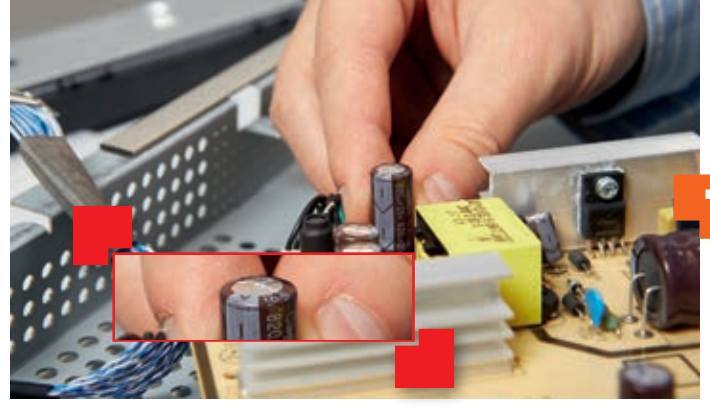

6

CHIP

7

8

1 Arka kapağı çıkarın

Plastik kapağı arkaya doğru çekerek terminal bağlantı panelinin kapağını çıkarın. Sadece takılı durmaktadır.

2 Ayağı sökün

Monitör ayağını üç vida tutmaktadır. Vidaları bir yıldız tornavida ile söküyorsanız, en iyisi cihazı ekran tarafı üzerine yatırın.

3 Muhafazayı açın

Şimdi muhafazayı açın. Çevresi boyunca klipslenmiştir. Bizdeki modelde alt kenarından kolayca elle açılabilir. Bundan sonra dikkatli bir şekilde düz ve oldukça geniş bir tornavidayla çevreyi dolaşarak arka duvarı çıkarabilene kadar klips bağlantılarını bir-biri ardına açın.

4 Fişi çıkarın

Şimdi de dikkatlice sağ tarafta bulunan fişi çekin (eğer terminal paneli size doğru bakacak şekilde monitörü önünüze koymuşsanız).

5 Kapağı/diğer fişleri çıkarın

Sol tarafta parlak bir sac altında iki fiş daha bulunuyor. Küçük bir tornavida yardımıyla içeri bastırılmış deliklerden yukarı ittirerek sacı çıkarın. Şimdi gördüğünüz fişleri çıkarmadan önce yeniden doğru şekilde takabilecek şekilde işaretleyin (asetatlı kalemle).

6 Adaptör muhafazasını sökün

Dikkatlice güç kaynağı muhafazasını sökün ve soğutucunun yakınındaki kondansatörleri belirleyin.

7 Deforme olmuş parçaları değiştirin

Kondansatör üzerindeki şişliği çıplak gözle görebilirsiniz. Dikkatle her üç kondansatörü de (C110, C111, C112) değiştirin, aksi takdirde iki ay içinde yine aynı işi yapmak zorunda kalırsınız.

8 Lehimleyin ve toplayın

Montaj sırasında kutuplara dikkat edin (genelde uzun lehim döşegi artı kutuptur). En sonunda cihazı yeniden toplayın. Yine de plastik arka duvarı yeniden klipslemeden önce çalışıp çalışmadığını kontrol edin.

FOTOĞRAF

Hayatınızın foto hikayesi için en dahiyane ipuçları

20 ÇEKİM TEKNİKLERİ Doğru ışık netlemesiyle çekim

Sabit nesnelere netleme yapmak görece kolaydır. Ancak her sabit nesne netleme yapıp deklanşöre basmanızı beklemeyiz. Netlediğiniz noktada hareketli nesnelerin fotoğrafını çekmeyi öğrenmeniz gerekiyor. Bunun için Nikon dijital fotoğraf makinesinde Autofocus mod'unu (AF), Canon'da ise Single Shot mod'unu etkinleştirmeniz gerekiyor. Böylelikle deklanşöre yarım basıp hareketli nesneyi takip ettiğiniz sürece deklanşöre tam basana değin cihazınız netlemeyi devam ettirecektir.

Bu yöntemi tüm netleme noktalarıyla kullanabilirsiniz. Dış mekan çekimlerinde modelinize ve koşullarınıza bağlı olarak hatalı sonuçlar alabilirsiniz. Doğru bir netleme elde edemediyseniz bunun birçok nedeni olabilir. Yanlış netleme yüzünden fotoğrafınızın bulanık görünmesi kaçınılmazdır.

Bu tarz yanlış netlemelerde modeliniz bulanıkken, önde ya da arkada başka bir noktaya yanlışlıkla netleme yaptığınızı ve bu nedenle o alanın net çıktığını hemen fark edebilirsiniz. Eğer fotoğrafın tamam bulanıksa bu netleme yapamadığınız anlamına geliyor. Genellikle netleme sırasında cihazın sarsılması bu soruna yol açabilir.

21 FOTOĞRAF Beyaz dengesiyle mükemmel renkler

Fotoğrafınızın beyaz dengesi her çekimde bozulabilir. Fotoğrafınızı RAW modunda çektiyseniz bu hatayı kolaylıkla giderebilir-

21

Çarpıcı renklerin sırrı
Doğru bir beyaz ayarı dengesiyle güç ışık koşullarında bile harika renkler elde edebilirsiniz

siniz. Ancak beyaz değerini manuel olarak doğru bir biçimde yaparsanız, böylelikle daha güvenilir pozlama değerlerine ulaşabilir ve cihazınızın renk işleme sürecini daha başarılı yapmasını sağlayabilirsiniz. Aslına bakarsanız çoğu durumda SLR dijital fotoğraf makineniz beyaz dengesini doğru ayarlar ve bunu doğru renk tonlarıyla fotoğrafa yansıtır.

Ancak bazı istisna çekimlerde bu denge bozulabilir. Bu gibi durumlarda kendi girdiğiniz değerlerle çekim yapmanız gerekir. Genellikle gökyüzünün, her yanı sarıya boyanmış batan güneşin ya da çimenliklerin hakim olduğu, tek bir rengin diğer renkleri bariz bir biçimde etkisine aldığı çekimlerde beyaz dengesinde sıkıntı yaşanır. İşinizi kolaylaştırmak adına "Sun" ya da "Shadow" gibi hazır çekim modlarından yararlanabilirsiniz. Güneşi çekimleri genellikle 5500 Kelvin ısıyı verdiği için "Sun" çekim modunda batan bir güneşin sıcak renk tonlarını kolaylıkla yakalayabilirsiniz. Ancak hazır tonların yeterli olmadığı durumlarda beyaz bir kağıdın fotoğrafını çekin ve "User defined White Balance" seçeneği ile manuel beyaz ayarı dengesini atayın.

22 FOTOĞRAF ÇEKİMİ Temel estetik kuralları

Eğer ne çekeceğinize karar verdiyseniz ve çekiminiz için DSLR fotoğraf makinenizde

gereken ayarları yapabiliyorsanız artık kompozisyon üzerine çalışmanızın zamanı gelmiş demektir. Tasarımla ilgili çalışmalarınızı arttırdıkça, çektiğiniz karelerin çok daha güzel görüneceğini fark edeceksiniz. Fotoğrafta estetik kurallarında ilk yönelmeniz gereken teknik ise 1/3 kuralı.

Fotoğraf çekimine yeni başlayanlar genellikle çekmek istedikleri modeli, kadrajın tam ortasına yerleştirirler. Bu yüzden çekimler statik bir görüntüye sahip olur. Oysa çoğu durumda önemli öğeleri merkezden uzaklaştırmak fotoğrafın etkisini artırır. Bunu kurallaştırmak gerekirse yatay kadrajda, dikdörtgeni enlemesine üç eşit parçaya bölmek ve vurgulamak istediğiniz öğeyi en alt ya da en üst alandan birine yerleştirmek. Böylelikle fotoğrafınıza estetik bir görünüm kazandırmanın ilk adımını gerçekleştirmiş olacaksınız.

23 FOTOĞRAF ÇEKİMİ Başarılı bir kompozisyonda boş alanın önemi

En az çektiğiniz öge kadar çevresindeki boşluk da estetik görünüm için önemlidir. İlk karar vermeniz gereken şey, arkaplanın ya da çevrenin fotoğrafınızda ne kadarının görünmesini istediğiniz olmalı. Fotoğrafınızı vurgulayan arkaplan dokularını kullanmaya dikkat etmelisiniz. Bu özellikle stüdyoda çalışan sanatçılar için çok önem-

20

İyi netlenmiş
Hızlı hareket eden modellerde doğru netleme yapabilmek için "A" ya da "O" seçeneklerini kullanın

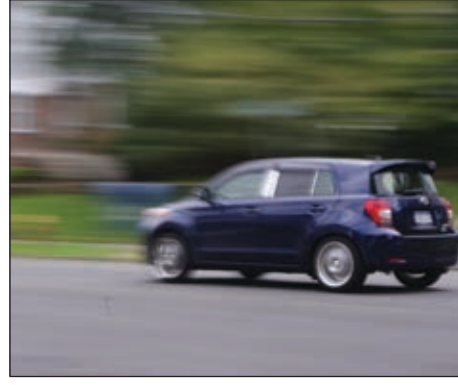

22

Etkili kurallar
Kadrajınızı dokuz eşit parçaya bölün ve kompozisyonunuzdaki öğeleri ayrı ayrı bu parçalara yerleştirin

23
Netsiz
arkaplan
Buda heykelinin
arkasında ne olduğu
anlaşılamayan
bulanıklaştırılmış
arka plan anlatımı
hayli güçlendiriyor

25
Hareket için
Kadrajda arabanın
gittiği yöne doğru
vereceğiniz bir
boşluk hareketi
daha iyi anlatmanızı
sağlar

lidir. Diğer taraftan çekeceğiniz ögenin arkaplandan bir parça daha aydınlık olmasına özen gösterin.

Boş bir oda modelinizin görünümünü hayli etkileyebilir. Hareketli çekimlerde ise gözün algı yapısı hareket yönüne doğru takibe meyillidir. Bu yüzden, bu tarz çekimlerde her zaman modelinizin önünde hareket algılamasını kolaylaştıracak bir boşluk bırakmayı tercih etmelisiniz.

Aksi takdirde dengeyi bozmuş ve böylelikle fotoğrafın dramatik etkisini azaltmış olacaksınız. Aynı kompozisyon özelliğinden portre çalışmalarında da yararlanabilirsiniz. Modelinizin baktığı yöne doğru bırakacağınız boşluk, fotoğrafın gücünü arttıracaktır.

24 İMAJ DÜZENLEME

Güçlendirmek için renk seçiminde dikkat etmeniz gerekenler

Çekimlerde genellikle renklerin doygunluğu yetersiz gelir ancak renk doygunluğunu arttırırken fotoğrafın ışık ve renk değerlerini göze hoş gelmeyecek biçimde bozabilirsiniz.

Bu tarz göze hoş görünmeyen renk doygunluklarını engellemek için yapmanız gereken basit: Genel doygunluk oranıyla renk doygunluğu sağlamaya çalışmaktan vazgeçin. Bunun yerine "Selective Colors" gibi seçenekleri kullanarak renklerin tonunu tek tek arttırın.

25 ÇEKİM TEKNİKLERİ

Hareketle nesneleri fotoğraflarken

Eğer çektiğimiz nesne belirli bir doğrultuda hareket ediyorsa, gözlerimiz bu doğrultuyu takip etmeye meyillidir. Ancak hareket yönünde fotoğraf aniden biterse, gözün takip etme esnasındaki algısı yeterince tatmin olmaz. Algı sürecinin yapısını göz önünde bulundurarak tasarımınıza yansıtmamızda yarar var. Aksi takdirde fotoğraf literatüründe hareket halindeki nesnenin ardında kalan alana boşuna "ölü bölge" denmezdi.

26 ÇEKİM TEKNİKLERİ

Gözünüzü açın ve dünyanın güzelliklerini yakalayın

İlginç şeyleri yakalamak için bazen çok uzaklara gitmenize gerek yoktur. Yakınlardaki kırsal bir bölgeyi ziyaret etmek çoğu zaman yeterli olacaktır. Tek ihtiyacınız olan şey çiçek vermeye başlamış bir çimenlik.

Belki de o çimenliğin önünden her gün geçiyorsunuz ama henüz farkına varmadınız. Böylesi bir güzellik gördüğünüzde hemen makinenize davranmalısınız. Yanınızda illa profesyonel ekipmanların bulunmasına gerek yok. Standart zum yapabilecek bir lens yeterli.

Gerçi böyle durumlarda makro lensinizin yanınızda olması harika olurdu ama günümüz yüksek çözünürlük değerleriyle

belirli bir nesneyi kırparak benzer bir etkiyi sağlayabilirsiniz.

Çiçekleri tepeden, durduğunuz yerden çekmek genellikle sıkıcı sonuçlar verir. Bu tarz çekimlerde diz çökerek çekim yapmanız da yeterli değildir. Maalesef yere uzanarak ve dijital fotoğraf makinenizi sabitleyerek çekim yapmanız gerekiyor.

İpucu: Arabanızın bagajında bir kilim bulundurmanız hem bagaj temizliği hem de bu tarz ani çekimlerde yere serebilmeniz için yararınıza olacaktır.

Kısa mesafelerden çekim yaparken netleme genellikle zordur. Rüzgar nedeniyle hareket eden çiçekler arka plandaki çimenlik dijital fotoğraf makinenizin Auto-focus özelliğinin kafasını karıştırır. Bu tarz çekimlerde çekeceğiniz fotoğrafın ön yapraklarına değil de arkada kalan yapraklara netleme yapmaya çalışmanız, çekiminizi kolaylaştıracaktır. Çekiminizde farklı diyafram değerlerini kullanmayı unutmayın. Makro çekim için başlangıç için ideal diyafram aralığı ise 5.6.

Parlak mavi gökyüzünü kadrajınıza sığdırabilirsiniz, çiçeğinizle harika bir kontrast oluşturacaktır. Uzun bitkiler gökyüzünü kadraja dahil edebilmeniz için daha kolay çekim koşulları sağlar. Ancak bu tarz bitkiler rüzgara daha az dayanıklı olduklarından fazla titreşim beraberinde netlik sorunu da getirir. Dolayısıyla size tavsiyemiz bu tarz çekimleri rüzgarsız günde yapmanız.

24
Doygunluğu
seçmek
Işıklara vereceğiniz
kırmızı tonla
akşamüstü
atmosferini
güçlendirebilirsiniz

26
Değişik
perspektifler
Herkes çiçekleri
yukarıdan seyrediyor.
Siz farklı bir şey
deneyin ve onlara
böceklerin
gözlerinden bakın

MOBİL

Optimizasyon için gerekli hizmetler ve araçlar

Ozan Kaya

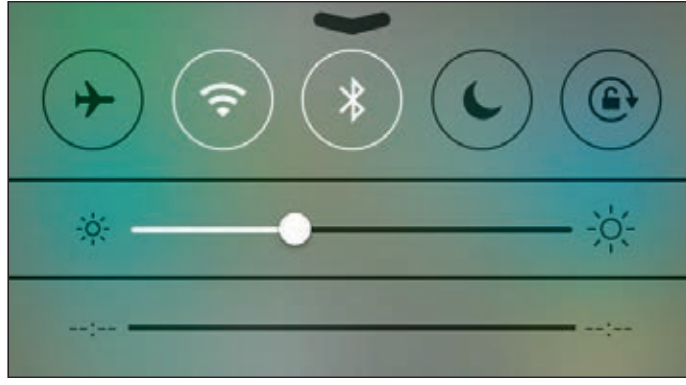
27 LUMIA Microsoft Bing arama motorunda entegre müzik algılama

Sıklıkla herhangi bir yerde duyup, hoşlandığımız, fakat adını bilmediğimiz şarkılarla karşılaşırız. Bu şarkılar hakkında bilgilere ulaşmak için Shazam gibi birçok değişik müzik tanımlama uygulamaları mevcut. Fakat siz böyle bir uygulamayı bulup, başlatmadan ve hatta yüklemeyen önce şarkı çoktan bitmiş olabilir.

Bu yüzden Bing'e entegre müzik tanımlamanın elinizin altında bulunmasında bize yarar var. Aramayı Bing'in başlangıcında arama düğmesinden yapabildiğiniz gibi, ayarladıktan sonra kilit ekranından da başlamak mümkün. Nota sembolüne tıklayın. Ardından bar kipinin titremesiyle tanımlama başlayacaktır. Mümkün olduğunca uzun bir süre, sesli ve düşük sesli oynatımın ardından sonuçlar gösterilecektir.

İyi bir tanımlamaya rağmen sonuçlar her zaman doğru olmayabilir, böyle bir durumda süreci yeniden tekrarlamak size yardımcı olacaktır. »Store« sembolü ile telefonunuzun müzik mağazasında bulunan şarkı ile ilgili başlığa direk geçiş yapabilirsiniz.

Buradan şarkıyı satın almanız bile, 30 saniyelik bir kısmını dinleme imkânınız var. Bing başlangıç sayfasında »Müzik akışı« altında »Daha fazla« seçeneği ile şarkı hakkında daha fazla bilgiye erişebilirsiniz. Bu seçenek size ileride ilgili şarkıyı tercih

28

Doğrudan erişim

Kolay erişilebilen ve birçok fonksiyon sunan yeni denetim merkezi

ettiğiniz sağlayıcınız ile PC'den satın almak istediğinizde de yardımcı olacaktır.

28 IPHONE/IPAD iOS7 denetim merkezini doğrudan açıp kullanmak

iOS 7'nin yeni güncellemesi ile birlikte daha ince bir görsellik ve işlevselliği arttıracak birçok fonksiyonel yenilik geldi. Bu yeniliklerin çoğu yeni kontrol merkezinde gerçekleştirilmiş. Açmak için parmağınızı ekranın altından üstüne kaydırmanız yeterli. Ekran koruyucudan da direk açılabilir. Artık parmaklarınızın altında ayarlamalar için kullanabileceğiniz birçok gizli kısayol bulunuyor.

İki sürgü sayesinde rahatça ekran parlaklığını ve ses seviyesini ayarlayabiliyorsunuz. Buna ek olarak en önemlisi ad denetleme düğmesi de mevcut. iPad'in üst sırasında »WLAN« ya da »Bluetooth« gibi iletişim fonksiyonları için önemli beş sembol aktif bulunmakta. İsterseniz buradan açıp, kapatabilirsiniz. Gereksizse Bluetooth gibi uygulamaları iPad'inizde kapalı tutun. Ekran döndürme kilidine ve »Rahatsız etme« moduna aynı şekilde doğrudan ulaşabiliyorsunuz. Daha önce birkaç kısayol ya da ayrı bir uygulama gerektiren »El feneri«ne de artık iPhone'un sol alt kısmından ulaşılabilir.

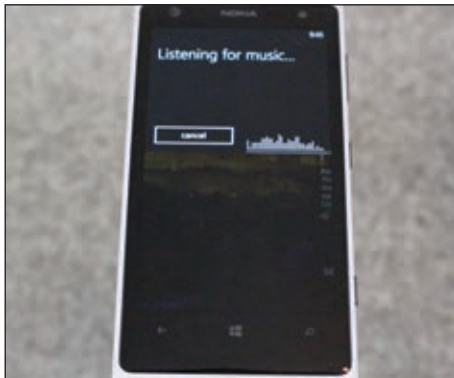
Oyun oynarken yanlışlıkla alt kenara dokunduğunuzda denetim merkezinin açılması rahatsız edici. Fakat fonksiyon sı-

nırlandırılabilir. »Ayarlar«'ı açın ve listeden »Denetim Merkezi«ne tıklayın. »Uygulama İçinden Erişim« seçeneğini etkisiz hale getirdiğinizde denetim merkezine sadece ana ekrandan ulaşabilirsiniz, böylece uygulamalarınız istemsiz yere yarıda kalmamış olur. Home tuşu ile yine de kontrollere hızlı bir şekilde geçebilirsiniz. Eğer »Kilitli Ekranda Erişim«i kullanmak istemiyorsanız, seçeneklerden bunu da kapatabilirsiniz.

29 IPHONE/IPAD Uygulama güncellemeleri otomatik indirilip, yükleniyor

Hemen hemen her gün bir uygulama güncellemesinin mevcut olduğuna dair uyarılar alırız. Ardından uygulama mağazasına girer, »Güncellemeler«i seçip, genellikle »Tümünü Güncelle« deriz. Bu süreç iOS 7 ile birlikte artık otomatik olarak yürütülebiliyor. Bu fonksiyonu aktif kılmak için »Ayarlar«'ı ve ardından da »iTunes ve App Store«'u açın. Kaydırma çubuğu ile sağ tarafta »Güncellemeler«i bulun ve ayarı etkin hale getirin. Ardından yolda veya yurtdışında gereksiz veri transferini engellemek için »Mobil verileri kullan« seçeneğinin kapalı olduğundan emin olun.

İpucu: iOS 7 ile App Store'a ilk kez girdiğinizde »Güncellemeler« seçeneği gösterilecek, buradan »Etkinleştir«e tıklayarak da otomatik güncellemeyi aktif hale getirebilirsiniz.

27 Mükemmel entegrasyon Shazam daha fonksiyonel olabilir, fakat Bing'in müzik algılamasının daha hızlı kullanıma hazır hale geldiği aşikâr

29

Otomatik güncelleme

Sistem artık uygulamaları sizin yerinize güncelleyebiliyor

SOSYAL AĞLAR

Dünya ile bağlantıda kalın – gizliliğinizden feragat etmeden

Ozan Kaya

30 WHATSAPP WhatsApp ile konumunuzu çok daha rahat paylaşın

Biriyle sohbet ederken randevulaşmak için karşınızdaki kişinin o anki konumunu öğrenmek isteyebilirsiniz. Ardından muhtemelen adresi not almanız ve yığınla sokak tabelası okumanız gerekecek. Kişinin bulunduğu yere nasıl ulaşabileceğinizi anlatması ya da çevrede bilinen bir yeri belirtmesi işleri daha da kolaylaştırır.

Sizi hedefe ulaştıracak olan mobil hizmetler ve fonksiyonlar ise sizin WhatsApp'ı kullandığınız platforma göre değişmekte. Android'de kişiyi seçin ve sohbet mesajını gönderin. Sağ üstte bulunan ataç sembolüne tıklayın ve »Konum«'u seçin. Akıllı telefonunuz güncel konumu belirleyip, size harita üzerinde gösterecektir.

Görüntüyü istediğiniz gibi zoom'layabilir ve »Şu anki konumu gönder«le gönderebilirsiniz. Bir diğer alternatif ise çevrede bulunan yerleri listelemek, örneğin buluşma yeri olarak belirlenmiş bir kafeyi bir tık ile gönderebilirsiniz. Aynı şekilde iPhone'da da ilk olarak kişiyi seçin ve bildiri metnini gönderin. Ardından giriş alanının solundaki ok işaretine tıklayın ve »Konum Paylaş« seçeneğini tıklayın. »Tamam« ile konum verilerine girişi onaylayın.

Burada yeniden »Konumunuzu gönderin« ile gönderebilir ya da listeden yakın bir yeri seçebilirsiniz. iPhone'daki liste

31

Gizli beğeniler
Tüm »Beğeniler«'iniz için daha detaylı gizlilik kuralları belirleyebilirsiniz

Android'e nazaran çok daha geniş. Konunun hemen gönderileceğini de aklınızda bulundurun.

Alıcı yer bildirimini sohbet ekranında bir haritada göreceksiniz, isterse yerin doğrudan Yandex veya Google Haritalar'da gösterimi için üstüne tıklayabilir. Buradan da hedefe navigasyon yapma olanağı da bulunuyor.

31 FACEBOOK Verdiğiniz »Beğeniler« için gizliliği ayrı ayrı ayarlayabilirsiniz.

Her bir makale ve resim için gizlilik ayarlarını muhtemelen kendiniz ayarlamışsınız, fakat tıklanan her bir »Beğen« düğmesi varsayılan olarak herkes tarafından görünür kabul edilir.

Güvenlik açısından istenilen bir durum olmadığı için, kişilere özel olarak ayarlamayı tavsiye ediyoruz.

Facebook profilinizi açın, üst kısımda profil resminin yanında bulunan »Diğer«'e, ardından da »Beğeniler«'e tıklayın. Sağ üst tarafta bulunan »Yönet« sembolüne tıklayın ve »Gizliliği düzenle«'yi seçin. Burada »Spor«, »Yemekler« veya »İnternet Siteleri« gibi kategorilerin yanında gizlilik özellikleri bulunur.

Varsayılan »Herkese Açık« seçeneğini en azından »Arkadaşlar« arasında kısıtlayabilirsiniz. Ayarlar »Özel« olarak da belirlenebiliyor, böylece beğenilerinizi sadece

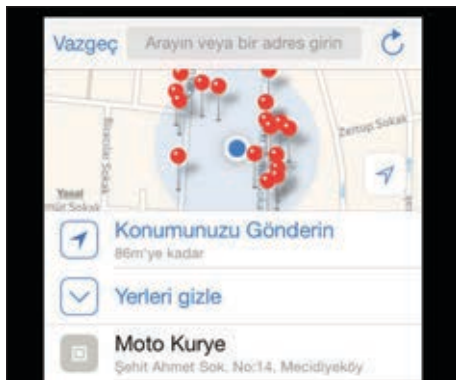
belirli bir listede bulunan kişilere görünür kılabilirsiniz.

Bununla birlikte genel ayarlar bulunmuyor, bu yüzden her bir kategori için sınırlamaları tek tek yapmanız gerekmekte. Yaptığınız değişiklikler kaydetmenizle birlikte etkin hale gelecektir.

32 TWITTER Daha özel bir arama motoru ile Tweet'ler daha iyi aranıp, analiz edilebiliyor

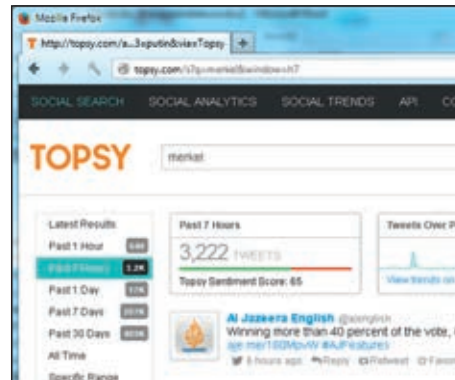
Twitter gelir geçer bir platform olsa da, en sevdiğiniz sanatçının – tüm tweet'lerini bulmak, okumak ve incelemek isteyebilirsiniz. Twitter sayfasının kendisinde bile arama yapmak için yeterince zor, bu yüzden sayısı 540 milyarı bulan bu tweet'leri analiz edip, aranabilir hale getirmek görevi Topsy'e düşüyor. topsy.com/ adresinden İngilizce arama motorunu açın. Ana sayfanın üst kısmında »Social search« aktif ve ortada arama bölümünü göreceksiniz. Bu kısmın üst yarısında »Tweets« ya da »Photos« kategorilerinden birini seçin, ardından anahtar kelimeyi girin ve Enter'a basın.

Sonuçlar sayfası güncel verileri ve diğer arama seçeneklerini gösterecektir. Sol kısımdaki »All Languages« seçeneğini »Türkçe« olarak değiştirebilirsiniz, üst kısımda bulunan diğer kategoriler ve değişik araçlar ile arama daha da kolaylaştırılabilir. 📌

30

Kolay hedef yönergesi
WhatsApp ile doğrudan güncel konumunuzu ya da çevredeki bir buluşma noktasını gönderebilirsiniz

32

Twitter arama motoru
Topsy web hizmeti sayesinde Twitter arşivinde daha kolay ve detaylı aramalar yapabilirsiniz

TREND

Milyonluk açıklar

Programlarda güvenlik açıkları bulanlar, bunları ya üreticisine bildirip, programların daha güvenli hale gelmesinde yardımcı olabilirler. Ya da yüklü bir paraya siber suçlulara satabilirler. Bu durumda malware olarak yayılırlar. CHIP, hacker'ların güvenlik açıklarını nasıl tespit ettiklerini, bunlar için nasıl exploit'ler geliştirdiklerini ve bunların siber suçlular tarafından nasıl kullanıldığını açıklıyor

TEST

CHIP tamir rehberi

Çoğu cihaz garanti süresinin sona ermesinden hemen sonra bozulur ve üreticiler çoğunlukla eski cihazları tamir etmeye yanaşmazlar. Yine de yapışmış iPhone ekranlarını nasıl değiştirebileceğinizi, bozulan yazıcıları nasıl düzeltebileceğinizi veya tıkanmış ve yanmış bir dizüstü işlemcisi nasıl değiştirebileceğinizi gösteriyoruz

TEKNOLOJİ

Hızlı ve güvenli WLAN

Ağınızda hızı ve güvenliği iyileştirmek için tüm ipuçlarını ve hileleri açıklıyor ve ağdaki sorunlarda yaşadığınız tüm problemleri kolayca çözüyoruz

DİĞER KONULAR

GOOGLE VE BENZERLERİNE DİKKAT!

Google'da yeni veri koruma maddeleri var: Facebook profil resimleri artık reklamlarda kullanılabilir. Bu gibi can sıkıcı durumlara karşı kendinizi ve arkadaşlarınızı koruyabilirsiniz.

XP'Yİ GÜVENLE KULLANMAYA DEVAM

Windows XP desteği bitiyor. Sisteminizi XP ile çalışmaya devam edebilecek şekilde nasıl hazırlayabileceğinizi gösteriyoruz

MEDYA MERKEZİ OLARAK MINİ PC

Mini PC'ler televizyonları akıllı birer medya merkezine dönüştürüyor. 40 ve 400 Euro aralığındaki cihazları test ediyoruz

Uyarı: Yazılarda güncel gelişmelerden kaynaklanan değişiklikler olabilir.

İcra Kurulu Başkanı Mehmet Y. Yılmaz

Yayın Direktörü Gökhan Sungurtekin

Yayın Yönetmeni Mahmut Karslıoğlu, mkars@chip.com.tr

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Ufuk Yamankılıçoğlu, uyaman@chip.com.tr

Görsel Yönetmen Ebru Tiryaki, ebrutr@chip.com.tr

CHIP Test Merkezi Şahin Ekşioğlu, esahin@chip.com.tr
Ercan Uğurlu, eugurlu@chip.com.tr

Katkıda Bulunanlar Barış Emre Alkım, Berk Ergin, Cem Şancı, Ertuğ Aydın, Hüseyin Cem Köylü, Ozan Kaya, İrmak Özkaşıkçı, Selçuk İslamoğlu, Selim Öztürk, Natalia Karbasova (NK), Markus Hermannsdorfer (MH), Felix Knoke (FK), Christoph Schmidt (CS), Thomas Littschwager (TL), Martin Jäger (MJ), Fabian von Keudell (FvK), Benjamin Hartmaier (BH), Christoph Sackman (CSa), Claudio Müller (CM), Markus Grimm (MG), Peter Posse (PP), Julian Peters (JP), Manuel Schreiber (MS), Peter Seiffert (PS), Robert Kraft, Peter Krajewski, Daniel Wolff (DW)

Marka Müdürü Seren Ürün, surun@doganburda.com

Ankara Temsilcisi Erdal İpekeşen, 0 312 207 00 71 / 207 00 95

Web www.chip.com.tr

YÖNETİM

Genel Yayın Koordinatörü Yeşim Denizel

Projeler Direktörü (Tüzel Kişi Temsilcisi) Ferit Özkaşıkçı

Satış Direktörü Orhan Taşkın

Finans Direktörü Didem Kurucu

Üretim Direktörü Servet Kavasoğlu

REKLAM

Grup Başkanı Viki Habif

Grup Başkan Yardımcısı Koray Bilici

CHIP Reklam Satış Müdürleri Sevil Hoşman, shosman@doganburda.com
Tel: 0 212 336 53 17, Faks: 0 212 336 53 93
Hatice Tarhan, htarhan@doganburda.com
Tel: 0 212 336 53 37, Faks: 0 212 336 53 93

Reklam Teknik Müdürü Nusret Kırmılioğlu

Tel: 0 212 336 53 60 (3 Hat), **Faks:** 0 212 336 53 90

REZERVASYON

Rezervasyon Tel. 0 212 336 53 00 - 57 - 59

Rezervasyon Faks 0 212 336 53 92 - 93

Ankara Reklam Tel. 0 312 207 00 72 - 73

Hedef Sayfalar Tel: 0 212 336 53 70, Faks: 0 212 336 53 91

Uluslararası Reklam Satış Temsilcilerimiz

Almanya/Merkez: Vanessa Noetzel

T. +49 89 9250 3532, vanessa.noetzel@burda.com

Michael Neuwirth

T. +49 89 9250 3629, michael.neuwirth@burda.com

Avusturya/İsviçre: Goran Vukota

T. +41 44 81 02 146, goran.vukota@burda.com

Fransa/Lüksemburg: Marion Badolle-Feick

T. +33 1 72 71 25 24, marion.badolle-feick@burda.com

İtalya: Mariolina Siclari

T. +39 02. 91 32 34 66, mariolina.siclari@burda.com

İngiltere/İrlanda: Jeannine Soeldner

T. +44 20 3440 5832, jeannine.soeldner@burda.com

ABD+Kanada+Meksika: Salvatore Zammuto

T. +1 212 884 48 24, salvatore.zammuto@burda.com

Yönetim Yeri Trump Towers, Kule 2, Kat 21-24, 34387 Şişli-İstanbul

Tel: 0 212 410 31 52, **Faks:** 0 212 410 32 16

Baskı Doğan Ofset Yayıncılık ve Matbaacılık A.Ş.

Sanayi Mahallesi 1650.Sokak No:2

Doğan Medya Tesisleri

34850 Esenyurt / İSTANBUL

Tel: 0 212 622 19 00

Dağıtım Yaysat A.Ş. **Tel:** 0 212 622 22 22

Yayın Türü Yerel, süreli, aylık

FİPP üyesidir

© CHIP dergisi, Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama A.Ş. tarafından Vogel Burda Holding GmbH lisansı ile T.C. yasalarına uygun olarak yayımlanmaktadır. Dergide yayımlanan yazı, fotoğraf, harita, illüstrasyon ve konuların her hakkı saklıdır. izinsiz, kaynak gösterilerek dahi alıntı yapılamaz.

DB Okur Hizmetleri Hattı 0 212 478 0 300
okurhizmetleri@doganburda.com

DB Abone Hizmetleri Hattı Tel: 0 212 478 0 300,

Faks: 0 212 410 35 12 - 13

abone@doganburda.com
www.doganburda.com

Pazar hariç her gün saat 09.00 - 18.00 arasında hizmet verilmektedir.

LEVEL

Türkiye'nin en çok satan oyun dergisi

4 DVD 23 GB'lık LEVEL Özel Aion Kurulum Seti, LEVEL DVD

Kurulum Dosyası Elite Forces **Promo Kodu** Elite Forces, Neverwinter, The Lost Titans

Dosya Konusu 2013'ün En İyi Online Oyunları, Kızıl Erkekli Oyun Oynuyorlar, OUYA, Titanfall

İnceleme Assassin's Creed Liberation HD, Max: The Curse of Brotherhood, The Banner Saga

İlk Bakış Allen: Isolation, Castlevania: Lords of Shadow 2, inFamous: Second Son

Şubat Sayısı Bayilerde ve Süpermarketlerde

Dijital Dergi Aboneliği için;
www.eMecmua.com

Dijital versiyonu için
DergiBurada App Store'da

ŞUBAT SAYISI BAYİNİZDE!

ŞUBAT 2014 • SAYI:12 Fiyatı 8 TL • KKTC fiyatı 10 TL

GEO

BAKIŞ AÇINI DEĞİŞTİRİRSEN DÜNYAN DEĞİŞİR

100. YILDÖNÜMÜNDE
BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞI

VIETNAM LAOS KAMBOÇYA

BÜYÜLEYEN COĞRAFYA GÖNÜLÇELEN KÜLTÜRLER

Fiyatı 8 TL • KKTC fiyatı 10 TL

Yeni bir Da Vinci
Fresklerin ardında
saklanmış olabilir mi?

Sualtında av
Sürü balıklarının
muhteşem mücadelesi

Aşk
Aslında yokken
vardır! Ya varken?

Kuzey ışıkları
Gökyüzündeki görsel
şölenin tehlikeleri

BAKIŞ AÇINI DEĞİŞTİRİRSEN DÜNYAN DEĞİŞİR